

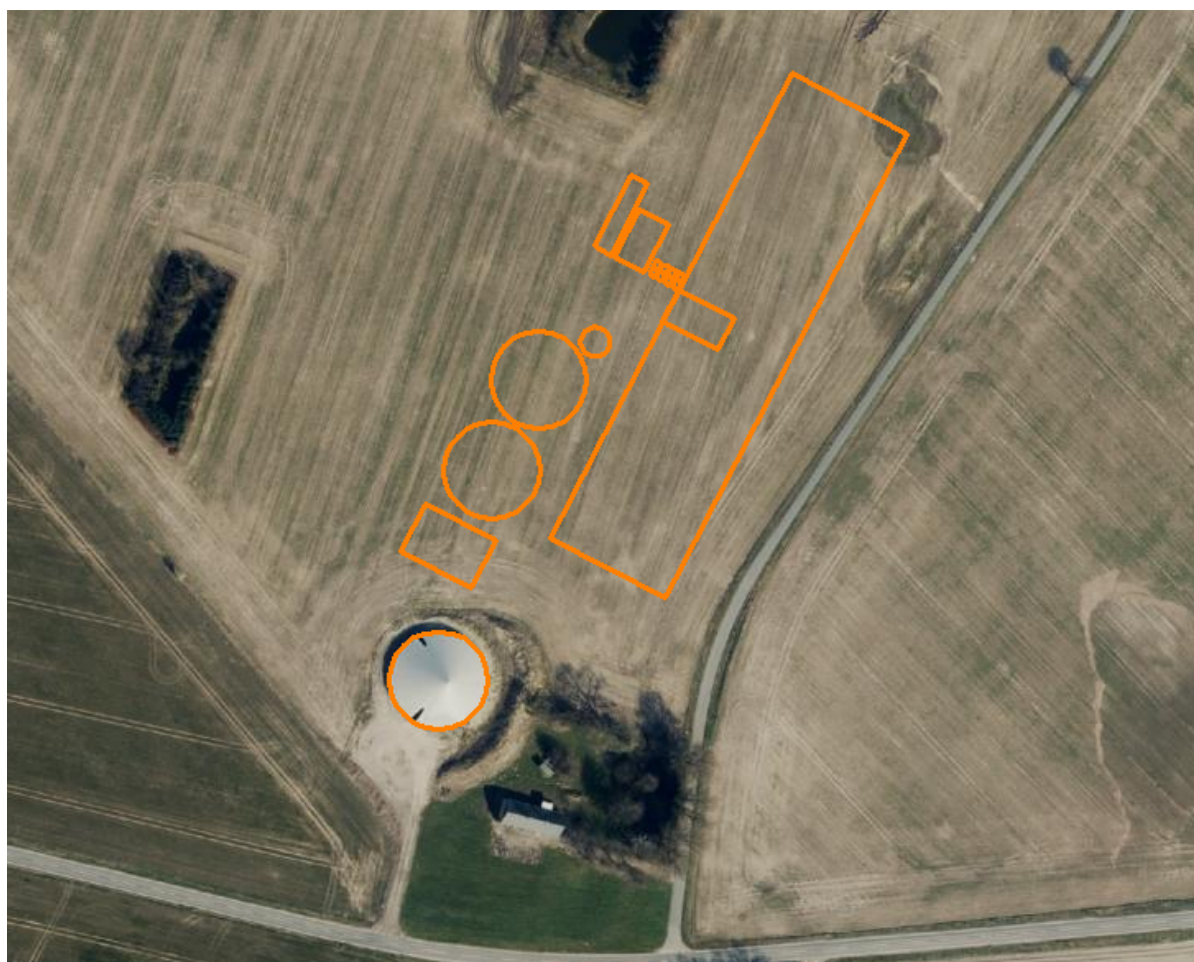

Miljøgodkendelse

27.5.2021

Vinderuphøjvej 1, 4171 Glumsø

Ejer: Susanne Haunstrup Jeppesen

Husdyrbruglovens § 16a, stk. 2

Center for Plan og Miljø
Næstved Kommune
Rådmandshaven 20
4700 Næstved

Miljøgodkendelse til svineproduktion på Vinderuphøjvej 1, 4171 Glumsø

Tybjerggaard Breeding A/S ansøger om en miljøgodkendelse til etablering af en slagtesvinproduktion på Vinderuphøjvej 1, 4171 Glumsø i henhold til Husdyrbruglovens § 16a, stk. 2. Ejendommen ejes af Susanne Haunstrup Jeppesen, Tybjergvej 20, 4160 Herlufmagle, og godkendelsen meddeles til ejer.

Der er ansøgt om et nyt staldanlæg og en produktion af slagtesvin på 7.200 m² produktionsareal.

Der bygges følgende nye stalde og gødningsopbevaringsanlæg:

- En tvillingestald med et bruttoareal på 9.482 m² og et produktionsareal på 7.200 m².
- Otte fodersiloer med en kapacitet på hver 32 ton.
- To gyllebeholdere med hver et overfladeareal på 1.077 m² og en kapacitet på 5.500 m³.
- En fortank med et overfladeareal på 159 m² og en kapacitet på 570 m³.
- Der placeres en ny vaskeplads 7 meter x 30 meter ved fortanken.
- Et gødningshus med et areal på 240 m². Inde i gødningshuset er der en møddingsplads med et overfladeareal på 240 m² og en kapacitet på 500 m³.
- En foderlade med et areal på 600 m².

De nye driftsbygninger bygges i tilknytning til den eksisterende gyllebeholder.

På baggrund af nedenstående materiale og de heraf afledte vilkår meddeler Næstved Kommune hermed miljøgodkendelse til svineproduktionen på Vinderuphøjvej 1, 4171 Glumsø i henhold til § 16a, stk. 2 i Husdyrbrugloven:

- Ansøgningen om miljøgodkendelse og miljøkonsekvensrapport er sendt via www.husdyrgodkendelse.dk (skema nr. 220.108, version 6),
- Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering af drift og anlæg (bilag 1)

Oplysninger om ejendom og husdyrbrug

Adresse:	Vinderuphøjvej 1, 4171 Glumsø
Matr.nr.:	1 Vinderup By, Sandby
CVR nr.:	41 46 96 33
Ejer:	Susanne Haunstrup Jeppesen, Tybjergvej 20, 4160 Herlufmagle
Ansøger:	Tybjerggaard Breeding A/S, Tybjergvej 20, 4160 Herlufmagle
Kontaktperson:	Kasper Jeppesen, Tybjergvej 20, 4160 Herlufmagle Mail: kasper@tybjerggaard.dk Mobil: 40 41 91 88
Konsulent:	Max Jakobsen Miljørådgivning, Mobil: 31 34 07 17

Indledning

I forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen, har Næstved Kommune vurderet det ansøgte projekts mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne. Vurderingen er foretaget i henhold §§ 21-38 i bekendtgørelse nr. 2256 af den 29.12.2020 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Vurderingen af anlægget fremgår af bilag 1, som sammen med ansøgningen danner baggrund for miljøgodkendelsens vilkår. Vilkårene sikrer, at etablering af husdyrbruget på Vinderuphøjvej 1, 4171 Glumsø kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

Ansøgers ikke-tekniske resume

”Beskrivelse af det ansøgte projekt

Der søges om at opføre to stalde parallelt med hinanden (tvillingestald) adskilt af en midtergang på to meter. Staldene indrettes som slagtesvinestalde med et produktionsareal på 7.200 m².

Der bygges følgende nye stalde og gødningsopbevaringsanlæg:

- En tvillingestald med et bruttoareal på 9.482 m² og et produktionsareal på 7.200 m².
- Otte fodersiloer med en kapacitet på hver 32 ton.
- To gyllebeholdere med hver et overfladeareal på 1.077 m² og en kapacitet på 5.500 m³.
- En fortank med et overfladeareal på 159 m² og en kapacitet på 570 m³.
- Et gødningshus med et areal på 240 m². Inde i gødningshuset er der en møddingsplads med et overfladeareal på 240 m² og en kapacitet på 500 m³.
- En foderlade med et areal på 600 m².
- Der placeres en ny vaskeplads ved fortanken. Vaskepladsen indrettes med afløb til gyllebeholder. Vaskepladsens dimensioner er: 7 meter x 30 meter.

De nye driftsbygninger bygges i tilknytning til en eksisterende gyllebeholder, der ligger på ejendommen lidt nord for boligen og lidt syd for en gasledning, der går tværs over matriklen.

Nye driftsbygninger er placeret så der ikke opstår konflikt med gasledningen. Derfor er de ansøgte driftsbygninger placeret ca. 8 meter nord for gasledningen.

Alle nye driftsbygninger opføres i ikke-reflekterende materialer i afdæmpede farver.

På bilag 1 er der en oversigt over driftsbygningerne. Beskrivelse af driftsbygningernes anvendelse fremgår af tabel B1.

Lugt

For at reducere lugtgenerne mest muligt fra staldanlægget vil alle afkast blive placeret tæt ved kip og ført mindst 1,3 meter over kip. Dette tiltag er med til at reducere lugtafsætningen i lokalområdet væsentligt, da ventilationsluften fra staldene slipper fri af vindturbulensen omkring staldene.

Lugtgenæafstanden til nærmeste nabo, nærmeste samlede bebyggelse og byzone bliver overholdt.

Transporter

Det vurderes, at generne for nabobeboelser som følge af transport til og fra virksomheden vil være begrænsede, da ejendommens til- og frakørselsforhold ligger hensigtsmæssigt i forhold til omboende.

Ammoniakemission og påvirkning af natur

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er "Suså med Tystrup-Bavelse Sø og Slagmosen", hvor den nærmeste del ligger ca. 3 km syd for ejendommen. Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 meter fra staldanlægget.

Den ansøgte husdyrproduktion vil ikke medføre væsentlige tilstandsændringer af de pågældende naturtyper.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og transport af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som uvæsentlige. Der forventes ikke at være væsentlige gener fra støv, støj og fluer.

BAT (Bedste Tilgængelige Teknologi)

Projektet overholder den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdi) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder, der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT.

Kravet om maksimal ammoniakemission er overholdt med valg af et staldsystem med delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv i stierne) og forsuringsanlæg.

Der er desuden anvendt fast overdækning på den eksisterende gyllebeholder og de to ansøgte gyllebeholdere.

Der er endvidere anvendt BAT i forhold til management, foder, vand og energi.

Alternative løsninger

Den valgte placering af de nye driftsbygninger er foretaget ud fra følgende forudsætninger:

- der ligger en gasledning nord for den eksisterende gyllebeholder
- alle afstandskrav til naboskel skal overholdes
- placering af stalden langs med Vinderuphøjvej vurderes at følge linjerne i landskabet bedst muligt

De nye driftsbygninger er placeret så tæt ved eksisterende gyllebeholder som muligt. Der er 20 meter imellem eksisterende gyllebeholder og ny gyllebeholder. Gasledningen ligger imellem de to gyllebeholdere. Staldens sydligste hjørne er placeret ca. 8 meter nord for gasledningen.

Følgende alternative placeringer er fravalgt:

- placering af ny stald på modsatte side af Vinderuphøjvej
- placering af ny stald vinkelret på Vinderuphøjvej

De to alternative placeringer er fravalgt, da det vurderes, at begge alternative placeringer vil give en større påvirkning på landskabet.

En placering på modsatte side af Vinderuphøjvej vil betyde, at nye driftsbygninger kommer til at ligge mere spredt i forhold til de eksisterende bygninger på ejendommen. Det vil give mindre harmonisk indtryk.

En placering, hvor stalden placeres syd-/østvendt vinkelret på Vinderuphøjvej, vurderes at give et mere disharmonisk indtryk i landskabet, da bygninger placeret langs veje følger linjerne i landskabet. En placering, hvor stalden er øst-/vestvendt, vil endvidere betyde, at det vil blive vanskeligt at opfylde afstandskravene til naboskel mod vest og Vinderuphøjvej mod øst. Der ligger desuden et vandhul mod vest (naturpunkt 9 på figur 3), der vil give vanskeligheder ved placeringen af stalden.

På ovenstående baggrund vurderes det dermed, at de ansøgte driftsbygninger påvirker landskabet mindst muligt samtidig med at nye driftsbygninger placeres så tæt ved eksisterende bygninger som muligt.

0-alternativ

Strukturudviklingen i dansk landbrug betyder, at der kontinuerligt bliver færre, men større landbrug. De enkelte landbrugsvirksomheder har derfor brug for, hvis de vil overleve at udvikle mere effektive og miljøvenlige driftsformer.

Et 0-alternativ på Vinderuphøjvej 1 vil betyde, at der ikke sker en nødvendig udvikling af en moderne svineproduktion, hvor emissionerne fra staldanlægget er lavt pr. produceret enhed.

Et 0-alternativ vil også betyde, at Danmarks forpligtelser overfor EU i forhold til en reduktion af ammoniakemissionen fra husdyrbrug vanskeliggøres, da den krævede reduktion i ammoniakemissionen på 24 % i 2020 i forhold til niveauet for ammoniakemissionen i 2005 nødvendiggør nye moderne stalde med de bedst tilgængelige teknologier.

Ved at etablere et nyt staldanlæg på Vinderuphøjvej 1 sikres en fremtidig moderne driftsform, hvor der anvendes nye miljøteknologier, der nedbringer miljøbelastningen pr. produceret enhed.”

Miljøgodkendelsens gyldighed og behovet for supplerende tilladelser m.v.

Miljøgodkendelsen gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for vores vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til de ansøgte dyretyper, stald- og opbevaringsanlæg. Miljøgodkendelsen fritager ikke ansøger fra krav om eventuel anmeldelse, tilladelse, godkendelse og/eller dispensation efter anden lovgivning, f.eks. Naturbeskyttelsesloven, Byggeloven, Vandforsyningsloven og Vandløbsloven.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Lovbekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug – nr. 2256 af 29.12.2020. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Godkendelsen gives på følgende vilkår

Vilkår for driften af anlæggene og husdyrproduktionen

Generelle vilkår

1. Husdyrproduktionen skal etableres i henhold til nedenstående skema:

Stald	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal
1	Slagtesvin	Delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv	7.200 m ²
I alt			7.200 m²

2. Medarbejdere skal være orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i den.

Vilkår for smellfighter

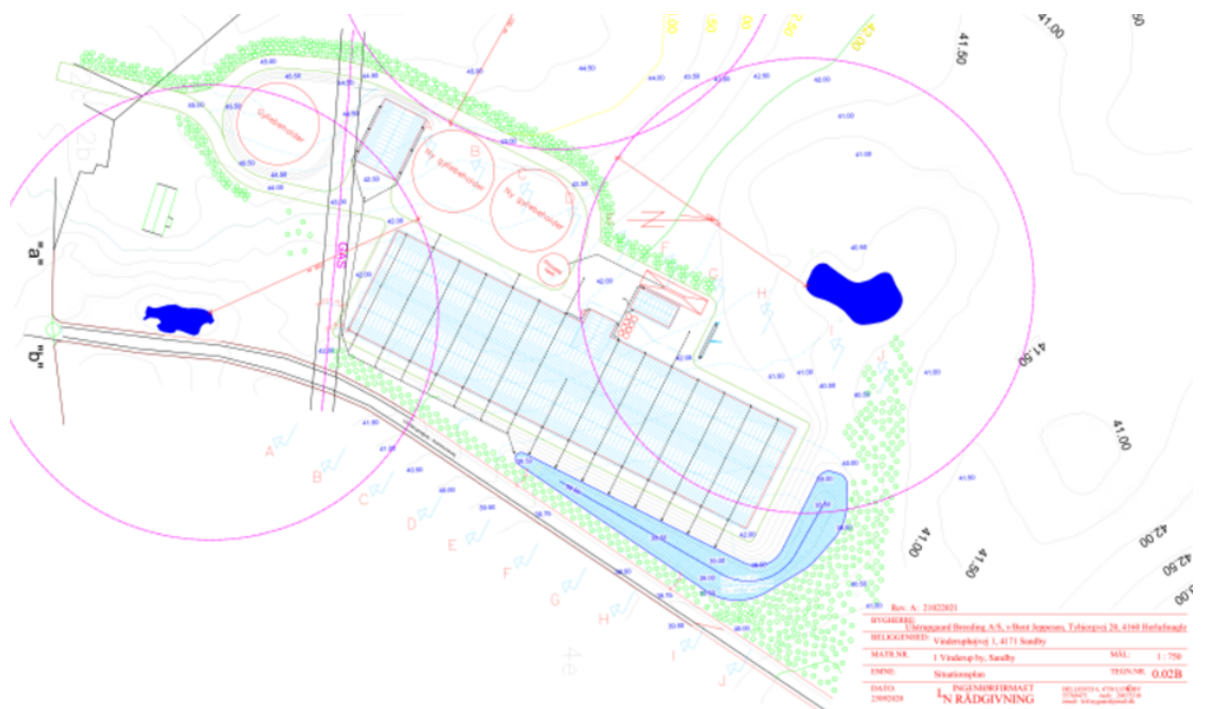
3. Ved etablering af et JH smellfighteranlæg skal containeren som anlægget leveres i, skal stå på et betonfundament.
4. En eventuel væskefraktion fra et JH smellfighteranlæg skal føres tilbage til procestanken. Fiberfraktionen skal føres til opbevaring i gødningshuset.
5. En eventuel fiberfraktion skal opbevares og overdækkes i overensstemmelse med den til enhver til gældende husdyrgødningsbekendtgørelse.

Vilkår for gylleforsuring

6. Forsuringsanlægget skal have en ammoniakreducerende effekt på minimum 39,3%.
7. Der skal etableres et anlæg til forsuring af gylle fra de to stalde.
8. Svovlsyretanken skal være udstyret med et indbygget opsamlingskar. Svovlsyretanken skal placeres på en plads med støbt bund og være sikret mod påkørsel.
9. Der må kun anvendes svovlsyre.
10. Før forsuring må den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis maksimalt være 6,0.
11. Styringen af anlægget skal indstilles til at behandle gyllen til pH-værdi 5,5.
12. Forsuret gylle må ikke opbevares sammen med ubehandlet gylle.
13. Anlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Landskab

14. Overskudsjord: Eventuelt overskudsjord, som der ikke er redegjort for i forbindelse med ansøgningen, skal enten bortskaffes fra ejendommen eller fordeles på de omkringliggende marker på en sådan måde, at terrænændringerne intet sted i det åbne land overstiger 0,3 meter.
15. Skalaformidlende beplantning langs Vinderuphøjvej (øst for stalden): Der skal etableres beplantning langs Vinderuphøjvej, som minimum i en længde af 250 meter langs hele staldens østfacade + forbi foderladen. Beplantningen etableres som en 3-rækket læhegnsbeplantning i minimum 6 meters bredde fra skel mod vej, og skal bestå af hjemmehørende, primært løvfældende arter af store buske, hurtigtvoksende ammetræer og blivende træer. Beplantningen skal etableres i en kote, der følger vejens niveau i landskabet, hvorfor terrænregulering mod vejskel kan blive nødvendig. Blivende træer skal efter tilvækst være mindst 8 meter høje, og de skal plantes i beplantningsbæltets midterste række. Ammetræer kan - om ønsket - fjernes, når beplantningen er i god vækst, typisk efter ca. 8-10 år.
16. Skærmende beplantning omkring adgangsvej og arbejdsarealer (sydvest): Der skal etableres skærmende beplantning vest for og langs med indkørsel til/fra Vinderupvej, foderlade, nye gyllebeholdere, vaskeplads og arbejdsarealer som vist på kote- og beplantningsplan Rev. A, af 21.2.2021. Beplantningen skal etableres som en minimum 3-rækket læhegnsplantning efter samme princip som øvrige beplantninger, og skal stedse vedligeholdes som en tæt og skærmende hegnsplantning.

Kote- og beplantningsplan Rev. a, 21. februar 2021

17. Efterbehandling af terræn samt etablering af beplantning nord for det samlede produktionsanlæg: Nord for det samlede produktionsanlæg, det vil sige tvillingestaldene, gødningshuset og det lavtliggende nedsivningsareal for regn- og tagvand, skal der etableres en større landskabsplantning, her i form af en remise/skovplantning, det vil sige en beplantning med flere rækker. Beplantningen

skal som minimum etableres op til nuværende kote 41, og i minimum 20 meters bredde. Den nordligste del af beplantningen, som minimum 5 rækker, skal etableres efter samme princip for læhegnsplantninger som ovenfor nævnt og skal stedse vedligeholdes som en skærmende beplantning, der definerer gårdanlæggets grænse mod det åbne land.

18. Al ovenfor nævnt beplantning skal etableres senest 1 år efter at stalden er taget i brug og de nyplantede træer og buske skal sikres god tilvækst ved renholdelse i de første 3 år efter etableringen af plantebedet.
19. Staldanlægget skal fremstå i dæmpede farver, der falder naturligt ind i landskabet. Ingen bygningsdele, f.eks. fodersiloer og afkast på taget, må fremstå blanke og skinnende, så de kan virke reflekterende.
20. Tagflader og PVC-afdækninger på gyllebeholderne skal holdes i en mat, lys grå farve, der er ikke-reflekterende og som virker diskret set op mod himmelen.
21. Der må ikke opsættes reklamer, der er synlige over store afstande, og anlægget må ikke belyses med andet og mere end nødvendig arbejdsbelysning.

Husdyrgødning

22. Det samlede overfladeareal på ejendommens forbeholder og gyllebeholdere må maksimalt være 3.390 m².
23. Den nye møddingplads må have et areal på maksimalt 240 m² eksklusive randbelægning.
24. Alle tre gyllebeholdere skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
25. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
26. Skader på teltoverdækningerne skal reparerer inden for en uge efter skadens opståen.
27. Hvis en skade ikke kan reparerer inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
28. Gyllebeholderne skal efter første 10 års beholderkontrol, have udført beholderkontrol hvert 5 år.
29. Omrøring af gyllebeholderne må tidligst påbegyndes umiddelbart før udkørsel.
30. Håndteringen af husdyrgødningen skal altid foregå under opsyn og således, at spild undgås og under tilbørligt hensyn til omgivelserne.
31. Hvis der ikke anvendes selvlæssende gyllevogn ved tømning af gyllebeholderne, skal der etableres en betonbefæstet læsseplads af en sådan størrelse, at spild ikke tilføres ubefæstede arealer. Læssepladsen skal have fald mod opsamlingsbrønd, hvorfra spild automatisk ledes videre til forbeholder eller gyllebeholder. Pladsen

skal rengøres for spild af gødning umiddelbart efter udbringningsperioden er afsluttet.

Foderopbevaring og foder

32. Eventuelt spild af foder udendørs skal fjernes dagligt.

Energi- og vandforbrug

33. Bedriftens energiforbrug (el, diesel og fyringsolie) samt vandforbrug skal årligt aflæses og registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

34. Ventilationsanlægget skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg. Defekte ventilatorer skal udskiftes inden for 7 dage. Driftsjournal herfor skal indeholde oplysninger om dato for vedligeholdelse og reparation.

35. Ventilationssystemet skal rengøres med højtryksspuler efter ved hvert hold smågrise. Rengøringsdatoen og omfanget skal noteres i logbog.

36. Der skal være alarmanlæg på vandforsyningen, så alarmen går i gang i tilfælde af brud på vandledning. Alarmen skal meddeles elektronisk til driftsherren.

Spildevand

37. Det skal sikres, at tagnedløb ikke kan medføre indsvivning af forurenende stoffer til grundvandet.

38. Vask af gyllevogn/lastbil eller svinetransportvogne må kun ske fra en betonbefæstet vaskeplads af en sådan størrelse, at vaskevandet ikke tilføres ubefæstede arealer. Vaskepladsen skal have fald mod opsamlingsbrønd, hvorfra spildevandet automatisk ledes videre til forbeholder eller gyllebeholder. Pladsen skal rengøres for gødningsrester umiddelbart efter brug.

Lugt

39. Ventilationsanlægget skal indrettes som beskrevet i OML-beregningen af 13. december 2020. Hvilket betyder, at i alt 58 skal placeres som oversigten på bilag 5.

40. Afkastet skal ske lodret gennem skorsten uden afdækning (hætte) på alle 58 afkast.

41. Der skal etableres miljømoduler i hvert afkast.

42. Ventilationens ydre diameter skal være 1,19 meter og den indre diameter skal være 1,09 meter.

43. Kommunen skal i forbindelse med byggeansøgningen have dataspecifikationer for ventilationssystemet, hvor ydelsen fremgår.

44. Ventilationsydelsen pr. afkast skal være mindst 19.100 m³ pr. time.
45. Afksthøjden for hvert afkast skal være minimum 8,3 meter. Afksthøjde måles fra jordhøjde (terræn) hvor stalden ligger.
46. Bygningshøjden på stalden må maksimalt være 7 meter.
47. Alle 58 ventilationsafkast (skorstenstop) skal placeres mindst 1,3 meter over kip, det vil sige 8,3 meter over terræn.
48. Ventilationssystemet og de tilhørende kanaler skal rengøres og vedligeholdes efter hvert hold slagtesvin.
49. Hvis Næstved Kommune skønner, at lugt fra bedriften giver anledning til væsentlige lugtgener, skal ejendommen for egen regning lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og iværksætte foranstaltninger, så lugtgenerne formindskes. Foranstaltningerne skal aftales med Næstved Kommune.
50. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således at ejendommen ikke giver anledning til lugtgener, som efter Næstved Kommunes vurdering er til væsentlig gene for omgivelserne. Der skal således til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder tørhed af båsene og foderarealernes bund, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.

Støj

51. Husdyrbrugets samlede støjbidrag til omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Periode	Referencetidsrum	Værdi dB(A)
Mandag – fredag kl. 7-18	8 timer	55
Lørdag kl. 7-14	7 timer	55
Lørdag kl. 14-18	4 timer	45
Søn- og helligdag kl. 7-18	8 timer	45
Alle dage kl. 18-22	1 time	45
Alle dage kl. 22-7	½ time	40

Støjbidraget måles som det ækvivalente, konstante og korrigerede støjniveau i dB(A). Spidsværdierne af støjniveauet må om natten kl. 22-07 ikke overstige 55 dB(A). Støjgrænseværdierne omfatter kun støj fra faste tekniske installationer.

52. Hvis myndigheden vurderer, at der er behov for det, f.eks. ved begrundede klager over støj, skal virksomheden for egen regning dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Dokumentationen skal være i form af en akkrediteret/certificeret støjmåling eller beregning, som overholder Miljøstyrelsens vejledninger på området og udføres som efter retningslinjerne: – Miljømåling, ekstern støj. En sådan dokumentation kan højst kræves 1 gang årligt. Eventuelle måle- eller beregningspunkter skal inden udførelsen aftales med tilsynsmyndigheden.

53. Transport til og fra ejendommen skal så vidt muligt foretages på hverdage mandag til fredag fra kl. 7.00 - 18.00.
54. Defekte og støjende anlæg, pumper, kompressorer eller lignende skal straks udbedres eller skiftes.
55. Der må ikke forekomme unødigt tomgangskørsel på ejendommen.

Støv

56. Driften af ejendommen må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Lys

57. Der skal anvendes bevægelsessensorer, hvor det er muligt.
58. Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til 30 minutter ad gangen.
59. Husdyrbruget må ikke medføre lysgener uden for ejendommens areal. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages tiltag til nedbringelse af genen.

Kemikalier

60. Tanke til opbevaring af dieselolie skal være placeret på fast og tæt bund, og med god af stand til afløb til dræn.
61. Tankning af diesel skal ske fra en plads med fast og tæt bund eller på et underlag hvorfra der er afløb til olie/benzinudskillere.
62. Pesticider og øvrige kemikalier skal opbevares miljømæssigt forsvarligt, dvs. på et fast og tæt underlæg, uden afløb i nærheden, og således at indholdet af den største beholder kan tilbageholdes og opsamles.

Affald

63. Affald skal jævnlige bortskaffes fra ejendommen, og farligt affald skal opbevares miljømæssigt forsvarligt.
64. Beholdere med spildolie skal opstilles på en tæt opsamlingsbakke egnet til formålet, og som kan indeholde volumen af den største beholder.
65. Hvis spildolie opbevares i en olietank, skal tanken sløjfes efter de samme sløjfningsterminer, som tanke omfattet af den til enhver tid gældende olietanksbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines). Tanken skal opstilles på et tæt underlag, og der skal være påmonteret tankplade på tanken, hvor fabriktionsår fremgår.
66. Døde produktionsdyr skal opbevares overdækket på en fast opbevaringsplads eller i kølecontainerbrønd. Overdækningen kan f.eks. bestå af en kadaverkappe eller kadaverpresenning, som er isyet jernrør i kanten til afstivning. Overdækningen

skal dække alle dyr og være intakt. Oplagspladsen skal placeres som angivet på bilag 1.

Skadedyr

67. Ejendommen skal foretage en effektiv fluebekæmpelse, der som minimum er i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi, Århus Universitet.
68. Hele ejendommen og dens omgivelser skal holdes i en renlig og ryddelig stand og opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Husdyrbrugets ophør

69. Den driftsansvarlige for husdyrproduktionen eller ejer af ejendommen skal oplyse tilsynsmyndigheden om ændringer af ansvar for driften og dyreholdet eller af ejendommen, umiddelbart i forbindelse med at overdragelsesdatoen kendes af parterne.
70. Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Gødningsopbevaringsanlæg skal tømmes indenfor næste planperiode. Stoffer der kan forurene jord, undergrund og overfladevand, samt affald skal bortskaffes efter gældende regler.

Driftsforstyrrelser og uheld

71. Alle medarbejdere skal være bekendt med beredskabsplanen og en oversigtsplan med angivelse af drænsystemer m.m. og placering af udstyr/materiel til håndtering af forureningsulykker skal opsættes et centralt sted på ejendommen. Hvis der er udenlandske medarbejdere på ejendommen, skal beredskabsplanen forefindes i form af skitser og billeder.

Egenkontrol

72. Følgende materiale skal som et minimum til enhver tid kunne forevises tilsynsmyndigheden:
  - a. Dokumentation for produktionsniveau: f.eks. udtræk fra CHR og evt. produktionsrapporter, flyttelister eller slagteriafregninger. Dokumentationen skal opbevares i min. 3 år.
  - b. Regnskabsbilag fra destruktionsanlæg for døde dyr.
  - c. Kvitteringer for aflevering af affald minimum 3 år tilbage.
  - d. Årlig registrering af el-, diesel-, fyringsolie og vandforbrug.
  - e. Dokumentation af miljøfarligt affald min for bortskaffelse minimum 3 år tilbage.
  - f. Dokumentation for flue- og rottebekæmpelse.
  - g. Ajourført lagerregnskab for husdyrgødning.

Egenkontrol for forsøringsanlægget

73. Gyllens pH-værdi skal registreres elektronisk før og efter hver svovlsyrebehandling. Der skal endvidere føres en elektronisk statistik, der som minimum indeholder oplysninger om de gennemsnitlige pH-værdier i gyllen på månedsbasis før svovlsyrebehandling.
74. Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten eller et andet kvalificeret firma om serviceeftersyn af forsøringsanlægget, herunder kalibrering af pH-målere. Forsøringsanlægget skal kontrolleres mindst hver fjerde måned. Serviceaftalen skal opbevares på husdyrbruget. Hvis det ikke er producenten aftalen indgås med, så skal Næsted Kommune, forinden aftalen indgås, godkende firmaet.
75. Tilsynsmyndigheden skal underrettes i følgende situationer:
76. Når den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis er større end 6,0 før svovlsyrebehandling
77. Når forsøringsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 7 dage.
78. Data for pH-målinger, dokumentation for kalibrering af pH-måler samt kontrolrapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Egenkontrol for fast overdækning af gyllebeholdere med telt

79. Der skal føres en logbog for gyllebeholderne, hvori eventuelle skader på teltoverdækningerne noteres med angivelse af beholder og dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Offentlighed og partshøring

Ansøgningen blev offentliggjort på kommunens hjemmeside <http://www.naestved.dk/> i perioden 12.8.2020 den 2.11.2020. På baggrund af offentliggørelsen blev ansøgningsmaterialet sendt til en del naboer/omkringboende.

Naboorientering og partshøring (lugtkonsekvenszone = 1608 m)

I et brev af den 6.1.2020 blev høringsberettigede til etablering af husdyrholdet på Vinderuphøjvej 1, 4171 Glumsø orienteret om, at udkast til afgørelse forelå, og at de havde 44 dage til at kommentere udkastet. Efter første høring blev der foretaget ændringer i ansøgningen som kommunen vurderede, var så væsentlige, at udkast til afgørelsen skulle i høring igen. I brev af den 18.3.2021 blev de høringsberettigede hørt igen og med en frist til den 22.4.2021 for at kommentere sagen. Høringsberettigede er i denne forstand ejere af alle matrikler, der støder op til ejendommen, samt naboer og omkringboende indenfor lugtkonsekvenszonen.

Næstved Kommune har modtaget ca. 40 høringssvar efter første høring og ca. 30 høringssvar på baggrund af anden høring. Høringssvarene er indgået i sagsbehandlingen og der er udarbejdet et bilag (hvidbog) til afgørelsen med kommunens bemærkninger og svar. Desuden er det nævnt i bilaget, hvilke ændringer der er foretaget i den endelige afgørelse på baggrund af høringssvarene.

Offentliggørelse, hjemmel og klagevejledning

Godkendelsen annonceres den 27.5.2021 på kommunens hjemmeside. Miljøgodkendelsen vil desuden blive offentliggjort på hjemmesiden dma.mst.dk. Du skal søge på adressen under offentliggørelser.

Miljøgodkendelsen er meddelt med hjemmel i §16a, stk. 2 i Lovbekendtgørelse om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – nr. 520 af 01.05.2019.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra afgørelsens annoncering, dvs. senest torsdag den 24. juni 2021 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen er indgivet når den er tilgængelig for Næstved Kommune i Klageportalen.

Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen, miljøministeren samt visse organisationer. Klageberettigede er orienteret ved annonceringen, og kopi af godkendelsen er sendt til organisationer og myndigheder.

Klagen skal fremsendes direkte til Miljø- og Fødevareklagenævnet via den digitale klageportal, der kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk eller www.borger.dk eller for virksomheder på www.virk.dk. Vejledning om hvordan man logger på og anvender Klageportalen, findes også på disse hjemmesider.

Konkrete spørgsmål om brug af Klageportalen kan rettes til supportfunktionen på e-mail nh@naeveneshus.dk eller telefon 7240 5600.

Behandling af en klage ved Miljø- og Fødevareklagenævnet er pålagt et gebyr. Gebyret tilbagebetales ved medhold.

Hvis afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger. En klage har ikke opsættende virkning for ibrugtagning af godkendelsen medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Denne afgørelse kan desuden indbringes for domstolene, jf. Husdyrbruglovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Retsbeskyttelse

Jævnfør §§ 39 og 40 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, skal en miljøgodkendelse regelmæssigt og mindst hvert 10 år tages op til revurdering. Den første revurdering foretages allerede efter 8 år, hvor retsbeskyttelsen udløber, eller senest 4 år efter vedtagelsen af nye BAT konklusioner. Næstved Kommune forventer at revurdere husdyrbruget igen senest i 2029.

Vilkårene i miljøgodkendelsen kan efter 8 år fra meddelelsetidspunktet ændres ved påbud, eller der kan nedlægges forbud imod fortsat drift, jf. Husdyrbruglovens § 39-41. Årsager til ændring af vilkår ved påbud kan f.eks. være, at der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Orientering

En godkendelse efter § 16a stk. 2 bortfalder, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter af godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder denne del jf. § 59a stk. 1 i Husdyrbrugloven. Hvis miljøgodkendelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år, jf. lovens § 59a, stk. 2. Udnyttelse anses her for at foreligge når mindst 25 pct. af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskravene eller andre relevante krav.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Ved akut forurening skal alarmcentralen straks kontaktes på 114.

Udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse er omfattet af bekendtgørelsen om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn. Taksten og timebetaling er fastsat af Miljøministeriet.

Næstved Kommune, den 27.5.2021

Med venlig hilsen

Bente Kryger Nielsen

Miljøsagsbehandler

Bilag 1: Miljøteknisk beskrivelse og vurdering af drift og anlæg

Bilag 1.1: Notat med kommunens bemærkninger til høringssvarene

Bilag 2: Ansøgers miljøkonsekvensrapport af den 18.3.2021

Bilag 3: OML-beregning af den 13. december 2020

Kopi sendt til:

- Ansøgers konsulent; Max Jakobsen Miljørådgivning, e-mail: mjb@maxjakobsen.eu
- Miljøstyrelsen Storstrøm, Fejøgade 1, 4800 Nykøbing F, via e-mail: mst@mst.dk
- Susålandets Miljøforeningen for Gammel Susåland og omegn via mail: miljoforeninggammelsusaa@gmail.com
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Embedslægeinstitutionen, Sjælland, Rolighedsvej 7,2., 4180 Sorø, via e-mail: stps@stps.dk.
- Landbrugsstyrelsen, Nyrupsgade 30, 1780 København V, via e-mail: mail@lbst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V, via e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, NP Danmarksvej 79, 8732 Hovedgård, formand Niels Barslund via email: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
- Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV. Lokalafdeling: Friluftsrådet for SydvestSjælland, att. Arne Kristensen, Stendyssevej 17, 4171 Glumsø, via mail: sydvest@friluftsradet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V, via e-mail: ae@ae.dk.
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, postbox 2188, 1017 København K, via email: fbr@fbr.dk.
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V., natur@dof.dk og naestved@dof.dk.
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, via email: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø., via email: dn@dn.dk og donnaestved-sager@dn.dk

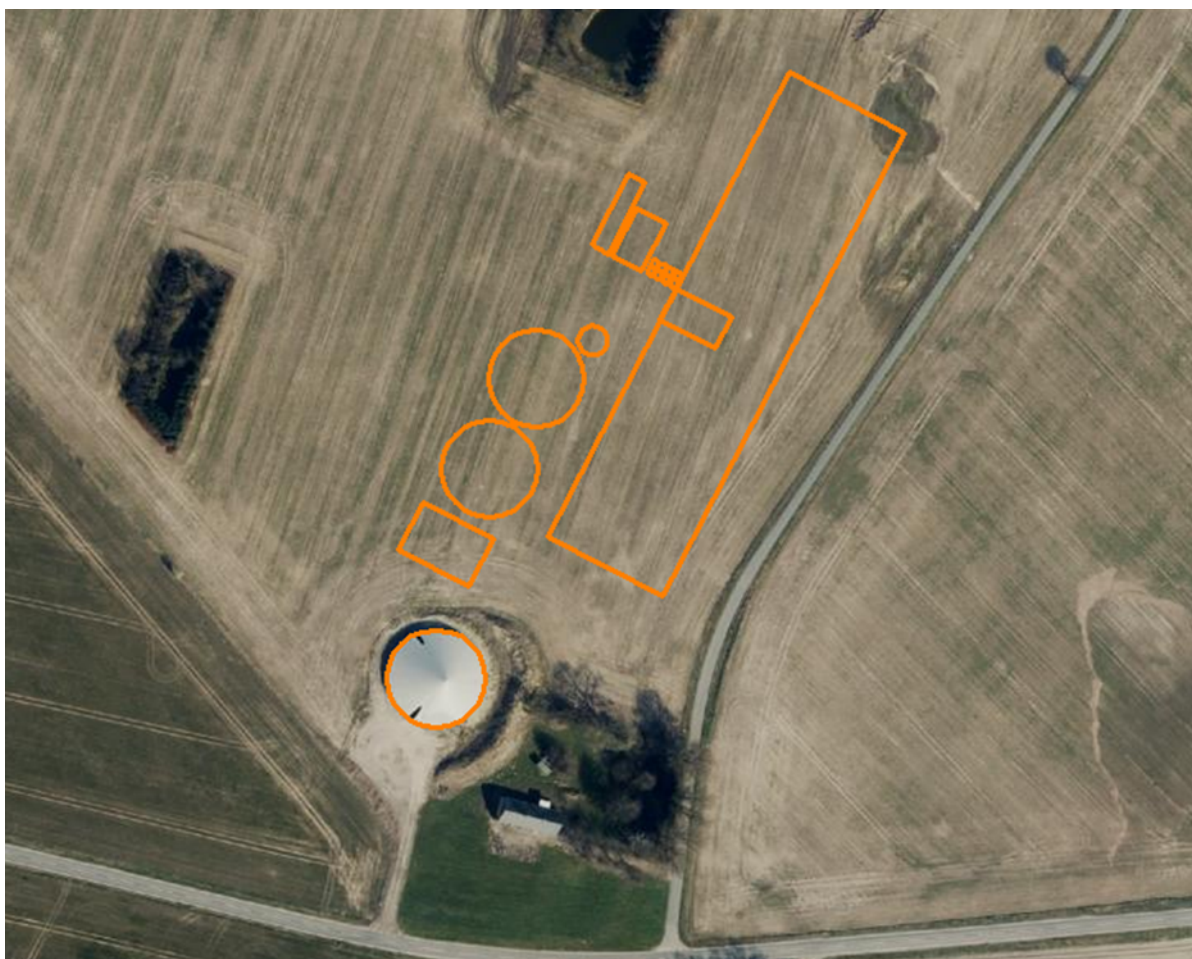

Bilag 1

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering af drift og anlæg

27. maj 2021

Vinderuphøjvej 1, 4171 Glumsø

1. INDLEDNING	4
1.1 DET ANSØGTE PROJEKT	4
2. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	9
2.1 LANDSKABET OG PLANFORHOLD	9
2.2 PLACERING I FORHOLD TIL GRUNDVANDSINTERESSER	27
2.3 AFSTANDSKRAV	28
3. OPBEVARINGSKAPACITET OG GØDNINGSHÅNDBTERING	29
3.1 OVERFLADEAREAL FOR GØDNING SOPBEVARINGSANLÆG OG DRIFT	29
3.2 GØDNINGSPRODUKTION, OPBEVARINGSKAPACITET OG GØDNINGSHÅNDBTERING.....	30
4. HUSDYRBRUGETS FORURENING OG FORURENINGSBEGRÆNSENDE FORANSTALTNINGER	32
4.1 ANVENDELSE AF BEDST TILGÆNDELIG TEKNIK, BAT	32
4.1.1 <i>Foder</i>	33
4.1.2 <i>Energi og vandforbrug</i>	33
4.1.3 <i>Spildevand</i>	37
4.1.4 <i>Management</i>	38
4.2 PÅVIRKNING AF SÅRBAR NATUR OG SÅRBARE ARTER	39
4.2.1 <i>Ammoniakfordampning fra stald og lager</i>	39
4.2.2 <i>Ammoniakafsætning i lokalområdet</i>	40
4.2.3 <i>Ammoniakafsætning på naturområder</i>	41
4.2.4 <i>Internationale naturbeskyttelsesområder</i>	42
4.2.5 <i>Kategori 1 og 2 naturområder</i>	42
4.2.6 <i>Kategori 3-naturområder</i>	43
4.2.7 <i>Øvrige naturområder</i>	43
4.2.8 <i>Samlet konklusion naturområder</i>	44
KOMMUNENS BESKRIVELSE	58
NATURA 2000-OMRÅDER	58
BILAG IV-ARTER OG ANDRE BESKYTTEDE ELLER FREDEDE ARTER.....	61
4.3 LUGT	62
4.4 TRANSPORT	67
4.5 STØJ	69
4.6 STØV.....	72
4.7 LYS	72
4.8 KEMIKALIER	73
4.9 AFFALD	74
4.10 SKADEDYR.....	75
4.11 HUSDYRBRUGETS OPHØR	76
5. DRIFTSFORSTYRELSE OG UHELD	77
6. EGENKONTROL	78
7. ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV	79
8. SAMLET VURDERING	81
9. BILAG	84
BILAG 1 – OVERSIGT OVER ANLÆGGET	84
BILAG 2 PLANTEGNING	85
BILAG 3 REDEGØRELSE TIL OML-BEREGNING (FRA ANSØGNINGEN)	86

BILAG 4 KOMMUNENS VURDERING AF OML-BEREGNINGEN	91
BILAG 5 OVERSIGT OVER STALD OG PLACERING AF AFKAST	94
BILAG 6 KOORDINATER TIL OML	95
BILAG 7	96
BILAG 8	97

1. Indledning

Næstved Kommune har modtaget en ansøgning om etablering af en husdyrproduktion på Vinderuphøjvej 1, 4171 Glumsø.

Tybjerggaard Breeding A/S ansøger om en miljøgodkendelse til husdyrproduktion på Vinderuphøjvej 1, 4171 Glumsø med et samlet produktionsareal på 7.200 m². Ejendommen ejes af Susanne Haunstrup Jeppesen, Tybjergvej 20, 4160 Herlufmagle, og godkendelsen meddeles til ejer.

Der bygges følgende nye stalde og gødningsopbevaringsanlæg:

- En tvillingestald med et bruttoareal på 9.482 m² og et produktionsareal på 7.200 m².
- Otte fodersiloer med en kapacitet på hver 32 ton.
- To gyllebeholdere med hver et overfladeareal på 1.077 m² og en kapacitet på 5.500 m³.
- En fortank med et overfladeareal på 159 m² og en kapacitet på 570 m³.
- Et gødningshus med et areal på 240 m². Inde i gødningshuset er der en møddingplads med et overfladeareal på 240 m² og en kapacitet på 500 m³.
- En foderlade med et areal på 600 m².
- Der placeres en ny vaskeplads ved fortanken. Vaskepladsen indrettes med afløb til gyllebeholder. Vaskepladsens dimensioner er: 7 meter x 30 meter.

De nye driftsbygninger bygges i tilknytning til en eksisterende gyllebeholder.

For at opfylde BAT-krav til ammoniakemission bliver der installeret et forsuringsanlæg.

Husdyrproduktionen på Vinderuphøjvej 1 vil blive drevet teknisk og forureningsmæssigt adskilt fra øvrige ejendomme med husdyrproduktion. Det er derfor kun ejendommen på Vinderuphøjvej 1, der er omfattet af den konkrete miljøansøgning.

Ejendommen vil blive et husdyrbrug med flere end 2.000 stipladser til slagtesvin (over 30 kg) og derved vil den blive et IE-husdyrbrug. Ansøgningen er derfor omfattet af godkendelse efter § 16a stk. 2 i Lovbekendtgørelse om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – nr. 520 af 01.05.2019 med senere ændringer (Husdyrbrugloven).

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner grundlag for de vilkår, der meddeles i godkendelsen. Udgangspunktet for den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er ansøgning om miljøgodkendelse og miljøkonsekvensrapport, der er fremsendt via www.husdyrgodkendelse.dk (hovedskema nr. 220.108 version 6), samt tilhørende supplerende materiale tilsendt fra ansøgers konsulent.

1.1 Det ansøgte projekt

Ansøger oplyser

Der søges om at opføre to stalde parallelt med hinanden (tvillingestald) adskilt af en midtergang på to meter. Staldene indrettes som slagtesvinestalde med et produktionsareal på 7.200 m². Staldsystemet er delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv).

For at opfylde BAT-krav til ammoniakemission bliver der installeret et forsuringsanlæg.

Der bygges følgende nye driftsbygninger:

- En tvillingestald med et bruttoareal på 9.482 m² og et produktionsareal på 7.200 m². I midten af den vestvendte side af stalden vil der være et foderrum/udleveringsrum
- Otte fodersiloer med hver en kapacitet på 32 ton ved midten af stalden.
- To gyllebeholdere med hver et overfladeareal på 1.077 m² og en kapacitet på 5.500 m³.
- En fortank med et overfladeareal på 159 m² og en kapacitet på 570 m³.
- Et gødningshus med et areal på 240 m². Inde i gødningshuset er der en møddingsplads med et overfladeareal på 240 m² og en kapacitet på 500 m³.
- En foderlade med et areal på 600 m².
- Der placeres en ny vaskeplads ved fortanken. Vaskepladsen indrettes med afløb til gyllebeholder. Vaskepladsens dimensioner er: 7 meter x 30 meter.

Alle nye driftsbygninger opføres i tilknytning til eksisterende bygninger, og opføres i traditionel byggestil. Alle nye driftsbygninger opføres i materialer der ikke er reflekterende og i afdæmpede farver.

Der søges også om at opføre et gødningshus til opbevaring af fiber fra et smellfighteranlæg. Det er ikke nødvendigt at installere smellfighteranlægget af hensyn til reduktion i lugtemissionen, men ansøger ønsker muligheden for at kunne separere gyllen og til det formål skal der bruges et gødningshus til fiberfraktionen.

Endelig søges der også om en ny foderlade, der skal anvendes til foder til dyrene.

På bilag 1 er der en oversigt over driftsbygningerne. Beskrivelse af driftsbygningernes anvendelse fremgår af tabel B1.

Tidligere godkendelser

Der er ikke tidligere givet miljøgodkendelse til en husdyrproduktion på ejendommen.

Nudrift og 8-årsdrift

Der er tale om en etablering af en husdyrproduktion, og der er derfor ingen produktionsarealer i nudrift og 8-årsdrift.

Der er en eksisterende gyllebeholder på ejendommen, der er etableret for mindre end 8 år siden. Der er derfor et overfladeareal fra gødningsopbevaringsanlæg i nudriften, men ikke i 8-årsdriften.

Erhvervsmæssig nødvendighed

De ansøgte driftsbygninger er erhvervsmæssigt nødvendige for at fremtidssikre en husdyrproduktion på ejendommen.

For at kunne drive husdyrbrug og stå imod den stigende konkurrence er det nødvendigt at udvikle og effektivisere de respektive produktionsanlæg. Strukturudviklingen i Danmark går mod større og færre landbrug. I tråd med dette ønskes der at etablere en husdyrproduktion på Vinderuphøjvej 1, og til det skal der bruges et moderne staldanlæg.

Derfor søges der om at opføre et nyt moderne produktionsanlæg til slagtesvin, hvor de økonomisk set mest optimale teknologier anvendes til at nedbringe emissionerne fra anlægget

mest muligt. Der er således tale om et staldanlæg, hvor emissioner som ammoniak og lugt er meget lave.

Større enheder giver mulighed for at reducere de økonomiske omkostninger og reducere miljøbelastningen pr. produceret enhed.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

BAT i relation til ammoniak

Miljøstyrelsen har fastlagt emissionsgrænseværdier ud fra følgende to principper:

1. Enkeltteknologier, der overstiger ca. 100 kr. per reduceret kg N indgår ikke.
2. Meromkostningerne forbundet med opfyldelse af emissionsgrænseværdierne bør ikke overstige ca. 1 % af de samlede årlige produktionsomkostninger.

Ved at anvende Miljøstyrelsens emissionsgrænseværdier kan der beregnes et BAT-niveau for ammoniakemissionen på 9.396 kg NH₃-N/år. Beregningerne fremgår af IT-ansøgningskema 220.108.

For at opfylde BAT-emissionsniveauet anvendes der følgende teknologi:

- Delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv i stiaarealet i begge stalde.
- Forsuringsanlæg i begge stalde.
Forsuringsanlægget har en ammoniakreducerende effekt på op til 64 %. Det er dog ikke nødvendigt at reducere ammoniakemissionen med mere end 39,3 %, og det er derfor denne procentsats, der er indtastet i IT-skemaet. Der skal således kun stilles vilkår om en reduktion af ammoniakemissionen med 39,3 % for at opfylde krav om anvendelse af BAT med hensyn til reduktion af ammoniakfordampningen.
- Fast overdækning på de to ansøgte gyllebeholdere på hver 5.500 m³ og den ansøgte fortank/procestank.

Den ansøgte husdyrproduktion har en ammoniakemission på 9.390 kg NH₃-N/år.

Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier er overholdt, og der er dermed truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra det samlede staldanlæg ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik til reduktion af ammoniakemissionen.

Kommunens vurdering

Der ansøges om godkendelse af en ny svineproduktion på Vinderuphøjvej 1, 4171 Glumsø. Produktionsanlægget udgøres af to sammenbyggede stalde, tre gyllebeholdere, otte fodersiloer, en fortank, et gødningshus og et forsuringsanlæg, som vist på situationsplanen, se bilag 1. Det ansøgte produktionsareal udgør jævnfør ansøgningen 7.200 m².

Ved vurdering af forureningen i forbindelse med udvidelse eller etablering af et husdyrbrug, skal alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt inden for de sidste 8 år, inddrages i vurderingen. Staldanlægget er en nyetablering og der er kun en eksisterende gyllebeholder, som blev etableret i 2017 eller 2018. Ansøger har ikke angivet nogen 8 års drift og nudriften er alene den eksisterende gyllebeholder, det vurderer vi er korrekt angivet.

I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelser skal vi vurdere om nybyggeri på en landbrugsejendom er erhvervsmæssig nødvendigt for driften som landbrugsejendom, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §34, stk. 3. I den konkrete sag vurderer vi, at både stald, gyllebeholdere, siloer og foderlade og gødningshus er erhvervsmæssig nødvendigt på grund af driftsformen på ejendommen.

De ansøgte stalde vil blive indrettet til slagtesvin. Gulvsystemet er delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv). I forbindelse med miljøgodkendelsen ansøges der ikke om en flexgruppe. Ansøger må derfor kun producere slagtesvin i staldene. Der stilles ikke vilkår til antal producerede slagtesvin eller begrænsninger i afgangsvægten, men produktionen skal overholde dyrevelfærdsreglernes pladskrav.

Produktionsarealet, staldtypen og dyretypen er grundlaget for ansøgningssystemets beregninger af ammoniakfordampningen fra staldene og for OML-beregningen af lugtpåvirkningen til omkringboende. Det er derfor nødvendigt at stille vilkår til ovennævnte forhold, da det vil være med til at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen i form af ammoniak og lugt vil fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen og OML-beregningen, samt ud fra hvilket den miljømæssige påvirkning er vurderet og godkendt.

Kommunen vurderer, at husdyrbrugets eventuelle medarbejdere skal være orienteret om ejendommens miljøgodkendelse, så de er bekendt med vilkårene for drift af husdyrbruget. Da husdyrbruget er et IE-husdyrbrug er der jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 43 krav om at oplære personale i relevant lovgivning og udarbejde oplæringsmateriale. Det betyder, at hver enkelt medarbejder skal være bekendt med de vilkår i miljøgodkendelsen, der er relevant for medarbejderens arbejde på husdyrbruget. Se nærmere under afsnit 4.1.4 Management.

Der søges også om at opføre et gødningshus til opbevaring af fiberfraktionen fra JH SmellFighter anlæg. Etablering af et JH SmellFighter anlæg er ikke en forudsætning for at kunne overholde lugtgenekriteriet og derfor vil der ikke blive stillet vilkår om, at anlægget skal etableres. Der vil dog blive stillet vilkår omkring indretningen/placering af anlægget og opbevaringen af fiberfraktionen. Vilklårene vil blive stillet i overensstemmelse med Miljøstyrelsens Teknologiliste og tilknyttede forslag til vilkår.

Vurdering af BAT

Ammoniakfordampningen fra staldanlægget er i www.husdyrgodkendelse.dk beregnet til at være 9.390 kg N/år. Ammoniakemissionen er over 3500 kg NH₃-N/år, og da der er mere end 2000 stipladser til slagtesvin, så er der tale om et IED-husdyrbrug.

I ansøgningssystemet er der foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder der fremgår af Miljøstyrelsens teknologiliste og de tilknyttede standardvilkår for BAT fra 2011. BAT-niveauet afhænger af om en produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. BAT-emissionsgrænsen er beregnet til 9.396 kg N/år.

Til overholdelse af BAT-emissionsgrænsen har ansøger valgt gulvtypen delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv i stiarealerne i begge stalde, etablering et gylleforsuringsanlæg med en ammoniakreducerende effekt på 39,3 % og etablering af fast overdækning på de to ansøgte gyllebeholdere på hver 5.500 m³.

Der vil blive stillet vilkår til forsøringsanlægget i overensstemmelse med Miljøstyrelsens Teknologiliste og forslag til vilkår. Vurdering og vilkår omkring gyllebeholderne bliver stillet i afsnit 3.1.

Næstved Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at det ansøgte lever op til BAT for så vidt, angår staldindretning og herunder emission af ammoniak.

Kommunen vurderer, at principperne i BREF-dokumentet (godt landmandskab, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring af husdyrgødning samt udbringning) også kan anvendes for husdyrproduktionen på Vinderuphøjvej 1. Disse emner er behandlet i de øvrige afsnit.

Ammoniakemissionens påvirkning af naturområder er vurderet i afsnit 4.2.

Vilkår

For at fastholde den ansøgte husdyrproduktion på de gældende miljøkrav, bliver der stillet vilkår om, at

- Husdyrproduktionen skal etableres i henhold til nedenstående skema:

Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal
Slagtesvin	Delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv	7.200 m ²
		7.200 m²

Vilkår for JH SmellFighter

- Ved etablering af JH SmellFighter-anlæg skal containeren som anlægget leveres i, skal stå på et betonfundament.
- En eventuel væskefraktion fra JH SmellFighter-anlæg skal føres tilbage til procestanken. Fiberfraktionen skal føres til opbevaring i gødningshuset.
- En eventuel fiberfraktion skal opbevares og overdækkes i overensstemmelse med den til enhver til gældende husdyrgødningsbekendtgørelse.

Vilkår for gylleforsuring

- Forsuringsanlægget skal have en ammoniakreducerende effekt på minimum 39,3%.
- Der skal etableres et anlæg til forsuring af gylle fra de to stalde.
- Svovlsyretanken skal være udstyret med et indbygget opsamlingskar. Svovlsyretanken skal placeres på en plads med støbt bund og være sikret mod påkørsel.
- Der må kun anvendes svovlsyre.
- Før forsuring må den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis maksimalt være 6,0.
- Styringen af anlægget skal indstilles til at behandle gyllen til pH-værdi 5,5.
- Forsuret gylle må ikke opbevares sammen med ubehandlet gylle.
- Anlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

2. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

2.1 Landskabet og planforhold

Ansøger oplyser

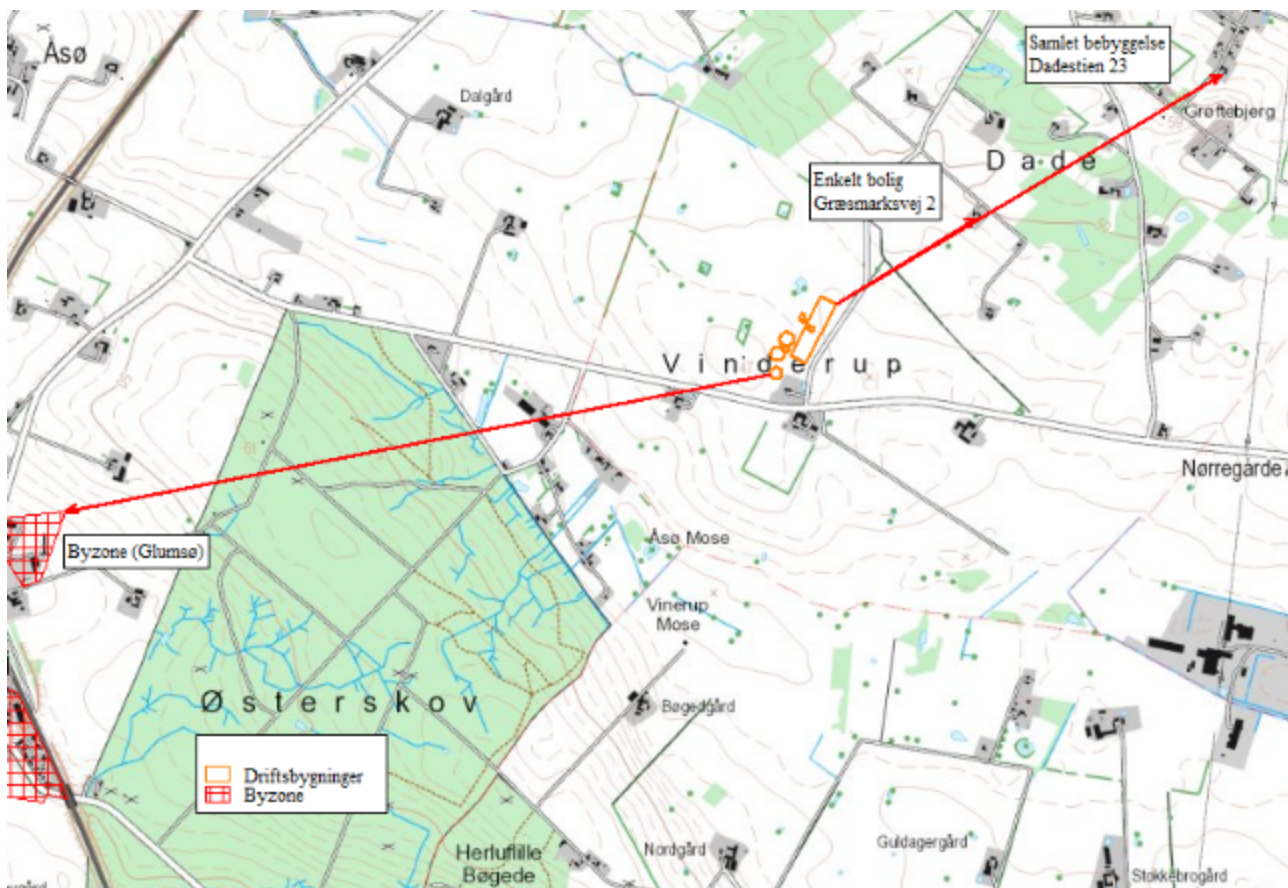
Husdyrbruget er placeret i landzonen med ca. 475 meter til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Græsmarksvej 2), der ligger nordøst for nærmeste nye driftsbygning.

Nærmeste byzone ligger ved Glumsø ca. 2,1 km vest sydvest for driftsbygningerne.

Nærmeste nabobeboelse i samlet bebyggelse er Dadestien 23, der ligger ca. 1,3 km nordøst for driftsbygningerne.

Afstandene er målt fra de nærmeste stalde- og husdyrgødningsopbevaringsanlæg.

Nedenstående figur 1 viser et kort med placering af nabobeboelser, byzone og samlet bebyggelse i forhold til husdyrbrugets anlæg.

Figur 1. Beliggenhed i forhold til nabobeboelser, byzone og samlet bebyggelse.

Ny slagtesvinestald

Den nye slagtesvinestald opføres som en dobbeltstald (tvillingstald).

Dimensioner på slagtesvinestald

Længde: 195,5 meter

Bredde: 48,5 meter (inklusive mellemgang)

Kiphøjde: 7 meter

Bruttoareal: 9.482 m²

Produktionsareal: 7.200 m²

Nye fodersiloer

Der opføres otte fodersiloer.

Dimensioner på hver fodersilo:

Diameter: 3 meter

Højde: ca. 9,3 meter

Kapacitet: 45 m³ (ca. 32 ton)

Foderlade

Længde: 30 meter

Bredde: 20 meter

Benhøjde: 5 meter

Kiphøjde: 7,5 meter

Nye gødningsopbevaringsanlæg

Der opføres to gyllebeholdere, en fortank (procestank) og et gødningshus.

Der opføres to identiske gyllebeholdere (med fast overdækning)

Diameter: 37 meter

Søjlehøjde: 5 meter

Sidehøjde over terræn: 2,5 meter

Maksimal højde: ca. 9 meter (top af PVC-overdækning)

Overfladeareal: 1.077 m²

Kapacitet: 5.500 m³

Dimensioner på fortank/procestank

Diameter: 14,2 meter

Søjlehøjde: 4 meter

Højde over terræn: 1 meter

Overfladeareal: 159 m²

Kapacitet: 570 m³

Gødningshus

Længde: 20 meter

Bredde: 12 meter

Kiphøjde: 7 meter

Overfladeareal: 240 m²

Kapacitet: 500 m³ (ca. 250 ton)

Ansøgers beskrivelse af de ansøgte bygninger

I forbindelse med udvidelsen bygges der en ny slagtesvinestald (tvillingstald), otte fodersiloer, en procestank og to gyllebeholdere. De nye driftsbygninger placeres i tilknytning til en eksisterende gyllebeholder. De nye stalde er to smalle bygninger placeret på langs af hinanden adskilt af en mellemgang. Kiphøjden på slagtesvinestaldene er ca. 7 meter. Fodersiloerne er ca. 9 meter høje. Foderladen har en kiphøjde på 7,5 meter.

Procestanklen er højst 1 meter over terræn, mens de to gyllebeholdere har en maksimal højde på ca. 9 meter over terræn (toppen af PVC-dug). Den ansøgte vaskeplads vil ikke være synlig i landskabet, da den ikke vil være mere end 0,1-0,2 meter over terræn.

Området er relativt fladt og terrænreguleringen i forbindelse med opførslen af de nye driftsbygninger vil ikke være mere end ca. 2 meter.

Alle nye driftsbygninger opføres i materialer, der ikke er reflekterende og i afdæmpede farver.

Stalden opføres med facader med en yderbeklædning bestående af søstenselementer i sin naturlige afdæmpede farve. Tagpladerne kommer til at bestå af grå eternitplader og gavltrekanterne af metalplader i rød farve.

Gødningshuset opføres med yderbeklædning af metalplader i tilsvarende afdæmpede rødlige farver og en tagbeklædning af grå eternitplader.

Gyllebeholderne opføres med grå betonelementer og en fast overdækning bestående af grå PVC-dug.

Ansøgers beskrivelse af påvirkningerne på landskabet

Ejendommen er beliggende øst for Glumsø. Ejendommen er placeret i landzone i et område, som er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde og er primært forbeholdt landbrug.

Området er præget af et landskab i middel skala domineret af marker, spredte beplantninger, levende hegn, skove samt spredt bebyggelse. Landskabet er let kuperet. Der ligger flere større husdyrbrug og en grusgrav i lokalområdet (indenfor ca. 2 km). Området bærer generelt præg af at bestå af intensivt dyrkede marker med begrænset naturindhold.

De ansøgte driftsbygninger påvirker ikke fredninger og ligger udenfor skov-, fortidsminde-, strand-, klit- sø- og å-beskyttelseslinjer. Der ligger ingen sten- og jorddiger i nærheden af driftsbygningerne.

Ejendommen ligger udenfor særlige landskabelige områder og udenfor kulturhistoriske værdifulde områder som kystkulturmiljøer, bevaringsværdige landsbyer, bevaringsværdige ejerlav og udenfor kirkebeskyttelseszoner.

Terrænet ved ejendommens driftsbygninger er relativt fladt, og der skal dermed ikke foretages større terrænmæssige ændringer i forbindelse med det planlagte byggeri.

Det forventes, at stalden og gødningshuset kommer til at ligge i kote ca. 42,5 meter. Gyllebeholdernes betonelementer kommer til at være ca. 2-2,5 meter over terræn og forventes sammen med foderladen ligeledes at ligge i kote ca. 42-43 meter.

De ansøgte driftsbygninger vil efter den planlagte etablering ligge som en samlet enhed, hvor alle nye driftsbygninger ligger i tilknytning til hinanden.

På grund af landskabets karakter som middel skala landskab med spredte læhegn og mindre skovområder vurderes det, at ejendommens samlede bebyggelse ikke kommer til at virke dominerende i landskabet.

For at mindske staldanlæggets synlighed i landskabet er det planlagt at etablere en afskærmende beplantning. På bilag 1 er der vist forslag til afskærmende beplantning.

På den baggrund vurderes det, at det ansøgte, ikke vil påvirke de landskabelige interesser væsentligt.

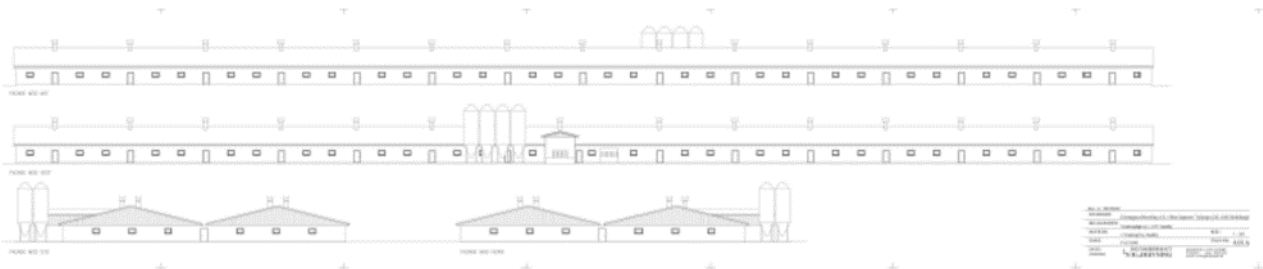
Kommunens beskrivelse

På Vinderuphøjvej 1, 4171 Glumsø, matr.nr. 1, Vinderup By, Sandby, ønskes opført et nyt staldanlæg for slagtesvin.

Der bygges følgende nye driftsbygninger:

- En 195,5 meter lang, 48,5 meter bred og maks. 7 meter høj tvillingestald med et bruttoareal på 9.482 m² og et produktionsareal på 7.200 m².
I midten af den vestvendte side af stalden vil der være et foderrum/udleveringsrum
- En foderlade på 30 meter x 20 meter, i alt 600 m², med benhøjde på 5 meter og en kiphøjde på 7,5 meter.
- Et gødningshus på 7 meter x 12 meter, i alt 240 m², og 7 meter kiphøjde.
- To gyllebeholdere Ø 40 meter, i alt 1.077 m², med en sidehøjde på ca. 2,5 meter over terræn og en maks. højde på ca. 9 meter incl. PVC-overdækning.
- En fortank/procestank Ø 14,2 meter, overfladeareal 159 m² og sidehøjde ca. 1 meter over terræn.
- En vaskeplads på 7 x 30 meter.
- Otte fodersiloer Ø 3 meter, højde ca. 9,3 meter vest for midten af stalden.

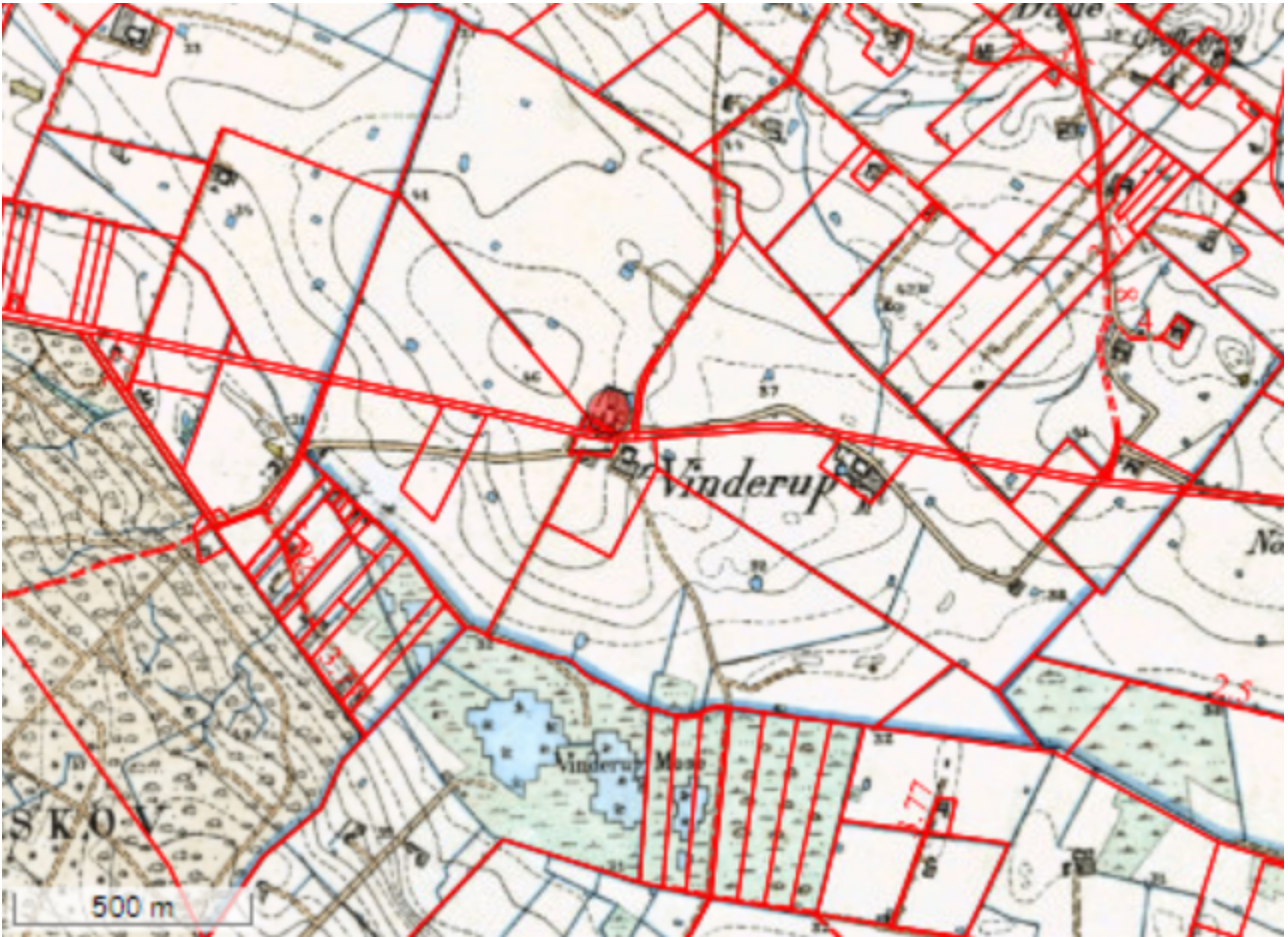
I forbindelse med det nye staldanlæg etableres desuden en ny, asfalteret adgangsvej vest om eksisterende gyllebeholder og dernæst om den nye foderlade og de nye gyllebeholdere frem til ny vendeplads, vaskeplads og fodersiloer midt for staldenes vestside.

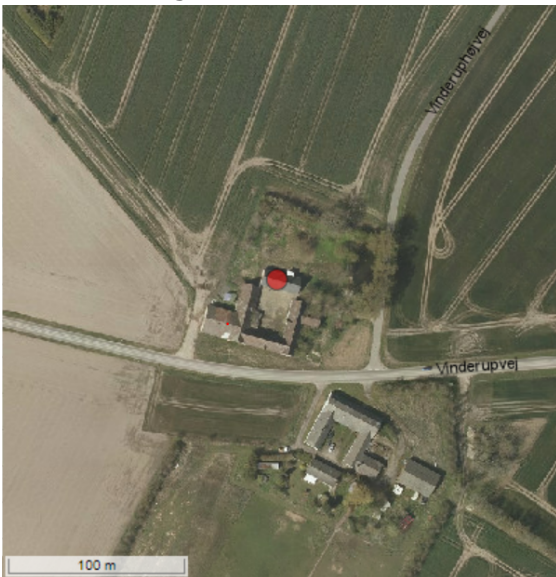
Det nye staldanlæg opføres som lange, lave tvillingebygninger, dvs. med 2 gavle mod NØ og SV, langs Vinderupvej. De nye bygninger er så vidt muligt forsøgt placeret i tilknytning til eksisterende bebyggelse på ejendommen (stuehus og gylletank), hvilket besværliggøres af en naturgasledning, der krydser ejendommen i øst-vest-gående retning umiddelbart nord for eksisterende gyllebeholder.

Alternative placeringer i tilknytning til eksisterende bebyggelse på Vinderupvej 1 er undersøgt, f.eks. placering af slagtesvinstaldene vinkelret på eller på modsatte side af Vinderupvej. Med den valgte placering udnyttes det forholdsvis flade terræn nord for de oprindelige bygningsanlæg og krydsning af Vinderupvej undgås.

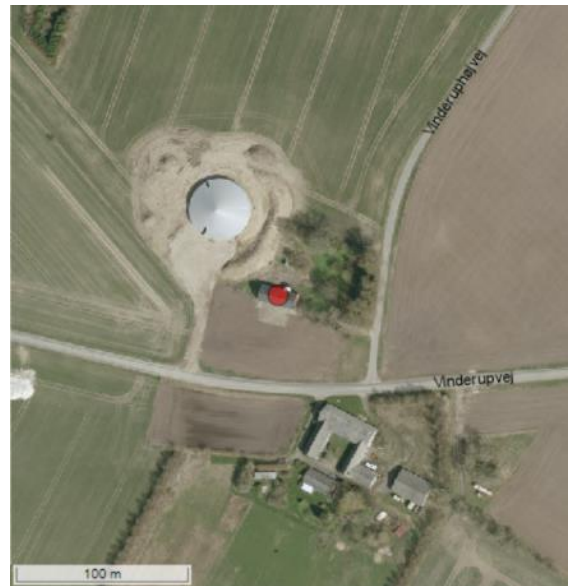
Vinderup Højpgård er – som det ses af historiske kort – en af kun 2 gårde i Vinderup, der gennemskæres af Vinderupvej. De tidligere driftsbygninger, som lå ud mod Vinderupvej og sammen med stuehuset fra 1898 dannede et traditionelt, 4-længet anlæg, blev totalt nedrevet i 2017-18. Den 11. september 2017 blev der meddelt landzonetilladelse til at etablere en fritliggende gyllebeholder med teltoverdækning. Beholderen aftager gylle fra ansøgers svineproduktioner på Tybjergvej 17 og Tyvelsevej 97, der i størrelse svarer til de to nye, der ønskes opført.

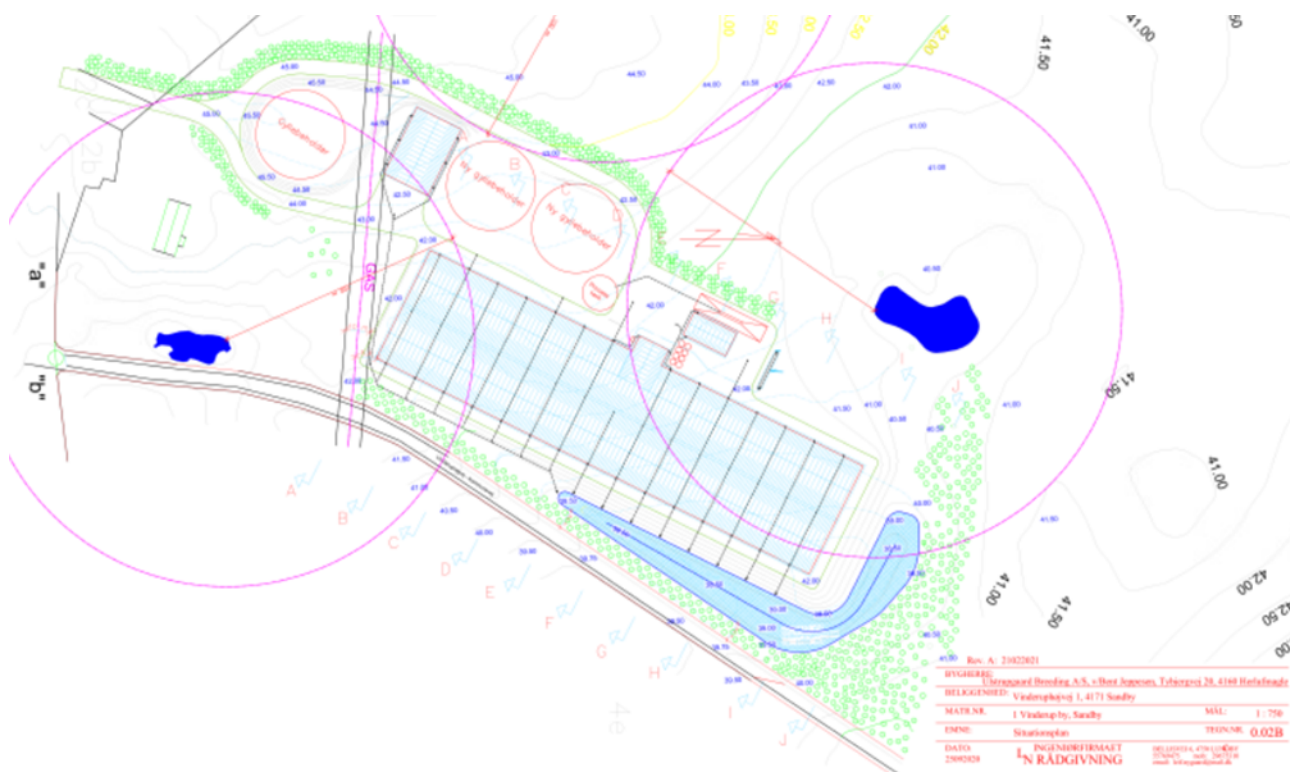
Vinderup på Historiske kort 1842-1899. Vinderuphøjvej 1 vist med rød prik og nutidige skel med rød streg.

Vinderup 2017

Vinderup 2018

Nyt staldanlæg for slagtesvin på Vinderuphøjvej 1, 4171 Glumsø – ansøgers Situationsplan/koteplan/beplantningsplan Rev. a, 21. februar 2021

Vinderuphøjvej 1, 4171 Glumsø, ligger i den nordligste del af kommunen, i et område, der i Næstved Kommunes landskabskarakterkortlægning er betegnet Delområde 2a: Sandby, Hæggerup landbrugsområde. I kommuneplanen er området udpeget som Jordbrugsområde, da der er tale om et intensivt udnyttet landbrugsområde med store markenheder og uden særlige beskyttelseshensyn.

Vinderup ligger helt klassisk placeret centralt på en drumliniseret bundmorænebakke i kote ca. 40-42 moh, hvorfra markerne udgår fra gårdene i stjerneform. Det højeste punkt på bakken er Vinderup Høj, 46 moh, der ligger ca. 200 meter NV for gården. Spredt "med løs hånd" over markerne ses en del mindre dødshuller/vandhuller.

Den veldefinerede bakke med store marker og et åbent, storskala intensivt udnyttet landbrugslandskab, adskiller sig med sin enkelthed tydeligt fra landskaberne omkring det. Ca. 550 meter SV, syd og SØ for Vinderupvej 1 afgrænses bakken af Vinderup Mose i ca. kote 32 moh, og ca. 500 meter NØ for gården ændrer landskabet sig markant til et mere småbakked, kuperet landskab med spredt bebyggelse, mindre ejendomme og mere beplantning i kote ca. 45-60 moh.

Kommunens vurdering

Ved færdsel ad Vinderupvej fra vest er bebyggelsen på Vinderuphøjvej 1 knapt synlig pga. bakketoppen Vinderup Høj, der dækker indsynet til fremtidige driftsbygninger på gården. Kun den nuværende gylletanks overdækning skimtes syd for bakken, mens fremtidig bebyggelse vil ligge endnu mere skjult bag bakken. Det vurderes således, at den nye bebyggelse ikke vil påvirke landskabsoplevelsen væsentligt set fra offentlig vej mod vest – øvrige arealer vest for gården er privatejede marker uden offentlig adgang.

Overdækningen på den eksisterende gyllebeholder ses bag Vinderup Høj. Nye gyllebeholdere og fodersiloer vil ligeledes kunne ses, men ikke den 200 meter lange stald. Anlægget er med til at markere Vinderups beliggenhed i landskabet, men vil ikke dominere landskabsoplevelsen set fra vest.

I bakkerne nord for gården, hvor flere selvstændige ejendomme er beliggende, vil nybyggeri af et staldanlæg for slagtesvin som ansøgt heller ikke påvirke oplevelsen af det lokale landskab, dels pga. beplantningen i området, dels pga. de små vejes retning, der ikke peger direkte mod Vinderup.

Fra det småbakkede område med spredt bebyggelse nord for Vinderuphøjvej 1 er det nye staldanlæg udenfor synsfeltet og påvirker ikke landskabsoplevelsen

Kører man imidlertid mod syd ad Vinderuphøjvej, ned fra bakkerne, vil man i en afstand af ca. 275 meter pludselig have frit udsyn over det flade, åbne terræn mod nordgavlene på det nye staldanlæg.

Foto af Vinderuphøjvej 1 set fra nord. Det nye staldanlæg vil komme til at ligge langs vejen umiddelbart efter svinget og efter andet vejtræ, midt i billedet.

Her – til højre for Vinderuphøjvej, op mod eksisterende gyllebeholder, bygges det nye staldanlæg.

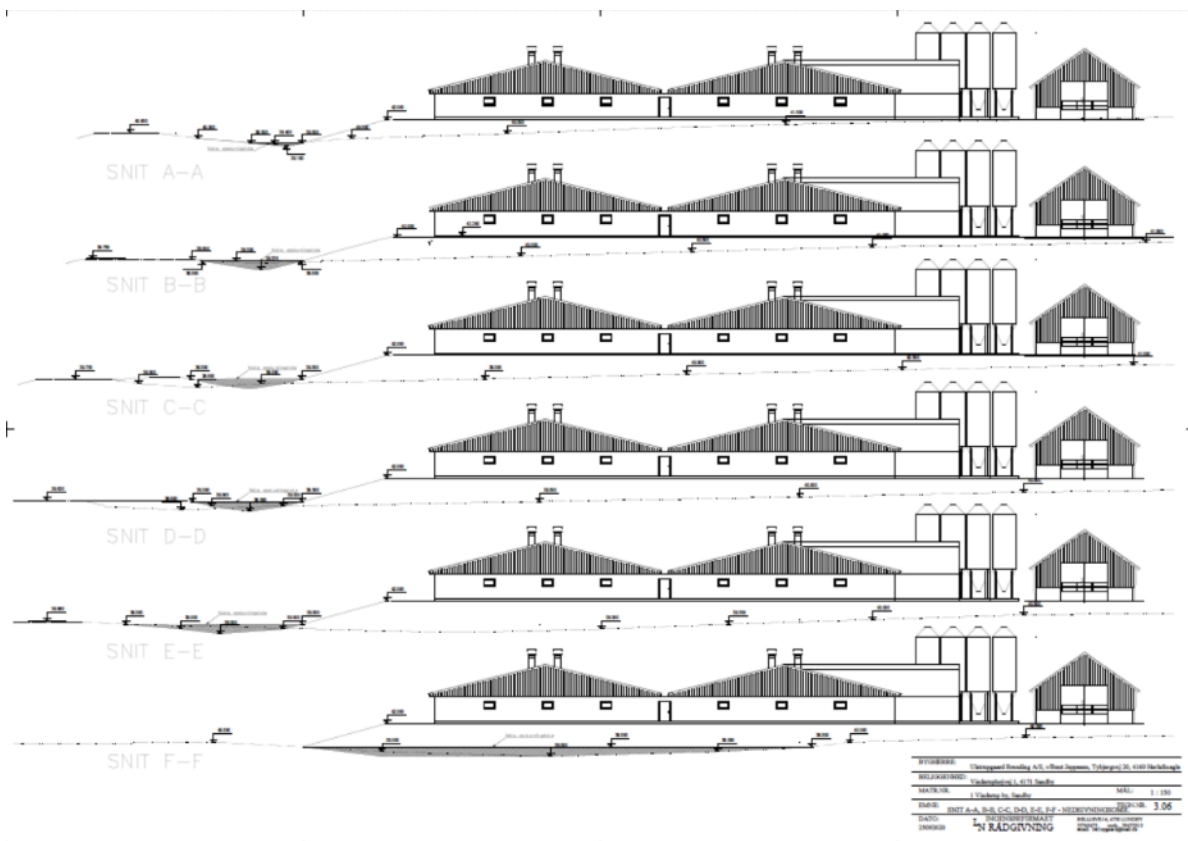
Det direkte indkig til det store produktionsanlæg kan dæmpes, skalaformidles og bedre tilpasses til det omkringliggende landskab ved etablering af skærmende, remise-agtig beplantning med omtrent samme udtryk som den beplantning, der i forvejen findes omkring de spredte dødis-vandhuller på markerne.

Det giver god mening, at vejforløbet drejer omkring lavningen og den kommende nye beplantning, der har til formål at skjule såvel bygningsanlægget som de forholdsvis store terrænreguleringer, der er nødvendige i lavningen nord for staldanlægget.

Terrænet, hvor staldene skal opføres, opleves som forholdsvis fladt, men for at få en plan flade under det næsten 10.000 m² store svinestaldsanlæg, kræves der alligevel terrænreguleringer, der resulterer i voldanlæg på op til 3 meters højde fra det lavest liggende areal, der skal bruges til nedsivning af tagvand, og op til staldbygningen, se snit herunder.

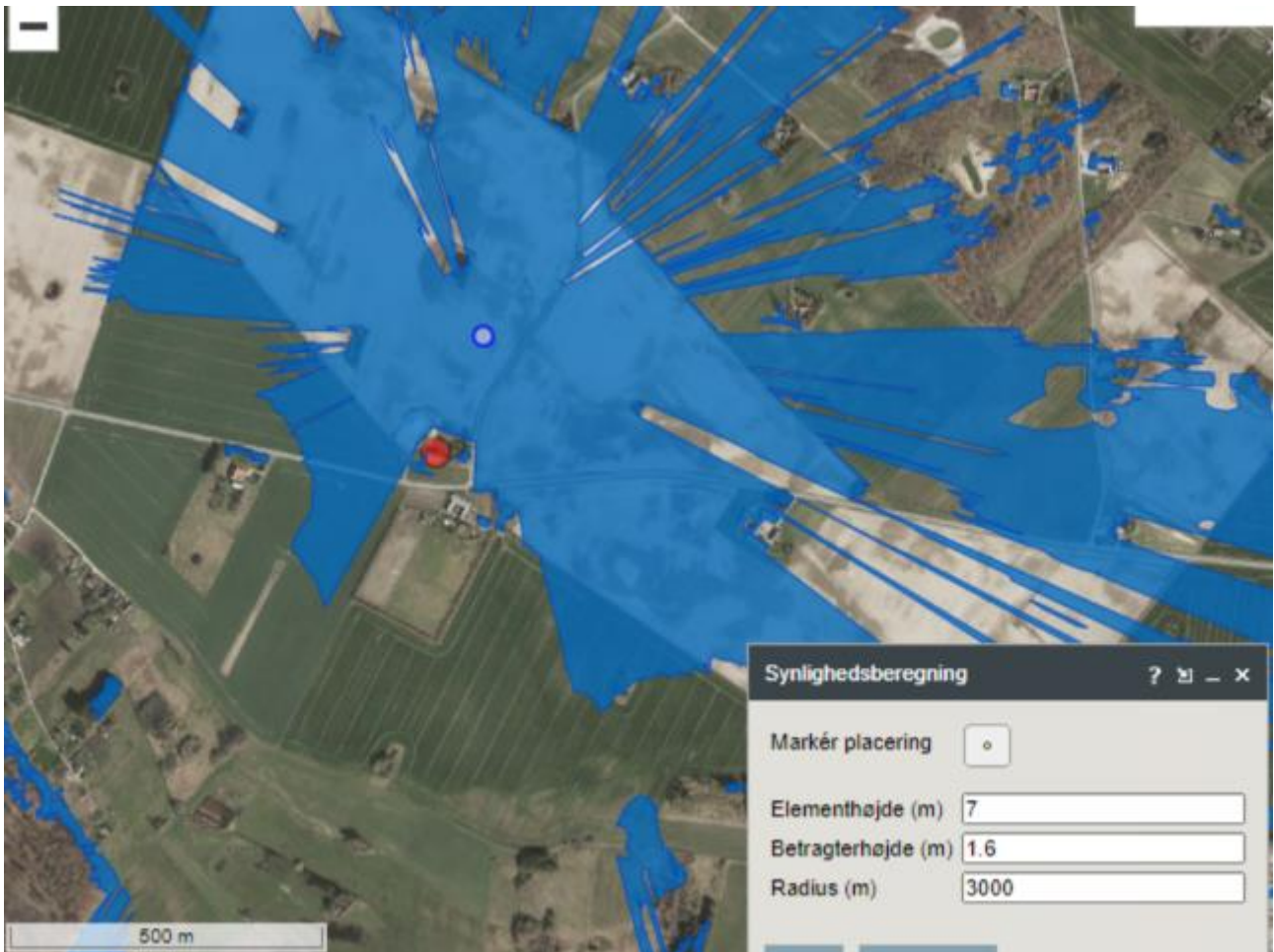

Arealet, hvor det nye svineproduktionsanlæg ønskes opført, opleves som forholdsvis fladt.

Vinderupvej 1 – nyt svineproduktionsanlæg – snitene viser terrænændringer omkring staldbygningen

Det nye staldanlæg vil ikke opleves på længere afstand fra syd, hvor Vinderupvej går tæt forbi gården og landskabet syd for vejen i øvrigt ligger lavt og præges af spredt beplantning. Ligeledes vil eksisterende stuehus og ældre have med gamle træer delvist skærme for de nye bygninger. Det er vores vurdering, at det nye anlæg vil opleves som en naturlig modernisering af det oprindelige gårdanlæg på Vinderupvej 1, hvorved fortællingen om Vinderup som en samlet, afgrænset bebyggelse i det ellers helt åbne landskab til dels reetableres.

Digital synlighedsberegning for et fiktivt punkt midt på tagryggen på den planlagte tvillingestald på Vinderuphøjvej 1, som må formodes at ligge omtrent i den kote, det endelige staldanlæg vil blive bygget i. Der er ikke taget højde for staldens 200 meter længde, og at enkelte elementer - fodersiloer, gyllebeholderoverdækninger og afkast på taget - vil være højere end de valgte 7 meter.

Den ny indkørsel til gården skal dog tilpasses området bedre, så indkig til køreveje, arbejdsarealer og gyllebeholdere skærmes, og så gårdanlæggets grænse mod det åbne land fremstår veldefineret og ikke "udflydende".

Det betyder, at der vil blive stillet vilkår om skærmende beplantning mod markareal vest for indkørsel, kørevej, foderlade og gyllebeholdere.

Vinderuphøjvej 1 – den nye indkørsel direkte til/fra Vinderupvej bør landskabeligt set indpasses bedre ved etablering af skærmende beplantning, der afgrænser og definerer det samlede produktionsanlæg, herunder adgangsveje, arbejdsarealer, gyllebeholdere og gyllebarrierer, mod det åbne land

Størst påvirkning af landskabsoplevelsen vil de nye staldanlæg få mod øst, idet de ligger fuldt eksponeret på Vinderup Højs markante, østvendte skråning. Fra omkring ca. 600 meters afstand er der direkte indkig til de nye staldes ca. 200 meter lange østfacade, der vil komme til at ligge midt i synslinjen, ca. 5 meter højere i terrænet end Vinderupvejs tracé.

Vinderuphøjvej 1 set fra øst ad Vinderupvej. Det nye staldanlæg vil opleves som en 200 meter lang mur på tværs, direkte i sigtelinjen i det ellers ret "rene" landskab.

Foto (med zoom) fra Vinderupvej, set fra øst mod vest. I midten af billedet ses den eksisterende gyllebeholder med overdækning på Vinderuphøjvej 1, og umiddelbart til højre herfor – med en "dødis-remise" i baggrunden ønskes foderlade, gyllebeholdere og det nye staldanlæg opført.

Opførelse af en ny foderlade, yderligere to store gyllebeholdere og de meget lange, moderne staldbygninger kan virke som dominerende, nye elementer i det ellers rolige, åbne landskab. Da der samtidig er forholdsvis lang tid til at opleve det direkte kig til de nye bygninger ad den snorlige Vinderupvej, er det essentielt, at den lange bygningskrop visuelt brydes op så den lettere falder ind i det omgivende terræn. Kommunen stiller derfor vilkår om skalaformidlende beplantning øst for staldanlægget. En sådan beplantning kunne bestå af solitære, markante træer, som vejtræer langs Vinderupvej. Men for at sikre god etablering og hurtigst mulig vækst af nyplantede træer, stilles der vilkår om, at træer ved staldanlæggets østfacade langs Vinderupvej etableres som en minimum 3-rækket læhegnsplantning af hjemmehørende, primært løvfældende arter af store buske, ammetræer og store blivende træer.

Staldanlægget skal opføres i dæmpede farver, der falder naturligt ind i landskabet. Højeste dele af bygningsanlægget: tagflader og PVC-afdækninger på gyllebeholderne, der opleves "opad" med himlen som baggrund, skal holdes i en mat, lys grå farve, der virker mest diskret set op mod himmelen. Herudover skal det sikres, at i særdeleshed høje bygningsdele ikke fremstår blanke og skinnende, så de kan virke reflekterende og distraherende for færdende ad de omgivende veje.

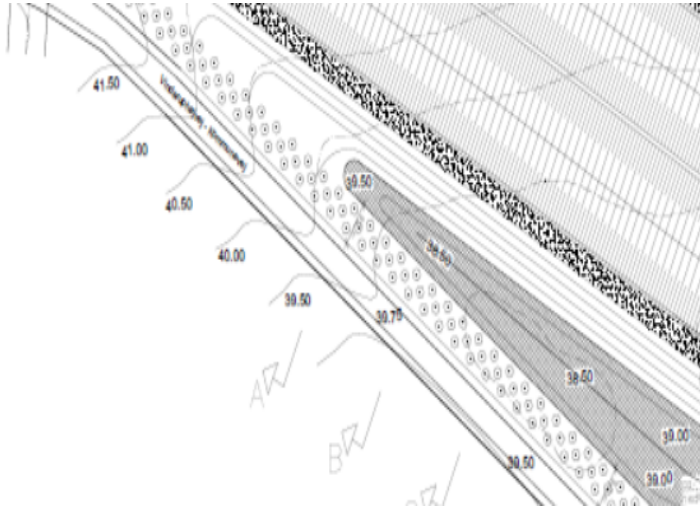
Der må ikke opsættes reklamer, der er synlige over store afstande, og anlægget må ikke belyses med andet og mere end nødvendig arbejdsbelysning.

De lange bygninger, foderladen, gyllebeholdere og vejanlæg skal projekteres på en sådan måde, at de bedst muligt indpasses i det eksisterende, naturlige terræn, og så mængden af overskudsjord minimeres mest muligt. Evt. overskudsjord skal enten bortskaffes fra ejendommen eller fordeles på de omkringliggende marker på en sådan måde, at terræændringerne intet sted i det åbne land overstiger 0,3 meter.

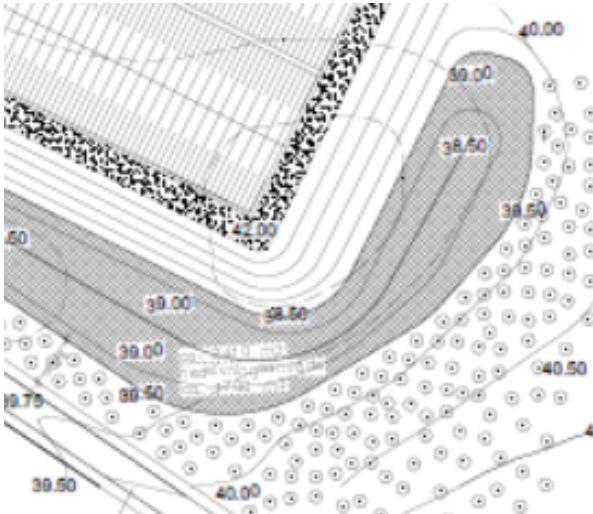
Terrænregulering umiddelbart omkring bygninger og evt. nødvendige gyllebarrierer, kan etableres som teknisk udformede jordvolde, der følger bygningens/beholderes form.

Nedsivningsareal for regnvand fra tage kan mellem stalde og Vinderupvej etableres som en grøft/et teknisk bassinlæg, mens nedsivningsarealets kanter mod nord og vest skal afsluttes som naturligt skrånende terræn, bedst muligt indpasset det eksisterende terræn.

Princip for terrænbehandling med etablering af nedsivningsareal for tagvand samt 3-rækket læhegn langs med Vinderuphøjvej

Princip for terrænbehandling med etablering af nedsivningsareal, der falder naturligt ind i terrænet nord for stalden

Det er kommunens vurdering, at et stort nyt staldanlæg for slagtesvin, som ansøgt, vil opleves som værende i naturlig tilknytning til eksisterende bebyggelse på ejendommen Vinderuphøjvej 1, 4171 Glumsø, og at det uden væsentlig påvirkning af det bestående landskab og kulturmiljø, kan indpasses bedst muligt i det bestående miljø, hvis følgende landskabelige vilkår stilles i miljøgodkendelsen:

Vilkår

- **Overskudsjord:** Eventuelt overskudsjord, som der ikke er redegjort for i forbindelse med ansøgningen, skal enten bortskaffes fra ejendommen eller fordeles på de omkringliggende marker på en sådan måde, at terrænændringerne intet sted i det åbne land overstiger 0,3 meter.
- **Skalaformidlende beplantning langs Vinderuphøjvej (øst for stalden):** Der skal etableres beplantning langs Vinderuphøjvej, som minimum i en længde af 250 meter langs hele staldens østfacade + forbi foderladen. Beplantningen etableres som en 3-rækket læhegnsbeplantning i minimum 6 meters bredde fra skel mod vej, og skal bestå af hjemmehørende, primært løvfældende arter af store buske, hurtigtvoksende ammetræer og blivende træer. Beplantningen skal etableres i en kote, der følger vejens niveau i landskabet, hvorfor terrænregulering mod vejskel kan blive nødvendig. Blivende træer skal efter tilvækst være mindst 8 meter høje, og de skal plantes i beplantningsbæltets midterste række. Ammetræer kan - om ønsket - fjernes, når beplantningen er i god vækst, typisk efter ca. 8-10 år.
- **Skærmende beplantning omkring adgangsvej og arbejdsarealer (sydvest):** Der skal etableres skærmende beplantning vest for og langs med indkørsel til/fra Vinderupvej, foderlade, nye gyllebeholdere, vaskeplads og arbejdsarealer som vist på kote- og beplantningsplan, Rev A, af 21.2.2021. Beplantningen skal etableres som en minimum 3-rækket læhegnsplantning efter samme princip som øvrige beplantninger, og skal stedse vedligeholdes som en tæt og skærmende hegnsplantning.
- **Efterbehandling af terræn samt etablering af beplantning nord for det samlede produktionsanlæg:** Nord for det samlede produktionsanlæg, det vil sige tvillingestaldene, gødningshuset og det lavtliggende nedsivningsareal for regn- og tagvand, skal der etableres en større landskabsplantning, her i form af en remise/skovplantning, det vil sige en beplantning med flere rækker. Beplantningen skal som minimum etableres op til nuværende kote 41, og i minimum 20 meters bredde. Den nordligste del af beplantningen, som minimum 5 rækker, skal etableres efter samme princip for læhegnsplantninger som ovenfor nævnt og skal stedse vedligeholdes som en skærmende beplantning, der definerer gårdanlæggets grænse mod det åbne land.
- Al ovenfor nævnt beplantning skal etableres senest 1 år efter at stalden er taget i brug og de nyplantede træer og buske skal sikres god tilvækst ved renholdelse i de første 3 år efter etableringen af plantebedet.

- Staldanlægget skal fremstå i dæmpede farver, der falder naturligt ind i landskabet. Ingen bygningsdele, f.eks. fodersiloer og afkast på taget, må fremstå blanke og skinnende, så de kan virke reflekterende.
- Tagflader og PVC-afdækninger på gyllebeholderne skal holdes i en mat, lys grå farve, der er ikke-reflekterende og som virker diskret set op mod himmelen.
- Herudover skal det sikres, at i særdeleshed høje bygningsdele ikke fremstår blanke og skinnende, så de kan virke reflekterende og distraherende for færdende ad de omgivende veje.
- Der må ikke opsættes reklamer, der er synlige over store afstande, og anlægget må ikke belyses med andet og mere end nødvendig arbejdsbelysning.

2.2 Placering i forhold til grundvandsinteresser

Den ansøgte placering af stalden og gyllebeholderne er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), men udenfor grundvandsdannede oplande og indvindingsoplande til de omkringliggende almene vandværker.

De omkringliggende almene vandværker Glumsø Vandværk, Sandby Vandværk, Herlufllille-Torpe Vandværk, Hjelmsøllille Vandværk samt deres kildepladser er alle beliggende i en afstand af mere end 3 km fra Vinderuphøjvej 1.

Grundvandet i området indvindes primært i kalk dannet i Selandien, som er beskyttet af et overliggende lag på 45-60 meter glacialt moræneler. Kalkmagasinet er spændt.

Kommunens vurdering

Ejendommen er placeret i et OSD-område, men udenfor grundvandsdannede oplande samt indvindingsoplande til almene vandværker. Det primære grundvand er i et spændt kalkmagasin, det vil sige et opadrettet grundvandstryk, der er beskyttet af 45-60 meter ler.

Staldanlægget ligger mere end 3 km fra de nærmeste aktive vandværker, hvorfor vi vurderer, at der ikke er problemer med emissioner fra det ansøgte staldanlæg og gyllebeholdere til vandværkets luftindtag. Vi har derfor ingen bemærkninger til placeringen af svinebedriften over for beskyttelsen af vandværkerne.

Afstandskrav mellem stalde og gyllebeholdere til nærmeste drikkevandsboring er mere end 50 meter og dermed er afstandskravet på 50 meter overholdt.

En etablering af et husdyrbrug af denne størrelse medfører et øget behov for vand. Ejendommen er beliggende i NK-Vands forsyningsområde, der forsynes fra Hjelmsøllille Vandværk der kapacitetsmæssigt er det største vandværk i Næstved Kommune. Det vurderes ikke, at der vil blive problemer med forsyning til det øgede vandforbrug.

Da husdyrbruget er et IE-husdyrbrug, så skal drift herren årligt kontrollere gyllebeholderne for brud, revner og skader. Desuden er der et lovkrav om, at gyllebeholderer skal kontrollere af en autoriseret beholderkontrolant mindst hver 10 år. Det er Næstved kommunes vurdering, at et staldanlæg og gylletanke er tætte anlæg. Men da der er tale om et OSD-område vurderer vi, at alle gyllebeholderne bør have øget kontrol i form af 5 års beholderkontrol efter den første 10 års beholderkontrol. Det vurderer vi på baggrund af størrelsen af husdyrbruget, mængden af gylle der opbevares i de tre gyllebeholdere og det at husdyrbruget er placeret i et OSD-område.

På baggrund af de lovbestemte krav til staldanlæg og gødningsopbevaringsanlæg, samt de stillede vilkår til dette husdyrhold vurderer vi at husdyrbruget kan placeres i OSD-området uden at påvirke omgivelserne på en måde der er uforenelig med hensynet til grundvandet.

Vilkår

- Gyllebeholderne skal efter første 10 års beholderkontrol, have udført beholderkontrol hvert 5 år.

2.3 Afstandskrav

Ansøger oplyser

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. husdyrbruglovens kap. 2 (§§ 6 og 8) er angivet i nedenstående tabel 3.

Tabel 3. Afstande ift. § 6 og 8. Afstandene er målt som nærmeste afstand fra husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg til de respektive områder.

	Afstand fra anlægget	Afstandskrav jf. husdyrloven
Ikke almene vandforsyningsanlæg	>25 meter	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg	>50 meter	50 meter
Vandløb (herunder dræn og søer)	>15 meter	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	>15 meter	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	>25 meter	25 meter
Beboelse på samme ejendom	>15 meter	15 meter
Naboskel	>30 meter	30 meter
Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Græsmarksvej 2)	475 meter	50 meter
Nærmeste samlede bebyggelse (Dadestien 23)	1,3 km	50 meter
Nærmeste byzone (Glumsø)	2,1 km	50 meter

På ovenstående baggrund vurderes det, at det ansøgte overholder husdyrbruglovens afstandskrav.

Kommunens vurdering

Jævnfør § 6 i Husdyrbrugloven er etablering af anlæg, samt udvidelser og ændringer af eksisterende dyrehold, der medfører forøget forurening ikke tilladt indenfor byzone og sommerhusområder, samt indenfor lokalplanlagte boligområder og områder til offentlige

formål i landzone. Ved væsentlige ændringer af dyrehold og/eller stalde, samt ved etablering af nye stalde og gødningsopbevaringsanlæg er der en række afstandskrav i Husdyrbruglovens § 8, der skal overholdes.

Vi vurderer, at afstandene i tabel 3 er angivet rigtigt. Situationsplan over anlægget fremgår af afsnit 9. Bilag 1. Det kan konstateres, at husdyrbrugets anlæg overholder de fastsatte afstandskrav i Husdyrbruglovens § 6.

Vi har konstateret, at husdyrbruget ikke er placeret i forbudszonen på 10 m fra kategori 1- eller 2-natur jævnfør Husdyrbruglovens § 7.

3. Opbevaringskapacitet og gødningshåndtering

3.1 Overfladeareal for gødningsopbevaringsanlæg og drift

Overfladearealet for gyllebeholderne er i husdyrgodkendelse.dk angivet til henholdsvis 1.077 m², 1.077 m², 1.077 m² og ny fortank til 159 m² i alt 3.390 m² for beholderne til opbevaring af flydende husdyrgødning. Overfladearealet for fast husdyrgødning er 240 m² i ny gødningshus. Gyllebeholderne er alle med teltoverdækning og fortanken har fast låg.

Kommunens vurdering

Opbevaring af husdyrgødning skal ske i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen. Overfladearealet på gyllebeholderne og forbeholderen er i alt beregnet til 3.390 m², hvilket stemmer fint overens med en opbevaringskapacitet på 17.100 m³. Der er tale om en eksisterende gyllebeholder med teltoverdækning, to nye gyllebeholdere med teltoverdækning og en ny forbeholder med fast låg. Desuden etableres der et gødningshus med et overfladeareal på 240 m². Idet overfladearealerne af gødningsopbevaringsanlæg er betydende for den beregnede ammoniakemission fra det samlede husdyrbrug, stilles der vilkår til gyllebeholderens og forbeholderens samlede overfladeareal og overfladearealet af gødningshuset.

For at sikre, at beholdernes teltoverdækning har den angivne effekt på reduktion af ammoniak, så kræver det at lugerne holdes lukkede og kun er åbne i forbindelse med udbringning, omrøring og tømning. Vi stiller vilkår i overensstemmelse med Miljøstyrelsens forslag til vilkår for fast overdækning af gyllebeholderer med telt. Vilkår for egenkontrol af teltoverdækningen stilles under afsnit 6.

Vurdering af opbevaringskapacitet fremgår af afsnit 3.2.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om, at

- Det samlede overfladeareal på ejendommens forbeholder og gyllebeholdere må maksimalt være 3.390 m².
- Den nye møddingplads må have et areal på maksimalt 240 m² eksklusiv randbelægning.

- Alle tre gyllebeholdere skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
- Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- Skader på teltoverdækningerne skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
- Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

3.2 Gødningsproduktion, opbevaringskapacitet og gødningshåndtering

Ansøger oplyser

Gødningsproduktion og håndtering

Der produceres svinegylle på ejendommen, og der er følgende opbevaringsanlæg til rådighed:

Eksisterende gyllebeholder (G1):	5.530 m ³
Ny gyllebeholder (G2):	5.500 m ³
Ny gyllebeholder(G3):	5.500 m ³
Ny fortank/procestank:	570 m ³
Opbevaringsanlæg i alt flydende husdyrgødning:	17.100 m³

Ny møddingsplads:*	500 m ³
Opbevaringsanlæg i alt fast husdyrgødning:	500 m³

* Møddingspladsen ligger i et gødningshus. Der er således ingen opsamling af regnvand på møddingspladsen.

Hvis der installeres et smellfighteranlæg, bliver der etableret et separationsanlæg, hvor gyllen fra staldene bliver separeret. Fiberfraktionen fra gylleseparationen opbevares på en ny møddingsplads, hvorfra det læses i containere og køres til biogasanlæg.

Møddingspladsen bygges som et gødningshus, så der er ingen opsamling af regnvand på møddingspladsen.

I tabel 7 nedenfor er der lavet en opgørelse over den årlige produktion af husdyrgødning.

I henhold til § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrbrug råde over opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne om udbringningstidspunkter m.v.

Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel.

Tabel 7. Opgørelse af opbevaringsbehov og opbevaringskapacitet, jf. Landbrugets Byggeblade 95.03-03.

Dyretype	Staldtype	Antal	Gylle m ³ /år/dyr	Dybstrøelse m ³ /år/dyr	Gylle m ³ /år i alt	Dybstrøelse t/år i alt
Slagtesvin (31-113 kg)	Gylle	40.000	0,55	-	22.200	0
Gødningsproduktion i alt					22.200	0
Fradrag for overdækning af gyllebeholder					1.502	0
Vand fra befæstede arealer:					175*	
Gødningsproduktion inkl. overfladevand og fradrag for overdækning (i alt)					20.873	0
Nødvendig opbevaringskapacitet til 9 måneder					15.524	0
Opbevaringskapacitet til rådighed					17.100	0
Opbevaringskapacitet på ejendommen (antal måneder)					9,8	-

*Opsamlet overfladevand fra vaskeplads inklusive vaskevand.

På ovenstående baggrund vurderes det, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den ansøgte produktion.

Kommunens vurdering

Flydende husdyrgødning og vaskevand fra produktionen bliver ledt til gyllebeholderen.

I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens § 11 er det lovpligtigt med en opbevaringskapacitet på minimum 9 måneder. I fremsendte ansøgning har ansøger beregnet, at der er opbevaringskapacitet til 9,8 mdr. ved en produktion på 40.000 slagtesvin fra 31 til 113 kg. Ud fra det, som er oplyst i ansøgningen, vurderer vi, at husdyrbruget råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Idet forholdet er omfattet af den generelle regulering, stiller vi ikke vilkår hertil.

I forbindelse med afhentning af husdyrgødning kan der opstå lugtgener for de omkringboende, hvorfor der for at begrænse lugtgenerne vil blive stillet vilkår om, at omrøring af gyllebeholderne først må påbegyndes umiddelbart før afhentning. Derudover henvises der til, at håndteringen af husdyrgødning altid skal foregå under opsyn, og således at spild undgås og under hensyn til omgivelserne.

Påfyldning af gylle kan ske enten med traktorpumpe eller med gyllevogn/lastbil med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen/lastbilen, og hvor der sker en automatisk tømning af pumperøret.

Næstved Kommune henviser til, at der ved anvendelse af pumpeanlæg på gyllebeholderen eller hvis gyllevogn fyldes med traktorpumpe, så skal det altid ske under opsyn og der skal etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gyllevognen finder sted, således der ikke kan ske spild til ubefæstede arealer. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter udbringningsperioden er afsluttet. Pumper på gyllebeholderen og traktorpumper skal i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen være udstyret med en timer. Timeren skal sikre, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen, end hvad der svarer til indholdet i gyllevognen. Pumper på gyllebeholder skal desuden forsynes med en afbryder, som sikrer at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet.

Vurdering af BAT

Næstved Kommune vurderer, at den ansøgte produktion lever op til krav om BAT med hensyn til opbevaring af husdyrgødning, idet gyllebeholdere har tæt bund og vægge. Jf. BREF-dokumentet er opbevaring af flydende husdyrgødning i gyllebeholder at betragte som BAT.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om, at

- Omrøring af gyllebeholderen må tidligst påbegyndes umiddelbart før udkørsel.
- Håndteringen af husdyrgødning skal altid foregå under opsyn og således, at spild undgås og under tilbørligt hensyn til omgivelserne.
- Hvis der ikke anvendes selvlæssende gyllevogn ved tømning af gyllebeholderne, skal der etableres en betonbefæstet læsseplads af en sådan størrelse, at spild ikke tilføres ubefæstede arealer. Læssepladsen skal have fald mod opsamlingsbrønd, hvorfra spild automatisk ledes videre til forbeholder eller gyllebeholder. Pladsen skal rengøres for spild af gødning umiddelbart efter udbringningsperioden er afsluttet.

4. Husdyrbrugets forurening og forureningsbegrænsende foranstaltninger

4.1 Anvendelse af bedst tilgængelig teknik, BAT

Ved miljøgodkendelse efter Husdyrbruglovens § 16a stk. 2 skal det sikres, at der træffes de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT. Definitionen af BAT indebærer, at vurderingen af, hvad der er BAT for en virksomhedstype, blandt andet må anskues i forhold til virksomhedens størrelse, og om der er tale om en ny eller en bestående virksomhed. Det er imidlertid ikke den enkelte landmands økonomiske forhold, der indgår i vurderingen. BAT skal i alle tilfælde anvendes med henblik på at nedbringe den samlede, miljømæssige belastning af omgivelserne. Husdyrbrug skal derfor anvende teknik, der kan anses som BAT, også i tilfælde, hvor mindre omkostningskrævende foranstaltninger ville være tilstrækkelige til at opfylde det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Ansøger er selv ansvarlig for at undersøge og vurdere mulighederne for at anvende BAT. Kommunen har indarbejdet vurderingen af BAT for så vidt angår staldindretning, ammoniakemission og opbevaring af husdyrgødning i afsnit 1-3.

Kommunen vurderer, at principperne i BREF-dokumentet (godt landmandskab, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring af husdyrgødning samt udbringning) kan anvendes for husdyrproduktionen på Vinderuphøjvej 1. Disse emner er behandlet i de følgende afsnit.

Da husdyrbruget er et IED-husdyrbrug er der en række krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen omkring BAT som husdyrbruget skal overholde. Det er blandt andet krav til miljøledelse, oplæring af personale, plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse, en beredskabsplan og krav til fodring, belysning og støv. Da det er lovkrav,

skal kommunen ikke stille vilkår til dette og kontrollen med kravene sker i forbindelse med de regelmæssige miljøtilsyn. Se yderligere i afsnit de respektive afsnit.

4.1.1 Foder

Ansøger oplyser

Der udarbejdes E-kontrol, hvor foderblandingerne optimeres så tildelingen af N og P tilpasses dyrenes behov. Der anvendes fasefodring og der er et stort fokus på, at foderforbruget reduceres mest muligt pr. kg tilvækst. Desuden tilrettelægges fodringen, så mængden af foderrester minimeres og et unødigt spild, der havner i gyllekummerne og dermed husdyrgødningen, så vidt muligt undgås.

Foderet tilsættes fytase der betyder, at en større andel af P i foderet gøres tilgængeligt i grisenes fordøjelsessystem. Dermed udnyttes en større andel af fosforet i foderet, og der sker en mindre udskillelse af P i husdyrgødningen.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF-dokumentet), der vedrører intensiv svineproduktion, er det BAT at anvende fytase i foderet og anvende fasefodring.

Kommunens vurdering

Næstved Kommune bemærker, at ansøger løbende har fokus på dyrenes behov, således N og P tildelingen optimeres. Ved at have fokus på forbruget af foder samt øvrige tiltag, vurderes det at forbruget minimeres mest muligt. Næstved Kommune gør opmærksom på, at spild m.v. af foder udendørs skal minimeres og fjernes dagligt. Der stilles vilkår i miljøgodkendelsen i henhold hertil.

Vurdering af BAT

Da der er tale om et IE-husdyrbrug, er der krav i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 46 om at reducere den samlede mængde kvælstof og råprotein og der er krav om dokumentation herfor. Kommunen skal derfor i forbindelse med tilsyn med ejendommen føre tilsyn med dette. BREF-dokumentet angiver, at det er BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af næringsstofindholdet i foderet, og løbende kontrol, således, at det stemmer overens med dyrenes behov. Kommunen vurderer, at det ansøgte lever op til implementering og det konkrete krav i husdyrgødningsbekendtgørelsen er tilstrækkelige for at overholde BAT.

Vilkår

- Eventuelt spild af foder udendørs skal fjernes dagligt.

4.1.2 Energi og vandforbrug

Ansøger oplyser

Virksomhedens ressourceforbrug går primært til el- og vandforbrug, der anvendes til husdyranlægget.

Energi anvendes primært til ventilation, lys, foderanlæg og rengøring.

Nedenstående tabel 1 viser det nuværende og den ansøgte produktions forventede energiforbrug.

Tabel 1. Energiforbrug i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt
El (kWh)	0 kWh	325.000 kWh

Herunder er der redegjort for anvendelse af BAT- på energibesparende foranstaltninger.

BAT på energibesparende foranstaltninger

Udendørsbelysning er kun tændt i forbindelse med daglige arbejds gange, hvis dagslyset ikke er tilstrækkeligt. Der anvendes energieffektiv belysning. Der overvejes løbende muligheder for at reducere forbruget vha. automatiske foranstaltninger. Ventilationen i staldene er undertryksventilation med strømbesparende motorer. Ventilationen er tilkoblet automatisk styreenhed, hvilket er med til at reducere energiforbruget til ventilation.

Ventilationsanlægget rengøres i hvert staldafsnit, når der foretages vask af staldafsnittet efter hvert hold grise. Herved sikres det, at ventilationsanlægget altid holdes rent således, at der ikke ophobes støv og skidt i ventilationsanlægget. Herved sikres det, at ventilationsanlægget altid fungerer optimalt.

Logistikken i forbindelse med udtagning af foder er planlagt, så arbejdet giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget. Tilsvarende planlægges transporter med husdyrgødning at være så effektive og energibesparende som muligt.

Der foretages en årlig aflæsning af elforbruget i forbindelse med årsregnskabet. Den væsentligste begrundelse for at følge med i elforbruget er at kunne optimere virksomhedens forbrug heraf. Virksomhedens elforbrug er konstant over året, der er ingen sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. Derfor er det tilstrækkeligt at foretage en enkelt årlig aflæsning.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF-dokumentet), der vedrører intensiv svineproduktion, er det BAT at aflæse elforbruget – uden nærmere angivelse af hyppighed for aflæsning. Derfor vurderes det, at det er BAT at aflæse elforbruget en gang årligt.

Vandforbrug

Vand anvendes primært til drikkevand. Nedenstående tabel 2 viser det nuværende og den ansøgte produktions forventede vandforbrug.

Tabel 2. Vandforbrug i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt
Drikkevand (inkl. drikkevandsspild)	0 m ³	21.500 m ³
Vand til vask af stalde	0 m ³	1.000 m ³
Vandforbrug i alt	0 m³	22.500 m³

Der ønskes at anvendes vand fra egen boring, der ligger på ejendommen Stokkebrovej 2, 4160 Herlufmagle.

Der søges om særskilt indvindingstilladelse til at bruge den konkrete boring.

Herunder er der redegjort for anvendelse af BAT- på vandbesparende foranstaltninger.

BAT på vandbesparende foranstaltninger

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Vandforbruget minimeres ved, at der bruges drikkekar/drikkenipler. Dermed er vandspildet minimalt, og der anvendes praktisk taget kun det drikkevand, som grisene tapper.

I forbindelse med den daglige rytme og gennemgang i staldene, reduceres risikoen for, at et eventuelt brud på drikkevandssystemet resulterer i et længerevarende spild af vand. Eventuelle lækager identificeres og små reparationer udføres hurtigst mulig. Service tilkaldes, hvis der er behov for det.

Når der skal vaskes stalde, foretages en iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere. Iblødsætningen og anvendelsen af højtryksrensere er med til at reducere vandforbruget i forbindelse med vask. Ifølge BREF-dokumentet, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere og drikkekar/drikkenipler).

Der foretages en årlig aflæsning af vandforbruget i forbindelse med årsregnskabet. Den væsentligste begrundelse for at følge med i vandforbruget er at kunne optimere virksomhedens forbrug heraf. Virksomhedens vandforbrug er konstant hen over året, der er ingen større sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. Derfor er det tilstrækkeligt at foretage en enkelt årlig aflæsning.

Ifølge BREF-dokumentet, er det BAT at aflæse vandforbruget – uden nærmere angivelse af hyppighed for aflæsning. Derfor vurderes det, at det er BAT at aflæse vandforbruget en gang årligt.

Kommunens vurdering

I henhold til ansøgers oplysninger, er det forventede energi- og vandforbruget hvad man kan forvente af en slagtesvineproduktion og staldanlæg af denne størrelse. Der er foretaget flere foranstaltninger til reduktion af energiforbruget i staldene. Vi vurderer, at udgifterne til el i sig selv vil anspore til at spare på ressourcerne. Desuden er det et krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §47, at der ved udskiftning eller ændring af belysning skal anvendes energieffektiv belysning i overensstemmelse med bygningsreglementet. Da der er tale om nybyggeri vil dette i sig selv også skulle overholdes.

Der er iværksat flere initiativer til minimering af vandforbruget på ejendommen. Næstved Kommune vurderer, at det anførte vandforbrug er acceptabelt i forhold til produktionsarealets størrelse og antallet af producerede slagtesvin.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 42 der er gældende for IE-husdyrbrug er der krav til at husdyrbruget skal have et miljøledelsessystem og at den ansvarlige skal gennemføre og overholde systemet. Et miljøledelsessystem sætter fokus på reduktion af energiforbruget.

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT, når der er etableret lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation. Ligeledes er det at betragte som BAT, at efterse og udskifte drikkevandsinstallationer mm., når det skønnes nødvendigt samt løbende registrering af vandforbruget for at forebygge spild og for at undgå eventuelt ødelagte vandrør. Det er desuden et krav, at IE-husdyrbrug skal lave en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inklusive materiel, samt at følge planen og dokumentere at den bliver overholdt.

For at reducere vandspild ved et eventuelt brud på en vandledning, vil vi stille vilkår til alarmanlæg på vandforsyningen. Det er vores vurdering, at det er proportionalt at kræve en vandalarm på så stort et husdyrbrug. Formålet med vandalarmen er, at hvis der sker brud på en vandledning, så kan der blive lukket for vandet meget hurtigt og bruddet blive repareret. Et mindre brud kan være svært at opdage, ved kun årlige aflæsninger af vandforbruget. Vandalarmen skal give besked til driftsherren. En vandalarm kan også indgå, som en del af miljøledelsessystemet til at begrænse en eventuel forurening eller uheld.

På baggrund af ovenstående vurderer Næstved Kommune, at ejendommen i sin drift gennemtænker og holder sig for øje, hvorledes vand- og energiforbruget reduceres. Da der er tale om etablering af en stald, så bør energieffektiviteten på energikrævende anlæg, som ventilation, lys, overbrusningsanlæg, pumper, snegle mv. indtænkes som en del af ressourcebesparelsen på længere sigt. Der vil blive stillet vilkår om, at vand- og energiforbruget skal registreres i overensstemmelse med ansøgningens oplysninger. Registreringen vurderes som værende BAT management. Ved løbende registreringer er det muligt at identificere defekter samt vælge udstyr med fokus på vand- og energibesparelse. I forbindelse med tilsyn skal der fremlægges virkemidler til nedbringelse af ressourceforbruget, hvis dette stiger utilsigtet.

Der stilles vilkår til vedligeholdelse og rengøring af ventilationsanlægget, idet dette vil optimere anlægget og mindske energiforbruget hertil.

Der er ikke angivet nærmere oplysninger om energiforbrug i form af diesel/fyringsolie. Vi vurderer dog, at et eventuelt forbrug af dette skal registreres.

Vilkår

For at optimere og kunne vurdere ejendommens ressourceforbrug, bliver der stillet vilkår om, at

- Bedriftens energiforbrug (el, diesel og fyringsolie) samt vandforbrug skal årligt aflæses og registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- Ventilationsanlægget skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg. Defekte ventilatorer skal udskiftes inden for 7 dage. Driftsjournal herfor skal indeholde oplysninger om dato for vedligeholdelse og reparation.

- Ventilationsanlægget skal rengøres med højtryksspuler efter hvert hold slagtesvin. Rengøringsdatoen og omfanget skal noteres i logbog.
- Der skal være alarmanlæg på vandforsyningen, så alarmeren går i gang i tilfælde af brud på vandledning. Alarmeren skal meddeles elektronisk til driftsherren.

4.1.3 Spildevand

Ansøger oplyser

Spildevand fra ejendommen bortledes til gyllebeholder.

Tabel 6. Spildevand (art og mængder).

Art	Nudrift	Ansøgt drift	Bortledes til
Rengøringsvand m.m.	0 m ³ *	1.000 m ³ *	Gyllebeholder
Vaskevand (vaskeplads)	0 m ³	175 m ³ **	Gyllebeholder

* Vand til rengøring af stalde er inkluderet i normtalsberegning for gylleproduktion.

** Inklusive regnvand og vaskevand. Der er regnet med ca. 25 m³ vaskevand og 150 m³ regnvand.

Kommunens vurdering

Næstved Kommune vurderer, at vaskevand fra stald bortledes miljømæssigt forsvarligt og i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen. Vaskevand fra nedvaskning af stalderne er indeholdt i normtallene for gylleproduktion og påvirker dermed ikke opbevaringskapaciteten yderligere.

Kommunen gør opmærksom på, at tilstrækkelig opbevaringskapacitet skal kunne dokumenteres i forbindelse med tilsyn på ejendommen.

Da husdyrbruget er et IE-husdyrbrug skal kommunen stille krav om indretning af husdyrbruget, så de forurenede områder uden om staldanlægget samt husdyrgødningsopbevaringsanlæggene, begrænses med henblik på at reducere produktion af spildevand. Det er blandt andet derfor der er stillet vilkår om, at der skal etableres en betonbefæstet læsseplads med mulighed for opsamling af spild, hvis der ikke anvendes selvlæssende gyllevogn/lastbil. Der er ansøgt om en vaskeplads til transportvogne til svin eller gyllevogne. For at begrænse forurening fra vaskevand vurderer kommunen, at der skal stilles vilkår til at vask af gyllevogne eller svinetransportvogne, skal ske på en betonbefæstet plads med opsamling af spildevandet. Kommunen vurderer, at der ikke er andre områder udenfor stalden eller omkring gyllebeholderne, hvor forurening med spildevand vil finde sted.

Forhold vedrørende afledning af spildevand fra eventuelt toilet og håndvask i stalden samt afledning af tagvand fra driftsbygninger er ikke omfattet af denne miljøgodkendelse. Ansøger er selv ansvarlig for at udledningen er lovlig.

Vilkår

For at begrænse forurening fra spildevand, bliver der stillet vilkår om, at

- Det skal sikres, at tagnedløb ikke kan medføre indsivning af forurenende stoffer til grundvandet.

- Vask af gyllevogn/lastbil eller svinetransportvogne må kun ske fra en betonbefæstet vaskeplads af en sådan størrelse, at vaskevandet ikke tilføres ubefæstede arealer. Vaskepladsen skal have fald mod opsamlingsbrønd, hvorfra spildevandet automatisk ledes videre til forbeholder eller gyllebeholder. Pladsen skal rengøres for gødningsrester umiddelbart efter brug.

4.1.4 Management

Ansøger oplyser

Den daglige drift søges tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse således, at anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.

Der er stor bevågenhed omkring minimering af forbruget af ressourcer som strøm, varme, brændstof og næringsstoffer. Herudover fokuseres på reduceret ammoniakfordampning fra stalde og gødningslagre. Dette søges bl.a. opnået ved hyppig renholdelse af overflader.

Der fokuseres på færrest mulige lugt- og fluegener for omgivelserne. Dette søges opnået ved renholdelse af overflader som nævnt ovenfor og fluebekæmpelse i det omfang det er nødvendigt. Fluebekæmpelse sker efter retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Der foretages daglige tjek og løbende service på produktionsanlægget. Hvis der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget, som udføres af kompetent personale.

Overbrusning og rengøring

Der anvendes overbrusning i alle staldafsnit. Overbrusningen benyttes efter forskriften i lov om indendørs hold af grise. I staldene bliver overbrusningen brugt til at styre dyrenes gødeadfærd og til nedkøling af dyrene i varme perioder. Desuden reducerer overbrusning støv i staldluften.

Der er stor opmærksomhed på at renholde stalde og omkringliggende arealer. Herved mindskes risikoen for uhygiejniske forhold.

BAT miljøledelse

Der udarbejdes et miljøledelsessystem, hvor der er opstillet en handlingsplan, hvor der arbejdes med indsatser indenfor et eller flere af følgende indsatsområder:

- Råvarer (foder, effektivitet)
- Vand (forbrug)
- Energi (forbrug)

Kommunens vurdering

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT, at træne og uddanne medarbejdere, registrere vand-, energi- og foderforbrug, affaldstyper og mængder, samt registrere anvendelse af husdyrgødning og handelsgødning, at udarbejde gødningsplaner samt have en nødplan/fremgangsmåde ved uheld. Vi har stillet vilkår om, at eventuelle medarbejdere skal have kendskab til miljøgodkendelsen. Da ejendommen er et IE-husdyrbrug vil der også være

krav om at oplære personale og udarbejde oplæringsmateriale, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 43. Vi stiller derfor ikke vilkår hertil.

Det er et krav på IE-husdyrbrug, at der skal udarbejdes et miljøledelsessystem jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42. Miljøledelsessystemet skal sikre fortsat implementering af BAT samt skabe fokus på virksomhedens miljøforhold. Der er desuden et krav om at husdyrbruget skal sende dokumentation for, at der er indført et miljøledelsessystem til kommunen årligt. Miljøledelsessystemet og tilhørende dokumentation vil blive gennemgået i forbindelse med administrative og fysiske tilsyn.

Kommunen vurderer, at overbrusning og rengøring som oplyst i ansøgningen er med til at sikre dyrevelfærd, begrænsning af støvgener samt implementering af BAT på husdyrbruget. Overbrusning medvirker til at dyrene i varme perioder ikke afsætter gødningen på det faste gulv og dermed er overbrusningen også med til at begrænse lugten fra stalden.

Ejendommens daglige drift er tilrettelagt efter retningslinjerne for "Godt landmandskab", hvor der er fokus på f.eks. korrekt affaldshåndtering, rengøring i og omkring ejendommen, uddannelse af medarbejdere m.v. Disse retningslinjer vurderer Næstved Kommune som værende BAT.

Der er i det ansøgte redegjort for forebyggelse af uheld. Da husdyrbruget er et IE-husdyrbrug skal der jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §44 udarbejdes en beredskabsplan for at minimere risikoen for miljøet ved eventuelle uheld og driftsforstyrrelser. Vi vurderer, at planens synlighed er medvirkende til at skabe bevidsthed om og derved forebyggelse af uheld. Det er ejerens pligt at holde planen opdateret og sørge for, at medarbejdere har kendskab indholdet af beredskabsplan.

Vilkår

For at minimere miljøskaderne vil eventuelle uheld og utilsigtede hændelser, bliver der stillet følgende vilkår om, at

- Alle medarbejdere skal være bekendt med beredskabsplanen og en oversigtsplan med angivelse af drænsystemer m.m. og placering af udstyr/materiel til håndtering af forureningsulykker skal opsættes et centralt sted på ejendommen. Hvis der er udenlandske medarbejdere på ejendommen, skal beredskabsplanen forefindes i form af skitser og billeder.

4.2 Påvirkning af sårbar natur og sårbare arter

Ansøger oplyser

4.2.1 Ammoniakfordampning fra stald og lager

Miljøstyrelsens vejledende krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) til reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager er opfyldt (jf. afsnit 6 nedenfor).

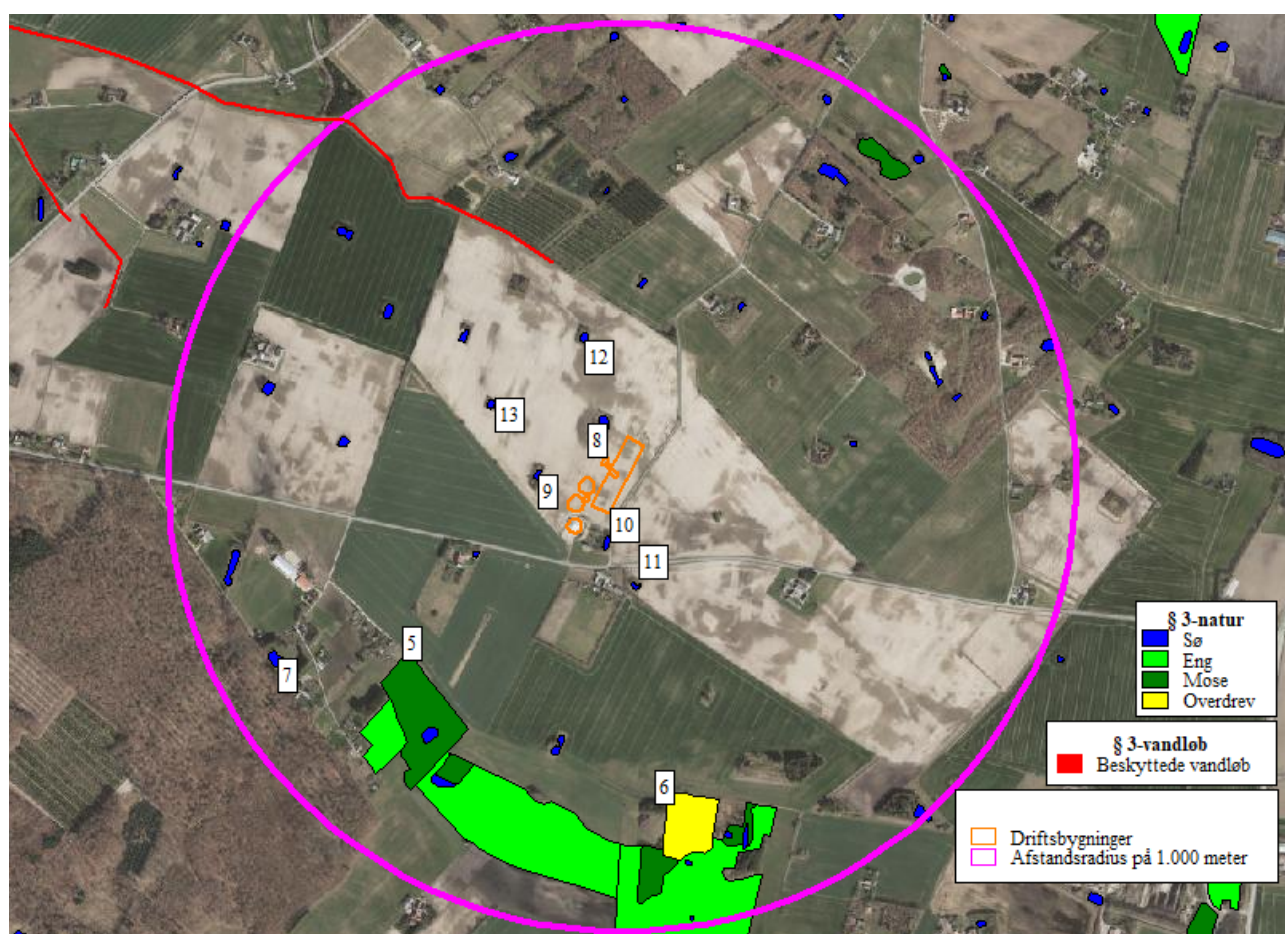
Ifølge beregningerne i Miljøstyrelsens IT-ansøgningssystem er der følgende ammoniaktab fra anlægget (stalde samt opbevaringsanlæg til husdyrgødning) i ansøgt drift, nudriften og 8-årsdriften:

	Ansøgt	Nudrift	8-års drift
Ammoniakfordampning	9.390 kg NH ₃ -N	431 kg NH ₃ -N	0 kg NH ₃ -N

Ammoniakemissionen i nudriften er den ammoniakemission, der kommer fra ejendommens eksisterende gyllebeholder. Der er ingen ammoniakemission i 8-årsdriften, da der hverken var stalde eller gyllebeholder for 8 år siden.

4.2.2 Ammoniakafsætning i lokalområdet

På figur 3 nedenfor er der en oversigt over naturområder i lokalområdet.

Figur 3. Beskyttede naturområder i lokalområdet. Afstanden til kategori 1- og 2- naturområderne er så stor, at de ikke er vist på figuren.

I de følgende afsnit beskrives de enkelte naturområder, og de beskyttelsesniveauer, der gælder for de respektive naturområder.

4.2.3 Ammoniakafsætning på naturområder

Ammoniakdepositionen på naturområderne i lokalområdet er vist i tabel 8 på næste side. Der er beregnet ammoniakdeposition på 13 naturområder, der er vist i tabel 8 med litra nr. 1-13, hvor 5-13 er vist på figur 3 ovenfor.

Tabel 8. Oversigt over ammoniakdeposition på naturområder.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Nr. 13. Vandhul nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,7	1,7	1,7	▼
Nr. 12. Vandhul nord	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,4	1,3	1,4	▼
Nr. 11. Vandhul sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,5	1,2	1,5	▼
Nr. 10. Vandhul i have	Kategori 3	Ansøger	0	V	4,1	2,6	4,1	▼
Nr. 9. Vandhul - vest	Kategori 3	Ansøger	0	V	5,8	5,5	5,8	▼
Nr. 8. Vandhul - nord nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	V	10,6	10,4	10,6	▼
Nr. 7. Skov - syd sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,4	0,4	0,4	▼
Nr. 6. Overdrev - syd sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,3	0,2	0,3	▼
Nr. 5. Mose - syd sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,4	0,4	0,4	▼
Nr. 4. Overdrev >2,5 ha	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1	▼
Nr. 3. Overdrev (Natura 2000)	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Nr. 2. Hede (Natura 2000)	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0	▼
Nr. 1. Overdrev (Natura 2000)	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼

4.2.4 Internationale naturbeskyttelsesområder

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura2000) er "Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose".

Nærmeste del af Natura2000-området ligger ca. 2,8 km syd for husdyrbrugets anlæg.

4.2.5 Kategori 1 og 2 naturområder

Kategori 1

Kategori 1-natur er de ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000), og som samtidig indgår i udpegningsgrundlaget for det pågældende Natura 2000-område. Naturtyperne fremgår af den kortlægning Naturstyrelsen har foretaget i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ammoniakdepositionen på kategori 1-naturområder må totalt set maksimalt være 0,7 kg NH₃-N/ha/år fra det ansøgte husdyrbrug (dog 0,4 og 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der findes 1 hhv. mere end 1 husdyrbrug i nærheden).

Der ligger ingen kategori 1-naturområder i umiddelbar nærhed af driftsbygningerne. De nærmeste naturområde der vurderes at være kategori 1 natur, er to overdrevsområder og et hedeområde, som ligger i en afstand af 6,5-7,1 km fra driftsbygningerne. Der er beregnet ammoniakdeposition på disse tre kategori 1-naturområder (naturområde 1-3), og der er ingen af naturområderne, der modtager en total ammoniakdeposition på over 0,0 kg NH₃-N/ha/år

Denne ammoniakdeposition er mindre end den lavest tilladte totale ammoniakdeposition inklusiv kumulation fra mere end et husdyrbrug. Det betyder, at afskæringskriteriet for maksimal ammoniakdeposition til kategori 1-naturområder er overholdt.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 1 naturområder.

Kategori 2

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Det drejer sig om:

- højmoser
- lobeliesøer
- heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
- overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ammoniakdepositionen på kategori 2-naturområder må totalt set maksimalt være 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Nærmeste registrerede kategori 2 natur er et overdrev (naturområde 4) ca. 2 km nord for staldanlægget.

Der er ingen kategori 2 naturområder, der modtager en totaldeposition på mere end 0,1 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 2 naturområder.

4.2.6 Kategori 3-naturområder

Kategori 3-naturområder er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, eller som er ammoniakfølsom skov.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniak vurderes merbelastninger på indtil 1,0 kg NH₃-N/ha/år ikke at have væsentlige negative konsekvenser for kategori 3-natur.

Ved vurdering af om der skal stilles vilkår til maksimal merdeposition på 1 kg NH₃-N/ha/år, skal følgende inddrages (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 4):

- det pågældende naturområdes status i kommuneplanen (om naturområdet er udpeget som særlige værdifulde naturområder m.m.) **og/eller** om naturområdet har en høj naturkvalitet
- samt**
- at ammoniakbidraget fra husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, naturområdet modtager fra andre kilder.

Der ligger flere kategori 3-naturområde i lokalområdet, og der er beregnet ammoniakdeposition på de nærmeste af disse naturområder (naturområde 5-7).

Der er ingen kategori 3-naturområder, der modtager en merdeposition på mere end 0,5 kg NH₃-N/ha/år. Der er dermed ingen kategori 3-naturområder, der modtager en merdeposition større end 1 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 3-naturområder.

4.2.7 Øvrige naturområder

Udover kategori 1, 2 og 3 naturområder ligger der et par § 3-beskyttede vandhuller i lokalområdet. Disse vandhuller er ikke omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for ammoniakdeposition.

Da der er tale om § 3-beskyttede vandhuller, skal det vurderes, om der er risiko for en væsentlig tilstandsændring af de pågældende vandhuller som følge af den planlagte udvidelse.

Der er kun redegjort for de vandhuller, der modtager en merbelastning med ammoniak på mere end 1,0 kg NH₃-N/ha/år, da det vurderes, at der ikke er risiko for en tilstandsændring ved merbelastninger på under 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Der er seks vandhuller (naturpunkt 8-13), der modtager en merbelastning på over 1 kg NH₃-N/ha/år, og dermed mere end afskæringskriteriet for kategori 3 natur.

Ved vurdering af om der kan stilles vilkår til maksimal merdeposition, gælder følgende (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 35 stk. 4):

- Der kan alene stilles krav om maksimal deposition, hvis naturområdet er omfattet af udpegninger **og/eller** har en høj naturkvalitet, **samt** at ammoniakbidraget fra husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, naturområdet modtager fra andre kilder.

Nedenfor er der foretaget en vurdering af påvirkningen af de enkelte vandhuller i forhold til besigtigelser og ammoniakbidrag fra øvrige kilder (markbidrag m.m.).

Vandhuller – naturpunkt 8-13

Fælles for de seks vandhuller er, at

- Der er tale om eutrofe vandhuller, der modtager en betydelig tilførsel af kvælstof fra de dyrkede marker, der ligger omkring vandhullerne. Vandhullerne er i direkte forbindelse med markernes drænsystem. I det vandhul (naturpunkt 8), der modtager den største ammoniakdeposition (merdeposition på 10,6 kg NH₃-N/ha/år) er der drænudløb fra markerne.

Der er registreret Grøn Frø og æg fra Stor Vandsalamander i det ene vandhul (naturpunkt 8). Der er ikke registreret bilag IV arter i nogen af de andre vandhuller.

Generelt bærer vandhullerne præg af at være næringsstofpåvirkede, som vurderes at komme fra de omkringliggende marker. Derfor vurderes det, at den forøgede ammoniakdeposition ikke vil påvirke vandhullernes tilstand væsentligt. Det vurderes således også, at den forøgede ammoniakdeposition ikke vil forringe levesteder for bilag IV arter i de nævnte vandhuller (naturpunkt 8-13).

4.2.8 Samlet konklusion naturområder

Der er ingen kategori 1 og 2 naturområder, der modtager en total ammoniakdeposition på mere end hhv. 0,0 og 0,1 kg NH₃-N/ha/år.

Der er ingen kategori 3 naturområder, der modtager en merdeposition på mere end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Af øvrige naturområder, der hverken er kategori 1, 2 eller 3 naturområder, er der seks vandhuller, der modtager en merbelastning på mere end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Ved vurdering af om der kan stilles vilkår til maksimal merdeposition, gælder følgende (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 35 stk. 4):

- Der kan alene stilles krav om maksimal deposition, hvis naturområdet er omfattet af udpegninger **og/eller** har en høj naturkvalitet, **samt** at ammoniakbidraget fra husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, naturområdet modtager fra andre kilder.

Der er redegjort for, at de naturområder, der modtager en merbelastning større end 1,0 kg NH₃-N/ha/år, ikke har så høj en naturkvalitet sammenholdt med ammoniakbidrag fra andre kilder (baggrundsbelastning, markbidrag), at det vil medføre væsentlig påvirkning af naturområdet.

På ovenstående baggrund vurderes det, at den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen ikke vil medføre en tilstandsændring af sårbare naturområder eller påvirke bilag IV arter væsentligt

Kommunens beskrivelse

Naturområder beskyttet efter § 7 i husdyrbrugsloven mv.

Husdyrbrugsloven fastsætter rammer for belastningen med ammoniak af særlige naturområder, jf. lovens § 7. Den ammoniakfølsomme natur opdeles i tre kategorier: kategori 1, 2 og 3, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26-30.

Ammoniakdeposition på naturområder

Denne miljøgodkende er til etablering af en svineproduktion, hvor der skal opføres to nye stalde parallelt med hinanden (tvillingestald) til slagtesvin, med et produktionsareal på 7.200 m². Derudover opføres to nye gyllebeholdere, en fortank og et gødningshus.

Der er ingen husdyrproduktion på ejendommen i nudrift. På ejendommen er der i nudrift udelukkende en gyllebeholder, hvorfra der er en ammoniakemission på 431 kg N/år.

Ammoniaktabet fra anlægget (stalder samt opbevaringsanlæg til husdyrgødning) er i ansøgt drift på 9.390 kg N/år.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter ammoniakfølsomme naturtyper, hvis de er beliggende indenfor et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Miljøstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. De ammoniakfølsomme naturtyper kan ses i bilag 3, pkt. D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

For de Natura 2000-naturtyper, som ikke er kortlagt (primært søer), skal kommunen vurdere ammoniakpåvirkningen af disse naturtyper og eventuelt fastsætte vilkår om den maksimale deposition.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes § 3-heder og -overdrev, som er beliggende indenfor Natura 2000-områder.

For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

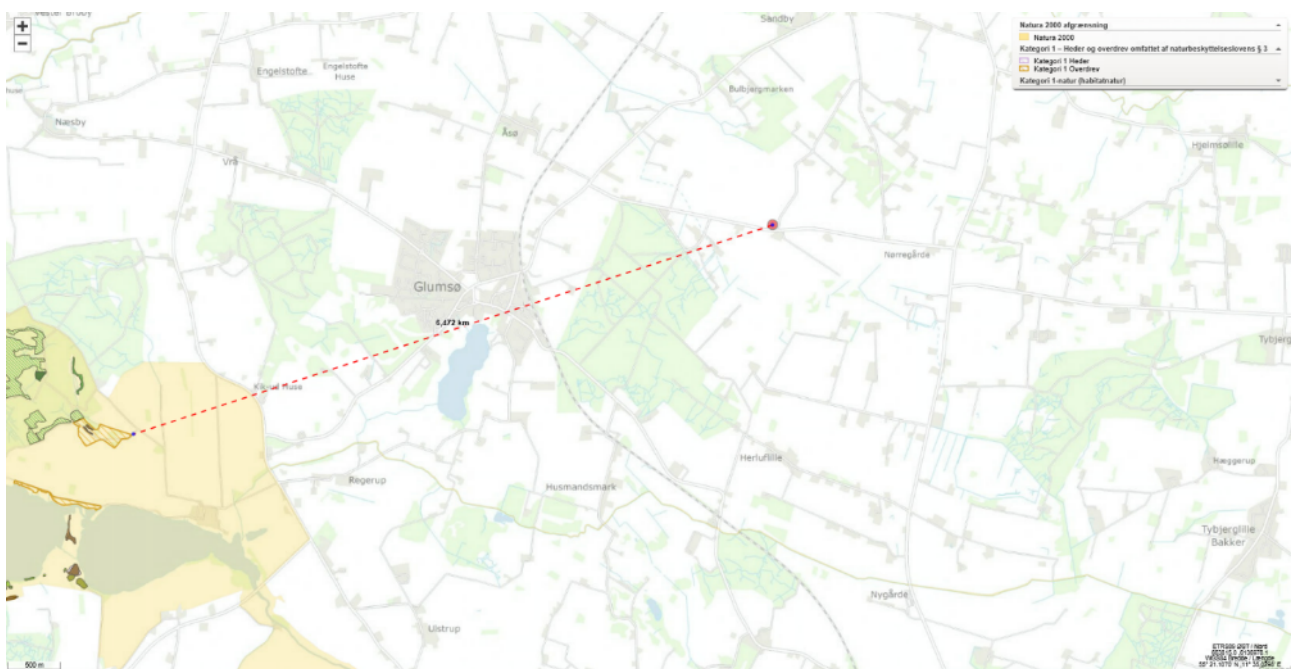
- 0,2 kg N/ha/år, hvis der er flere end 1 andet husdyrbrug i nærheden.

- 0,4 kg N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,7 kg N/ha/år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- 1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m,
- 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m,
- 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
- 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
- 5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

Nærmeste kategori 1-natur er et overdrev, som er beliggende ca. 6,5 km sydvest for det ansøgte anlæg på Vinderuphøjvej 1, se figur 4. Overdrevet er beliggende indenfor habitatområde nr. 194 - Suså med Tystrup-Bavelse Sø og Slagmosen. Indenfor overdrevet er kortlagt habitatnaturtypen surt overdrev (6230) i en afstand af ca. 6,8 km fra det ansøgte anlæg, og i nogenlunde samme retning og afstand er i Næsbyholm Storskov kortlagt skovnaturtypen – Bøg på mor (9110).

Figur 4: Beliggenhed af nærmeste Kategori 1-naturområde – overdrev - i forhold til det ansøgte anlæg på Vinderuphøjvej 1, som er vist med rød prik. Afgrænsningen af Natura 2000-området nr. 163 er vist med gul.

Habitatområdet indgår i Natura 2000-område nr. 163 - Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose.

Syd for det ansøgte anlæg, i en afstand af ca. 2,8 km, ligger Torpe Kanal, som indgår i habitatområdet. Torpe Kanal er habitatnaturtypen "Vandløb med vandplanter" (3260), men naturtypen er ikke kvælstoffølsom. Derudover kan der forekomme lysåben habitatnatur i form af "Urtebræmmer langs vandløb" (6430). Denne naturtype er ikke fuldstændigt kortlagt, men naturtypen er som vandløbet ikke kvælstoffølsomt.

Udpegningsgrundlaget for arter og naturtyper for beskyttelsesområderne er gengivet i bilag 7, og områderne er beskrevet i basisanalysen¹ og Natura 2000-planen².

Den samlede emission fra stald og lager er ifølge ansøgningen 9.390 kg N/år. Den totale ammoniakdeposition er beregnet til 0,0 kg N/ha/år for det nærmest beliggende målepunkt, nr. 1, for kategori 1-natur, se figur 4.

Kategori 2-natur

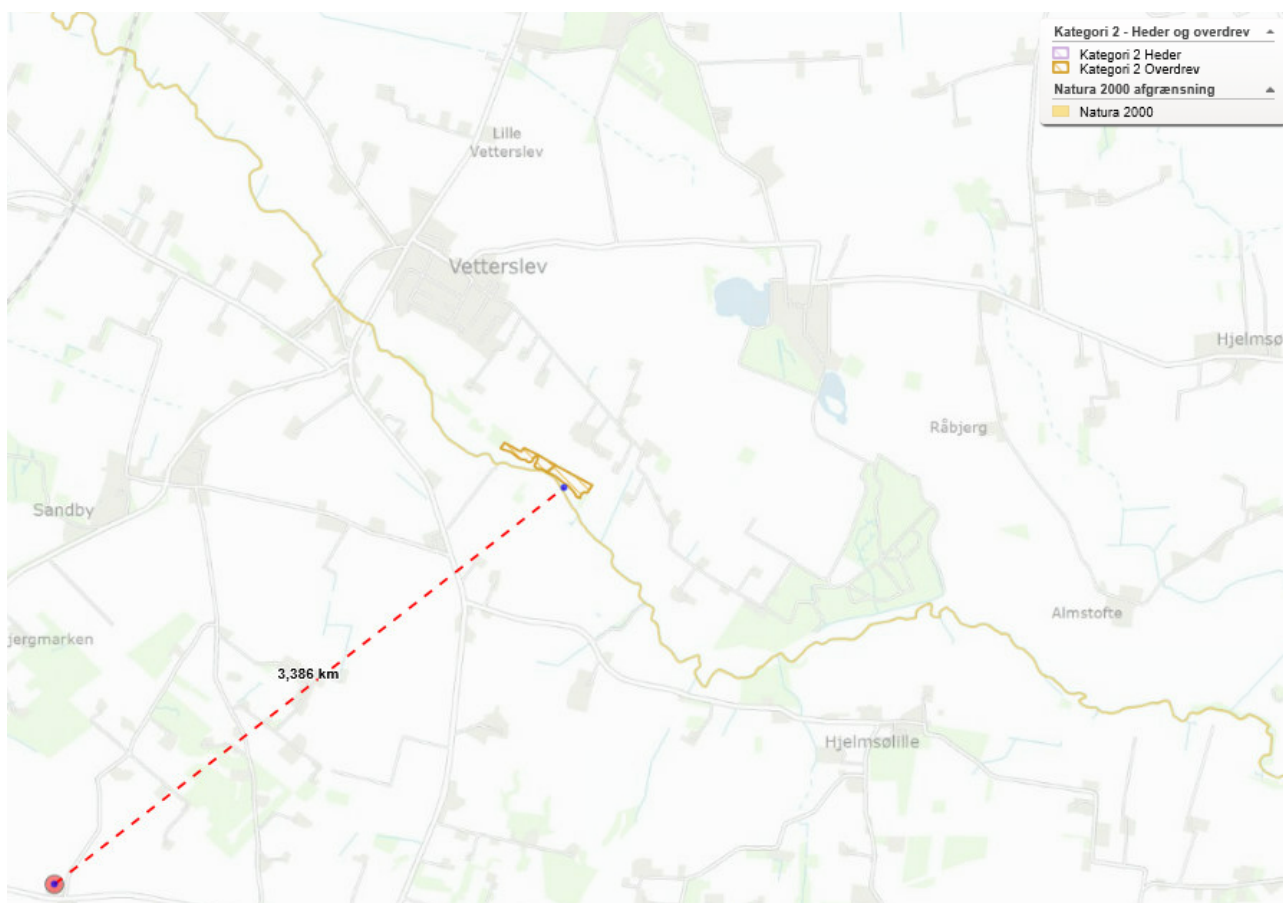
Kategori 2-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som er beliggende udenfor Natura 2000-områder, og omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

For denne kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg N/ha/år.

---

¹ Natura 2000-basisanalyse 2022-2027. Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose. Natura-område nr. 163. Habitatområde H145, H146 og H194. Fuglebeskyttelsesområde F91 og F93. Miljø- og Fødevareministeriet. Miljøstyrelsen. Maj 2020.

² Natura 2000-plan 2016-2021. Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose. Natura-område nr. 163. Habitatområde H145, H146 og H194. Fuglebeskyttelsesområde F91 og F93. Miljø- og Fødevareministeriet. Miljøstyrelsen. April 2016.

Figur 5: Beliggenhed af nærmeste Kategori 2-naturområde – overdrev - i forhold til det ansøgte anlæg på Vinderuphøjvej 1, som er vist med rød prik. Overdrevet er beliggende i Ringsted Kommune.

Nærmeste kategori 2-overdrev er beliggende ca. 3,4 km nordøst for det ansøgte anlæg på Vinderuphøjvej 1, se figur 5. Der er tale om et overdrev beliggende i Ringsted Kommune, nord for Suså. Den nærmest del af overdrevet modtager en total ammoniakdeposition på 0,1 kg N/ha/år. Overdrevet er senest besøgt i 2019. Overdrevet mod nordvest har moderat naturtilstand, og beskrives som overgræsset. Den midterste del af overdrevet har god naturtilstand, mens overdrevet mod sydøst har dårlig naturtilstand og er muligvis opdyrket. På overdrevet mod nordvest blev registreret 3 positiv arter: gul snerre, nikkende star og almindelig kællingetand. På den midterste del af overdrevet blev registreret 6 positiv arter: stor knopurt, håret høgeurt, knold-ranunkel, vår-gæslingeblomst, bakke-forglemmigej og femhannet hønsetarm. På overdrevet mod sydøst blev på et lille, ikke opdyrket areal registreret 6 positiv arter: knold-ranunkel, vellugtende gulaks, håret høgeurt, bakke-forglemmigej, femhannet hønsetarm og stor knopurt.

Kategori 3-natur og § 3-beskyttede naturområder

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.

Kommunen skal således konkret vurdere, om der er tale om en ammoniakfølsom naturtype af særlig regional eller lokal naturinteresse og hvilket merdepositionskrav, der i givet fald skal fastsættes, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 29 og 36. Merdepositionskravet må ikke være under 1 kg N/ha/år. Om der foreligger en særlig regional eller lokal naturinteresse, kan bl.a. afhænge af områdets status i kommuneplanen som særligt værdifuldt eller lignende, om området er omfattet af en fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats, områdets naturkvalitet samt kvælstofbidrag fra andre kilder, jf. § 36 stk. 2-5.

Det ansøgte anlæg er ikke beliggende i et område, som er omfattet af fredning eller i et område, der i kommuneplanen er udpeget som Grønt Danmarkskort. Grønt Danmarkskort består af naturbeskyttelsesområder, potentielle naturbeskyttelsesområder, økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, f.eks. tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25, og hvor arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens værdi.

Nærmeste skove, som vurderes at være ammoniakfølsom ud fra, at der har været skov på arealet i lang tid, er Østerskov beliggende 850 m sydvest for det ansøgte anlæg på Vinderuphøjvej 1. Der er beregnet en ammoniakdeposition på 0,4 kg N/ha/år til den nærmest beliggende del af Østerskov, se målepunkt nr. 7 i figur 6 og tabel 10.

Naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 er beskyttet mod tilstandsændringer. Natur- og Miljøklagenævnet har udtalt, at en merdeposition på 1 kg N/ha/år eller mindre som altovervejende hovedregel ikke vil medføre en tilstandsændring. Ved en merdeposition på over 1 kg N/ha/år må det konkret vurderes, om der kan ske en tilstandsændring. I forbindelse med vurderingen skal bl.a. områdets tilstand, andre kilder og baggrundsdeposition tages i betragtning.

Det ansøgte anlæg ligger i et område, hvor der tættest på anlægget er adskillige § 3-beskyttede søer, mens der lidt længere fra anlægget mod syd findes § 3-beskyttede enge og dels kategori 3-natur i form af moser, overdrev og skov, se figur 6. Naturområderne mod syd modtager 0,5 kg N/ha eller mindre og er ikke besigtiget i forbindelse med denne ansøgning.

Moseområdet, Åsø Mose, hvori målepunkt nr. 5 er beliggende, er senest besigtiget i juni 2016, hvor der blev registreret adskillige værdifulde mosearter, f.eks. eng-kabbeleje, trævlekrone, vandkarse og flere star-arter. Naturtilstanden blev vurderet til moderat.

Overdrevsområdet, hvori målepunkt nr. 6 er beliggende, er senest besigtiget i juni 2011, hvor der blev registreret flere værdifulde overdrevsarter, f.eks. græsbladet fladstjerne, mark-frytle, vellugtende gulaks, gul snerre og kornet stenbræk. Naturtilstanden blev vurderet til ringe.

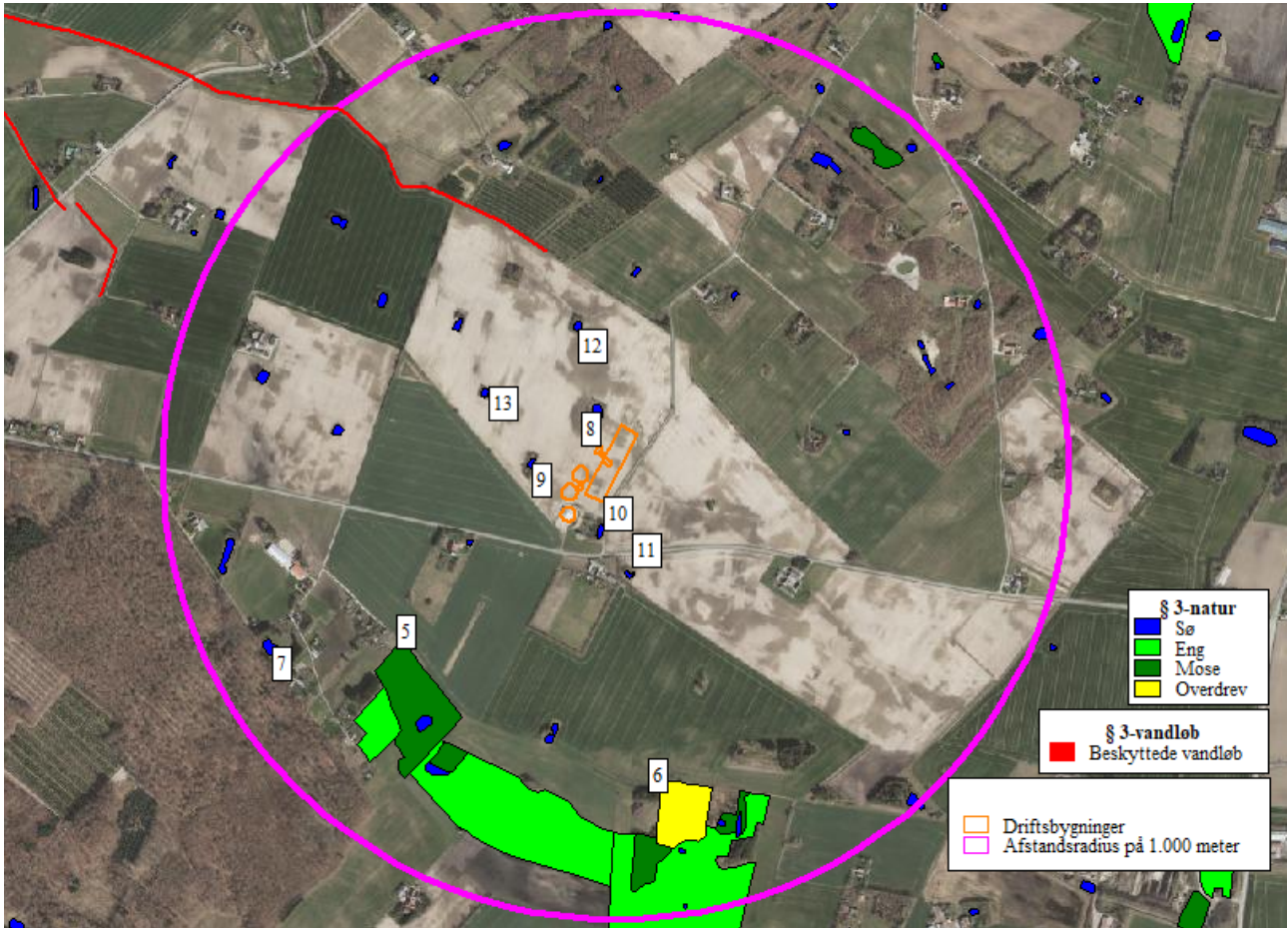
Omtrent ½ km mod nordvest er beliggende Møllebækken, som er et § 3-beskyttet vandløb. Vandløbet er i vandområdeplanen målsat med god økologisk og god kemisk tilstand. Den nuværende økologiske tilstand, som er baseret på forekomsten af bunddyr, er vurderet til moderat, mens den kemiske tilstand er ukendt. Møllebækken er beliggende i et intensivt landbrugsareal, og der er risiko for, at vandløbet ikke kan opfylde miljømålet om god økologisk tilstand i 2027, mens den kemiske tilstand ikke kan risikovurderes.

Kommunen har i en scenarieberegning beregnet, at den nærmeste del af Møllebækken modtager en deposition på 0,5 kg N/ha/ha.

De § 3-beskyttede søer, som er tættest på anlægget, og som modtager en belastning på over 1 kg N/ha/år er besigtiget i forbindelse med denne ansøgning om miljøgodkendelse af anlægget, se placering af disse søer i figur 6, samt beskrivelse af søerne på de følgende sider. Derudover har kommunen i en scenarieberegning beregnet, at søen beliggende ved Vinderupvej 16 modtager en deposition på 0,8 kg N/ha/ha. Søen/vandhullet er besigtiget i 2011, hvor det blev beskrevet som et vandhul/branddam, der delvist er tilgroet med pil og bredbladet dunhammer og hvor der er stensætning på bredden. Vandhullet er af typen næringsrig sø.

Kommunen har i en scenarieberegning beregnet, at søen beliggende ved Vinderupvej 6 modtager en deposition på 1,0 kg N/ha/ha. Vandhullet er besigtiget i 2018, hvor det blev beskrevet som et vandhul med ret grumset vand og som er omkranset af træer og beliggende i en have.

Kommunen har i en scenarieberegning beregnet, at søen beliggende nord for vandhul nr. 12 modtager en deposition på 0,8 kg N/ha/ha. Vandhullet er beliggende i en vildtremise, og er besigtiget i 2010, hvor det blev beskrevet som et vandhul, hvor bredderne er stejle og paddeuvenlige. Der var højt voksende urter og pilekrat omkring vandhullet.

Figur 6: Placering af målepunkterne 5-13 i § 3-beskyttet natur omkring det ansøgte anlæg på Vinderuphøjvej 1. Moser og overdrev er desuden kategori 3-natur. Depositionsberegninger ses i tabel 10.

Lokalitet	§ 3-naturtype	Merbelastning/Totalbelastning kg N/Ha/år
5	mose	0,4
6	overdrev	0,3
7	skov	0,4
8	sø	10,6
9	sø	5,8
10	sø	4,1
11	sø	1,5
12	sø	1,4
13	sø	1,7

Tabel 10. Beregnede merbelastninger på udvalgte naturområder, som fremgår af figur 5. Da der er tale om et nyt anlæg, så er merbelastningen lig med totalbelastningen.

Søen - lokalitet 8 - er beliggende på et udyrket areal (græsmark) og hvor der er spredt beplantning rundt om søen, se figur 7. Søens areal er på 1.038 m². Der er udløb fra drænrør flere steder i søen. Vandet i søen var på besigtigelsen grumset. Langs søbredden blev der fundet bredbladet dunhammer, smalbladet dunhammer, rørgræs, fladstrået siv, håret star, almindelig syre, fliget brøndsel, lodden dueurt, eng-forglemmigej, bittersød natskygge, vandpileurt, lyse-siv, vejbred-skeblad, sværtevæld, lugtløs kamille, lav ranunkel, kær guldkarse, glat dueurt og pengebladet fredløs. Naturtilstanden blev vurderet til moderat. Der blev ikke observeret padder i eller ved søen ved besigtigelsen i oktober 2020, men ved en tidligere besigtigelse i maj 2011 blev der observeret grøn frø og æg af stor vandsalamander. Det vurderes, at søen fortsat kan være levested for forskellige paddearter.

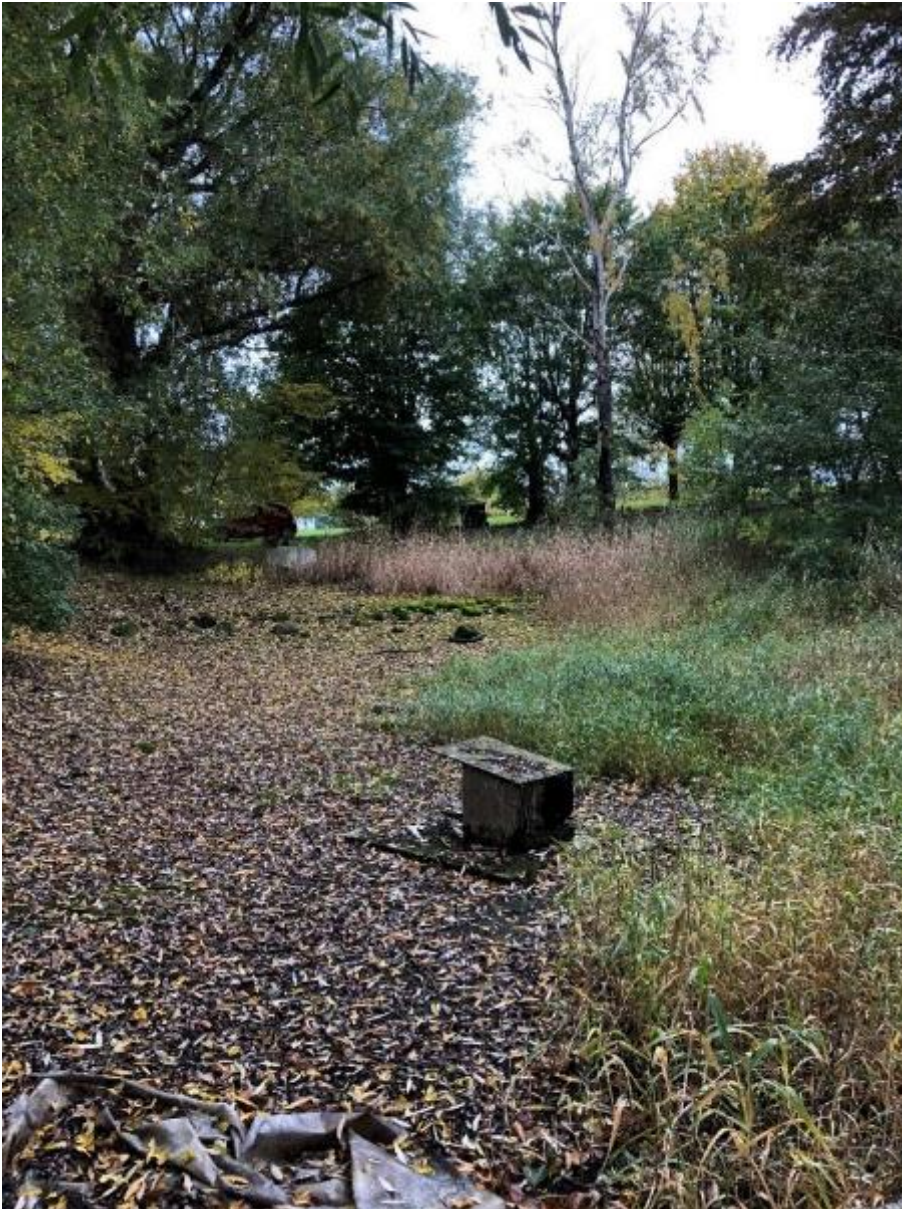
Figur 7: Foto af sø nr. 8 fra besigtigelsen den 27. oktober 2020.

Søen - lokalitet 9 – er et vandhul med stejle skrænter beliggende i en beplantning af bl.a. pil og cypres. Vandoverfladen var på besigtigelsen i oktober 2020 helt dækket af liden andemad, se figur 8. Der blev ikke registreret padder i området. Naturtilstanden blev vurderet til ringe.

Figur 8: Foto af sø (lokalitet 9) fra besigtigelsen den 27. oktober 2020.

Søen - lokalitet 10 – er beliggende tæt på det ansøgte anlæg og var på besigtigelsen i oktober 2020 helt udtørret, se figur 9. Den udtørrede sø er beliggende i en gammel have, og omgivet af træbevoksning mod øst. Mod vest ind mod haven er der en bevoksning af rørgræs. Der er fra markerne på den anden side af vejen et drønrør, der har udløb i søen, men på besigtigelsestidspunktet kom der ikke vand fra røret. Muligvis er der i vinterhalvåret vand i søen. På besigtigelsestidspunktet blev der ikke registreret padder i området, men ved besigtigelse i maj 2011 blev der observeret mange lille vandsalamander. Hvis/når der er vand i vandhullet, vil det være et egnet paddevandhul. Naturtilstanden blev vurderet til dårlig.

Figur 9: Foto af udtørret sø (lokalitet 10) fra besigtigelsen den 27. oktober 2020.

Søen - lokalitet 11 – er et vandhul med stejle sider, hvor der er fyldt sten op. Der var på besigtigelsen meget lidt vand i vandhullet og vandoverfladen var helt dækket med liden andemad, se figur 10. Der blev ikke registreret padder i området. Naturtilstanden blev vurderet til dårlig.

Figur 10: Foto af udtørret sø (lokalitet 11) fra besigtigelsen den 27. oktober 2020.

Søen - lokalitet 12 – er et vandhul beliggende i en vildtremise med bevoksning af pil, rød el, eg og spidsløn. En stor del af vandoverfladen var dækket med liden andemad. Langs søbredden blev der fundet kryb-hvene, knop-siv, rørgræs, almindelig hundegræs, eng-forglemmigej, bittersød natskygge, vand-pileurt, vejbred-skeblad, sværtevæld, lav ranunkel, glat dueurt, ager-galtetand og brændenælde. Naturtilstanden blev vurderet til ringe. Der blev ikke observeret padder i eller ved søen. Naturtilstanden blev vurderet til ringe.

Figur 11: Foto af sø (lokalitet 12) fra besigtigelsen den 27. oktober 2020.

Søen - lokalitet 13 – er et udtørret vandhul med et tæt pilekrat. Det udtørrede vandhul har stejle skrænter og er beliggende i en vildtremise, se figur 12. Der blev ikke registreret padder i området. Naturtilstanden blev vurderet til dårlig.

Figur 12: Foto af udtørret sø (lokalitet 13) fra besigtigelsen den 27. oktober 2020.

Kommunens vurdering

Kategori 1- og 2-natur

Da totalbelastningen på nærmeste kategori 1- og 2-natur er på henholdsvis 0,0 kg N/ha/år og 0,1 kg N/ha/år, vurderer kommunen, at projektet på Vinderuphøjvej 1 ikke påvirker naturområderne væsentligt negativt. Afskæringskriterierne er for begge naturkategorier overholdt.

Kategori 3-natur

Merdepositionen og totaldepositionen på nærmeste kategori 3-natur er på 0,5 kg N/ha/år eller mindre, og kommunen vurderer, at projektet på Vinderuphøjvej 1 ikke påvirker naturområderne væsentligt negativt. Afskæringskriteriet for naturkategorien er overholdt.

§ 3-beskyttede naturområder

Der er 6 § 3-søer i nærheden af det ansøgte anlæg, der modtager en merdeposition af kvælstof, der er over 1,0 kg N/ha/år.

Den overvejende del af søer og vandhuller i denne del af Danmark i morænelandskabet er ikke kvælstofbegrænsede, og atmosfærisk deposition af kvælstof vurderes generelt ikke, at ændre tilstanden i vandhullerne.

Sø nr. 8 er den sø, der vurderes at have den bedste naturtilstand af de besigtigede søer omkring det ansøgte anlæg. Naturtilstanden er vurderet til moderat. Det er samtidig den sø, der modtager den største merdeposition af kvælstof, nemlig 10,6 kg N/ha/år. Søens areal er på 1.038 m² (0,1038 ha). Det betyder, at søen modtager godt 1 kg kvælstof i form af ammoniakdeposition. Udvaskningen af kvælstof fra det omkringliggende landbrugsareal til søen er beregnet til at være i størrelsesordenen 114 – 171 kg N.

Der er udløb af flere drænrør fra omkringliggende marker til søen, og da det vurderes, at udvaskningen til søen er betydelig større end ammoniakdepositionen vurderes det ikke, at kvælstofdepositionen fra det ansøgte anlæg vil medføre tilstandsændringer i søen.

Naturtilstanden i de øvrige søer er vurderet til ringe eller dårlig og de modtager merdepositioner på op til 6,0 kg N/ha/år. Det vurderes heller ikke, at husdyranlægget vil medføre tilstandsændringer i disse søer.

Samlet vurdering

Ud fra disse forhold, er det kommunens samlede vurdering, at naturområder omfattet af husdyrlovens § 7 og naturbeskyttelseslovens § 3 ikke påvirkes væsentligt af projektet på Vinderuphøjvej 1, og at ansøgningen overholder de generelle beskyttelseskrav. Der stilles derfor ikke vilkår i forhold til driften.

Kommunens beskrivelse

Natura 2000-områder

EU har en overordnet målsætning om at stoppe forringelser af biodiversiteten senest i 2010. Ét af de vigtigste midler til at opfylde denne målsætning er de såkaldte Natura 2000-direktiver (Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiv).

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ramsar-områderne. Der er 261 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsar-områder i Danmark.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 5. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jfr. habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Vinderuphøjvej 1 er område nr. 163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose. Natura 2000-området udgøres af 3 habitatområder og 2 fuglebeskyttelsesområder, se tabel 11. Udpegningsgrundlaget fremgår af bilag 8, og beskyttelsesområdet er nøjere beskrevet i Basisanalysen og Natura 2000-planen.

Natura 2000-område	163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose
• Habitatområder	H145, Holmegårds Mose H146, Rådmandshaven H194, Suså med Tystrup Bavelse Sø og Slagmosen
• Fuglebeskyttelsesområder	F91, Holmegårds Mose, Gammellun6, Tuerne og Porsmose F93, Tystrup Bavelse Sø

Tabel 11. Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder i Næstved kommune.

Natura 2000-området strækker sig langs Suså fra lidt vest for Rønnede til Næstved. På en stor del af strækningen er det dog kun selve åløbet, der er udpeget. I områdets østlige del er et sammenhængende område mellem Holmegårds Mose, Gammellun6, Tuerne og Porsmose udpeget som fuglebeskyttelses- og habitatområder. Mod vest er Tystrup-Bavelse Sø det dominerende landskabsэлемент omfattet af Natura 2000-området. Slagmosen og naturskoven Rådmandshave ved Næstved i den sydlige del er udpeget som habitatområde.

Suså er Sjællands største vandløb, og er levested for internationalt beskyttelseskrævende arter som pignmerling, bæklampret og tykskallet malermusling. Åen løber igennem et afvekslende morænelandskab med Tystrup-Bavelse Sø, som er ynglested for arter som havørn og isfugl. Den østlige del af Natura 2000-området rummer et mosekompleks med internationalt vigtige naturtyper som aktiv højmoser, hængesæk, tidvis våd eng, avneknippemose og skovbevokset tørvemose. Holmegårds Mose er Østdanmarks vigtigste højmoser, selv om den er reduceret voldsomt i forhold til sin oprindelige størrelse. Den er levested for en række plante- og dyrearter af national og regional betydning. Engsnarre og rørhøg er beskyttelseskrævende ynglefugle knyttet til mosekomplekset, og rastende arter som sangsvane og sædgås forekommer i internationalt betydelige antal. Sydligst i Natura 2000-området findes Slagmosen med rigkær.

Derudover er der flere steder i området vigtige forekomster af skovnaturtyper, hvor bøgeskov på muldbund er dominerende, og hvor aske- og elleskov udgør vigtige skovarealer tættest på sø og å. Rundt om Tystrup Sø findes flere kilder og væld, især i Frederikskilde Skov i nord. Flere skove i området er udlagt til naturskov uden drift.

Afstanden fra stald og lager til nærmeste habitatområde, H194, er ca. 2,8 km (Torpe Kanal).

Kommunens vurdering

Den samlede emission fra stald og lager på Vinderuphøjvej 1 er som nævnt beregnet til 9.390 kg N/år. Den totale ammoniakdeposition er beregnet til 0,0 kg N/ha/år for den nærmest beliggende del af Natura 2000-området, H194 (Torpe Kanal). Totaldepositionen til de nærmeste kvælstoffølsomme habitatnaturtyper er ligeledes på 0,0 kg N/ha/år. Det vurderes derfor sammenfattende, at den nye husdyrproduktion på ejendommen ikke vil forringe bevaringsstatus for naturtyperne på udpegningsgrundlaget.

Hvad angår arter på udpegningsgrundlaget for nærmeste habitatområde i Natura 2000-området (Sumpvindelsnegl, Skæv vindelsnegl, Tykskallet malermusling, Bæklampret, Pigsmerling og Stor vandsalamander) samt fugle på udpegningsgrundlaget for nærmeste fuglebeskyttelsesområde (F93) er det vurderingen, at anlægget på Vinderuphøjvej 1 ikke vil påvirke arternes bevaringsstatus.

Selvom den udregnede totaldeposition ligger under bekendtgørelsens afskæringskriterie på Natura 2000-området (i dette tilfælde 0,0 kg N/ha/år), påhviler det altid den godkendende myndighed at sikre de særlige beskyttelsesinteresser, der er forbundet med internationale naturbeskyttelsesområder.

Godkendelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i § 26 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholdelse af beskyttelsesniveauet vil, jævnfør principiel klagenævnsafgørelse³ føre til, at afgørelser, der overholder beskyttelsesniveauet, som altovervejende hovedregel vil medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder vil være uvæsentlig. Det er Næstved Kommunes opfattelse, at der i sagen ikke er forhold, der gør, at hovedreglen skulle være tilsidesat.

Idet den totale ammoniakdeposition fra projektet på nærmeste habitatnaturtype er beregnet til 0,0 kg N/ha pr. år vurderer Næstved Kommune, at ammoniakfordampning fra husdyrbrugets samlede anlæg ikke vil medføre nogen påvirkning af Natura 2000-området eller arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget, og Næstved Kommune vurderer samlet set, at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil have nogen væsentlig negativ påvirkning på de omkringliggende Natura 2000-områder.

Samtidigt vurderes det, at projektet på Vinderuphøjvej 1 beliggende udenfor Natura 2000-området ikke kræver, at der i forhold til påvirkninger fra anlægget udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering jfr. § 6 i habitatbekendtgørelsen. Begrundelsen for denne vurdering er, at hverken naturtyper eller arter vurderes, at ville blive påvirket.

---

³ Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 8. juni 2012. Afgørelse i sag om udvidelse af et husdyrbrug på en ejendom i Aalborg Kommune. NMK-132-00109.

Kommunens beskrivelse

Bilag IV-arter og andre beskyttede eller fredede arter

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i deres naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Næstved Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet ca. 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV.

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder. Udover beskyttelseskrævende bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter.

Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. habitatbekendtgørelsens § 10 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Omkring anlægget på Vinderuphøjvej 1 findes flere vandhuller. Vandhullerne er primært beliggende som markvandhuller på agerjord og i vildtremiser.

I denne del af kommunen er det sandsynligt, at der findes følgende bilag IV-padder: Springfrø, Stor vandsalamander og Spidssnudet frø. Omkring anlægget findes der desuden med stor sandsynlighed Skrubtudse, Grøn Frø og Lille Vandsalamander. Alle padder og deres yngel er fredede i Danmark.

Springfrø er udbredt på Sydsjælland og specielt i områder nær løvskov. I skovrige områder med mange vandhuller eller oversvømmelser kan den optræde endog meget talrigt. Springfrø holder sig i skov og beplantninger uden for yngletiden.

Stor Vandsalamander er almindelig i det sydøstlige Danmark i vandhuller og formodes at findes i op mod halvdelen af vandhullerne i kommunen. Især i vandhuller med bedst vandkvalitet og uden fisk vil sandsynligheden være størst. Arten opholder sig efter yngleperioden forsat lige omkring vandhullet eller 2-300 meter derfra.

Spidssnudet Frø er ikke i samme grad som Springfrø knyttet til egentlige vandhuller, men foretrækker i langt højere grad oversvømmede partier i moser og på enge (fladvand). Uden for ynglesæsonen lever Spidssnudet Frø i enge, moser og udyrkede fugtige arealer. Det er en art, der kræver høj naturkvalitet på såvel yngle- som rastelokaliteter.

Udover nævnte bilag IV-padder findes med stor sandsynlighed en række flagermus-arter i området. De almindeligste og mest sandsynlige arter i Næstved Kommune er vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus og dværgflagermus. Levesteder for flagermus er bl.a. hule træer, gamle spættehuller og bygninger.

Kommunens vurdering

Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. habitatbekendtgørelsens § 10 og Naturbeskyttelseslovens § 29a. Som beskrevet tidligere vurderes det ikke, at merdepositionerne til området søer vil medføre tilstandsændringer af søerne og dermed heller ikke af levesteder for bilag IV-padderne eller andre padder.

Det er således Næstved kommunes vurdering, at godkendelsen af husdyrbruget på Vinderuphøjvej 1 ikke vil betyde en væsentlig negativ påvirkning af levesteder for bilag IV-padder. Og kommunen vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau i husdyrloven er tilstrækkeligt til at beskytte yngle- og rasteområder mod væsentlig negativ påvirkning med ammoniak fra anlægget.

Der fældes ikke gamle hule træer og der nedrives ikke bygninger i forbindelse med det ansøgte og ammoniakdepositionen fra det ansøgte anlæg vurderes ikke at medføre tilstandsændringer af levesteder for flagermus. Så hvad angår forekomsten af flagermus i området, vurderer Næstved kommune, at projektet ikke påvirker raste- eller yngleområder for flagermus.

Der stilles ikke vilkår i forhold til påvirkning af bilag IV-arter.

4.3 Lugt

Ansøgers oplysninger

For at reducere lugtafsætningen i lokalområdet mest muligt, er følgende tiltag valgt:

- forhøjelse af afkastene så de sidder mindst 1,3 meter over kiphøjde på staldene.

I tabel 4a nedenfor er der foretaget lugtberegninger i forhold til de områder og beboelser, der er beskrevet i afsnittene om lokalisering og faste afstandskrav. Lugtberegningerne er ikke foretaget med anvendelse af forhøjelse af afkast, da det ikke er muligt direkte via IT-ansøgningssystemet (www.husdyrgodkendelse.dk) at indtaste effekten af forhøjede afkast. Der er derfor foretaget en mere specifik beregning med lugtspredningsprogrammet OML-multi.

I den efterfølgende tabel 4b er resultaterne fra OML-beregningerne vist.

Tabel 4a. Lugtberegninger fra IT-ansøgningssystemet (www.husdyrgodkendelse.dk). Den vægtede gennemsnitsafstand svarer til afstanden målt fra et vægtet lugtcentrum af staldanlægget til den nærmeste "kant" af nabobeboelse, byzone eller lokalplanlagte områder. Den vægtede gennemsnitsafstand er længere end den nærmeste målte afstand fra kant af stald- og/eller husdyrgødningsopbevaringsanlæg (jf. tabel 3).

Områdetype	Beregningsmodel*	Vægtet gennemsnitsafstand	Lugtgeneafstand
Enkelt bolig Græsmarksvej 2	Ny	574 meter	678 meter
Samlet bebyggelse Dadestien 23	Ny	1.418 meter	1.216 meter

Byzone (Glumsø)	Ny	2.286 meter	1.549 meter
-----------------	----	-------------	-------------

* Det er den ny lugtvejledning, der beregner den største lugtgenæfstand.

Lugtberegninger i IT-ansøgningskemaet viser, at lugtgenæfstanden for nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Græsmarksvej 2) ikke umiddelbart er overholdt.

Lugtgenekravene overholdes for den samlede bebyggelse (Dadestien 23) og byzoneområdet ved Glumsø.

For at reducere lugtafsætningen i lokalområdet vil ansøger hæve alle afkast så de sidder mindst 1,3 meter over kip på staldene. Herved sker der en bedre fortynding af ventilationsluften, da ventilationsluften slipper fri af vindturbulensen omkring bygningerne. Det betyder, at ventilationsluften bedre fortyndes op i atmosfæren med det resultat til følge, at lugtafsætningen reduceres.

Som det fremgår af tabel 4a, er det den standardiserede lugtspredningsmodel efter OML-modellen, der beregner den længste lugtgenæfstand. Derfor er det muligt at erstatte lugtberegningen med en konkret spredningsberegning med OML-multi. Der er derfor foretaget en mere præcis beregning med OML-multi, hvor der er taget højde for de væsentlige ændringer, der foretages af ventilationsanlægget.

I tabel 4b nedenfor fremgår de beregnede lugtgenæfstande med OML-multi.

Tabel 4b. Lugtgenæfberegninger beregnet med OML. Den vægtede gennemsnitsafstand er målt fra det vægtede lugtcentrum af staldanlægget. I forhold til den vægtede gennemsnitsafstand til de respektive områder, er der en lille forskel i forhold til beregningerne vist i tabel 4a. Det skyldes at lugtberegningerne med OML-multi er mere præcise.

Områdetype	Vægtet gennemsnitsafstand	Lugtafsætning	Genekriterie overholdt
Enkelt bolig (Græsmarksvej 2)	580 meter	14 OU	Ja
Samlet bebyggelse (Dadestien 23)	1.420 meter	5 OU	Ja
Byzone (Glumsø)	2.285 meter	3 OU	Ja

Der er vedhæftet en redegørelse med resultatfilen fra OML-beregningen som særskilt bilag 2 (inklusive bilagene A-C). Afkastenes placering på stalden fremgår af bilag 5.

Da alle lugtgenæfstande er overholdt, vurderes der ikke at være problemer i forhold til lugt.

Kommunens beskrivelse

Lugt stammer primært fra staldene. Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af beregninger i det digitale ansøgningsystem, husdyrgodkendelse.dk, som beregner en genæfstand for lugt. Genæfstanden beskriver den afstand, der minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, for at lugten ikke betegnes som generende (genekriteriet). Genekriteriet fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Genekriteriet gælder ikke for beboelsesejendomme med landbrugspligt.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. produktionsarealets størrelse og typen af dyr samt geografisk placering i forhold til staldene (vindforhold). I hudyrgodkendelse.dk foretages automatisk en korrektion for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Kommunens vurdering

Geneafstanden tager udgangspunkt i afstanden fra lugtcentrum af et staldanlæg til en nabo/områdegrænse, hvor genekriteriet skal overholdes. Hvis der er flere staldafsnit, er der flere lugtkilder. Der beregnes en vægtet gennemsnitsafstand, som tager hensyn til, at der er forskellige emissioner fra staldafsnittene. I den konkrete ansøgning er der dog tale om 29 ens staldafsnit, hvad angår dyretype, størrelse og gulvtype. Den vægtede gennemsnitsafstand kan ikke angives på et kort, men er en beregnet afstand, som skal være større end den korrigerede/ukorrigerede geneafstand, for at lugtgenekriteriet er overholdt.

Kommunen kan konstatere, at ansøger har udpeget de korrekte ejendomme, der udgør hhv. nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone. Vinderupvej 20 ligger tættest på det ansøgte staldanlæg, men da Vinderupvej 20 er en ejendom med landbrugspligt, så er det Græsmarksvej 2 der er nærmeste nabo i denne sag. Lugtgenekriteriet skal kunne overholdes ved den vægtede lugtgeneafstand til Græsmarksvej 2, som er 574 meter (573,5 meter) og fremgår af ansøgningsskemaet i hudyrgodkendelse.dk, se figur 13. Vi har konstateret, at ansøger i tabel 4b har afrundet den vægtede lugtgeneafstand til 580 meter. Kommunens vurdering bliver dog foretaget på baggrund af 574 meter, som er det kriterie, som skal overholdes med hensyn til lugtpåvirkningen. De fremgår også af figur 13.

Nærmeste nabo, der er uden landbrugspligt og ikke ejes af ansøger, er Græsmarksvej 2, beliggende ca. 470 meter nordøst for den planlagte stald på Vinderupvej 1. Nærmeste hus i samlet bebyggelse er Darestien 23, som er beliggende ca. 1300 meter nordøst fra staldene. Den nærmeste eksisterende byzone omfattet af husdyrbruglovens § 6 stk. 1 punkt 1 er Glumsø By, Glumsø, som er beliggende ca. 2 km mod vest. Der er ingen kumulation i forhold til lugtgener fra øvrige husdyrbrug, ud fra hudyrgodkendelsesbekendtgørelsens kriterier, idet der ikke forefindes større husdyrbrug (ammoniakemission > 750 kg NH₃-N pr. år) i området indenfor 300 m fra byzone og samlet bebyggelse eller større husdyrbrug indenfor 100 m fra enkeltbolig. Dette har ansøger indtastet korrekt i ansøgningsskemaet, så det indgår i beregningerne.

Lugtkonsekvenszonen er i hudyrgodkendelse.dk beregnet til 1608 m.

Figur 13: Skema fra husdyrgodkendelse.dk, lugtberegning. Afstand til nærmeste nabobeboelse, nærmeste samlet bebyggelse, nærmeste byzone. Vægtet gennemsnitsafstand.
Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Engvangen 10	0	NY	677,6	542,1	715,9	Ja
 Græsmarksvej 2	0	NY	677,6	677,6	573,5	Nej
 Græsmarksvej 4	0	NY	677,6	677,6	642,2	Nej
 Vinderupvej 24	0	NY	677,6	542,1	561,5	Ja
 Dødestien 23	0	NY	1216,2	1216,2	1417,6	Ja
 Glumsø By, Glumsø	0	NY	1549,4	1549,4	2285,8	Ja

Som det fremgår af figur 13, er lugtgenekriteriet til enkelt bolig ikke overholdt ved beregninger foretaget i det elektroniske ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk. Lugtgenekravet til nærmeste samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Ansøger har på baggrund heraf udarbejdet en OML-beregning for at dokumentere, at lugtgenekriterierne kan overholdes. Da OML-beregningen erstatter en beregning i husdyrgodkendelse.dk efter NY model (standardiserede lugtspredningsmodel efter OML-modellen) og beregner den længste lugtgeneafstand er muligt for ansøger at vælge at benytte en konkret spredningsberegning med OML-multi.

Næstved Kommune har foretaget en konkret vurdering af den fremsendte OML-lugtberegningen. Vurderingen vedrører tekniske forhold og fremgår i et separat bilag 4.

For at overholde lugtgenekriteriet til nærmeste nabo, Græsmarksvej 2, så vurderer vi at forudsætningerne i OML-lugtberegningen skal overholdes. Disse forudsætninger stiller vi som vilkår. Det vil være vilkår til, at afksthøjden skal være 1,3 meter over kiphøjden, som er 7 meter over terræn. Der skal etableres 58 afkast, to på hver staldafsnit og som ansøgt og vist på bilag 5. Ventilationens ydelse skal være 19.100m³/time. Den ydre diameter på afkastene skal være 1,19 meter, og der skal være miljøkryds i samtlige 58 afkast. Desuden skal vi have dokumentation for den valgte ventilation inden den bliver etableret, for at sikre, at ventilatorerne er dimensioneret hertil.

God staldhygiejne, renholdelse af staldareal samt renholdelse af omgivelserne på ejendommen vurderes at medvirke til at minimere lugtudbredelse fra husdyrbruget. Da det er et IE-husdyrbrug skal der udarbejdes og følges en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af

ventilationssystemet. Der er et krav jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og tilsynet hermed sker i forbindelse med tilsyn med ejendommen og der stilles derfor ikke vilkår hertil.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at det ansøgte, ikke vil medføre væsentlige lugtgener i forhold til omkringboende. Der stilles vilkår til minimering af lugtgener fra produktionen på Vinderuphøjvej 1 ved renholdelse af bl.a. stalde, båse, fodringssystem m.v.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Ventilationsanlægget skal indrettes som beskrevet i OML-beregningen af 13. december 2020. Hvilket betyder, at i alt 58 skal placeres som oversigten på bilag 5.
- Afkastet skal ske lodret gennem skorsten uden afdækning (hætte) på alle 58 afkast.
- Der skal etableres miljømoduler i hvert afkast.
- Ventilationens ydre diameter skal være 1,19 meter og den indre diameter skal være 1,09 meter.
- Kommunen skal i forbindelse med byggeansøgningen have dataspecifikationer for ventilationssystemet, hvor ydelsen fremgår.
- Ventilationsydelsen pr. afkast skal være mindst 19.100 m³ pr. time.
- Afksthøjden for hvert afkast skal være minimum 8,3 meter. Afksthøjde måles fra jordhøjde (terræn) hvor stalden ligger.
- Bygningshøjden på stalden må maksimalt være 7 meter.
- Alle 58 ventilationsafkast (skorstenstop) skal placeres mindst 1,3 meter over kip, det vil sige 8,3 meter over terræn.
- Ventilationssystemet og de tilhørende kanaler skal rengøres og vedligeholdes efter hvert hold dyr.
- Hvis Næstved Kommune skønner, at lugt fra bedriften giver anledning til væsentlige lugtgener, skal ejendommen for egen regning lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og iværksætte foranstaltninger, således at lugtgenerne formindskes. Foranstaltningerne skal aftales med Næstved Kommune.
- Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således at ejendommen ikke giver anledning til lugtgener, som efter Næstved Kommunes vurdering er til væsentlig gene for omgivelserne. Der skal således til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder tørhed af båsenes og foderarealernes bund, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.

4.4 Transport

Ansøger oplyser

Det vurderes, at generne for nabobeboelser som følge af transport til og fra virksomheden vil være begrænsede, da ejendommens til- og frakørselsforhold ligger hensigtsmæssigt i forhold til omboende.

Arbejdskørsel til og fra staldanlægget sker via Vinderupvej.

Der er en eksisterende overkørsel til den offentlige vej, der i dag anvendes til transporter til og fra den eksisterende gyllebeholder. Denne overkørsel vil også blive benyttet i ansøgt drift.

Der anvendes ingen overkørsel til Vinderupvej, da det vurderes, at det er bedst at køre direkte ud på Vinderupvej, der er en bedre vej til formålet.

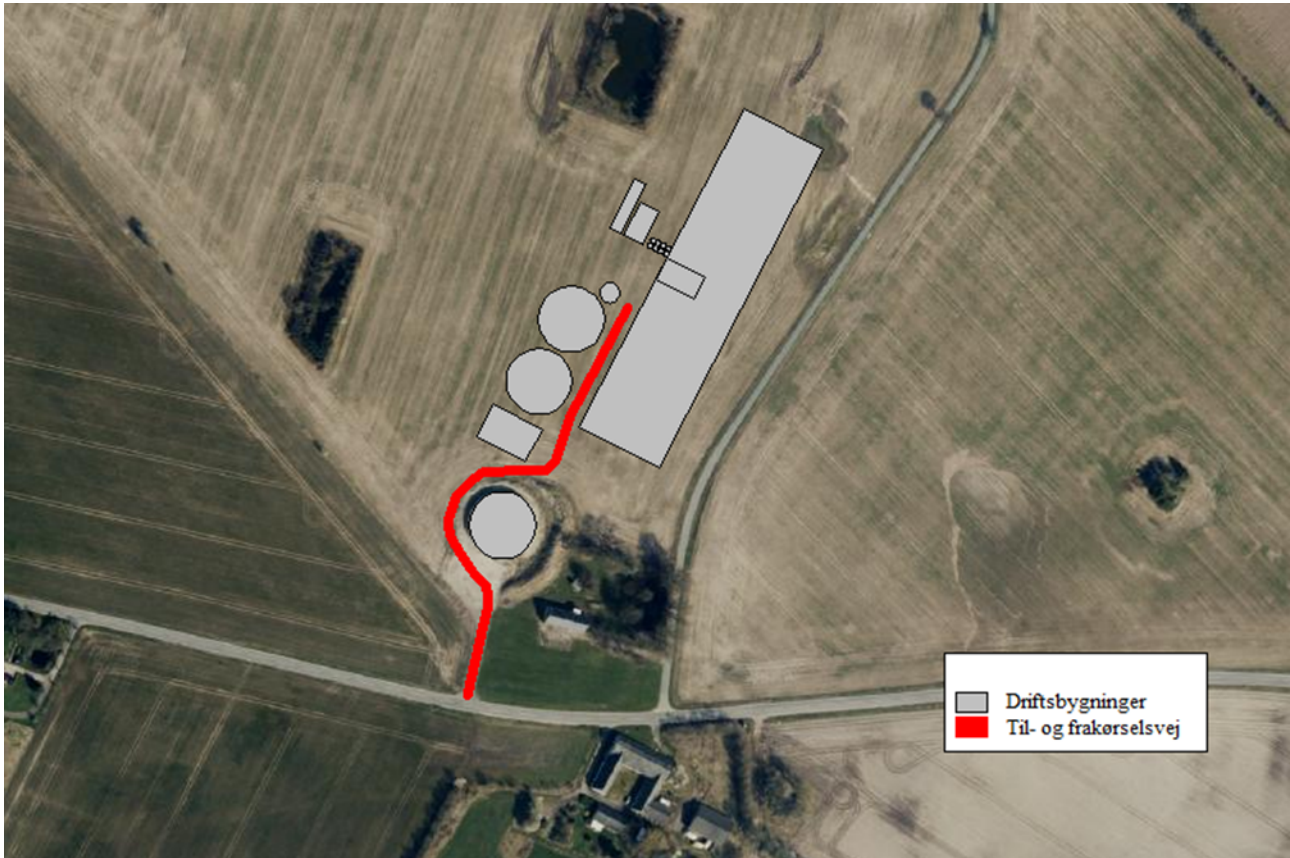
Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med husdyrgødning, levering og afhentning af svin og foder.

Transporterne vil primært foregå i tidsrummet 07.00-18.00, men der kan også være tidspunkter med øget trafik på og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter. Med primært menes 80-90 % af transporterne. I tabel 6 nedenfor er antal transporter vist og det tidsinterval transporterne primært vil ligge indenfor.

I det omfang det er muligt, lægges transporterne på hverdage.

Alle grænser for tilladelig støj fra transporter til og fra ejendommen vil blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå gene fra transport. Reglerne for udkørsel af husdyrgødning vil blive overholdt. En del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage.

På figur 2 nedenfor vises til- og frakørselsveje til staldanlægget.

Figur 2. Til- og frakørselsveje til ejendommen.

Nedenstående tabel 5 viser en oversigt over omfanget af transporter angivet af ansøger som retningsgivende.

Tabel 5. Transporter til og fra ejendommen.

Art	Antal transporter/år ansøgt	Transporter ugedage ansøgt	Tidspunkt*
Levering af grise	100	Hverdage	07.00-18.00
Afhentning af grise til slagteri	200	Hverdage	06.00-18.00
Afhentning af døde dyr	104	Alle dage	07.00-18.00
Levering af foder	250	Hverdage evt. lørdage	07.00-18.00 07.00-14.00
Gylleudbringning (traktor)	190	Sæsonbestemt	00.00-24.00
Gylleudbringning (lastbil)	350	Sæsonbestemt	00.00-24.00
Halmtransporter	12	Sæsonbestemt	00.00-24.00
Diverse transporter (brændstof, renovation m.m.)	12	Alle dage	07.00-18.00
I alt (gns.)	1.218		

* Hovedparten af de respektive transporttyper (ca. 80-90 %) ligger indenfor det angivne tidsinterval.

Da der er tale om gode til- og frakørselsforhold fra privat ejendom til offentlig vej, og da der samtidig er relativt langt til de nærmeste nabobeboelser fra overkørslen til offentlig vej, vurderes det, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentlige gener.

Kommunens vurdering

Der er estimeret ca. 1200 årlige transporter. Transporterne udgøres primært af gylletransporter med traktor og lastbil, levering af foder samt levering og afhentning af slagtesvin og døde dyr. Gennemsnitligt forventes ca. 5 transporter pr. hverdag.

Ud fra det samlede dyreholds størrelse vurderer Næstved Kommune, at der er tale om et nødvendigt antal transporter på årlig basis. For at mindske eventuelle støjgener stilles der vilkår om, at transport til og fra ejendommen så vidt muligt skal foretages på hverdage mandag til fredag fra kl. 7.00 –18.00. Støj i forhold til transporter er behandlet i afsnit 4.5.

Idet landzonen bliver betragtet som landbrugets erhvervsområde, må beboere af boliger i landzonen acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug, som f.eks. øget trafik til og fra landbrugsejendommen i perioder med gylleudbringning.

Kørsel på ejendommen i forbindelse med den daglige drift må accepteres ved en landbrugsbedrift. Kørsel internt på ejendommen vurderes ikke at give anledning til væsentlige gener for nærmeste nabobeboelse, idet kørsler vil foregå mere end 85 meter fra den nærmeste nabobeboelse og der er ikke interne transportruter, der passerer direkte forbi nogen naboer. Ligeledes forekommer der ikke transporter på grusvej forbi nogen naboer og der er ingen nabobeboelser helt tæt på indkørslen til husdyrbruget.

Næstved kommune er bekendt med at Tybjerggaard driver arealerne på Vineruphøjvej 1 og andre arealer i nærheden. Derfor forventer vi, at en del af den producerede gylle på Vinderuphøjvej 1 vil blive anvendt på nærliggende arealer, for at undgå unødige transporter. Da markerne i området er store, vil en del af gyllen også kunne udbringes med selvkørende gylleudlægger direkte fra gyllebeholderne.

Der gøres opmærksom på, at kommunen ikke kan regulere transportrute på offentlig vej i en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven, idet færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

Det er Næstved Kommunes vurdering, at til og fra kørsel til ejendommen, som følge af denne miljøgodkendelse, ikke vil være til væsentlig gene for nærmeste nabo eller andre naboer. Støj i forhold til transporter er behandlet i afsnit 4.5.

Samlet vurderes det, at antallet af transporter til og fra ejendommen som følge af det ansøgte ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for omgivelserne.

4.5 Støj

Ansøger oplyser

Beskrivelse af støjklider

Støjklider fra landbrugsvirksomheden kan forekomme fra følgende kilder:

- Staldanlæg (fodringsanlæg, vakuumpumper, kompressorer m.m.) og ventilationsanlæg.

- Interne og eksterne transportere.
- Ind- og udlevering af grise.
- Levering af foder/korn.

Beskrivelse af driftsperioder

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor tidsrummet 07.00-18.00. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af grise. Disse transportere kan forekomme på alle tider af døgnet.

Der kan også komme afvigelser i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, der i et begrænset antal dage om året kan forekomme på alle tider af døgnet.

Beskrivelse af tiltag mod støj

Ventilationsanlægget vil være i konstant drift, men støjen herfra vil være lav. Der bliver installeret ventilatormotorer med et lavt støjniveau. Ventilationsanlægget serviceres og vedligeholdes, hvilket er medvirkende til, at støj herfra er minimal.

Der fodres med færdigblandet foder, og levering af foder sker ved, at det snegles eller pumpes over i fodersiloerne. Der opsættes otte fodersiloer med hver en kapacitet på ca. 32 ton. Fodersiloerne placeres ved foderrummet på staldens vestvendte midte.

Vask af køretøjer med højtryksrensere på vaskepladsen, vil ikke give anledning til støjgener i lokalområdet. Dels er afstanden relativ stor til de nærmeste nabobeboelser og dels er der driftsbygninger og levende hegn imellem vaskeplads og nabobeboelser. Vaskepladsens placering er vist på bilag 1.

Der er ingen støjende aktivitet i forbindelse med indblæsning af foder.

Staldanlægget er et moderne anlæg og motorer fra fodringsanlæg, vakuumpumper, kompressorer m.m. er placeret indendørs, hvorfor støj herfra er minimal.

Det forventes ikke, at transportere vil give anledning til væsentlige støjgener, da der er relativt langt til nabobeboelser, og da der er gode til- og frakørselsveje til ejendommen.

Det forventes, at ca. 10-20 % af transporterne vil ligge udenfor tidsrummet 07.00-18.00. Alle generelle krav vedrørende støj fra ejendommen vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderer ansøger, at det ikke er nødvendigt med specielle tiltag for at sikre omboende mod støjgener. Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi.

Kommunens vurdering

Ved vurdering af støj fra ejendommen, vurderes der på støj fra faste tekniske installationer som f.eks. ventilatorer, foderblandere, pumper, kompressor m.v., og der vurderes på de interne og eksterne transportere.

De væsentligste støjklender på ejendommen vurderes, at være afhentning af husdyrgødning, levering og afhentning af grise og foder samt håndtering af foder. Desuden vil der kunne forekomme støj fra ventilation af stalden samt omrøring af gyllebeholderen.

Ansøger har oplyst, at ventilationsanlægget serviceres jævnligt. Da husdyrbruget er et IE-husdyrbrug er der desuden jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §44 krav om, at der skal udarbejdes og følges en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af luftrensningssystemet. Vi stiller vilkår om at defekte og støjende anlæg, pumper, kompressorer eller lignende straks skal udbedres eller skiftes. På den baggrund vurderer Næstved Kommune, at husdyrbruget kan overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Interne transporter på ejendommen foregår ikke i nærheden af nabobeboelser. Det forventes, at størstedelen af alle transporter vil foregå i tidsrummet kl. 07 – 18. Antallet af transporter til og fra ejendommen er ca. 1200 svarende i gennemsnit til ca. 5 transporter dagligt på hverdage.

For at mindske eventuelle støjgener, stilles der vilkår om, at transport til og fra ejendommen så vidt muligt skal foretages på hverdage mandag til fredag fra kl. 7.00 –18.00.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier vil blive anvendt som vilkår i miljøgodkendelsen.

Der stilles vilkår om, at en beregning / måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, hvis Næstved Kommune finder, at eventuelle klager er velbegrundede.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Husdyrbrugets samlede støjbidrag til omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Periode	Referencetidsrum	Værdi dB(A)
Mandag – fredag kl. 7-18	8 timer	55
Lørdag kl. 7-14	7 timer	55
Lørdag kl. 14-18	4 timer	45
Søn- og helligdag kl. 7-18	8 timer	45
Alle dage kl. 18-22	1 time	45
Alle dage kl. 22-7	½ time	40

Støjbidraget måles som det ækvivalente, konstante og korrigerede støjniveau i dB(A). Spidsværdierne af støjniveauet må om natten kl. 22-07 ikke overstige 55 dB(A). Støjgrænseværdierne omfatter kun støj fra faste tekniske installationer.

- Hvis myndigheden vurderer, at der er behov for det, f.eks. ved begrundede klager over støj, skal virksomheden for egen regning dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Dokumentationen skal være i form af en akkrediteret/certificeret støjmåling eller beregning, som overholder Miljøstyrelsens vejledninger på området og udføres som efter retningslinjerne: – Miljømåling, ekstern støj. En sådan dokumentation kan højst kræves 1 gang årligt. Eventuelle måle- eller beregningspunkter skal inden udførelsen aftales med tilsynsmyndigheden.

- Transport til og fra ejendommen skal så vidt muligt foretages på hverdage mandag til fredag fra kl. 7.00 - 18.00.
- Defekte og støjende anlæg, pumper, kompressorer eller lignende skal straks udbedres eller skiftes.
- Der må ikke forekomme unødigt tomgangskørsel på ejendommen.

4.6 Støv

Ansøger oplyser

Der kan forekomme støvgener ved den daglige håndtering af foder og halm m.m. Dette vurderes dog ikke at have en væsentlig påvirkning på naboerne dels på grund af staldanlæggets placering i forhold til naboerne, og dels på grund af den store afstand til nærmeste nabobeboelse.

Kommunens vurdering

IE-husdyrbrug skal enten reducerer støvproduktionen fra foder og strøelse, anvende en metode til at binde støv i staldanlægget eller behandle afgangsluften fra staldanlægget ved hjælp af et luftrensningssystem.

Kommunen vurderer, at den største kilde til støv ved den daglige drift er kørsel til og fra ejendommen, da interne transporter på veje og pladser kan medføre støvgener. Dette vurderes dog ikke at være væsentlige ved nærmeste nabo på grund af den faktiske afstand.

Skulle der mod forventning opstå støvgener hos nærmeste nabo eller andre som følge af drift af husdyrbruget, skal ansøger sørge for at nedbringe generne.

Vilkår:

For at imødekomme eventuelle væsentlige støvgener fra ejendommen, bliver der stillet vilkår om at,

- Driften af ejendommen må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

4.7 Lys

Ansøger oplyser

Lyset i staldene vil primært være tændt i tidsrummet kl. 06.00 til 20.00.

Der er ingen kraftige udendørs lyskilder. Ansøger har oplyst, at der sidder orienteringslys over indgangsdørene til staldene. Der er dermed ingen stærke generende lyskilder, som kan genere naboer.

Kommunens vurdering

Ansøger oplyser, at lyset primært vil være tændt i tidsrummet 06.00-20.00.

IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §47. Kravet indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningssystem eller belysningsanlæg. IE-husdyrbrugene skal opbevare fakturaer for gennemførte udskiftninger, i fem år og kunne forevise fakturaerne på forlangende i forbindelse med tilsyn.

I vurderer, at staldens beliggenhed i forhold til nabobeboelser, er i god afstand hertil, så der vil ikke være tale om væsentlige lyspåvirkninger hos naboejendomme.

For at minimere lyspåvirkningen til omgivelserne mest muligt og for til stadighed at reducere energiforbruget stilles vilkår til anvendelse af bevægelsessensorer.

Vilkår

For at undgå lysgener ved naboer og for trafikken, bliver der stillet vilkår om at,

- Der skal anvendes bevægelsessensorer, hvor det er muligt.
- Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til 30 minutter ad gangen.
- Husdyrbruget må ikke medføre lysgener uden for ejendommens areal. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages tiltag til nedbringelse af genen.

4.8 Kemikalier

Ansøger oplyser

Opbevaring af olie og kemikalier

Der opbevares ikke olie, spildolie, motorolie eller kemikalier på ejendommen.

Pesticider

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Kommunes vurdering

Der opbevares ikke kemikalier og pesticider på ejendommen.

For at give mulighed for, at der kan ske opbevaring af pesticider og kemikalier på ejendommen, stiller vi vilkår til håndtering og opbevaring af disse.

Hvis der skal ske tankning af diesel på ejendommen, skal ske fra en plads med fast og tæt bund eller på et underlag, hvorfra der er afløb til olie/benzinudskillere. Derved kan eventuelt spild opsamles, og der forekommer ikke risiko for forurening af jord, overfladevand eller undergrund. Tanken skal opstilles med god afstand til tagnedløb, og placeres hvor der ikke er risiko for at den bliver påkørt.

Vilkår

For at forebygge forurening af jord og grundvand, bliver der stillet vilkår om at,

- Tanke til opbevaring af dieselolie skal være placeret på fast og tæt bund, og med god afstand til afløb til dræn.
- Tankning af diesel skal ske fra en plads med fast og tæt bund eller på et underlag hvorfra der er afløb til olie/benzinudskillere.
- Pesticider og øvrige kemikalier skal opbevares miljømæssigt forsvarligt, dvs. på et fast og tæt underlag, uden afløb i nærheden, og således at indholdet af den største beholder kan tilbageholdes og opsamles.

4.9 Affald

Ansøger oplyser

Døde dyr

Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr sker i henhold til reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr (BEK nr. 558 af 01/06 2011). Døde dyr opbevares under kadaverkappe på fast plads og afhentes af DAKA.

Opbevaring af olie og kemikalier

Der opbevares ikke olie, spildolie, motorolie eller kemikalier på ejendommen.

Pesticider

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Medicinrester og emballage

Medicinrester og medicinaffald opbevares utilgængeligt i lukkede beholdere.

Bortskaffelse af affald

Al affaldshåndtering sker i henhold til Næstved Kommunes affaldsregulativ.

- Fast affald og emballage afleveres via godkendt affaldsmottager/-transportør.
- Eventuelle medicinrester afleveres via indsamlingsordning.
- Døde dyr afhentes af DAKA.

Samlet vurdering af affald og kemikalier

Virksomheden producerer kun i meget begrænset omfang affald, og ikke noget farligt affald.

Al affald håndteres på en forsvarlig måde, der betyder, der ikke er en væsentlig forureningsmæssig risiko med virksomhedens affaldshåndtering.

På den baggrund vurderes det, at der ikke er en risiko forbundet med virksomhedens affaldsproduktion og håndtering heraf.

Kommunens vurdering

Næstved Kommune vurderer, at husdyrbrugets affald bortskaffes i henhold til gældende lovgivning og at opbevaring og håndtering af affald på husdyrbruget i foregår miljømæssigt forsvarligt.

Opbevaring af døde dyr reguleres efter bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, nr. 558 af 01.06.2011. Vi vurderer, at der er behov for at stille vilkår om overdækning af døde dyr, enten ved brug af kadaverkappe eller presenning. Vi stiller også vilkår til at placeringen af døde dyr skal ske som ansøgt og angivet på bilag 1, markering D.

Vilkår

For at imødegå forurening samt for korrekt opbevaring og bortskaffelse af affald fra ejendommen, bliver der stillet vilkår om at,

- Affald skal jævnligt bortskaffes fra ejendommen, og farligt affald skal opbevares miljømæssigt forsvarligt.
- Beholdere med spildolie skal opstilles på en tæt opsamlingsbakke egnet til formålet, og som kan indeholde volumen af den største beholder.
- Hvis spildolie opbevares i en olietank, skal tanken sløjfes efter de samme sløjfningsterminer, som tanke omfattet af den til enhver tid gældende olietanksbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines). Tanken skal opstilles på et tæt underlag, og der skal være påmonteret tankplade på tanken, hvor fabrikationsår fremgår.
- Døde produktionsdyr skal opbevares overdækket på en fast opbevaringsplads eller i kølecontainerbrønd. Overdækningen kan f.eks. bestå af en kadaverkappe eller kadaverpresenning, som er isyet jernrør i kanten til afstivning. Overdækningen skal dække alle dyr og være intakt. Oplagspladsen skal placeres som angivet på bilag 1.

4.10 Skadedyr

Ansøger oplyser

Generel beskrivelse af skadedyr

Generelt lægges der vægt på en hurtig og effektiv bekæmpelse af skadedyr ved konstatering af deres tilstedeværelse. Forekomst af skadedyr forebygges blandt andet ved daglig oprydning og fjernelse af gødning, halm og foderrester. Al bekæmpelse af skadedyr sker i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af fluebekæmpelse

Der er ingen fluegener fra husdyrbruget.

I det omfang det er nødvendigt, vil der blive foretaget fluebekæmpelse i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Hvis der opstår problemer med rotter, vil bekæmpelse ske i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Kommunens vurdering

Bekæmpelse af fluer på ejendommen foretages efter de seneste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet. Ved den nødvendige bekæmpelse af fluer vurderes det, at den ansøgte produktion ikke vil give anledning til gener for omkringboende. Hvis ejendommen

desuden holdes ryddelig herunder fri for spild af foder og fri for oplag af affald, vurderes det, at der ikke er forøget risiko for opformering af rotter. Der stilles vilkår hertil.

Vilkår

For at undgå tilhold af skadedyr bliver der stillet vilkår om at,

- Ejendommen skal foretage en effektiv fluebekæmpelse, der som et minimum er i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi, Århus Universitet.
- Hele ejendommen og dens omgivelser skal holdes i en renlig og ryddelig stand og opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

4.11 Husdyrbrugets ophør

Ansøger oplyser

Der er ingen planer om, at husdyrproduktionen skal ophøre, men det forventes, at landbrugsvirksomheden fortsat effektiviseres, optimeres og udvides i det omfang, det er krævet for at følge med udviklingen.

Hvis husdyrproduktionen på ejendommen ophører, vil stalde og gødningsopbevaringsanlæg blive tømt og rengjort således, at produktionsanlægget afvikles miljømæssigt forsvarligt.

Det betyder, at følgende vil blive foretaget:

- Overskydende husdyrgødning i kummer og kanaler tømmes og fjernes på forsvarlig vis.
- Staldene bliver rengjorte.
- Inventar og andet metal afhændes til skrothandler eller lign.
- Alt affald, der kan genbruges, leveres til genbrugsstation eller lign.
- Affald, der ikke kan genbruges, afskaffes efter gældende regler.

Kommunens vurdering

Ændringer i ejerforhold af produktionen og ejendommen, som vil medføre overdragelse af ansvar for driften og dyrene samt vedligeholdelse af ejendommen, skal meddeles til tilsynsmyndigheden.

Næstved Kommune vurderer, at der ved eventuelt ophør af husdyrproduktionen skal foretages en fuldstændig oprydning på ejendommen. Det vil sige, at affald, kemi og olie skal fjernes. Foderlagre og gyllebeholderebeholderen skal tømmes, og bygninger og anlæg skal rengøres. Ved ophør er IE-husdyrbrug også omfattet af reglerne i §51 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Hvis besætningen rammes af sygdom, skal dette håndteres efter gældende lovgivning.

Vilkår

For at forhindre forurening i forbindelse med eventuelt ophør af produktionen, bliver der stillet vilkår om, at

- Den driftsansvarlige for husdyrproduktionen eller ejer af ejendommen skal oplyse tilsynsmyndigheden om ændringer af ansvar for driften og dyreholdet eller af ejendommen, umiddelbart i forbindelse med at overdragelsesdatoen kendes af parterne.
- Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Gødningsopbevaringsanlæg skal tømmes indenfor næste planperiode. Stoffer der kan forurene jord, undergrund og overfladevand, samt affald skal bortskaffes efter gældende regler.

5. Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger oplyser

Af mulige driftsforstyrrelser og uheld kan nævnes:

- Uheld med væltet gylletransport vil kunne foranledige forurening.

Med henvisning til ovennævnte følger her en beskrivelse af foranstaltninger, der er truffet for at imødegå de nævnte uheld:

- Hvis der skulle ske uheld ved afhentning af gylle, ringes der til alarmcentralen og kommunens miljøvagt kontaktes.
- Al gylle afhentes med gyllevogn med sugepumpe.

Hvis der skulle ske uheld, kontaktes miljøvagten, og der vælges de bedste oprydning- og forebyggelsesforanstaltninger. Herved bliver gene og risiko mindst mulig (gyllespild kan f.eks. opdæmme med halmballer, jord og lign.). Alle medarbejdere er instrueret i at kontakte kommunens miljøvagt eller ringe 112 ved uheld.

Der udarbejdes en beredskabsplan til håndtering af uventede emissioner og hændelser som forurening af vandområder, søer, vandløb m.m.

Kommunens vurdering

Næstved Kommune vurderer, at risikoen for driftsforstyrrelser og uheld, som vil forårsage væsentlig forurening af miljøet, kan begrænses ved at foretage egenkontrol på ejendommen og ved løbende vedligeholdelse af installationer i staldene samt af landbrugsmaskiner.

Driftsforstyrrelser, der forårsager forurening af omgivelserne vurderes at være begrænset gennem virksomhedens interne procedurer herunder forhold som opsyn ved håndtering af husdyrgødning, beholderkontrol, og de øvrige vilkår i denne miljøgodkendelse, samt de krav der er for IE-husdyrbrug med hensyn til beredskabsplan, miljøledelse og godt landmandskab, herunder instruktion af medarbejdere.

For IE-husdyrbrug er det et krav jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §44, at gyllebeholdere skal tjekkes for skader, nedbrydning og utætheder mindst en gang årligt og gennemgangen skal dokumenteres. Der stilles derfor ikke vilkår til dette.

Ved eventuelle uheld der kan have miljømæssige konsekvenser, skal der ringes til tlf. 114.

6. Egenkontrol

Ansøger oplyser

Bedriftens egenkontrol består primært af det lovpligtige gødningsregnskab, produktionsopgørelser og driftsregnskab samt egne løbende registreringer. Ansøger aflæser og registrerer forbrug af vand og el en gang årligt i forbindelse med årsregnskabet.

Virksomhedens el- og vandforbrug er konstant over året, der er ingen større sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld. Der henvises i øvrigt til afsnit 6.1 vedr. "Management".

Kommunens vurdering

Bedriften skal til enhver tid over for Næstved Kommune kunne fremlægge dokumentation og optegnelser, der dokumenterer, at ansøgningens forudsætninger og godkendelsens vilkår overholdes.

Desuden skal det sikres, at husdyrbruget ved tilsyn kan dokumentere lovpligtig egenkontrol indenfor miljøgodkendelsens vilkår, de krav til IE-husdyrbrug der fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og dokumentation for gylleforsuringen. Desuden skal IE-husdyrbrug en gang årligt indsende visse informationer til kommunen, herunder logbog for kontrol, dokumentation for ledelsessystem og dokumentation for fodringskrav. Da det er et fast krav, så stiller vi ikke vilkår til disse forhold.

Vilkår

For at husdyrproduktionen kan dokumentere at miljøgodkendelsens vilkår er overholdt, bliver der stillet vilkår om at:

Følgende materiale skal som et minimum til enhver tid kunne forevises tilsynsmyndigheden:

- Dokumentation for produktionsniveau: f.eks. udtræk fra CHR og evt. produktionsrapporter, flyttelister eller slagteriafregninger. Dokumentationen skal opbevares i min. 3 år.
- Regnskabsbilag fra destruktionsanlæg for døde dyr.
- Kvitteringer for aflevering af affald minimum 3 år tilbage.
- Årlig registrering af el-, diesel-, fyringsolie og vandforbrug.
- Dokumentation af miljøfarligt affald min for bortskaffelse minimum 3 år tilbage.
- Dokumentation for flue- og rottebekæmpelse.
- Ajourført lagerregnskab for husdyrgødning.

Egenkontrol for forsøringsanlægget

- Gyllens pH-værdi skal registreres elektronisk før og efter hver svovlsyrebehandling. Der skal endvidere føres en elektronisk statistik, der som minimum indeholder oplysninger om de gennemsnitlige pH-værdier i gyllen på månedsbasis før svovlsyrebehandling.
- Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten eller et andet kvalificeret firma om serviceeftersyn af forsøringsanlægget, herunder kalibrering af pH-målere. Forsøringsanlægget skal kontrolleres mindst hver fjerde måned. Serviceaftalen skal opbevares på husdyrbruget. Hvis det ikke er producenten aftalen indgås med, så skal Næsted Kommune, forinden aftalen indgås, godkende firmaet.
- Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten om serviceeftersyn af forsøringsanlægget, herunder kalibrering af pH-målere. Forsøringsanlægget skal kontrolleres mindst hver fjerde måned. Serviceaftale med producenten skal opbevares på husdyrbruget.
- Tilsynsmyndigheden skal underrettes i følgende situationer:

Når den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis er større end 6,0 før svovlsyrebehandling

Når forsøringsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 7 dage.
- Data for pH-målinger, dokumentation for kalibrering af pH-måler samt kontrolrapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Egenkontrol for fast overdækning af gyllebeholdere med telt

- Der skal føres en logbog for gyllebeholderne, hvori eventuelle skader på teltoverdækningerne noteres med angivelse af beholder og dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

7. Alternative løsninger og 0-alternativ

Ansøger oplyser

Alternative løsninger

Den valgte placering af de nye driftsbygninger er foretaget ud fra følgende forudsætninger:

- der ligger en gasledning nord for den eksisterende gyllebeholder
- alle afstandskrav til naboskel skal overholdes
- placering af stalden langs med Vinderuphøjvej vurderes at følge linjerne i landskabet bedst muligt

De nye driftsbygninger er placeret så tæt ved eksisterende gyllebeholder som muligt. Der er 20 meter imellem eksisterende gyllebeholder og ny foderlade. Gasledningen ligger imellem de to bygninger. Staldens sydligste hjørne er placeret ca. 8 meter nord for gasledningen.

Følgende alternative placeringer er fravalgt:

- placering af ny stald på modsatte side af Vinderuphøjvej
- placering af ny stald vinkelret på Vinderuphøjvej

De to alternative placeringer er fravalgt, da det vurderes, at begge alternative placeringer vil give en større påvirkning på landskabet.

En placering på modsatte side af Vinderuphøjvej vil betyde, at nye driftsbygninger kommer til at ligge mere spredt i forhold til de eksisterende bygninger på ejendommen. Det vil give mindre harmonisk indtryk.

En placering, hvor stalden placeres syd-/østvendt vinkelret på Vinderuphøjvej, vurderes at give et mere disharmonisk indtryk i landskabet, da bygninger placeret langs veje følger linjerne i landskabet. En placering, hvor stalden er øst-/vestvendt, vil endvidere betyde, at det vil blive vanskeligt at opfylde afstandskravene til naboskel mod vest og Vinderuphøjvej mod øst. Der ligger desuden et vandhul mod vest (naturpunkt 9 på figur 3), der vil give vanskeligheder ved placeringen af stalden.

På ovenstående baggrund vurderes det dermed, at de ansøgte driftsbygninger påvirker landskabet mindst muligt samtidig med at nye driftsbygninger placeres så tæt ved eksisterende bygninger som muligt.

0-alternativ

Strukturudviklingen i dansk landbrug betyder, at der kontinuerligt bliver færre, men større landbrug. De enkelte landbrugsvirksomheder har derfor brug for, hvis de vil overleve at udvikle mere effektive og miljøvenlige driftsformer.

Et 0-alternativ på Vinderuphøjvej 1 vil betyde, at der ikke sker en nødvendig udvikling af en moderne svineproduktion, hvor emissionerne fra staldanlægget er lavt pr. produceret enhed.

Et 0-alternativ vil også betyde, at Danmarks forpligtigelser overfor EU i forhold til en reduktion af ammoniakemissionen fra husdyrbrug vanskeliggøres, da den krævede reduktion i ammoniakemissionen på 24 % i 2020 i forhold til niveauet for ammoniakemissionen i 2005 nødvendiggør nye moderne stalde med de bedst tilgængelige teknologier.

Ved at etablere et nyt staldanlæg på Vinderuphøjvej 1 sikres en fremtidig moderne driftsform, hvor der anvendes nye miljøteknologier, der nedbringer miljøbelastningen pr. produceret enhed.

Kommunens vurdering

Næstved Kommune mener, at der ikke kan opsættes økonomisk proportionelle alternativer, som vurderes værende væsentligt bedre end det ansøgte projekt.

Det er desuden kommunens vurdering af de socioøkonomiske konsekvenser, at 0-alternativet, dvs. ingen etablering af husdyrproduktion, samfundsmæssigt vil kunne betyde færre arbejdspladser i området, men også i de mindre, lokale virksomheder som vognmænd, foderstofleverandører mv.

8. Samlet vurdering

Ansøger oplyser

Vedrørende ansøgningskrav jf. § 4 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen):

Stk. 5. Ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten skal ansøger tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger foretaget i henhold til anden lovgivning.

Stk. 6. De oplysninger, som ansøger skal give efter bilag 1, pkt. D, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,*
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,*
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,*
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,*
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og*
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.*

I bilag 1 under afsnit D. Miljøkonsekvensrapport står følgende:

Kravene i pkt. B og D, jf. § 4, fastlægger samlet de oplysninger, som ansøgeren skal fremlægge i miljøkonsekvensvurderingsrapporten under hensyntagen til projektets særlige karakteristika, herunder dets placering og tekniske kapacitet samt forventede indvirkning på miljøet. Kravene tager udgangspunkt i de særlige karakteristika, som gør sig gældende for husdyrbrug og for det miljø, som kan forventes at blive berørt, og er integreret i det digitale selvbetjeningsystem www.husdyrgodkendelse.dk.

Ansøgers konklusion af miljøkonsekvensrapport for Vinderuphøjvej 1

I den konkrete sag vurderes der ikke at være forhold vedrørende anden lovgivning, der skal tages hensyn til.

Med hensyn til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §4 stk. 6 er der følgende konklusioner:

Befolkningens og menneskers sundhed

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3 om vurdering af gener i lokalområdet, er det vurderet, at det konkrete projekt ikke medfører væsentlige påvirkninger med lugt, støj, støv m.m.

Det vurderes desuden, at en svineproduktion som den ansøgte hverken direkte eller indirekte har påvirkning på befolkningens eller menneskers sundhed.

Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.5 om vurdering af ammoniakpåvirkning, er det vurderet, at det konkrete projekt hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrbrug i lokalområdet medfører væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af naturområder.

Da bilag IV-arters yngle- og rasteområder er direkte eller indirekte afhængige af, at der ikke sker væsentlige tilstandsændringer af naturområder, vurderes det, at der ikke sker væsentlige påvirkninger af bilag IV-arters yngle- og rastområder.

Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 6 er der vurderet på anvendelse af BAT. Det vurderes, at der anvendes BAT i tilstrækkeligt omfang på ressourceforbrug. Der er dermed redegjort for, at det konkrete projekt reducerer forbruget af energi mest muligt, hvilket alt andet lige betyder et mindre klimaaftryk fra husdyrbruget.

Desuden er alle stalde, gødningskanaler, gyllerør, forbeholder og gyllebeholdere udført af tætte materialer i henhold til gældende forskrifter på området (landbrugets byggeblade).

Der er ingen skadelige emissioner fra stoffer, der kan være giftige for omgivelserne. Som nævnt har ammoniakemissionen ingen væsentlige virkninger på naturområder i omgivelserne.

Desuden er der i miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3.1 redegjort for, at alle lugtgenekriterier er overholdt.

På den baggrund vurderes det, at det konkrete projekt ikke medfører direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund, vand, luft eller klima.

Materielle goder, kulturarv og landskabet

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.1.1., 5.2, 5.3 og 5.5 er det vurderet, at det konkrete projekt ikke medfører væsentlige påvirkninger af landskabet. Desuden er alle afstandskrav overholdt, og der er ingen væsentlige påvirkninger af kulturarv og materielle goder.

Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes, at der ikke er væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil imellem de enkelte faktorer under punkterne 1-4.

Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 7, er der redegjort for eventuelle uheld og risici. Det er vurderet, at den største risiko for ulykker eller katastrofer er gylleudslip.

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 7 er der redegjort for de foranstaltninger, der skal minimere eventuelle uheld, og hvordan der skal reageres, hvis et uheld skulle opstå.

På den baggrund vurderes det, at sårbarheden i forhold til punkterne 1-5 er tilgodeset i tilstrækkeligt omfang. Det vurderes således, at der ikke er væsentlige risici i forbindelse med ulykker og katastrofer.

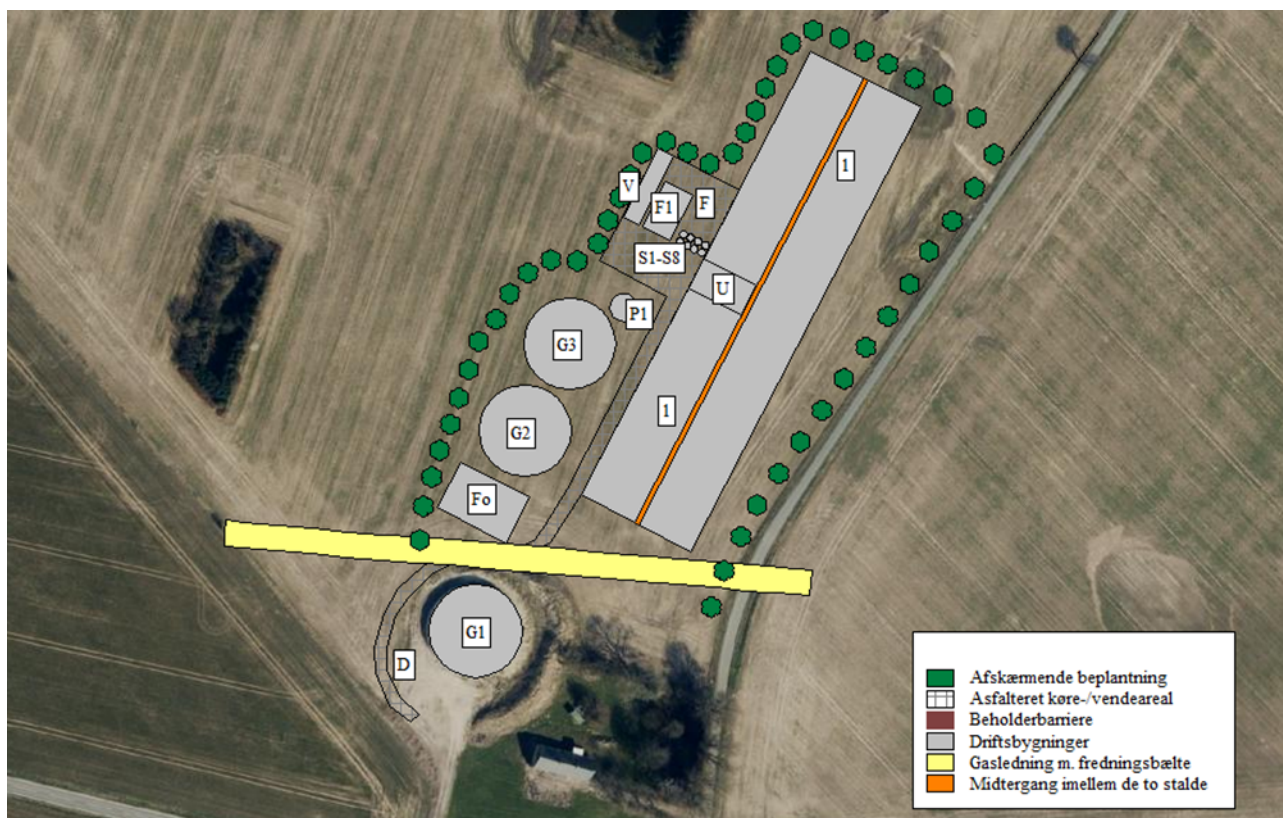
Kommunens vurdering

Det er Næstved Kommunes vurdering, at husdyrbruget ved overholdelse af de stillede vilkår kan etableres og drives uden at være til væsentlig gene for miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

9. Bilag

Bilag 1 – Oversigt over anlægget

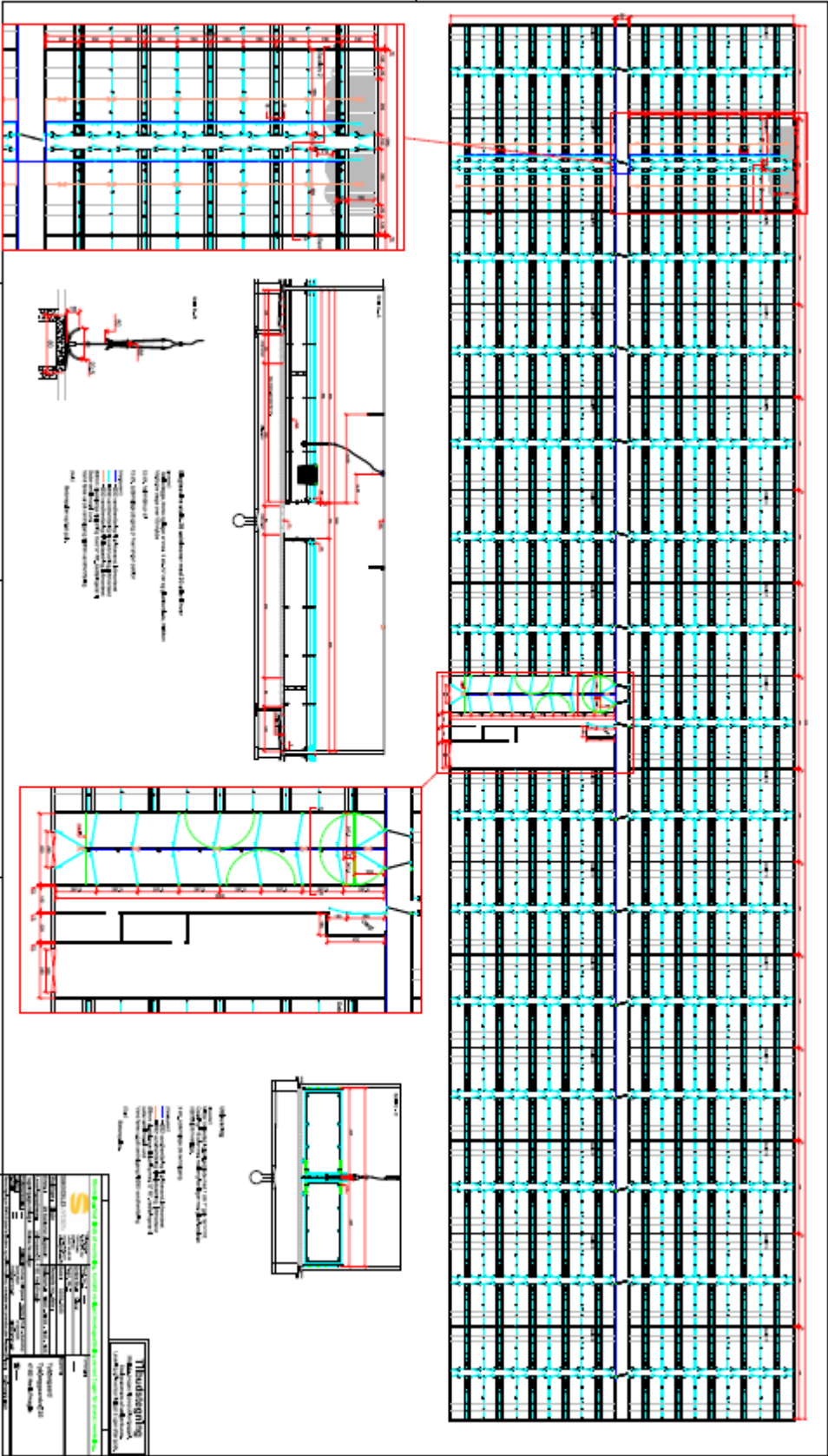
Figur B1. Plantegning og oversigtskort.

Tabel B1. Oversigt over ejendommens anlæg i relation til figur B1.

Nr.	Anlæg	Produktionsareal/produktion	Beskrivelse
1	Svinestald	7.200 m ² (Flexgruppe: smågrise og slagtesvin)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)
G1	Ny gyllebeholder	1.077 m ² overfladeareal (5.500 m ³)	PVC-overdækning
G2	Ny gyllebeholder	1.077 m ² overfladeareal (5.500 m ³)	PVC-overdækning
G3	Gyllebeholder	1.017 m ² overfladeareal (5.531 m ³)	Eksisterende gyllebeholder (PVC-overdækning)
P1	Fortank/procestank	159 m ² overfladeareal (570 m ³)	Fast overdækning/betonlåg
G1	Gødningshus	240 m ² overfladeareal (500 ³)	Lukket gødningshus
F	Forsuringsanlæg		
S1-S8	Fodersiloer	32 ton fodersilokapacitet	Der opføres otte fodersiloer ved foderrummet Foder snegles eller pumpes ved levering
U	Udlevering		Udlevering
Fo	Foderlade	600 m ²	Foderopbevaring
FU	Foderrum/udlevering		Foderopbevaring
D		Opbevaring af døde dyr	Døde dyr opbevares på fast plads under kadaverkappe
V	Vaskeplads	210 m ² (7 x 30 meter)	Afløb til gyllebeholder

Bilag 2 Plantegning

Bilag 3 Redegørelse til OML-beregning (fra ansøgningen)

Indledning

Ansøger har valgt at få lavet beregninger med OML. Derved erstattes den "ny lugtvurderingsmodel" i it-ansøgningssystemet (www.husdyrgodkendelse.dk) med den konkrete OML-beregning. Den "ny lugtberegningsmodel" er en standardiseret spredningsmodel, som efter ansøgers ønske kan erstattes af en konkret spredningsberegning med OML-modellen

Det er muligt at erstatte en lugtberegning når et af følgende to forhold er opfyldt:

1. Hvis det ansøgte indebærer meget afvigende ventilationsforhold i forhold til almindelig praksis.
2. Hvis den standardiserede spredningsberegning (ny model) beregner den længste lugtgeneafstand.

I den konkrete sag er der tale om, at ny model beregner den længste lugtgeneafstand. Derfor er det muligt at erstatte lugtberegningen med en konkret spredningsberegning med OML-multi.

OML-beregning for ansøgt drift

Forudsætninger

I tabel 1 nedenfor fremgår forudsætningerne for lugtberegningen i ansøgt drift. Der er vedlagt et bilag 4 med selve OML-beregningen.

Følgende forudsætninger er væsentlige at fremhæve:

- Der er regnet med terræn.
- Alle afkast hæves så afkasthøjden er mindst 1,3 meter over kip. Alle afkast monteres med miljøkryds (miljømodul).

Teknisk set svarer et miljøkryds til en forøgelse af afkasthastigheden med 40 %. Dette beregnes bedst muligt ved at indsnævre afkastdiameteren så meget, at afkasthastigheden øges med 40 %. Det svarer til en indsnævring af diameteren med ca. 15 %.

Tabel 1: Data til OML. På bilag 5 fremgår stald- og afkastplacering. Alle afkast forhøjes og monteres med miljøkryds (miljømodul). Teknisk set svarer et miljøkryds til en forøgelse af afkasthastigheden med 40 %, der bedst beskrives ved at indsnævre diameteren med 15 %. Derfor er afkastdiameteren i afkastene reduceret med 15 % fra en indre diameter på 1,085 meter til 0,93 meter.

Afkast nr.	Xkoordinat	Ykoordinat	Ydelse [m ³]	Diameter på afkast [m]	Staldsystem	OU [µg/s]	Afkasthøjde [m]	Kiphøjde [m]	Stald nr.
1	673228	6138344	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
2	673226	6138345	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
3	673224	6138346	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
4	673222	6138347	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
5	673220	6138348	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
6	673218	6138349	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
7	673216	6138350	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
8	673214	6138351	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
9	673212	6138352	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
10	673210	6138353	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
11	673208	6138354	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
12	673206	6138355	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
13	673204	6138356	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
14	673202	6138357	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
15	673200	6138358	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
16	673198	6138359	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
17	673196	6138360	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
18	673194	6138361	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
19	673192	6138362	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
20	673190	6138363	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
21	673188	6138364	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
22	673186	6138365	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
23	673184	6138366	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
24	673182	6138367	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
25	673180	6138368	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
26	673178	6138369	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
27	673176	6138370	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
38	673174	6138371	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
39	673172	6138372	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
30	673170	6138373	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
31	673168	6138374	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
32	673166	6138375	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
33	673164	6138376	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
34	673162	6138377	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
35	673160	6138378	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
36	673158	6138379	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
37	673156	6138380	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1

38	673154	6138381	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
39	673152	6138382	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
40	673150	6138383	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
41	673148	6138384	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
42	673146	6138385	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
43	673144	6138386	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
44	673142	6138387	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
45	673140	6138388	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
46	673138	6138389	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
47	673136	6138390	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
48	673134	6138391	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
49	673132	6138392	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
50	673130	6138393	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
51	673128	6138394	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
52	673126	6138395	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
53	673124	6138396	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
54	673122	6138397	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
55	673120	6138398	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
56	673118	6138399	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
57	673116	6138400	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
58	673114	6138401	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
TOTAL LUGTEMISSION						208.848			

Resultater fra OML-beregning

På bilag A fremgår OML-beregningen i sin helhed. Resultatfilen fremgår nedenfor.

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Retning (grader)	500	550	580	1420	2270	Afstand (m)
0	13	13	12	5	3	
10	15	14	13	5	3	
20	16	15	14	5	3	
30	17	16	15	5	3	
40	17	16	15	5	3	
50	16	15	14	5	3	
60	16	14	14	5	3	
70	15	15	14	5	3	
80	16	14	14	5	3	
90	16	15	14	5	3	
100	15	14	13	5	3	
110	15	13	13	5	3	
120	14	13	13	5	3	
130	13	12	11	5	3	
140	12	12	11	5	3	
150	11	11	11	5	3	
160	12	11	11	5	3	
170	14	13	12	5	3	
180	15	14	13	5	3	
190	13	12	12	5	3	
200	14	13	12	5	3	
210	12	11	11	5	3	
220	13	12	12	5	3	
230	14	13	13	5	3	
240	14	13	13	5	3	
250	15	14	13	5	3	
260	15	14	14	5	3	
270	15	14	13	5	3	
280	15	13	12	5	3	
290	15	14	13	5	3	
300	15	13	13	5	3	
310	14	13	13	5	3	
320	14	13	12	5	3	
330	14	13	13	5	3	
340	14	13	13	5	3	
350	14	13	13	5	3	

Maksimum= 17.05 i afstand 500 m og retning 40 grader i 198208 (yyyymm)

Tolkning af resultater

Beregningerne er foretaget med den nye OLM-version 6.20, hvor der anvendes 10-årige meteorologiske data fra Aalborg, hvilket betyder, at der skal foretages en skarp tolkning af resultaterne.

Der er vurderet på:

- enkeltbolig (Græsmarksvej 2) 580 meter fra lugtcentrum
- samlet bebyggelse (Dadestien 23) 1.420 meter fra lugtcentrum
- byzone (Glumsø) 2.270 meter fra lugtcentrum

Lugtcentrum er beregnet til at ligge i koordinaterne X: 673.280; Y: 6.138.417.

Lugtkoncentrationen ved enkeltbolig 580 meter fra lugtcentrum i retning 50°-60° fra staldanlæggets lugtcentrum er 14 OU/m³ luft.

Lugtkoncentrationen ved samlet bebyggelse ved Dadestien 23 1.420 meter fra lugtcentrum i retning 50-60° fra staldanlæggets lugtcentrum er 5 OU/m³ luft.

Lugtkoncentrationen ved byzone (Glumsø) 2.270 meter fra lugtcentrum er i alle retninger maksimalt 3 OU/m³ luft.

Dermed er lugtgenekriterierne i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen overholdt.

Bilag 4 Kommunens vurdering af OML-beregningen

Næstved Kommune har foretaget en konkret vurdering af beregningsdata for miljøansøgningen om etableringen af en svineproduktion på Vinderuphøjvej 1. Miljøansøgningen vedrører en slagtesvineproduktion med 7200 m² produktionsareal.

Ansøger har anvendt programmet OML-Multi v.6.2. Vejrdata er baseret på 10 års gennemsnit fra Aalborg. Resultaterne er målt i Odour Unit (OU)/m³ og er beregnet til receptorer i 1,5 meters højde med 10 graders (°) interval i fem koncentriske cirkler.

Der er beregnet to afkast fra hver af de 29 staldsektioner, hvilket bliver samlet 58 afkast. Afkastene er fordelt ens ned gennem hele bygningen, ligesom staldsektionernes indretning. I den ene side af stalden, vil der blive etableret foderblanding og skifterum i stedet for en staldsektion. Kiphøjden er angivet til 7 meter og afksthøjden er angivet til 8,3 meter. Ansøger har redegjort for, at der er 11.043 stipladser i stalden. Det svarer til 190 stipladser pr. afkast.

Vi har gennemgået ansøgers oplysninger og beregningsdata i OML-beregningen (OML-Multi v.6.2). Vi vurderer, at modellen, som er anvendt, er korrekt angivet og med en 10 års gennemsnit giver mulighed for en skarp tolkning. Af flere klagenævnsafgørelser fremgår det, at der skal anvendes 10 års vejrdata og en skarp tolkning heraf. Desuden har ansøger anvendt terrændata. Terrændata i ansøgningen vurderer vi dog ikke har egentlig betydning i denne sag, på grund af afstanden og at nærmeste nabo ligger få meter højere end anlægget.

I beregningerne har ansøger anvendt ruhedslængden til 0,100, som er standard for landbrugsjord med læhegn. Vi har tjekket ruhedslængden og vurderer, at det gælder for alle punkter til nabo, samlet bebyggelse og byzone og værdien er angivet korrekt.

Vi har foretaget beregningerne ud fra ansøgers oplysninger om ydelse af ventilationsafkastene. I beregningerne har ansøger anvendt volumenmængde fra afkast til 4,93 m³/sekund. Det svarer til 17.748 m³ pr. time. Ydelsen i miljøansøgningen er angivet til 19.100 m³ pr. time. Det skyldes forskel i massefylden ved 0°C og 20°C i OML-Multi. Ved efterberegning svarer det til $(1,205/1,293) \times 19100 = 17.800$ m³ pr. time og ud fra dette, vurderer vi at oplysningerne om volumenmængde i beregninger er korrekt angivet.

Normalt bliver der beregnet med 100 m³ luftskifte pr. stiplads slagtesvin pr. time, som den maksimale ventilation. Antallet af stipladser for hver afkast er 190. Vi vurderer på baggrund heraf, at ansøgers indtastede oplysninger stemmer overens med antallet af stipladser og den maksimale ydelse, som bliver anvendt som standard i Danmark.

Vi har sammenholdt den indtastede ydelse med nogle af de danske producenter og vurderer på baggrund heraf, at ydelsen er realistisk om end det er en af de største ventilationsydelse pr. afkast på det danske marked. Vi stiller vilkår til dataspecifikation for den valgte producent og ventilationssystem i forbindelse med, at byggeriet går i gang, for at sikre at ventilationen kan leve op til det indtastede oplysninger i OML-beregningen.

Ansøger har angivet skorstenens indre diameter til 0,93 m, for at kunne beregne på en 40% højere afkasthastighed, idet der vil blive monteret miljøkryds (miljømodul) i ventilationerne. Vi vurderer, at denne metode er retvisende for beregningerne. Det er derfor en forudsætning, at der bliver etableret miljøkryds i alle ventilationsafkast og vi stiller vilkår hertil.

Skorstenens ydre diameter er angivet til 1,19 m. Kiphøjde på stalden er angivet til 7 meter. Afkasthøjden er angivet til 8,3 meter. Det betyder derfor, at afkastene vil være 1,3 meter over kip.

Den mængde lugt som bliver afgivet fra hele stalden måles i odour unit. Den er beregnet i husdyrgodkendelse.dk på baggrund af produktionsareal, gulvtype og dyretype.

Ansøgningssystemet har beregnet 208.800 OU/sek. Ansøger har indtastet 3600 mikrogram pr. sekund pr. afkast (OU pr. sekund) i OML-beregningen. Vi vurderer, at det indtastede lugtemission fra hver afkast er korrekt angivet, idet produktionen er ensartet i alle staldafsnit, gulvtype og dyretype og jævnt fordelt i alle 58 afkast.

Vi vurderer, at oplysningerne, som er indtastet i den konkrete OML-beregning er korrekte. Resultaterne fra beregningen er angivet i tabellen herunder:

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler (µg/m3)

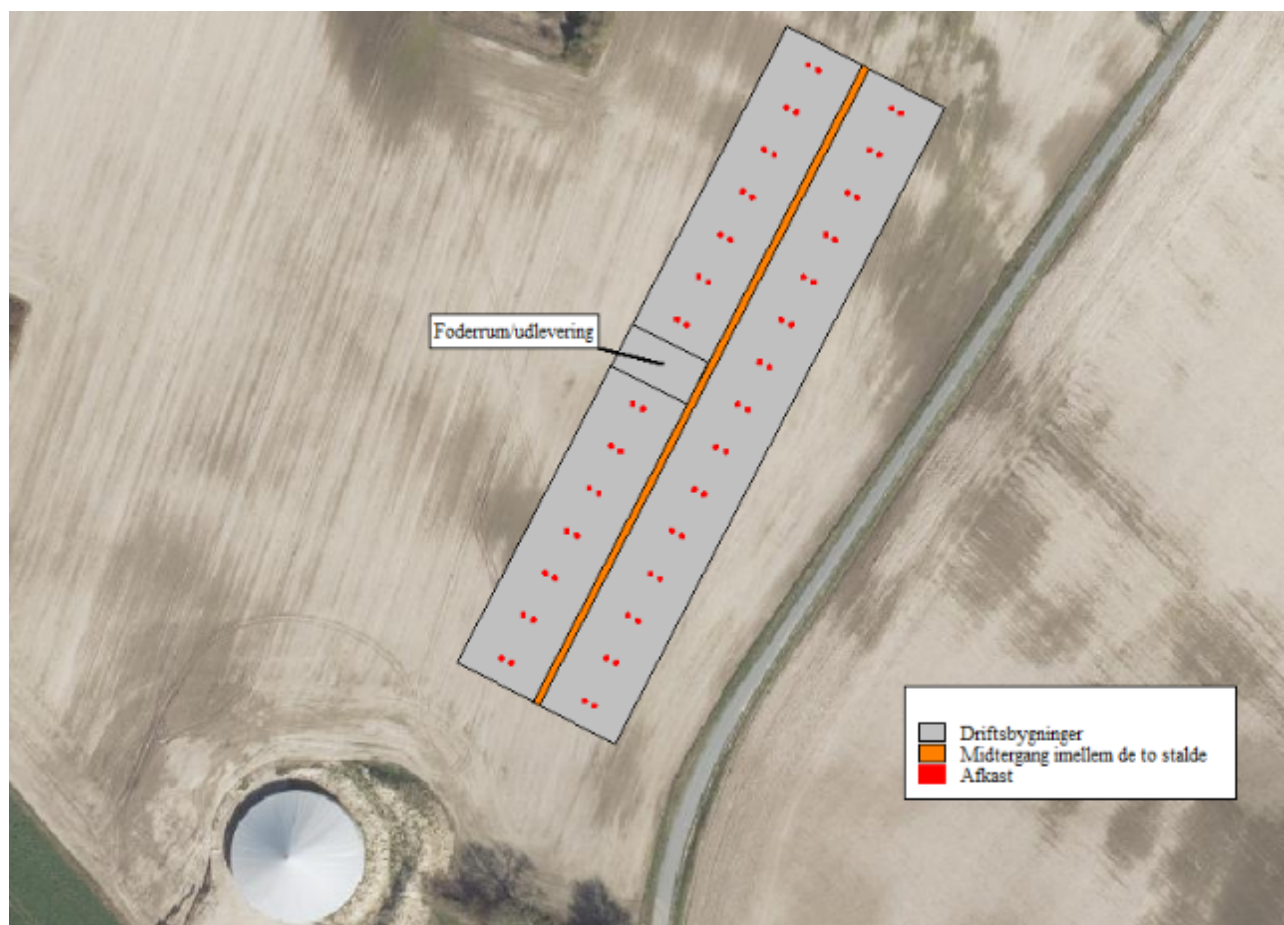
Retning (grader)	500	550	580	1420	2270	Afstand (m)
0	13	13	12	5	3	
10	15	14	13	5	3	
20	16	15	14	5	3	
30	17	16	15	5	3	
40	17	16	15	5	3	
50	16	15	14	5	3	
60	16	14	14	5	3	
70	15	15	14	5	3	
80	16	14	14	5	3	
90	16	15	14	5	3	
100	15	14	13	5	3	
110	15	13	13	5	3	
120	14	13	13	5	3	
130	13	12	11	5	3	
140	12	12	11	5	3	
150	11	11	11	5	3	
160	12	11	11	5	3	
170	14	13	12	5	3	
180	15	14	13	5	3	
190	13	12	12	5	3	
200	14	13	12	5	3	
210	12	11	11	5	3	
220	13	12	12	5	3	
230	14	13	13	5	3	
240	14	13	13	5	3	
250	15	14	13	5	3	
260	15	14	14	5	3	
270	15	14	13	5	3	
280	15	13	12	5	3	
290	15	14	13	5	3	
300	15	13	13	5	3	
310	14	13	13	5	3	
320	14	13	12	5	3	
330	14	13	13	5	3	
340	14	13	13	5	3	
350	14	13	13	5	3	

Maksimum= 17.05 i afstand 500 m og retning 40 grader i 198208 (yyyymm)

Nærmeste nabobeboelse, Græsmarksvej 2 ligger i retning 50-60°. I husdyrgodkendelse.dk er lugtgenekriteriet fra staldlugtcentrum til nabobeboelsen beregnet til en afstand på 574 meter. Vi har derfor set på beregningsresultaterne ved 550 meter. I OML-beregningen bliver lugtgenekriteriet overholdt idet værdierne er beregnet til 15 og 14 OU/m³ beliggende i 50 og 60° og i en afstand af 550 meter. Når lugtgenekriteriet kan overholdes på 550 meter, vil det således også kunne overholdes på 574 meter. Se ovenstående tabel. Af tabellen fremgår også, at afstande til nærmeste samlet bebyggelse (1420 meter) og byzone (2270 meter) bliver overholdt i alle retninger.

Vi vurderer, at en forhøjelse af afkast med en konkret OML-beregning kan reducere lugtemissionen til et niveau, som ligger under geneniveauet til nærmeste nabo, når forudsætningerne i den konkrete OML-beregning bliver overholdt. Vi stiller vilkår hertil. Produktionsarealets størrelse er fastholdt i et vilkår, se afsnit 1.1 i bilag 1.

Bilag 5 Oversigt over stald og placering af afkast

Bilag 6 Koordinater til OML

Vægtet lugtcentrum af staldanlæg: X-koordinat: 673.280; Y-koordinat: 6.138.417.

Lugtafsætningen må maksimalt være:

- 15 OU ved Græsmarksvej 2
- 7 OU ved Dadestien 23
- 5 OU ved byzone

Lugtkoncentrationen skal overholdes ved nærmeste enkeltbolig, som er Græsmarksvej 2. Græsmarksvej 2 er beliggende 574 meter fra lugtcentrum på stalden på Vindeuphøjvej 1. I en afstand på 550 meter i retning 50° og 60° fra staldanlæggets lugtcentrum er 14 til 15 OU/m³ luft.

Lugtkoncentrationen ved samlet bebyggelse ved Dadestien 23 1.420 meter fra lugtcentrum i retning 50-60° fra staldanlæggets lugtcentrum er 5 OU/m³ luft.

Lugtkoncentrationen ved byzone (Glumsø) 2.285 meter fra lugtcentrum er i alle retninger maksimalt 3 OU/m³ luft.

Dermed er lugtgenekriterierne i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen overholdt.

Bilag 7

Udpegningsgrundlag for Natura 2000-området

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 145		
Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Tidvis våd eng (6410)
	Højmose* (7110)	Nedbrudt højmose (7120)
	Hængesæk (7140)	Avneknippemose* (7210)
	Rigkær (7230)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Mygblomst (1903)	Stor kærquidsmed (1042)
	Lys skivevandkalv (1082)	Stor vandsalamander (1166)

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 146		
Naturtyper:	Vandløb (3260)	Urtebræmme (6430)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Sumpvindelsnegl (1016)	

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 194		
Naturtyper:	Indlandssalteng* (1340)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Avneknippemose* (7210)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Tykskallet malemusling (1032)	Bækklampret (1096)
	Pigsmertling (1149)	Stor vandsalamander (1166)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 91		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Sædgås (T)
	Rørhøg (Y)	Engsnarre (Y)
	Plettet rørvagtel (Y)	Trane (Y)
	Rødrygget tomskade (Y)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 93		
Fugle:	Sædgås (T)	Havøm (Y)
	Rørhøg (Y)	Hvepsevåge (Y)
	Engsnarre (Y)	Dværgtème (Y)
	Fjordtème (Y)	Isfugl (Y)

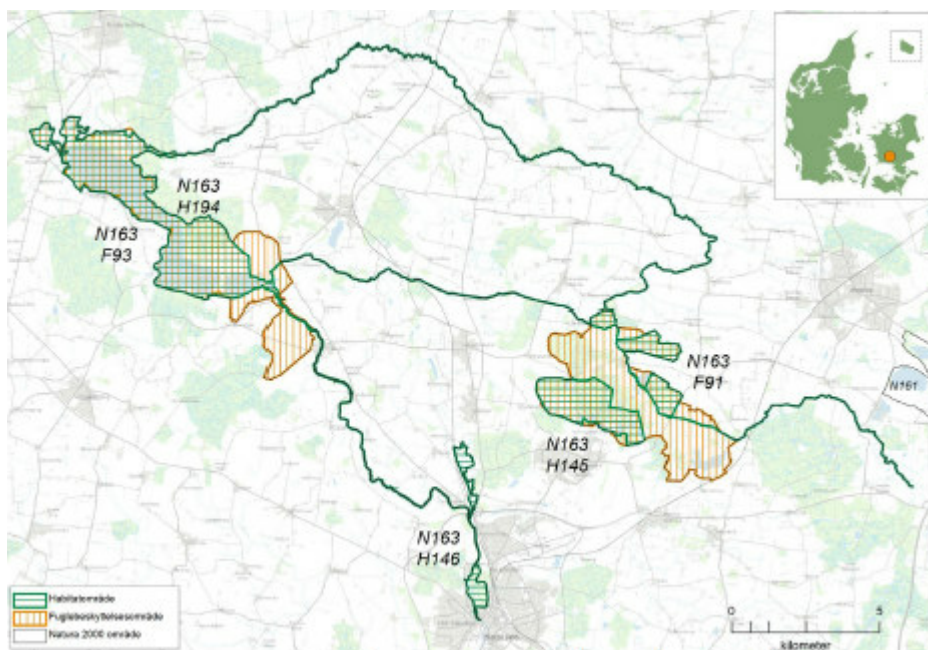
Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2.

* angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet. Ved fuglearterne er det angivet, om der er tale om ynglefugle (Y) eller trækfugle (T).

Bilag 8

Natura 2000-området - Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose

Kort over afgrænsningen af Natura 2000-område N163. Natura 2000-området består af habitatområderne H145, H146 og H194 (vandret grøn skravering) og fuglebeskyttelsesområderne F91 og F93 (lodret orange skravering).

Bilag 1.1

Notat med kommunens bemærkninger til høringssvarene – § 16a godkendelse til Vinderuphøjvej 1, 4171 Glumsø

Udkast til miljøgodkendelsen har været i høring hos naboer og omkringboende inden for lugtkonsekvensområdet af to omgange. Efter første høringsperiode modtog vi ca. 40 høringssvar og på baggrund af anden høringsperiode modtog vi ca. 30 høringssvar. Kommunen har læst alle svarene og på baggrund af dem, har vi suppleret vores vurderinger omkring de landskabelige forhold og afsnittene omkring natur og lugt. Det har medført, at vi har tilrettet vilkårene omkring landskabsforhold. De ændrede vilkår er nævnt samlet i det sidste afsnit i dette notat.

Ansøger/ejer

"Jeg vil have svar på hvorledes at det er en Susanne Jeppesen der står som ejer, og et firma der hedder Tybjerggaard Breeding A/S der står på ansøgning."

Ejer af ejendommen Vinderuphøjvej 1 er Susanne Haunstrup Jeppesen, Tybjergvej 20, 4160 Herlufmagle. Ansøger er Tybjerggaard Breeding A/S, Tybjergvej 20, 4160 Herlufmagle, cvr. nummer 41 46 96 33. Ansøger må gerne ansøge på vegne af ejer og eventuelt leje de kommende stalde. Godkendelsen bliver meddelt til ejer af ejendommen.

Generelt

Ansøgninger om godkendelse af husdyrbrug skal indsendes til kommunen via ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk. Kommunen skal vurdere det ansøgte i henhold til Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

I forhold til ammoniak og lugt er afskæringskriterierne lovbestemte. Kommunens råderum består i, at vi kan foretage konkrete vurderinger inden for rammerne af de gældende beskyttelsesniveauer. Vi kan således stille vilkår til f.eks. beplantning, støj, fluer og stille vilkår der fastholder forudsætningen for, at der må anvendes en OLM-beregning. Der er således ikke et ubegrænset råderum for kommunen. Det er derfor ikke muligt for kommunen at meddele afslag på en ansøgning om godkendelse af et husdyrbrug på baggrund af lokale hensyn (eksempel kommunens Grønne vision eller Mærk Næstved) i sager, hvor kommunen vurderer, at beskyttelsesniveauerne er overholdt, herunder ved overholdelse af de stillede vilkår. Det er heller ikke muligt at meddele afslag ud fra en helhedsbetragtning om, at der f.eks. ikke ønskes yderligere husdyrbrug i kommunen, i et specifikt område, eller at hensynet til "de mange" må stå før hensynet til "den enkelte". Desuden indgår valg af slagteri ikke som noget, kommunen må tage med i en miljøgodkendelse.

" Miljøforeningen bemærker også, at miljøminister Lea Wermelin i december 2020 informerede Folketinget om, at regeringen er blevet anbefalet at nedsætte den tilladte udledning af kvælstof i 2027 til 36.600 tons. Det nuværende reduktionskrav er til 44.700 tons, og der blev i 2018 udledt ca. 55.000 tons. Miljøforeningen ønsker fra kommunen en forklaring på, hvor kommunen på nuværende tidspunkt står i forhold til deres udledning af kvælstof, og hvordan dette projekt vil påvirke Næstved

Kommunes muligheder for at nedsætte kvælstofudledningen fra kommunens landbrugsbedrifter, således det er i overensstemmelse med 2027-kravet til kvælstofudledning”

I den enkelte sag må kommunen ikke forholde sig til landbrugets samlede ammoniakemission, udledning af CO2 fra stald og transport, eller hvordan det enkelte projekt vil påvirke kommunens muligheder for at reducere den samlede kvælstof- og CO2udledningen.

”På baggrund af ansøgers manglende evne til at efterleve vilkår stillet i forbindelse med den allerede etablerede gyllebeholder finder Miljøforeningen det rimeligt, at der tidligst kan gives en tilladelse til etablering af stalde, når ansøger har efterlevet allerede stillede vilkår. Miljøforeningen er ligeledes bekendt med, at Tybjerggaard også ved mindst en anden gyllebeholder(Tybjerglille) ikke overholder vilkårene for dispensation til opførsel.”

Det er heller ikke muligt for kommunen at meddele afslag fordi ansøger f.eks. ikke efterkommer vilkår på pågældende eller andre husdyrbrug.

”Jeg beder kommunen redegøre for, hvordan man kan acceptere en så åbenlys urimelig lovgivning over for sine borgere uden at gøre indsigelse mod denne på ministerielt plan.”

På byrådsmødet den 23.2.2021 blev det besluttet, at kommunen skulle henvende sig til Miljøminister Lea Wermelin, om kommunernes manglende mulighed for at tage lokale hensyn i forbindelse med miljøgodkendelse af større husdyrbrug. Borgmester Carsten Rasmussen har fået svar fra ministeren i brev af den 3.5.2021. Brevet kan ses sidst i dette notat.

Et uddrag fra ovennævnte brev:

”Det er således muligt at foretage konkrete vurderinger lokalt inden for rammerne af de gældende beskyttelsesniveauer. En ændring af reguleringen, der vil give kommunerne mulighed for at kunne meddele afslag, selvom beskyttelsesniveauerne er overholdt, idet der ud fra en helhedsbetragtning f.eks. kan lægges vægt på, at man ikke ønsker yderligere husdyrproduktion i kommunen, vil skabe usikre rammer for erhvervet - og for naboerne - og der vil kunne opstå store forskelle fra kommune til kommune. Jeg mener, det er et fornuftigt princip, at husdyrbrug skal behandles ens på tværs af kommunegrænserne, og det er også på denne måde, vi regulerer andre erhverv.”

”Jeg forventer at kommunen afser tid til at kunne gennemgå denne sag med mig og min familie personligt, da jeg som borger må kunne få samme rådgivning / sagsbehandling som ansøger, og med det mener jeg gennemgang af hvorledes der sagsbehandles, tolkning af lovgivning, dispensations udstedelser m.v.”

Borger er velkommen til at kontakte sagsbehandler for svare på spørgsmål omkring sagen.

I begge høringsbreve er de hørte borgere blevet gjort bekendt med, at de har været velkommen til at kontakte sagsbehandler pr. telefon eller mail. Der er forsat en mulighed, ligesom det også er muligt at aftale et fysisk møde.

Corona – forsamlingsforbud

"Det undrer mig meget at kommunen behandler en for lokalområdet så omsiggribende etablering af svineproduktion i en tid, hvor der er forsamlingsforbud og dermed begrænsning i borgernes demokratiske rettigheder og udfoldelse heraf.

Det samme gør sig gældende i muligheden for den fysiske dialog med kommune og politikere, som pga. Covid 19 har aflyst fysiske møder."

Kommunen er forpligtet til at behandle ansøgningen efter husdyrlovens § 16a så hurtigt, som det er muligt. Kommunen arrangerer normalt ikke borgermøder i forbindelse med godkendelser til større husdyrbrug. Under sagsbehandlingen har kommunen holdt møde med tre medlemmer fra miljøforeningen, som således har fået mulighed for at fremlægge forenings synspunkter mundtligt.

I begge høringsbreve er de hørte borgere blevet gjort bekendt med, at de har været velkommen til at kontakte sagsbehandler pr. telefon eller mail. Desuden har kommunen videregivet ansøgers mailadresse og telefonnummer til alle, der har henvendt sig og ytret ønske om dialog.

Ændringer i ansøgningen

"Jeg beder derfor Næstved Kommune gøre rede for, hvor mange gange ansøger kan foretage ændringer og dermed trække på Kommunens og beboernes tid og ressourcer.

Ydermere kan jeg se, at der i det nye materiale er taget højde for få pointer, som er påpeget i Miljøforeningen for Gammel Susåland og omegns høringsmateriale. Bl.a. afstanden til vandhullerne. Det er naturligvis positivt, men det er ikke rimeligt, at høringsvarene fra første høring ikke generelt er indarbejdet i det nye høringsmateriale, da vi som høringsberettiget på den måde ikke får mulighed for at forholde os til, hvordan Kommunen stiller sig til første høringsfase, før afgørelsen kommer. På den måde er beboernes mulighed for at forholde sig til afgørelsen meget begrænset og kan faktisk først kommenteres i en klage. Da ansøger nemt kan få indsigt i høringsvarene, da det er en offentlig høring, opleves processen ikke ligeværdig for mig som borgere i forhold til ansøger."

"Jeg beder derfor Næstved Kommune gøre rede for, hvorfor man ikke først indarbejder høringsvar fra første høringsrunde, før man sætter næste høringsrunde i gang.

Jeg beder Næstved Kommune redegøre for deres holdning til, om det er en rimelig måde at behandle sagen på over for borgerne i området."

Når kommunen modtager en ansøgning om miljøgodkendelse og når ansøgningen er fyldestgørende, skal vi påbegynde sagsbehandlingen. Der er normalt, at en ansøger ændrer i ansøgningen under behandlingen af en sag. I denne sag har kommunen vurderet, at en af ændringerne var så væsentlige, at sagen skulle i en ny høring. Alternativet til en ny høring var, at ansøgningen blev trukket tilbage og en ny indsendt. Det ville ikke have ført til en anden vurdering af sagen.

Høringsvarene fra første høring blev ikke indarbejdet i udkastet før anden høring, for ikke at komplicerer sagsbehandlingen yderligere. Høringsvarene fra begge høringer er kommenteret i dette notat og har begge dannet baggrund for de ændringer der er foretaget i den endelige afgørelse.

Kommunens sagsbehandling er i øvrigt omfattet af brugerbetaling og ændringer i en ansøgning vil således også afspejle sig i sagsbehandlingstiden og dermed i den samlede faktura til ansøger.

Kommunens tilsyn med større husdyrbrug

"Hvem kontrollerer at kommunens påbud bliver fulgt?
Og i så fald, hvad er konsekvensen, når de ikke bliver fulgt?"

Kommunen fører tilsyn med husdyrbrugs miljøforhold for at sikre, at miljøforholdene er forsvarlige og at gældende miljøregler bliver overholdt.

Vi fører tilsyn med, at husdyrbrugloven, miljøbeskyttelsesloven og de regler, der er fastsat med hjemmel i disse love, bliver overholdt. Det vil typisk være i bekendtgørelser, f.eks. husdyrgødningsbekendtgørelsen. Derudover fører kommunen tilsyn med, at vilkår i miljøgodkendelser bliver overholdt.

I miljøtilsynsbekendtgørelsen er fastsat regler om kommunens tilsyn. Bekendtgørelsen indeholder bl.a. regler om tilsynsfrekvens for husdyrbrug.

På husdyrbrug føres der flere forskellige typer af miljøtilsyn. Basistilsyn skal foretaget mindst hvert 3 år på de helt store husdyrbrug. Ved et basistilsyn gennemgås husdyrbrugets samlede miljøforhold. Prioriterede tilsyn er tilsyn udover basistilsyn og er målrettet det enkelte husdyrbrug, hvor kommunen ud fra en risikoscore vurderer, hvilke miljøforhold, der skal føres tilsyn med. Regelefterlevelse og størrelse på husdyrbruget har betydning for hvor ofte husdyrbruget skal have prioriteret tilsyn. Derudover udfører kommunen § 7 tilsyn, som ikke er planlagte tilsyn, men udløses af, at der konstateres væsentlige uheld, klager eller som opfølgning på basistilsyn og prioriterede tilsyn.

Hvis det ved tilsyn konstateres, at gældende miljøregler eller vilkår i husdyrbrugets miljøgodkendelse ikke er overholdt, vil forholdet blive indskærpet eller påbudt lovliggjort. Hvis overtrædelsen er grov eller ved gentagende overtrædelser af samme forhold, kan kommunen politianmelde forholdet.

Hvis naboer eller omkringboende oplever væsentlige gener, når produktionen på Vinderuphøjvej 1 er etableret, så kan de kontakte Næstved Kommune, Center for Plan og Miljø v/Landbrugsgruppen på landbrug@naestved.dk.

Etablering eller udvidelse af et husdyrbrug?

"Derfor beder vi kommunen om at specificere, om der her er tale om 1) en udvidelse af et eksisterende husdyrbrug, eller 2) en nyetablering af et husdyrbrug."

"Miljøforeningen undrer sig over, at denne type ansøgning betragtes som en udvidelse og ikke en nyetablering og beder kommunen uddybe definitionen af projektet."

Ved etablering af husdyrbrug forstås, at der på en ejendom anlægges, påbegyndes, opføres eller indrettes husdyranlæg, som indebærer, at det samlede produktionsareal på ejendommen bliver på mere end 100 m².

Da der ikke er noget husdyrbrug på Vinderuphøjvej 1 pt., er det en etablering af et husdyrbrug, der bliver givet godkendelse til. I ansøgers miljøkonsekvensrapport står der

adskillige steder "udvidelse". Dette betragter vi som værende af underordnet betydning, da sagen skal behandles ens, uanset om der er tale om en etablering eller en udvidelse til en husdyrproduktion.

Ansøgers vurderinger

I en del høringssvar sættes der spørgsmål ved en del af ansøgers vurderinger i miljøkonsekvensrapporten. Kommunen skal sikre, at ansøger har beskrevet og vurderet de miljømæssige forhold, som loven kræver. Det er dog kommunens vurderinger der ligger til grund for de enkelte vilkår og selve miljøgodkendelsen.

Godkendelse og IE-husdyrbrug

Miljøgodkendelsen til Vinderuphøjvej 1 skal meddeles efter Husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2. I et af høringssvarene er der stillet spørgsmål ved, om det er det rigtige stykke i § 16 a, som kommunen giver miljøgodkendelsen efter.

Etablering af husdyrbrug skal miljøgodkendes af kommunen, hvis husdyrbruget er større end de grænser, der findes i husdyrbruglovens § 16 a, stk. 1 eller § 16 a, stk. 2, dvs.

- Husdyrbrug med en årlig ammoniakemission på mere end 3.500 kg, eller
- IE-husdyrbrug, som omfatter:
  - husdyrbrug med flere end 750 stipladser til søer,
  - husdyrbrug med flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller
  - husdyrbrug med flere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

Ifølge § 16 a, stk.1 må husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH₂-N pr. år ikke etableres uden kommunens forudgående godkendelse. Dog fremgår det af § 16 a, stk. 2, at husdyrbrug uanset grænsen i stk. 1 ikke må etableres uden forudgående godkendelse, hvis der på husdyrbruget blandt andet er flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg).

Når et husdyrbrug f.eks. har mere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) er dyreholdet over grænsen for IE-husdyrbrug. Der er særregler/skærpede regler for IE-husdyrbrug, se for eksempel husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §42. De skal blandt andet have et miljøledelsessystem, de skal oplære personale og udarbejde oplæringsmateriale, de skal desuden udarbejde og have en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld. De skal have et beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. Desuden er der fodringskrav, krav til energieffektiv belysning, støvemissioner, krav om årlig indberetning til kommunen og krav omkring ophør for IE-husdyrbrug. Der er også større krav til ansøgningsmateriale og kommunens vurdering ved IE-husdyrbrug.

Det er således mere restriktivt for et husdyrbrug at være godkendte efter § 16, stk.2 end hvis det er godkendt efter § 16 a, stk. 1 og det er størrelse og dyretypen på et husdyrbrug over 3500 kg NH₂-N pr. år, der afgør hvilken stykke i paragraffen, som det skal godkendes efter.

Politisk behandling

"Det undrer mig meget, at en afgørelse om et så stort anlæg bliver truffet af administrationen i Næstved kommune. Hvordan kan det være, at det ikke er et politisk spørgsmål? Hvem beslutter, hvad der påvirker landskabet væsentligt? Er det enkeltpersoner i administrationen? Hvor stort skal et anlæg være før det er et politisk spørgsmål? Dette ønskes der også svar på. Mine øvrige argumenter for ikke at give miljøgodkendelsen til projektet er formuleret i mit høringsvar fra den tidligere høringsrunde, hvorfor der henvises til dette. "

"I Næstved Kommune går jeg ud fra, at der er udarbejdet et administrationsgrundlag, der uddelegerer afgørelser efter husdyrgodkendelsesbejendtgørelsen til administrationen. Det der er ansøgt om på Vinderuphøjvej 1 har betydning langt ud over matrikelskel. Faktisk længere udover matrikelskel, end nogen ansøgning der tidligere har været behandlet, idet der er tale om Danmarks største svinestald. Jeg vil derfor gerne stille spørgsmålstegn ved, om det fortsat er op til administrationen at afgøre sager af denne kaliber?"

"I forlængelse af det spørgsmål ønsker jeg svar på, hvornår politikerne har sagt "ja" til at administrationen af denne størrelse, og om de overhovedet er blevet spurgt."

Miljøgodkendelse af husdyrbrug er delegeret til Teknisk Udvalg, jævnfør Styrelsesvedtægt for Næstved Kommune april 2019-2021 § 18, stk. 2. Teknisk Udvalg varetager den umiddelbare forvaltning af kommunens opgaver på teknik-, miljø-, natur-, forsynings-, vej- og trafikområdet, og har ansvaret for de afgørelser som træffes, herunder opgaverne vedrørende blandt andet miljøgodkendelse af husdyrbrug.

I Næstved kommune har vi nogle retningslinjer for sagsbehandling af miljøgodkendelser til husdyrbrug, som er godkendt af Teknisk Udvalg den 15.11.2010. Af de retningslinjer fremgår bl.a., at sager om miljøtilladelser og – godkendelser, der har stor bevågenhed i lokalsamfundet og/eller hos natur- og miljøorganisationer, forelægges udvalget.

Miljøgodkendelsen til Vinderuphøjvej 1 har været drøftet på Teknisk Udvalg under punktet "Sager til efterretning/orientering" på udvalgs møderne den 1.3.2021 og 6.4.2021.

Som nævnt tidligere har Byrådet på deres møde den 23.2.2021 behandlet en sag om kommunens manglende mulighed, på baggrund af en helhedsvurdering at kunne sige nej, til etablering af store husdyrbrug, hvis det åbenlyst strider imod kommunens interesser. Sagen i Byrådet havde baggrund i ansøgningen om miljøgodkendelse til Vinderuphøjvej 1.

Afgørelsen træffes i administrationen af Centret for Plan og Miljø. I sager af dette omfang foretages de faglige vurderingerne ikke alene på baggrund af enkelte medarbejders vurdering af sagen.

Væsentlig virkning/væsentlig gene

I flere høringsvar er der stillet spørgsmål omkring kommunens brug af vendingerne væsentlig virkning og væsentlig gene.

I vurderinger i miljøgodkendelser anvendes ofte vendingerne væsentlig virkning eller væsentlig gene. Der er tale om en væsentlig virkning og/eller væsentlig gene, når beskyttelsesniveauerne ikke kan overholdes via stillede vilkår i en konkret sag. Vendingen

“væsentlig virkning” vil vi typisk anvende i forbindelse med miljø, landskab og natur og vendingen “væsentlig gene” vil være i forbindelse med vurdering for så vidt angår menneskelig påvirkning som lugt, transport og lys. Der er desuden tale om en væsentlig gene, når naboer/omkringboende er generet mere end man kan forvente fra et husdyrbrug af samme dyretype og størrelse.

Miljøministeren har den 18.1.2021 svaret følgende til spørgsmål 571:

“Ved godkendelse af husdyrbrug består den helt centrale beskyttelse af naboerne i de beskyttelsesniveauer, der er fastlagt i reglerne, og den praksis, der har dannet sig via Miljø- og Fødevarerådgivningens behandling af klagesager. Der er dels tale om et generelt beskyttelsesniveau i forhold til ammoniak og lugt, dels om et beskyttelsesniveau i forhold til de miljømæssige påvirkninger vedr. støj fra trafik, landskab, fluegener mv. Sidstnævnte baserer sig på en konkret vurdering fra kommunernes side, hvori de lokale miljøhensyn indgår. Her sikrer reglerne, at kommunalbestyrelsen ikke kan godkende eller tillade etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug, hvis husdyrbruget med det ansøgte indebærer væsentlig virkning på miljøet, som ikke kan imødegås med vilkår, idet en overskridelse af beskyttelsesniveauerne, og den praksis, der har udviklet sig herom, betragtes som en væsentlig virkning. Der vil være tale om væsentlig virkning, når beskyttelsesniveauerne ikke kan overholdes via vilkår i den konkrete sag. Reglerne fastlægger samtidig, at kommunalbestyrelsen ikke kan meddele afslag på ansøgning om tilladelse eller godkendelse af et husdyrbrug med henvisning til lokale hensyn i de tilfælde, hvor kommunen vurderer, at beskyttelsesniveauerne er overholdt i sagen, herunder ved overholdelse af særlige vilkår.”

Driftsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri

I nogle sager om etablering af landbrugsbygninger, gyllebeholdere og møddingpladser, hvor der ikke er krav om en miljøgodkendelse, så vil det være et krav, at anlægget erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Kommunen skal i miljøgodkendelser vurdere om nybyggeri på en landbrugsejendom er erhvervsmæssigt nødvendigt. I den konkrete sag, hvor der er krav om miljøgodkendelse vurderer vi, at samtlige bygninger er erhvervsmæssigt nødvendige. Vi har skrevet det ind i bilag 1. De ansøgte gyllebeholder er driftsmæssigt nødvendig for ejendommens husdyrbrug, da de og den eksisterende gyllebeholder ikke har en større kapacitet end svarende til behovet i forhold til den ansøgte svineproduktion på ejendommen. Lovkravet er minimum 9,0 mdr. Ejendommens kapacitet kommer til at være 9,8 mdr., hvilket kommunen har vurderet, er indenfor hvad der kan være erhvervsmæssigt nødvendigt for denne ejendom. Gødningshuset, fodersiloer og foderlade vurderes at være nødvendige for den driftsform ansøger ønsker på ejendommen. Byggeriets driftsmæssige nødvendighed for ejendommen ændres ikke af, at ejer har andre landbrugsejendomme.

En eventuel fremtidig udvidelse

“Miljøforeningen modsætter sig kraftigt enhver form for fremtidig udvidelse af et eventuelt produktionsanlæg og beder kommunen om eksplicit at forbyde fremtidige udvidelser af anlægget såfremt der gives tilladelse. Det nuværende projekt er allerede begunstiget af diverse dispensationer fra gældende lovgivning og bevæger sig på grænsen af tilladte lugtgener. Fremtidige udvidelser vil skæmme landskabet yderligere, yderligere forringe vilkårene for mennesker og dyr i området samt øge ammoniakdepositionen til sårbare naturområder.”

Kommunen kan og skal kun forholde sig til det, som der er ansøgt om i ansøgningen. Kommunen har ikke mulighed for at stille vilkår, som begrænser eller forbyder fremtidige udvidelser. Eventuelle fremtidige udvidelser eller ændringer i forhold til det godkendte vil altid kræve en ansøgning og en konkret vurdering. I forbindelse med denne miljøgodkendelse er der ikke meddelt nogen dispensationer i henhold til husdyrbrugloven.

Bopælspligt

Flere stiller spørgsmål ved om bopælspligten er overholdt for ejendommen Vinderuphøjvej 1. Det er Landbrugsstyrelsen der er myndighed omkring bopælspligt og Næstved Kommune har på baggrund af høringssvarene gjort styrelsen opmærksom på, at ejendommen ikke bebos. Styrelsen har svare, at ejendommen vil blive udtaget til stikprøvekontrol ved lejlighed. Desuden har styrelsen oplyst, at reglerne for bopælspligt kan ses i vejledningen på Landbrugslov.dk og at bopælspligten kan opfyldes på flere måder, blandt andet kan den opfyldes fra en anden landbrugsejendom med bygninger som ejer selv ejer eller er medejer af og skal kun opfyldes fra en af de ejede eller medejede landbrugsejendomme.

Dyrevelfærd

Dyrevelfærd reguleres ikke i husdyrbrugloven og det er derfor ikke et forhold, som kan behandles i forbindelse med en miljøgodkendelse. Reglerne for dyrevelfærd håndhæves af Fødevarestyrelsen.

Landskabelige forhold

Placeringer af store husdyrbrug

"Derudover mener vi, at så stort et anlæg bør betragtes som erhverv/industri og dermed placeres i dertil udpegede områder i kommuneplanen. Næstved Kommune har i forslag til kommuneplan 2021 udpeget et område til store husdyrbrug over 500 dyreenheder, se nedenstående kort.

Miljøforeningen er uforstående over for, at kommunen ikke benytter egne udpegninger til placering af det ansøgte husdyrbrug."

Udpegningen søgeområder for større husdyrbrug, er en positiv udpegning, der viser hvor i kommunen det umiddelbart vil være lettest at opnå godkendelse til større husdyrbrug i forhold til natur, naboer og landskabsinteresser. Det er vigtigt at pointere, at reglerne om godkendelse og udvidelse af husdyrbrug er de samme, uanset om husdyrbruget ligger inden for eller uden for de kommuneplanlagte arealer. Der må dog forventes en mere ukompliceret sagsbehandling for husdyrbrug beliggende inden for de positivt udpegede områder.

Overdækning af gyllebeholdere

Der er i et høringssvar bemærket, at den nuværende overdækning af den eksisterende gyllebeholder virker reflekterende og kan give anledning til gener, når solen står i en bestemt vinkel.

Bemærkningen har givet anledning til, at vilkårene omkring gyllebeholdernes overdækning er præciseret ved indføjelser af ordet "mat".

Røde gavle

Et enkelt høringssvar går mod farven på gavlene, som ansøger beskriver som "rød". Der er i miljøgodkendelsen stillet vilkår om, at *"Staldanlægget skal fremstå i dæmpede farver, der falder naturligt ind i landskabet."*

Vilkåret betyder, at der ikke må anvendes kraftigt kulørte, klare farver på bygningerne, det kunne f.eks. være postkasserød, græsgrøn, turkis eller skriggul.

En dæmpet, "naturlig" rød kan derimod uden konflikt med de landskabelige interesser godt anvendes på bygningsdele, dvs. at facader eller gavle i f.eks. teglrødt, svenskrødt, røddokker e.l. ville være OK.

Indsigelsen giver således ikke anledning til at ændre i vilkåret.

Beplantning

I et høringssvar udtrykkes ønske om, at der stilles vilkår om højden på de træer, der skal omkranse det nye produktionsanlæg.

Vi vurderer, at højden på beplantningen ikke kan stilles som et blivende (konstant) vilkår, og finder derfor ikke anledning til at rette i de allerede stillede vilkår for så vidt angår beplantningen.

Det bemærkes, at der allerede er stillet forskellige krav til såvel artsvalg, etablering, vedligehold og tilstræbt "endeligt" udseende for de beplantninger, der er stillet vilkår om, alt afhængigt af om den enkelte beplantning skal ende med at have karakter af skalaformidlende vejtræer, som skærmende beplantning (læhegn) eller som "remise"/mindre skovplantning. Der må dog med hensyn til beplantningsvilkår altid tages i betragtning, at disses udvikling vil være dynamisk over tid.

Belysning

I et høringssvar anføres, at der i ansøgningsmaterialet udestår, retvisende beskrivelse af belysningen af det nye produktionsanlæg, der må formodes at kræve en stor mængde belysning, der blot yderligere vil forstærke byggeriets dominans i landskabet, specielt i mørke. Ja, det må forventes, at etablering af det nye produktionsanlæg vil medføre en vis form for lysforurening i et område, hvor der hidtil ikke har været så stor aktivitet.

Af hensyn til landskabsoplevelsen har vi i miljøgodkendelsen stillet som vilkår, at anlægget ikke må belyses med andet og mere end den nødvendige arbejdsbelysning. Vi har i øvrigt lagt vægt på, at arbejdsarealer, oplagspladser og køreveje er blevet placeret "på indersiden" af anlægget, dvs. at der bliver en form for "gårdsplads" mellem bygningen og bakkekammen Vinderup Høj, således at der så vidt muligt i forbindelse med den daglige drift ikke bliver behov for kørsel eller aktivitet på "ydernsiden" af produktionsanlægget, dvs. ud mod Vinderuphøjvej eller mod det åbne landskab i øvrigt. Vi har altså forsøgt at holde anlægget så "rent", enkelt og "ryddeligt" som muligt ud mod det omgivende landskab, hvorved der heller ikke vil være behov for lys hele vejen omkring de nye stalde m.m.

I et andet høringssvar udtrykkes bekymring for, om belysning vil være tændt efter kl. 18.00 "Planloven"/landskabsdelen regulerer ikke adfærd og aktiviteter, kun den fysiske indretning. Der må kun etableres nødvendig arbejdsbelysning, og på steder og tidspunkter, hvor arbejdslys ikke er nødvendigt, bør det slukkes (med automatik/timere). Lysforurening skal generelt forsøges undgået i det åbne land. Der er stillet tre vilkår til belysning i miljøgodkendelsen.

Visualisering og synlighedsberegninger

Der er i de modtagne høringsvar et udbredt ønske om en grafisk 3D-visualisering af, hvordan det endelige produktionsanlæg vil komme til at se ud i landskabet, og nogle mener endog, at kommunen skal afkræve ansøger at udarbejde retvisende visualiseringer og synlighedsberegning, inden der træffes endelig afgørelse om godkendelse af projektet. Administrationen har fundet, at det ansøgte projekt ved situationsplan, koteplan, facadetegninger og principsnit er fyldestgørende oplyst, og at vi ud fra det fremsendte materiale har kunnet foretage landskabelig vurdering af projektet ud fra de af staten givne retningslinjer.

Undervejs i forløbet har vi anmodet ansøger om yderligere oplysninger, hvis der har været dele af projektet, som ikke var tilstrækkeligt belyst. F.eks. har vi arbejdet med udformning af beplantningerne, placering af bygningerne i terræn samt efterbehandling af terræn omkring staldanlægget. I den forbindelse har vi bedt om detailtegninger indtil et punkt, hvor den udformning, der er med til, bedst muligt at indpasse staldanlægget i de nære omgivelser, kunne godkendes.

Vurderingen af og kravene til projektet har i dette tilfælde været "let", fordi det nye staldanlæg ønskes etableret i et område, der i kommuneplanen allerede er udpeget til formålet (Jordbrugsområde) og hvor der ikke er særlige beskyttelseshensyn. Det er muligt, at vi i andre sager ville stille krav om visualisering, f.eks. hvis der var tale om et omfangsrigt byggeri i et lokalområde med store kulturhistoriske interesser.

Den teknologiske udvikling giver os/ansøgerne flere og flere muligheder for digitale visualiseringer. Digitale 3D-modeller er dog ikke nødvendigvis entydigt bedre end det materiale, vi allerede har til rådighed – afhængigt af, hvilke data og "filtre", der lægges på, kan disse også fremstå misvisende eller direkte manipulerende.

Synlighedsberegningen, der er indsat i afsnittet om landskabelig vurdering i denne konkrete sag, er også blevet kritiseret og kaldt "misvisende" i nogle høringsvar. Som det ses af teksten under kortbilaget, er denne synlighedsberegning langt fra fyldestgørende og vises derfor med flere forbehold, idet den er lavet ud fra ét punkt midt på den fiktive, fremtidige tagryg. Modellen er anvendt til at understøtte administrationens vurdering, men er på ingen måde en garanti for, at anlægget ikke overhovedet bliver synligt fra de områder, der ikke er markeret blå.

Kulturmiljø i landskabet

En indsiger finder det uden overensstemmelse med virkeligheden, at kommunen har vurderet det nye anlæg som "en naturlig modernisering af det oprindelige gårdanlæg hvorved fortællingen om Vinderup som en samlet, afgrænset bebyggelse i det ellers helt åbne landskab til dels reetableres." Også sprogbbruget kritiseres og betegnes som subjektive holdninger eller ligefrem "sælgersprog" og kommunen bedes redegøre for, hvordan de kan godtage denne historie om et område, som reelt vil blive yderst negativt påvirket på en måde, som aldrig er historisk set i Vinderup.

Ejendommen Vinderuphøjvej 1 er stadig registreret som en landbrugsejendom, og skønt kun det ubeboede stuehus og en nyere gyllebeholder i dag findes på ejendommen, finder administrationen, at projektet for nye svinestalde på ejendommen er et realistisk scenarie for, hvordan landbrugsbyggeriet på netop denne ejendom alt andet lige kunne have udviklet sig, uanset om det sker på én gang eller om det var sket ved flere mindre udvidelser over årene.

Tendensen i det åbne land går (stadig) mod færre og større husdyrbrug. De nye miljøkrav stiller store krav til placeringen af nye stalde, f.eks. i form af afstandskrav til både naboer og

følsom natur. Bedrifter, der ligger i et landsbymiljø, bliver af disse årsager ofte nødt til at flytte staldanlæg længere ud af bymæssig bebyggelse for at overholde afstandskrav.

I dette konkrete tilfælde kan der opføres et helt nyt produktionsanlæg, der stadig ligger i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesareal, og som er udbygget efter det planlægningsmæssige princip om "indefra og ud" på en sådan måde, at kulturhistorien i landskabet, f.eks. i form af oprindelige vejføringer og sporene efter de oprindelige skel fra landsbyens stjerneudskiftning stadig respekteres. Bebyggelsen/det moderne produktionsanlæg er ganske vist i stor skala, men det er ikke "tilfældigt" spredt i landskabet. Ejendommen opleves som én samlet enhed, og der er stadig kun (maks.) én bolig, der stadig ligger centralt i "bykernen"

Landskabsmæssig påvirkning

I flere høringssvar udtrykkes forundring (eller ligefrem harme) over, hvordan kommunen kan mene, at et projekt af sådanne dimensioner ikke vil have væsentlig påvirkning af landskabet eller "det landskabsmæssige".

Kommunen vurderer på baggrund af Næstved Kommunes landskabskarakteranalyse og efterfølgende udpegninger i kommuneplanen, at opførelse af produktionsanlægget på den valgte placering ikke påvirker hverken de internationale, de nationale eller de kommunale landskabsinteresser væsentligt.

Det betvivles ikke, at anlægget lokalt vil påvirke oplevelsen af landskabet, hvilket også er beskrevet i den landskabelige vurdering og forsøges imødekommet ved de stillede vilkår om f.eks. terrænets efterbehandling og omgivende beplantninger.

I et andet høringssvar angives det, at Næstved Kommune ved flere lejligheder har oplyst, at man kun tager højde for landskabelig påvirkning, hvis der er tale om fredede landskaber eller landskaber af særlig karakter. Der anmodes derfor om en redegørelse for, hvor dette forhold om landskabet fremgår af lovgivningen, da det må antages, at der skal tages højde for landskabet generelt.

I forbindelse med behandling af en projektansøgning foretages der en konkret registrering og vurdering af projektet på stedet samt en prioriteret/gradueret behandling af landskabshensyn ud fra tidligere udpegninger i kommuneplanen, evt. fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer samt vurdering af landskabets karakter, anvendelse og sårbarhed.

I dette tilfælde er området i kommuneplanen udpeget som Jordbrugsområde, dvs. et område, der på baggrund af en landskabsanalyse for hele kommunen (efter en statsligt godkendt procedure og metode) er udlagt primært til landbrugsformål – i dette tilfælde endog som Særligt værdifuldt landbrugsområde. I landskabskarakterkortlægningen betegnes området som delområde 2a: Sandby, Hæggerup landbrugsområde, der karakteriseres som et intensivt udnyttet landbrugsområde med store markenheder og uden særlige beskyttelseshensyn.

Netop denne type landskaber egner sig til indpasning af større husdyrbrug, og projektet på Vinderuphøjvej er således vurderet til, ikke at være i strid med de overordnede planlægningsmæssige og landskabelige interesser, hvorfor det derfor uden væsentlig

påvirkning af det bestående landskab og kulturmiljø, kan indpasses i det bestående miljø, såfremt de angivne landskabelige vilkår stilles i miljøgodkendelsen.

Eksisterende gyllebeholder

"Jeg har fået aktindsigt i ansøgningen om at kunne opføre en gylletank, og hvor der tilsyneladende er givet dispensation, under forudsætning af at ansøger udfører beplantning, og ligeledes anføres det at eksisterende bolig istandsættes, dette er ikke på trods af dispensationen ikke sket.

- *Jeg vil have klart svar på hvorledes at dispensationer gives, og grundlag for dette.*
- *Jeg vil have klart svar på hvorfor kommunen ikke har fulgt op på hvorfor at ansøger ikke har efterlevet krav."*

Der er tale om to sager i forbindelse med gyllebeholderen. Den ene sag vedrører en landzonetilladelse og den anden vedrører en dispensation. De er udarbejdet uafhængig af hinanden, men kommunen ville ikke have udarbejdet en dispensation, hvis der alligevel ikke kunne udarbejdes en landzonetilladelse. Landzonetilladelser med tilhørende vilkår meddeles altid på baggrund af en konkret vurdering af den enkelte sag. Kommunen er ikke myndighed på bopælspligten eller stuehusets tilstand og derfor er der heller ikke stillet vilkår om dette i landzonetilladelsen. Landzonetilladelsen omhandler kun udformning og beliggenhed af gyllebeholderen, hvor der har været krav om beplantning.

Dispensationssagen vedrører afstandskravet for beskyttelse af søen, fordi den ansøgte gyllebeholder ville blive placeret under 100 meter fra søen. I den konkrete sag har vi vurderet, at søen var mindst ligeså beskyttet ved at blive placeret 70 meter fra søen med vilkår om maksimal mængde gylle i gyllebeholderen over terræn og konkrete krav til en barrieres udformning mod søen i tilfælde af brud. Havde gyllebeholderen ligget 100 meter fra søen ville vi ikke kunne stille krav. Derfor har vi vurderet, at en dispensation i den konkrete sag var mulig. Den er givet efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsens §6, stk.5, hvor dette er en mulighed, hvis det konkrete afstandskrav ikke kan blive overholdt.

På baggrund af, at vi er gjort opmærksom på, at vilkårene om beplantning i landzonetilladelsen ikke er efterkommet, har Team Plan oprettet en sag om håndhævelse af beplantningsvilkårene. De vil snarest muligt foretage besigtigelse og vurderer om vilkåret er overholdt eller ej. Hvis vilkåret ikke er overholdt, så vil forholdet blive påbudt lovliggjort over for ejer.

Vilkår i forbindelse med ophør

"Miljøforeningen beder kommunen stille vilkår til, at driftsbygningerne rives ned og fjernes helt, hvis husdyrbruget ophører. Dette af hensyn til at undgå store og skæmmende tomme staldbygninger i landskabet."

I henhold til planlovens landzonebestemmelser §§ 35-39 er der ikke hjemmel til at stille (sådanne) vilkår, da byggeriet ikke kræver tilladelse iht. planloven.

Der gælder helt særlige regler for opførelse af fritliggende gyllebeholder, der jævnfør planlovens § 36, stk. 2, kræver landzonetilladelse for så vidt angår udformning og beliggenhed og hvor det også ved lov er fastsat, at en tilladelse skal være betinget af, at gyllebeholderen afskærms med beplantning, og at gyllebeholderen skal fjernes, når den ikke længere er nødvendig for driften. Denne særregel vil gælde for husdyrbrug som i stedet skal have en miljøgodkendelse, fordi den er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §36, stk. 1, nr. 6, hvor det er et krav at kommunen stiller vilkår om afskærmende beplantning og nedrivning af et anlæg til opbevaring af flydende husdyrgødning, når anlægget ikke længere er nødvendigt for driften, hvis anlægget opføres uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer.

Natur

Overordnet set, så mener kommunen ikke, at ansøger/ansøgers konsulent skulle have foretaget yderligere depositionsregninger til beskyttede naturområder, herunder § 3-søer, i området omkring det ansøgte anlæg. Men på baggrund af de indkomne høringssvar, har vi beregnet deposition til flere af søerne samt til Møllebækken og Torpe Kanal. Disse beregninger er tilføjet udkastet til miljøgodkendelse.

Vi bemærker, at udvaskningen fra landbrugsarealerne ikke er en del af miljøgodkendelsen. Miljøgodkendelsen til husdyrproduktionen omfatter alene anlægget, dvs. navnlig stalde og gødningslagre. Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse.

Vi bemærker til kritikken af besigtigelserne om efteråret, at tidspunktet selvfølgelig ikke er det optimale for besigtigelser af botanik og forekomst af padde. Vurderingen i forhold til padde er sket på baggrund af, om vandhullerne/søerne er vurderet at kunne være levested for padde. Vi mener ikke, at en besigtigelse i foråret/sommeren vil ændre på konklusionen af det ansøgte påvirkning af naturområder og beskyttede arter. Besigtigelserne fra oktober 2020 findes nu i Miljøportalen.

Herunder mere specifikke kommentarer til høringssvarene.

Vandhullet på Vinderupvej 16 er beliggende sydvest for det ansøgte anlæg i en afstand på omkring 250 meter fra den nærmeste gyllebeholder og godt 400 meter fra staldanlægget. Kommunen har i en scenarieberegning beregnet, at det ansøgte anlæg betyder, at søen modtager en merdeposition på 0,8 kg N/ha/ha. Vandhullet er besigtiget i 2011, hvor det blev beskrevet som et vandhul/branddam, der delvist er tilgroet med pil og bredbladet dunhammer og hvor der er stensætning på bredden. Vandhullet er af typen næringsrig sø.

Det vurderes ikke, at den beregnede merdeposition vil medføre tilstandsændringer i søen. Beregning og vurdering er tilføjet miljøgodkendelsen.

Vandhullet på Vinderupvej 6 er beliggende nord for det ansøgte anlæg i en afstand på godt ½ km fra staldanlægget. Kommunen har i en scenarieberegning beregnet, at søen modtager en merdeposition på 1,0 kg N/ha/ha. Vandhullet er besigtiget i 2018, hvor det blev beskrevet som et vandhul med ret grumset vand og som er omkranset af træer og beliggende i en have.

Der blev i juni 2018 givet dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til naturforbedrende tiltag i vandhullet – ved at udjævne vandhullets brinker og udvide vandhullet, samt fælde

træer. Det vurderes ikke, at den beregnede merdeposition vil medføre tilstandsændringer i søen, hvorfor det ikke vurderes at være i modstrid med den meddelte dispensation. Beregning og vurdering er tilføjet miljøgodkendelsen.

Vandhul nr. 8 er beskrevet i udkast til tilladelse. Kommunen har vurderet, at ammoniakbidraget er væsentlig mindre det kvælstofbidrag, som vandhullet modtager fra de omkringliggende dyrkede marker.

Miljøforeningen har en kommentar om, at Næstved Kommune bør kræve, at der lukkes for tilførslen af drænvand til vandhul nr. 8 for at sikre, at levevilkårene for truede dyrearter forbedres. Kommunen vil hertil bemærke, at forbuddet i naturbeskyttelseslovens § 3 mod at foretage ændringer i tilstanden af beskyttede naturtyper ikke omfatter hidtidige lovlige aktiviteter. Hittidig lovlige aktiviteter, som f.eks. tilførsel af drænvand kan fortsætte.

Arealet af vandhul nr. 8 er 1.038 m² (0,1038 ha). Det betyder, at søen modtager godt 1 kg kvælstof i form af ammoniakdeposition (10,6 kg N/ha/år*0,1038). Udvaskningen af kvælstof fra det omkringliggende opland til søen er beregnet til at være i størrelsesordenen 114 – 171 kg N ud fra de optegnelser som vi kender til og vores vurdering.

Vandhul i marken nord for Vinderuphøjvej 1 og nord for vandhul nr. 12 – Vandhullet er beliggende i en afstand på knap 500 meter fra det ansøgte anlæg. Kommunen har i en scenarieberegning beregnet, at søen modtager en deposition på 0,8 kg N/ha/ha. Vandhullet er beliggende i en vildtremise, og er besigtiget i 2010, hvor det blev beskrevet som et vandhul, hvor bredderne er stejle og paddeuvenlige. Der var højt voksende urter og pilekrat omkring vandhullet.

Det vurderes, at det ikke vil medføre tilstandsændringer i denne sø. Dette er tilføjet miljøgodkendelsen.

Møllebækken, som er et § 3-beskyttet vandløb, er beliggende i afstand på omtrent ½ km nordvest fra det ansøgte anlæg. Kommunen har i en scenarieberegning beregnet, at den nærmeste del af Møllebækken modtager en deposition på 0,5 kg N/ha/ha.

Vandløbet er i vandområdeplanen målsat med god økologisk og god kemisk tilstand. Den nuværende økologiske tilstand, som er baseret på forekomsten af bunddyr, er vurderet til moderat, mens den kemiske tilstand er ukendt. Møllebækken er beliggende i et intensivt landbrugsareal, og der er risiko for, at vandløbet ikke kan opfylde miljømålet om god økologisk tilstand i 2027, mens den kemiske tilstand ikke kan risikovurderes.

Vandløb er generelt ikke kvælstoffølsomme og det ansøgte anlæg vurderes ikke at påvirke planter og dyr i Møllebækken (medføre tilstandsændringer). Dette er tilføjet miljøgodkendelsen.

Bag Møllebækken ved Teglværksvej 2 er to store vandhuller, som Miljøforeningen påpeger, ikke indgår i udkastet til godkendelse. Kommunen vurderer, at depositionen er noget under 1 kg N/ha/år, og finder ikke, at det er en fejl, at de ikke indgår i udkastet til godkendelsen.

Bilag IV-arter

Ammoniakdepositionen fra det ansøgte anlæg vurderes ikke at medføre tilstandsændringer af de omkringliggende § 3-søer og dermed heller ikke af levesteder for bilag IV-padder eller andre padder. Det ansøgte vurderes derfor ikke at være i strid med habitatdirektivets beskyttelse af bilag IV-paddearterne.

Levesteder for flagermus er bl.a. hule træer, gamle spættehuller og bygninger. Der fældes ikke gamle hule træer og der nedrives ikke bygninger i forbindelse med det ansøgte og ammoniakdepositionen fra det ansøgte anlæg vurderes ikke at medføre tilstandsændringer af levesteder for flagermus. Det ansøgte vurderes derfor ikke at være i strid med habitatdirektivets beskyttelse af flagermus.

Habitatområde

Afstanden fra stald og lager til nærmeste habitatområde er ca. 2,8 km (Torpe Kanal). Kommunen har beregnet, at kvælstofdepositionen til Torpe Kanal er 0 kg N/ha/år. Torpe Kanal er habitatnaturtypen - Vandløb med vandplanter - som ikke er kvælstoffølsom.

Kommunen bemærker i forbindelse med kommentarerne til påvirkning af Natura 2000-områder og til Glumsø Sø, at udvaskningen fra landbrugsarealerne ikke er en del af miljøgodkendelsen. Miljøgodkendelsen til husdyrproduktionen omfatter alene anlægget, dvs. navnlig stalde og gødningslagre. Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse.

Ansøgers valg af datapunkter

Kommunen vurderer generelt i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse, om ansøgers konsulent korrekt har beregnet ammoniakdepositionen til naturpunkter, som kan blive påvirket af en øget ammoniakdeposition. Det har kommunen også gjort i den konkrete sag. Kommunen har vurderet, at ansøgers konsulent har foretaget korrekte beregninger til naturpunkterne.

Men på baggrund af de indkomne høringssvar har kommunen foretaget supplerende beregninger af ammoniakdepositionen til naturpunkter, som fremgår herover, og som er tilføjet miljøgodkendelsen. Disse beregninger har ikke medført ændringer i kommunens vurdering i forhold til naturområder og beskyttede arter.

Ikke væsentlig negativ påvirkning på beskyttede naturområder

Miljøforeningen vil gerne vide, hvad der betegnes som "ikke væsentlig".

Det lægges til grund, at en påvirkning ikke er væsentlig, når der ikke sker skade på beskyttede arter eller naturtyper, herunder at påvirkningen ikke fører til tilstandsændringer i levesteder (f.eks. § 3-beskyttede søer) for bilag IV-arter.

Der henvises desuden til, at miljøgodkendelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

§ 3-naturområder

Der er til § 3-naturområderne, som er beliggende ca. 500 m syd for det ansøgte, beregnet depositioner på under 1 kg N/ha/år. § 3-naturområderne er efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kategori 3-natur.

Kommunen bemærker til Miljøforeningens kommentarer om ammoniakdepositionens påvirkning af naturværdierne i disse områder, at kommunen efter husdyrbrugloven ikke har lovhjemmel til at stille vilkår, der sikrer, at der ikke sker en merdeposition af ammoniak, så længe depositionen er under 1 kg N/ha/år.

Det fremgår således af § 29 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 13 om "Generelle principper for godkendelser og tilladelse efter husdyrbruglovens §§ 16 a og 16 b – Beregning af ammoniak og lugtemission", at:

"Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug vurderer kommunalbestyrelsen, jf. § 36, stk. 2-5, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak fra husdyrbruget til kategori 3-natur. Kravet kan dog ikke være under 1,0 kg N pr. ha pr. år."

Der er med husdyrbruglovens regler taget stilling til ammoniakfølsomme naturtyper, men der skal jf. klagenævnets praksis også tages hensyn til øvrige naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Kommunen skal således i de konkrete sager vurdere om, der kan ske en tilstandsændring af § 3-naturtyper, som er beliggende i nærheden af husdyrbruget. Kommunen har i den konkrete sag vurderet, at der ikke sker tilstandsændringer i § 3-beskyttet naturområder.

Ammoniak

Ligesom det er frivilligt for ansøger at vælge metode for overholdelse af beskyttelsesniveauet for lugt, så er det også frivilligt for ansøger at vælge metoder for at overholde beskyttelsesniveauet og BAT-niveauet for udledning af ammoniak.

Ansøger har valgt gulvtypen delvis spaltegulv med 25-49 % fast gulv i stiarealerne i begge stalde, etablering af et gylleforsuringsanlæg med en ammoniakreducerende effekt på 39,3 % og etablering af fast overdækning på de tre gyllebeholdere, for at overholde kravene til udledning af ammoniak. Kommunen må derfor ikke stille vilkår om, at der skal etableres gyllekøling i staldene for yderligere reduktion af ammoniak.

Gulvtypen

Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv er den standard gulvtype, der er valgt i denne godkendelse. Det betyder, at det gulv der etableres i staldene, skal have mellem 25 og 49 % fast gulv for at overholde kravet til gulvtypen. Gulvtypen betyder noget i forhold til ammoniak- og lugtemissionen fra stalden. Med den valgte gulvtype er BAT kravet 1,06 kg NH₃-N/(m² x år) for nye og renoverede stalde og 1,90 NH₃-N/(m² x år) for eksisterende stalde.

BAT krav

"Det tidligere BAT krav til ammoniakemission var sat til 9.542 KgN, nu er kravet så 9.396 KgN. Hvad skyldes denne reduktion i kravet? "

At det samlede BAT krav er reduceret skyldes, at de to gyllebeholdere er reduceret i størrelse og dermed har fået en mindre overflade. I udkast version 1 var gyllebeholderne hver på 6000 m³ og med et overfladeareal på 1259 m². I udkast version 2 er gyllebeholderne på 5.500 m³ og med et overfladeareal på 1077 m². Dermed er BAT kravet for ejendommens gødningslagre reduceret med 146 kg NH³-N/år. Beregning af BAT krav for stalde og lagre foretages i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk og er ikke noget kommunen har indflydelse på.

"Det kan undre, at ammoniakafsætningen til natur er ens med tidligere miljøgodkendelse, da gyllebeholderne reduceres i størrelse, BAT-kravet nedsættes, den samlede ammoniakemission reduceres, men naturpunkterne vil modtage den samme belastning som tidligere."

Det er en begrænset reduktion i ammoniakemission der sker. Afstanden fra staldanlægget til naturpunkterne har en betydning for påvirkning med ammoniak. Disse faktorer samt det, at beregningerne for påvirkningen af naturområderne i ansøgningssystemet kun er oplyst med en decimal gør, at reduktionen ikke medføre, at vi kan se et fald i påvirkningen af naturen i ansøgningen.

"...ikke nødvendigt at reducere ammoniakemissionen med mere end 39,3%". I tidligere miljøgodkendelse var dette krav på kun 39%. Hvorfor er reduktionskravet blevet større, når emissionen samlet er blevet mindre?

BAT er i denne sag opfyldt ved den valgte gulvtype, overdækning af alle tre gyllebeholdere og etablering af forsøringsanlægget. I udkast version 1 var effekten af overdækningen på gyllebeholderne 719 kg NH₃-N/år. I udkast version 2 er de to gyllebeholdere reduceret i størrelse og derfor bliver effekten af overdækningen også reduceret til 646,5 kg NH₃-N/år. Når effekten på gødningsopbevaringsanlæggene er reduceret, så skal effekten øges på staldene. Dette er begrundelsen for, at forsøringsanlægget skal have en ammoniakreducerende effekt på minimum 39,3% mod tidligere 39%.

"Under alle omstændigheder må jeg gøre indsigelse mod, at BAT-kravet overholdes med kun 6 KgN. Det virker som en meget teoretisk beregning, som Miljøforeningen gerne vil vide, hvordan Næstved Kommune har tænkt sig at føre tilsyn med. Findes der teknologi, som kan måle ammoniakbelastning/udledning med en præcision ned til 6 KgN? Det er en brøkdel af en samlet udledning på 9.390 kg."

BAT kravet og den faktiske ammoniakemission bliver beregnet i ansøgningssystemet. Når BAT kravet er overholdt, har kommunen ikke mulighed for at stille vilkår om yderligere reduktion, hvilket også fremgår af afgørelser fra Klagenævnet. Kontrollen med, at kravet overholdes, sker ved det første miljøtilsyn på ejendommen, hvor vi vil føre tilsyn med, at de forudsætninger der ligger til grund for beregningen af ammoniakemission, og som er fastholdt i vilkår i miljøgodkendelsen, er overholdt.

Støj

I flere af høringssvarene gives udtryk for, at der ønskes foretaget støjmålinger i området før staldanlægget etableres.

Vi har ikke hjemmel til at kræve støjmålinger for området herunder på Vinderupvej, hverken før eller efter, at miljøgodkendelsen er meddelt. Vi kan kun kræve målinger for støj, når husdyrbruget er i drift og hvis vi vurderer, at de stillede støjvilkår ikke er overholdt.

"Jeg vil have klart svar på om det skønnes af vi omkring boende skal høre på traktorpumpe støj når ansøger bringer gylle ud, og ofte i døgndrift."

"Da der blev kørt gylle ud her for 2-3 uger siden, stod der to traktorer med omrører og larmede stort set i døgndrift. Skaber en dyb lavfrekvent støj, som høres tydeligt både indendørs og udendørs selv fra min adresse."

Vilkårene for støj, som der vil blive stillet til ejendommen fremadrettet, gælder også for eventuel brug af en traktorpumpe i forbindelse med udbringning af gylle. Landzonen er landbrugets arbejdsområde og der vil således også i perioder kunne forekomme støj fra landbrugsmaskiner for eksempel i forbindelse med udbringning af gylle, såning, pløjning og høst. Hvis naboer oplever gener fra støj fra husdyrbruget, når miljøgodkendelsen er taget i brug, er de velkommen til at kontakte kommunen. Herefter vil vi føre tilsyn med om støjvilkårene i miljøgodkendelsen er overholdt.

Lugt

I ansøgningen til denne miljøgodkendelse er lugtgenen beregnet og vurderet i forhold til de lovgivningsmæssige kriterier. Det er i lovgivningen fastsat hvor meget et husdyrbrug, der skal miljøgodkendes, må lugte, og vi skal følge disse lugtgrænser. Desuden er det fastlagt hvordan lugten skal beregnes med hensyn staldenes placering i forhold til naboer, vindretning, gulvtypen og staldenes størrelse. Lugtgenegrænserne bliver beregnet i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk og vi har således ikke mulighed for selv at bestemme, hvad vi vil lægge vægt på ved beregningen af lugt fra en ejendom eller fra hvilket punkt på staldene lugten skal beregnes. Vi har heller ikke mulighed for at stille skærpede krav i forhold til lugt, når lugtgenegrænsen bliver overholdt. Det er dyretypen og produktionsarealet med en given gulvtype, som danner grundlaget for lugten og dette er der stillet vilkår til.

Driften af staldene og rengøring har stor betydning for lugten og derfor er der stillet vilkår omkring dette. Desuden er der stillet vilkår om, at hvis vi skønner, at lugt fra husdyrholdet giver anledning til væsentlige lugtgener, skal driftsherren for egen regning lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og iværksætte foranstaltninger, så lugtgenerne minimeres.

"Geneafstanden tager udgangspunkt i afstanden fra lugtcentrum af et staldanlæg til en nabo/områdegrænse, hvor genekriteriet skal overholdes. Da der er flere staldafsnit, er der flere lugtkilder."

"Vil det sige, at der er tale om flere forskellige lugtcentre? Vi beder kommunen redegøre for, hvilke(t) lugtcentrum der gøres brug af, og beder om en markering på en tegning/kort."

Lugtcentrum er et beregnet fiktivt punkt baseret på de indtastede oplysninger om staldens placering, gulvtype, produktionsareal og dyretype. I husdyrgodkendelse.dk er der som standard ét lugtcentrum baseret på ovennævnte. I sager hvor der er flere stalde kan en enkelt stald give udslag i om lugtgenekriteret kan blive overholdt eller hvilken stald, som udgør overskridelsen. Det skyldes, at to stalde ikke kan have samme placering og der kan være forskellige størrelse produktionsareal, gulvtype og dyretype. I den konkrete sag er der et punkt, idet der kun er "stald nr. 1" i ansøgningen. Vi har vurderet brug af OML-beregning og vurderet den konkrete beregning med 58 afkast på stalden, ventilationseffekt, højde over terræn og den lugtmission som hver afkast skal ventilere. Hver staldafsnit afgiver lugt i to afkast, men der er stadig kun tale om en stald. Havde der kun været et centralt afkast, f.eks. i den ene ende af stalden, så ville der også være behov for en OML-beregning indtastet med ét afkast og lugtafgivelse svarende til hele produktionen, da lugtcentrum med stor sandsynlighed ville være forskudt i forhold til ansøgningen.

I den konkrete sag er der tale om én rektangulær bygning med ens staldafsnit, hvad angår gulvtype og dyretype og afkast i samme højde. Hvis punktet skulle udpeges på et kort, så ville det blive placeret nogenlunde i midten af rektanglen. Det er i princippet dette der bliver gjort i OML-beregningen, dog hvor der er tale om placering af de 58 afkast (lugtkilderne) og deres højde over terræn, sammenholdt med vejrdata.

I miljøforeningens hørings svar er bemærket, at der på side 79-80 i udkast version 1 er anvendt en lugtgenefstand på 580 meter til nærmeste nabo uden landbrugspligt. Foreningen ønsker, at beregningen fortages med den konkrete vægtede gennemsnitsafstand på 574 meter. Af kommunens vurdering af OML-beregningen - Bilag 4 i udkastet på side 106 fremgår det af tabellen for stof 1, at lugtgenekriteriet bliver overholdt allerede i en afstand af 550 meter fra staldlugtcentrum, da værdien er beregnet til 15 OU/m³ ved retning 50° og 14 OU/m³ ved en retning på 60°. Genekriteriet til nærmeste nabo uden landbrugspligt er 15 OU/m³. Kommunens vurdering er tydeliggjort i det endelige bilag, så det fremgår at når lugtgenekriteriet kan overholdes ved 550 meter, så kan den også overholdes ved 574 meter og dermed ved Græsmarksvej 2. Tidligere havde vi skrevet at kravet kunne overholdes ved 580 meter, som ville være 6 meter mindre end kravet og derfor var det ikke tydeligt nok, at kravet kunne overholdes ved 574 meter.

Lugt – forskellige afstande

"I forhold til beregning af lugtgener mm. undrer det mig gevaldigt, at der til vores ejendom Græsmarksvej 2 er redegjort for en række forskellige afstande. Følgende afstande til vores ejendom har vi registreret: s. 9 475 m, s. 63 574 m, s. 63 678 m, s. 65 470m, s. 90 580m."

475 meter: Ansøgers konsulent har oplyst, at afstanden til nærmeste nabobeboelse er ca. 475 meter fra nærmeste stald og til stuehuset på Græsmarksvej 2. (Afstandskravet er 50 meter.)

574 meter. Det er den vægtede gennemsnitsafstand til Græsmarksvej 2. Den vægtede gennemsnitsafstand svarer til afstanden målt fra et vægtet lugtcentrum af staldanlægget til den nærmeste "kant" af nabobeboelsen. Den vægtede gennemsnitsafstand er længere end den nærmeste målte afstand fra kant af stald- og/eller husdyrgødningsopbevaringsanlæg. Vægtet gennemsnitsafstand skal være større end lugtgenefstanden for at kravet til lugt overholdes.

678 meter: Det er lugtgenefstanden til Græsmarksvej 2.

470 meter: Det er kommunens oplysning om afstanden mellem Græsmarksvej 2 og staldene.

580 meter: Det er den afstand fra OML-beregning, der viser, at lugten er 14 OU/m³. I vores udkast har vi brugt 580 meter til at vise, at genekriteriet er overholdt. Da det er den vægtede lugtgeneafstand på 574 meter, der skal overholdes, har vi i den endelige afgørelse i stedet anvendt 550 meter, hvor lugten er 15 OU/m³ ved 50 grader og 14 OU/m³ ved 60 grader og dermed stadig overholder kravet på maksimalt 15 OU/m³.

"Jeg kan se, at lugtgeneberegningen kun lige akkurat ligger inden for den tilladte grænse, og undrer mig over hvordan disse tal lige akkurat fremkommer. Jeg undrer mig også over, at ved at hæve afkastet 1,3 m over kip, så vil man pludselig være i stand til at overholde kravene for lugtgener til vores matrikel."

Da lugtgenekriteriet ikke kan overholdes uden yderligere teknologi, har ansøger valgt at etablere forhøjede afkast med miljøkryds og få sat vilkår for minimums ydelse for på ventilationsanlægget. Det er disse tiltag der gør, at ansøger må anvende en OML-beregning og ansøger har således kun fortaget de akkurat nødvendige tiltag for at overholde kravet til lugt.

Borger ønsker; "En faglig redegørelse for, at der ved at hæve afkastet 1,3 meter over kip rent faktisk vil reducere lugtafsætningen til området væsentligt."

OML-beregninger er en anerkendt metode til beregning af lugt og luftforurening fra virksomheder og landbrug. Af praksis i klagenævnet fremgår det, at beregningen må anvendes, når der er væsentlige ændrede ventilationsforhold. Når der anvendes en anerkendt teknologi, så skal kommunen ikke redegøre for virkning af teknologien i forbindelse med en miljøgodkendelse.

"Jeg ønsker, at Kommunen stiller krav til ansøger om at benytte lugt-reducerende-teknik."

"Hvorfor er der ikke valgt yderligere tiltag for at mindske lugtgener for naboer både med og uden landbrugs status, når ansøger skriver i punkt 5.3.1 at de ønsker at reducere lugt afsætningen i lokalområdet mest muligt? Flere af disse målinger er over eller lige under de 15 OU. Der kunne anvendes Gyllekøling, Smellfighter, Intellifarm eller andre af de godkendte teknikker, der er på Miljøstyrelsens Teknologiliste?"

"Det vurderes ikke nødvendigt at installere smellfighteranlægget i forhold til lugtemission, men denne teknologi kan faktisk reducere lugtgenerne betydeligt for omkringboende. Det ville klæde projektet (og kommunen) at tage så meget hensyn til omkringboende som overhovedet muligt og netop udnytte dette anlæg til at reducere lugtgenerne, hvorfor Miljøforeningen på det kraftigste opfordrer kommunen til at stille krav om et smellfighteranlæg. Uden dette smellfighteranlæg mener Miljøforeningen ikke, at projektet lever op til BAT-kravet."

Det er frivilligt for ansøger at vælge metode for at overholde beskyttelsesniveauet for lugt. Ansøger har valgt at forhøje afkastene, etablerer miljøkryds i samtlige afkast og ventilationsydelsen som virkemidler, hvilket kommunen har fastholdt i vilkår. Når lugtgenekriteriet er overholdt med de af ansøger valgte teknologer, må kommunen ikke stille yderligere vilkår for nedbringelse af lugten og derfor kan der ikke stilles vilkår til bl.a. Smellfighter i denne godkendelse.

Borger ønsker; "Redegørelse for de beregninger, der ligger til grund for lugtgeneberegningerne til vores ejendom Græsmarksvej 2 og beder Næstved Kommunen om at efterprøve beregningerne. "

Redegørelse og resultatfilen fra OML-beregningen fremgår af bilag 4 til afgørelsen og afkastenes placering på stalden fremgår af bilag 5. Kommunen har tjekket de data som ansøgers konsulent har foretaget OML beregningen på baggrund af og ikke fundet uoverensstemmelser.

"Det virker, som om man har vendt og drejet staldbygningen for at lande præcis der, hvor grænseværdierne akkurat er overholdt. Miljøforeningen ønsker derfor at få belyst, hvorledes anlæggets placering har været under de forudsætninger, der har dannet grundlag for beregningerne, samt at få belyst, hvordan dette stemmer overens med den faktiske, ønskede placering af bygningerne."

Den placering der har dannet grundlag for OML-beregningen er den ansøgte placering i version 6 af ansøgningsskemaet. Stalden skal placeres som ansøgt og afkastene skal placeres jævnfør oversigten på bilag 5.

"De vejr modeller, der ligger til grund for beregningerne er ud fra vejrmålinger fra Ålborg. Er det sammenligneligt med vores lokale vejrforhold her midt på Sjælland?"

Vejrmodellen for Aalborg er baseret på 10 års meteorologiske data. Indtil 2014 har man kunne anvende meteorologiske data, som var baseret på et enkelt år. Da der er årlige udsving i både temperatur og vindforhold, så har man ikke kunne benytte en såkaldt skarp tolkning. Miljøstyrelsen har for år tilbage udmeldt, at ansøgere i sager indsendt til kommuner fra den 1.8.2014 skulle anvende 10 års vejrdata for Aalborg. I retningslinjerne for OML-beregningerne står også, at der skal benyttes 10 års data for Aalborg og at lugtgenekriteriet bliver vurderet på baggrund af den største månedlige 99%-fraktile for 10 år for hvert punkt. Det er disse værdier, som er angivet i tabel x. Vi vurderer derfor, at vejrmålingerne er sammenlignelige i betragtning af, at der er tale om 10 års vejrdata, hvilket er en væsentlig mængde data og at data er baseret på 99%-fraktile på hver måned. Det betyder, at lugtværdien i tabellen for en given afstand og retning er worst-case på 10-år for én måned.

"Hvordan er værdierne for samlede bebyggelse på Grøftebjergvej og Dadevej?"

Nærmeste samlede bebyggelse, er den samlede bebyggelse omkring Dadestien 23. Når genekriteriet er overholdt her, så er den også overholdt ved eventuelle andre samlede bebyggelse, der ligger i en større afstand fra staldanlægget. Definitionen for samlet bebyggelse er, at der inden for en afstand af 200 m fra en bolig skal ligge flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin samlede faste ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget.

Transporter og trafik på offentlig vej

Det kan ikke undgås, at der vil blive en øget trafik til og fra ejendommen i forbindelse med etablering af svineproduktionen. I bilag 1 til godkendelsen er der skrevet hvor mange transportere og transporttyper der er tale om.

Det er meget begrænset, hvad vi kan stille af vilkår til regulering af trafikken til og fra en ejendom. Det kan f.eks. være ved valg af indkørsel til ejendommen fra den offentlige vej, hvis der f.eks. ligger et nabohus tæt ved den ene indkørsel og det derfor vil være at foretrække, at ansøger anvender en anden indkørsel til ejendommen.

Klagenævnet har i et par afgørelser om godkendelse til husdyrbrug skrevet følgende om transportgener:

“Generne affødt af trafik forbundet med driften af et husdyrbrug kan f.eks. opstå som følge af til- og frakørsel af dyr og foder samt kørsel på offentlig vej ved udbringning og opbevaring af husdyrgødning og anden form for gødning. Ved reguleringen af husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.”

“Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker indledningsvis, at en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven primært kan regulere hvilke af ejendommens adgangsveje, som skal anvendes ved transport til og fra bedriften, samt at til- eller frakørsel skal ske på bestemte tidspunkter. Spørgsmål om for eksempel belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.”

I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til husdyrbruget. Endelig kan der stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning mv. kun må ske på bestemte tidspunkter.

Da Vinderuphøjvej er en offentlig vej, så kan vi ikke forbyde traktorer eller lastbiler til husdyrbruget at køre ad denne vej eller stille vilkår om, at transportere til husdyrbruget skal foregå ad en bestemt rute.

Støj fra tunge transportere på de offentlige veje omkring Vinderuphøjvej 1 kan ikke reguleres i denne godkendelse. Støj for interne transportere på ejendommen skal overholde støjgrænserne i det i godkendelsen stillede støjvilkår.

Der er stillet følgende vilkår i godkendelsen til Vinderuphøjvej 1 - Transport til og fra ejendommen skal så vidt muligt foretages på hverdage mandag til fredag fra kl. 7.00 - 18.00. Dette vilkår har vi stillet, for at sikre, at de fleste transportere vil ske på hverdage og i dagtimerne.

Vejens stand

Det er kommunen der skal holde vejene i en god og forsvarlig stand i forhold til den trafik der færdes på vejen. Standen og størrelsen af vejene kan vi ikke tillægge som en begrænsende faktor for udvidelsen af et husdyrbrug.

Driften af de kommunale veje hører under kommunens Center for trafik og ejendomme, Team Trafik samt driftsafdelingen Vej og Park, og hvis der er problemer med standen af vejene er det dem der skal kontaktes.

Det fremgår også af Ministersvar 527, at trafikikkerhed, vejplanlægning, vejvedligeholdelse mv. varetages ikke i miljølovgivningen.

Høringssvarene

Generelt er der nogle emner som gentager sig i de fleste høringssvar. Det handler især om forøgelsen af tung trafik og de bløde trafikanter, herunder cyklende skolebørn.

Af den miljøtekniske beskrivelse fremgår, at det er den direkte vejadgang til Vinderupvej som vil blive anvendt. Dermed er hensigten, at trafikken skal komme til/fra Suså Landevej eller Sandbyvej. På Sandbyvej kører der 165 lastbiler/døgn i gennemsnit, på Vinderupvej er man nede på 99 lastbiler/døgn og på Suså Landvej kører der 820 lastbiler/døgn. Disse data stammer fra trafiktællinger i 2017 og 2021. I den sammenhæng mener Team Trafik ikke, at en forøgelse på i gennemsnit 5 lastbiler/døgn på Vinderupvej kan betragtes som væsentlig.

I forhold til trafikikkerheden, så er der registreret færre end 3 uheld på Vinderup siden den nationale uheldsdatabase blevet oprettet for mere end 20 år siden. Af disse blev det sidste uheld registreret for snart 15 år siden. Derfor kan man ikke sige, at Vinderupvej generelt er en særlig farlig vej. Men konkret i forhold til skolebørn, så er vejen vurderet som farlig for børn til og med 6. klassesetrin. Der er ikke prioriteret nogen cykelstiprojekter på Vinderupvej i Trafikplan 2019-23, og en forøgelse af den tunge trafik med 5 kørsler om dagen, vil ikke kunne udløse midler til øvrige trafikale foranstaltninger.

Sandbyvej er vurderet farlig for alle skolebørn. Sandbyvej er også mere en dobbelt så trafikeret og der sker flere uheld. Derfor vil der i 2021 blive gennemført en trafikikkerhedsinspektion af Sandbyvej, som er en systematisk gennemgang af vejen med henblik på sikkerheden. Inspektionen vil blive udført af eksterne trafikikkerhedsrevisorer, som vil redegøre for, hvilke fareelementer der er på vejen, samt hvordan disse kan udbedres.

Suså Landevej er en statsvej og derfor er det Vejdirektoratet, der er myndighed på denne vej. I forhold til de bløde trafikanter, så er der en dobbeltrettet cykelsti langs denne vej. Så vidt kommunen ved, så vil Vejdirektoratet etablere yderligere cykelstier langs Suså Landevej i 2021 på de strækninger som mangler.

I forhold til selve vejadgangen til Vinderupvej, så mener vi, at der er tale om en så stor anvendelsesændring, at tilladelsen skal genovervejs iht. vejlovens § 50, stk. 4. I den anledning kan man forvente, at der vil blive stillet vilkår til belægningen og evt. udformningen af vejadgangen. (Ansøger er orienteret om ovennævnte)

”Vi mener derfor, at Næstved Kommune uanset denne sags udfald, men især i tilfælde af godkendelse, bør etablere cykelstier på Vinderupvej og Sandbyvej. Der er faktisk i denne uge lige indgået aftale om at afsætte 150 mio. på finansloven til delfinansiering af kommunale cykelstier. Her bør Næstved Kommune springe til og udvise lidt ansvarlighed over for landbefolkningen. ”

Kommunen vil formentlig ansøge om medfinansiering fra cykelpuljen, men Vinderupvej er ikke en prioritet iht. Trafikplan 2019-23.

"Mit første punkt handler om adressen Vinderupvej 1. Nu om dage køre transportsektoren efter GPS og med Vinderupvej 1 som adresse, og ingen kørselsbegrænsende foranstaltninger, så vil den uegnede vej blive brugt. Vejen har ikke bredde (og form) til at håndtere tung trafik, så enten må der sættes vægtskilte op eller også må vejen udbygges, sådan som centerchef Torben Kelm Danielsen tidligere har foreslået. Vægtskilte og en flytning af den officielle adresse til Vinderupvej ville være den enkleste måde at holde GPS-trafikken væk."

Alle har mulighed for at hjælpe kortfirmaer med at rette fejl i GPS-data. Læs mere om det på kommunens hjemmeside: <https://www.naestved.dk/kommunen/digitale-kort#fejl-i-gps-eller-adressedata-c2>

Vi vurderer dog, at de fleste transporter til og fra ejendommen vi være med personer med gentagne kørsler og derfor hurtigt vil finde ud af at køre via. Vinderupvej til Vinderupvej 1, hvis de ikke anvender denne transportvej de første gange.

"Det virker som om, at vurderingen af trafikpåvirkningen alene baseres på Vinderupvej. Vurderingen burde baseres på påvirkningen af Suså Landevej, som allerede nu er presset. Læg hertil, at udkørslen af tunge lastvogne fra Vinderupvej til Suså Landevej jo vil kræve lysregulering, da oversigtforholdene er håbløse. Og udkørsel fra Sandbyvej vil kræve det samme. Jeg ønsker en redegørelse for, hvorledes den problematik løses."

Vi er uenige i, at det kan anses som en problematik, som skal løses, da ændringen i trafikmængden er så relativt begrænset. Om Vejdirektoratet anser det anderledes for deres vejkryds (vinderupvej/Suså Landevej) ved vi ikke, men vi tvivler.

Foderladen

"I forbindelse med foderladen vil jeg gerne have svar på, hvad den skal bruges til? Ansøger har allerede ansøgt om en stribe fodersiloer. I ansøgningsmaterialet står der, at den skal bruges til foderopbevaring. Såfremt der gives tilladelse til det, vil jeg gerne sikre mig, at den ikke efterfølgende ændre anvendelse til foderfremstilling, som fx tørring af hestebønner."

Ansøger har oplyst, at foderladen skal bruges til opbevaring af sækkevare og råvare som mineraler og soyaskrå. Der skal også være opbevaring af halm og de enkelte maskiner/redskaber, der bruges i den daglige drift på ejendommen. Ansøger oplyser, at de har kaldt det en foderlade, men lade havde måske nok været den bedste betegnelse.

Ansøger er bedt om at beskrive eventuel støjende, støvende og lugtende aktiviteter i forbindelse med drift af laden. Hertil har ansøger ikke oplyst noget. Aktiviteterne i laden er omfattet af bl.a. vilkårene om støv, støj og lugt og kommunen vurderer, at disse vilkår tilstrækkelige til at driften af laden ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne.

Kommunen vurderer, at laden er driftsmæssigt nødvendigt for en svineproduktion af en sådan størrelse og hvor der skal være mulighed for at opbevare foder i sække, mineraler og halm til rodemateriale for svinene.

”Når der nu ansøges om en foderlade af en væsentlig størrelse, undrer det mig meget, at det ikke afspejles i det antal af transportere, der er angivet til og fra ejendommen. Man må formode, at antallet af transportere stiger, hvis der skal opbevares mere foder end først antaget. Når der ansøges om så stor en foderlade, må der være tiltænkt en række andre parametre, som ikke var medtaget i første høringsmateriale.

Jeg beder derfor Næstved Kommune redegøre for, hvilken indvirkning den nye foderlade vil få på antallet af transportere til og fra anlægget og om den ansøgte foderlade i øvrigt vil, tilføre yderligere lugt, larm, støv eller andet.”

Kommunen har spurgt ansøger om transportere i forbindelse med laden, er indeholdt i det tidligere oplyste antal transportere. Dette har ansøger ikke svaret på og kommunen vurderer derfor, at der ikke kommer yderligere transportere.

Placering af gyllebeholder i forhold til søen

I husdyrbrugsloven er der fastsat et afstandskrav til placering af gyllebeholdere på minimum 100 meter fra søer over 100 m². I forhold til første udkast til miljøgodkendelsen er placeringen af de to nye gyllebeholdere flyttet, så den nærmeste kommer til at ligge mere end 100 meter fra søen. Den endelige afgørelse indeholder derfor ingen dispensation for afstandskravet for placering af gyllebeholder i forhold til søen. På baggrund heraf er vilkårene fra udkastet til afgørelsen omkring gyllebarriere fjernet.

Eksisterende gyllebeholder

”Kommunen har allerede på daværende tidspunkt givet dispensation til afstandskravet til søen, der er beliggende i haven øst for stuehuset. Dette dog tilsyneladende uden nogen form for beregning på ammoniakdepositionen til vandhul nummer 10. Dermed er tilladelsen til gyllebeholderen givet på et mangelfuldt vidensgrundlag og at orientere naboerne, hvorfor Miljøforeningen vil rette en stærk kritik af Næstved Kommune for mangelfuld sagsbehandling.”

Etablering af den eksisterende gyllebeholder krævede forud for etableringen ikke en miljøgodkendelse, da det ikke var et husdyrbrug. Det krævede dog en landzonetilladelse, fordi det var et anlæg, som blev placeret i landzonen. Da der var tale om en gyllebeholder, så krævede det også en anmeldelse efter husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er nogle faste afstandskrav. Da et af de faste afstandskrav ikke kunne blive overholdt, så blev der ansøgt om dispensation. Vi skulle på dette tidspunkt ikke vurdere påvirkningen af ammoniak på den omkringliggende natur eller lugt, men vi skulle vurdere om der kunne dispenseres med henblik på at kunne opnå beskyttelse af søen, som der var ansøgt om dispensation til. Dispensationen for placering af gyllebeholderen inden for afstandskravet på 100 meter til søen på egen ejendom kræver ikke orientering af naboerne. Havde der været ansøgt om dispensation til naboskel, nabobeboelse eller andet, så ville den eller de pågældende naboer være blevet hørt.

Rørføring af gylle

Etableringer af rørføringer i jorden til pumpning af gylle (undtagen ledninger mellem stalde, forbeholdere og gylletanke) og gyllerørføringer under veje kræver tilladelser fra kommunen inden disse etableres. Det er ikke forhold, som skal behandles en miljøgodkendelse, men det skal behandles sideløbende hermed, hvis de ønskes etableret. Ansøger er gjort opmærksom på, at det er anlæg som han skal ansøge om tilladelser til.

Afledning af tagvand

Afledning af tagvand kræver en tilladelse, som vil blive behandlet uafhængig af denne miljøgodkendelse. Når der bliver ansøgt om byggetilladelse til projektet, så vil byggesagsbehandleren blandt andet skulle sikre, at der er givet tilladelse til afledning af tagvand fra tagfladerne ved forinden at have kontaktet spildevandsgruppen i kommunen. De høringssvar som vi har modtaget omkring afledning/udledning af tagvand/regnvand er videregivet til vores spildevandsgruppe, som er dem skal sagsbehandle tilladelsen.

5 års- beholderkontrol

"Hvorfor vælger man ikke at føre 5-års kontrol med gyllebeholdere fra start af og ikke efter de første 10 år?"

Som udgangspunkt bliver nye gyllebeholdere vurderet at være tætte og derfor er der først et generelt krav om 10 års beholderkontrol, når en gyllebeholder er blevet 10 år gammel. Vi har ikke baggrund eller viden der sår tvivl om dette. Vi har dog skærpet de generelle regler om kontrol hvert 10 år til kontrol hvert 5 år. Det har vi blandt andet gjort på baggrund af, at gyllebeholdere ligger i et OSD-område og på baggrund af de store mængder gylle der opbevares i hver beholder.

Kumulativ effekt

"I øvrigt undrer det os, at der på s. 60 i miljøgodkendelsen og s. 22 i miljøkonsekvensrapporten står, at beregningerne er lavet "inkludativ kumulation fra mere end et husdyrbrug." Vi vil gerne vide, hvorfor der er regnet med kumulation, når det ikke er opgivet eller indregnet andre steder i miljøgodkendelsen. Og Miljøforeningen vil også gerne vide, hvilket husdyrbrug der er tale om?"

I denne sag er der ikke kumulation med andre husdyrbrug hverken i forhold til luft eller ammoniakpåvirkning af natur.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er det fastlagt hvornår, der skal tages hensyn til bidrag fra nærliggende husdyrbrug med hensyn til ammoniak og lugt (kumulativ effekt).

Kumulation vurderes ud fra omgivende husdyrbrugs ammoniakemission som et mål for størrelsen, både ved kumulation af ammoniakdeposition og lugt. I husdyrgodkendelse.dk findes et kort, som trækker oplysninger fra alle tidligere godkendte ansøgningskemaer.

Algevækst

Ud fra den kendte betragtning om, at landzonen er landbrugets arbejdsområde, afviser Miljø- og Fødevareklagenævnet (Nævnet) at fastsætte særlige vilkår til imødegåelse af algevækst hos de omboende forårsaget af ammoniakemissionen i flere sager som Nævnet har behandlet. Nævnet skriver desuden i deres afgørelser, at idet landzonen er landbrugets arbejdsområde, må algevækst accepteres.

Om risiko for forøget algevækst for naboer til husdyrbrug har Nævnet i en afgørelse anført, at der var en sådan risiko, men at en undersøgelse foretaget af Teknologisk Institut viste, at en sådan algevækst "kun" var af æstetisk karakter og altså ikke medførte egentlige materialeskader. Nævnet vurderede, at på den baggrund kan risikoen for algevækst hos naboerne ikke føre til fastsættelse af særlige vilkår, det vil sige vilkår, der ligger udover, hvad der følger af, at husdyrbruget bl.a. skal leve op til BAT.

I en klage til Nævnet, der kom fra en juletræsproducent i nærområdet til et husdyrbrug, mente klager, at den forøgede ammoniakemission knyttet til udvidelsen ville skade hans juletræsproduktion på grund af forøget algevækst. Klagen blev afvist med henvisning til, at det påklagede tema ikke var et tema omfattet af husdyrbruglovens forureningsbegreb og dermed ikke var et hensyn, som loven værnede. (Sag. 18/09846 af 7.9.2019)

På baggrund af Nævnets afvisninger i diverse sager, vurderer Næstved Kommune, at vi ikke har mulighed for at stille skærpede vilkår i forhold til at begrænse algevækst hos naboerne til Vinderuphøjvej 1.

Fluer

"Der er ingen fluegener fra husdyrbruget.

Miljøforeningen stiller sig kritisk over for denne vurdering, der præsenteres uden nogen form for evidens. Dette står som et udsagn, der har til hensigt at bevidst underspille den effekt, som det foreslåede projekt vil have på lokalsamfundet. Miljøforeningen noterer her, at flere huse nærliggende til Vinderuphøjvej 1 allerede nu har observeret større gener fra fluer end tidligere efter opførslen af den eksisterende gyllebeholder, hvorfor kommunen bør kræve bedre dokumentation for sådanne udsagn."

Det er ansøger, som vurderer, at der ikke vil forekomme fluegener fra husdyrbruget.

Kommunen vurderer, at det er muligt at foretage en effektiv fluebekæmpelse biologisk eller kemisk, der begrænser fluegenerne for de omkringboende. For at undgå fluegener er det vigtigt med en god staldhygiejne, dvs. ved at fjerne gødnings- og foderrester i staldene. En god staldhygiejne er med til at forebygge opformeringen af fluer. I et af lugtvilkårene i miljøgodkendelsen er der stillet vilkår til god staldhygiejne.

Vi vurderer, at de stillede vilkår omkring bekæmpelse af fluer og en god staldhygiejne er tilstrækkeligt, til at vi kan regulere eventuelle fluegener fra ejendommen.

Det er ikke kommunen der er myndighed på stoffer og mængder der må anvendes til fluebekæmpelse vi må/kan derfor ikke regulere det i denne miljøgodkendelse.

Rørføring til gylle under vej

"Jeg vil ligeledes have svar på om der bare gives tilladelse til at udfører pumperør til gylle under offentlige vej, og med tilhørende mere eller mindre lemfældig omgang med beton dæksler og utætte slanger og jeg skal i den forbindelse oplyse at den ene underpumpning ligger under 10m fra søen i haven ved vinderuphøjvej 1 (dette er en §3 vandhul)."

Etablering af gyllerørføringer i jorden og under veje kræver en gravetilladelse efter vejloven og den gives af Park & Vej. Desuden kræver det en tilladelse i forhold til Miljøbeskyttelsesloven før de etableres. Rørledninger mellem stalde og forbeholder/gyllebeholdere er undtaget. Kommunen har ikke givet nogen tilladelser efter Miljøbeskyttelsesloven til gyllerørføringer til denne ejendom. Ansøger er orienteret om kravet om tilladelse før etablering.

Lys

For at begrænse lysgener fra staldanlægget er der stillet følgende vilkår som kommunen vurderer, er tilstrækkelige til at begrænse eventuelle gener fra lys på ejendommen:

- Der skal anvendes bevægelsessensorer, hvor det er muligt.
- Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til 30 minutter ad gangen.
- Husdyrbruget må ikke medføre lysgener uden for ejendommens areal. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages tiltag til nedbringelse af genen.

Gylleproduktion og gylleudbringning

Normtallene for produktion af gylle fra slagtesvin er inklusive vand fra køling af svin og nedvaskning af stalde, samt det regnvand der falder i gyllebeholderne. Derfor skal det regnvand der, på grund af overdækningerne, ikke tilføres gyllebeholderne, fratrækkes gylleproduktionen på denne ejendom.

"På nuværende tidspunkt spredes gyllen ofte lørdag morgen så weekenden skal tilbringes inde for børn og voksne på grund af lugtgenerne. Derfor vil det være passende, hvis der kan blive indskrevet en hensynstagen til naboerne omkring markerne når gyllen fra de nye tanke skal spredes."

Før den 1.8.2017 var både arealerne og stald- og gødningsopbevaringsanlæg omfattet af en miljøgodkendelse. Nu er det kun staldanlægget med dyr og gødningsopbevaringsanlæg der skal have en miljøgodkendelse. Det er den generelle lovgivning der regulerer udbringning og anvendelse af gylle, herunder mængde, udbringningsmetoder og -tidspunkter, anvendelse af forsuret gylle m.m. Kommunen har derfor ikke mulighed for at stille vilkår om, at naboer f.eks. skal underrettes før gylleudbringning. Advisering af naboerne før udbringning af gylle betragtes som godt landmandskab. Det er dog op til den enkelte landmand selv at bestemme, om han vil gøre det eller ej.

"Jeg vil have klart svar på om det skønnes af vi omkring boende skal høre på traktorpumpe støj når ansøger bringer gylle ud, og ofte i døgndrift."

Kommunen har forespurgt ansøger om hvorvidt der fremadrettet vil blive brugt traktorpumpe.

Ansøger har svaret følgende:

- at det er kun ved omrøring af gyllebeholderen i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, at der står en traktor med omrører og kører,
- at der er tale om ganske få dage i den periode udbringningen står på,
- at det meste af gyllen bliver hentet med gyllevogn med sugekran, og
- at hvis der pumpes gylle direkte ud fra gyllebeholderen til selvkørende udlægger foregår det aldrig om natten og det vil ligeledes kun ske over ganske få dage.

Eventuel støj fra traktorer der anvendes til omrøring og/eller pumpning af gylle skal overholde ejendommens støjvilkår.

Sundhedsrisiko -MRSA

" Afsnittet i miljøkonsekvensrapporten om "påvirkning på befolkningen og menneskers sundhed" samt "biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter" er på ingen måde fyldestgørende (miljøkonsekvensrapport s. 29). Desuden anerkender vi ikke forfatter af miljøkonsekvensrapporten Max Jacobsen, forstkandidat, som værende en kompetent ekspert på området med den fornødne erfaring eller uddannelse til at kunne vurdere husdyrbrugets helbredsmæssige påvirkninger af de nærtboende borgeres sundhed. Miljøforeningen har tidligere i sit høringssvar redegjort for sin position på dette spørgsmål og forventer, at Næstved Kommuner imødekommer Miljøforeningens krav om yderligere dokumentation. Ansøger har heller ikke, ved hjælp af eksperter, undersøgt de omkringboendes sundhedstilstand og konkret vurderet, hvordan denne tilstand kan blive påvirket af fx emissionen af mikroorganismer, bakterier, partikler og dampformige stoffer såsom svovlbrinte, ammoniak, mercaptaner og metan, som produktionen må forventes at afstedkomme. "

Næstved Kommune vurderer, at vi ikke må tage hensyn til en eventuel sundhedsrisiko eller MRSA-smitteisiko for omboende, da det er et forhold der ikke er omfattet af husdyrbrugloven.

Natur- og Miljøklagenævnet skriver i deres afgørelser om miljøgodkendelser efter husdyrbrugloven, at de kun tage stilling til forhold, der er omfattet af husdyrbrugloven, og tager derfor ikke stilling til klagepunkter vedrørende sundhedsfare, herunder MRSA-smitte. Se bl.a. nævnets afgørelse NMK-131-00224 af 30. januar 2017.

Næstved Kommune er bekendt med det litteraturstudie fra Århus Universitet, Institut for Folkesundhed, vedrørende de eksisterende videnskabelige undersøgelser af helbredseffekten af luftforurening hos naboer til husdyrbrug som Miljøministeren har bestilt og som hun har fået i december 2020. Kommunen afventer, at Miljøstyrelsen eventuelt udmelder nye retningslinjer på området.

Forringelse af naboers ejendomsværdien

Et eventuelt fald i ejendomsværdien for nabobeboelser er ikke et kriterium som vi må tage med og vurdere på i en miljøgodkendelse til et husdyrbrug. Klagenævnet har i afgørelser, hvor der er blevet klaget over værdiforringelser af naboejendomme skrevet, at de ikke har kompetence til at tage stilling til klagepunkter vedrørende værdiforringelser af ejendomme. Det vil sige, at de ingen bemærkninger har til det klagepunkt, og det er derfor heller ikke noget vi må lægge vægt på i vores afgørelse.

Vi kan godt forstå, at det kan have stor negativ betydning, hvis ens hus falder i værdi, men vi har ingen lovhjemmel til at tage den betragtning med i vores behandling af en ansøgning om miljøgodkendelse.

Drikkevand

NK-Vand har forsyningspligt i området, jævnfør vandforsyningslovgivningen. Hvis, der ønskes leveret vand til husdyrbruget fra egen boring, vil der blive lavet en vurdering af ressourcen i området og der vil blive givet en særskilt tilladelse jævnfør Vandforsyningsloven.

Et eventuelt fald i vandtrykket, kan klares rent teknisk.

Der vil ikke blive transporteret vand i lastbiler, medmindre der opstår en nødsituation.

Ny høring

Flere har anført i deres høringssvar, at de ønsker at miljøgodkendelsen kommer i høring igen efter at høringssvarene er indarbejdet i miljøgodkendelsen. Udkast til afgørelser der har været i høring hos naboer og omkringboende skal kun i høring igen, hvis der foretages ændringer i ansøgningen eller i vilkårene som kommunen vurderer, er til ugunst for de tidligere hørte borgere. Da vi efter anden høringsperiode ikke har lavet ændring i udkastet til godkendelsen der er til ugunst for de høringsberettigede naboer, så vurderer vi, at udkastet ikke skal i en fornyet høring.

Samlet konklusion

Efter at udkastet har været i høring har vi suppleret godkendelsen med et ændret vilkår og et nyt vilkår:

- Tagflader og PVC-afdækninger på gyllebeholderne skal holdes i en mat, lys grå farve, der er ikke-reflekterende og som virker diskret set op mod himmelen.
- Ventilationssystemet og de tilhørende kanaler skal rengøres og vedligeholdes efter hvert hold dyr.

Udover disse vilkår har vi vurderet, at der ikke er mulighed for at stille skærpede vilkår i godkendelsen til Vinderuphøjvej 1. De mange klagenævnsafgørelser der er afgjort siden husdyrgodkendelsesloven blev vedtaget 1.1.2007 har lagt en rimelig klar linje for hvad kommunerne kan stille af vilkår. Vi må ikke stille vilkår som vi ved, at klagenævnet vil ophæve, hvis godkendelsen bliver påklaget til dem. Hvis der opstår væsentlige gener hos de

omkringboende, når godkendelsen er taget i brug, så er det et tilsynsanzliggende, hvor kommunen skal vurdere generne og evt. håndhæve forholdet overfor ansøger/driftherre.

Brev fra Miljøminister Lea Vermelin af den 3.maj 2021

Miljøministeren

Carsten Rasmussen
Borgmester
Næstved Kommune
caras@naestved.dk
lonie@naestved.dk

J.nr. 2021-5779
Den 3. maj 2021

Kære Carsten

Tak for dit brev af d. 29 marts 2021. På det seneste har jeg modtaget en række henvendelser fra såvel borgere som kommuner, der efterlyser et større kommunalt råderum i husdyrreguleringen.

Jeg vil i den forbindelse pege på, at husdyrreguleringen fastlægger, at kommunalbestyrelsen ikke kan godkende eller tillade etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug, hvis husdyrbruget med det ansøgte kan indebære væsentlig virkning på miljøet, som ikke kan imødegås med vilkår.

Ved godkendelse af husdyrbrug består den helt centrale beskyttelse af naboerne i de beskyttelsesniveauer, der er fastlagt i reglerne, og den praksis, der har dannet sig via Miljø- og Fødevareævnets behandling af klagesager. Der er dels tale om et generelt beskyttelsesniveau i forhold til ammoniak og lugt, dels om et beskyttelsesniveau i forhold til de miljømæssige påvirkninger vedr. støj fra trafik, landskab, støv, fluegener mv. Sidstnævnte baserer sig på en konkret vurdering fra kommunernes side, hvori de lokale miljøhensyn indgår, og kommunalbestyrelsen skal give afslag, hvis husdyrbruget med det ansøgte indebærer væsentlig virkning på miljøet, som ikke kan imødegås med vilkår, idet en overskridelse af beskyttelsesniveauerne, og den praksis, der har udviklet sig herom, betragtes som en væsentlig virkning. Der vil være tale om væsentlig virkning, når beskyttelsesniveauerne ikke kan overholdes via vilkår i den konkrete sag.

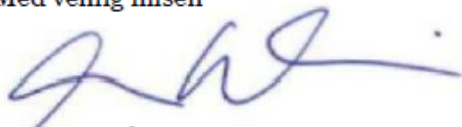

Det er således muligt at foretage konkrete vurderinger lokalt inden for rammerne af de gældende beskyttelsesniveauer. En ændring af reguleringen, der vil give kommunerne mulighed for at kunne meddele afslag, selvom beskyttelsesniveauerne er overholdt, idet der ud fra en helhedsbetragtning f.eks. kan lægges vægt på, at man ikke ønsker yderligere husdyrproduktion i kommunen, vil skabe usikre rammer for erhvervet - og for naboerne - og der vil kunne opstå store forskelle fra kommune til kommune. Jeg mener, det er et fornuftigt princip, at husdyrbrug skal behandles ens på tværs af kommunegrænserne, og det er også på denne måde, vi regulerer andre erhverv.

Henvendelserne fra kommunerne i den seneste tid har vist, at en række kommuner faktisk ikke er bevidste om, at der er en række muligheder for at varetage lokale hensyn med konkrete vilkår i godkendelserne. En del af tvivlen bunder formentlig også i, at den nye husdyrvejledning ikke er fuldt opdateret. Vejledningen af kommunerne vedr. muligheden for at inddrage en konkret vurdering af de miljømæssige påvirkninger af lokale forhold ved godkendelse af husdyrbrug er Miljøstyrelsens ansvarsområde. Der er indledt dialog med Miljøstyrelsen om forbedret vejledning på området med afsæt i den seneste tids fokus på disse forhold.

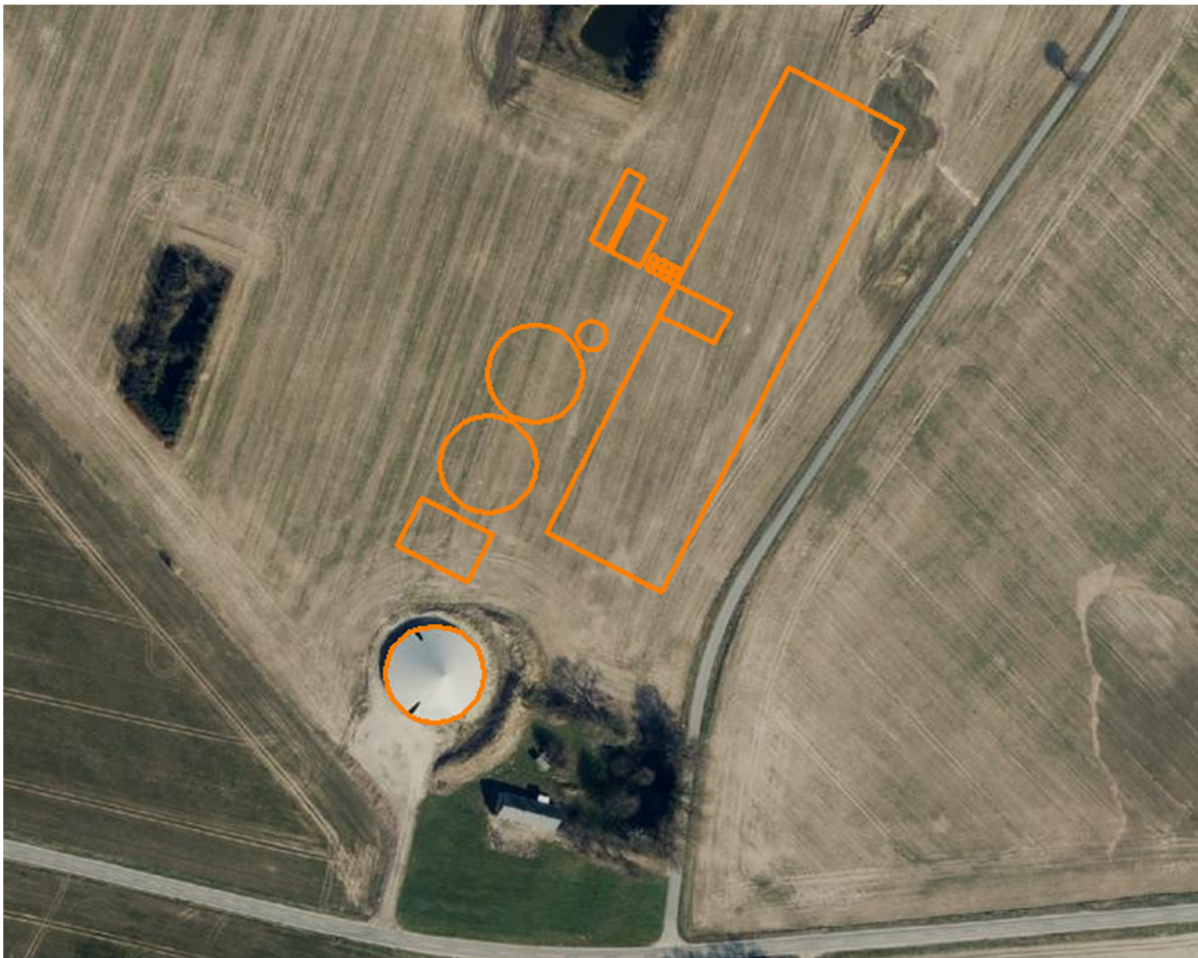
Som du måske ved, bestilte jeg sidste år et litteraturstudie fra Aarhus Universitet, Institut for Folkesundhed, vedrørende de eksisterende videnskabelige undersøgelser af helbredseffekter af luftforurening hos naboer til husdyrbrug. Rapporten modtog vi i december 2020, og mit ministerie er nu i dialog med Sundhedsministeriet om konklusionen og opfølgningen på litteraturstudiet, herunder hvilke undersøgelser, der er behov for, for at vi kan komme videre.

Med venlig hilsen

Lea Wermelin

Miljøkonsekvensrapport til ansøgning om miljøgodkendelse af etablering af en svineproduktion på Vinderuphøjvej 1, 4171 Glumsø

EJER OG DRIFTSFORHOLD

Adresse:	Vinderuphøjvej 1, 4171 Glumsø
Matr.nr.:	1 Vinderup By, Sandby
CVR nr.:	41 46 96 33
Ejer:	Susanne Haunstrup Jeppesen, Tybjergvej 20, 4160 Herlufmagle
Ansøger:	Tybjerggaard Breeding A/S, Tybjergvej 20, 4160 Herlufmagle
Kontaktperson:	Kasper Jeppesen, Tybjergvej 20, 4160 Herlufmagle Mail: kasper@tybjerggaard.dk Mobil: 40 41 91 88
Konsulent:	Max Jakobsen Miljørådgivning, Mobil: 31 34 07 17
IT-skema nr.:	220.108 – version 6

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	2
Indledning	3
1 Ikke teknisk resumé	3
2 Beskrivelse af projektet	6
2.1 Godkendelsespligt	6
2.2 Godkendelsens omfang	6
2.3 Det ansøgte projekt	6
2.3.1 Produktionsarealer	7
2.3.2 Tidligere godkendelser	7
2.3.3 Nudrift og 8-års drift	8
2.3.4 Erhvervsmæssig nødvendig	8
2.3.5 Biaktiviteter	8
2.3.6 Husdyrbrugets ophør	8
3 Beskrivelse af alternativer	8
4 Beskrivelse af ressourceforbrug	8
4.1.1 Energiforbrug	10
4.1.2 Vandforbrug	10
5 Beskrivelse af miljøpåvirkninger	10
5.1 Lokalisering	10
5.1.1 Faste afstandskrav	11
5.2 Vurdering af påvirkning af landskabet	12
5.3 Vurdering af gener i lokalområdet	13
5.3.1 Lugt	13
5.3.2 Støj fra anlæg og maskiner	14
5.3.3 Lys	15
5.3.4 Fluer og skadedyr	15
5.3.5 Støv	15
5.3.6 Transport	16
5.4 Vurdering af spildevand, husdyrgødning, affald og kemikalier	17
5.4.1 Spildevand	17
5.4.2 Husdyrgødning	17
5.4.3 Affald og kemikalier	18
5.5 Vurdering af ammoniakpåvirkning	19
5.5.1 Ammoniakfordampning fra stald og lager	19
5.5.2 Ammoniakafsætning i lokalområdet	19
5.5.3 Ammoniakafsætning på naturområder	20
5.5.4 Internationale naturbeskyttelsesområder	20
5.5.5 Kategori 1 og 2 naturområder	21
5.5.6 Kategori 3-naturområder	21
5.5.7 Øvrige naturområder	22
5.5.8 Samlet konklusion naturområder	23
6 BAT-redegørelse	24
6.1 BAT i relation til Management	24
6.2 BAT i relation til ammoniak	24
6.3 BAT i relation til foder	25
6.4 BAT i relation til energi og vand	25
6.4.1 BAT på energibesparende foranstaltninger	25
6.4.2 BAT på vandbesparende foranstaltninger	26
6.4.3 BAT miljøledelse	26
7 Uheld og risici	26
7.1 Driftsforstyrrelser og uheld	26
8 Egenkontrol	27
9 Samlet vurdering	27
Bilag 1 – Oversigt over anlægget	30
Bilag 2 – Redegørelse til OML-beregning	31

INDLEDNING

Denne miljøkonsekvensrapport redegør for ansøgning om etablering af en husdyrproduktion på Vinderuphøjvej 1, 4171 Glumsø. Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet i forbindelse med ansøgning om en ny miljøgodkendelse på ejendommen.

Det konkrete projekt er omfattet af § 16a stk. 1 i Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019).

Rapporten redegør for de faktuelle forhold ved den planlagte udvidelse, samt de forhold, der gør sig gældende ved den eksisterende produktion.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet i henhold til retningslinjerne i bilag 1 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1261 af 29. november 2019).

Rapporten er inddelt i følgende afsnit:

- Ikke teknisk resumé
- Beskrivelse af projektet
- Beskrivelse af alternativer
- Beskrivelse af ressourceforbrug
- Beskrivelse af miljøpåvirkninger
- BAT-redegørelse
- Uheld og risici
- Egenkontrol
- Samlet vurdering
- Bilag 1 oversigt over anlægget
- Bilag 2 Redegørelse til OML-beregning

1 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Beskrivelse af det ansøgte projekt

Der søges om at opføre to stalde parallelt med hinanden (tvillingestald) adskilt af en midtergang på to meter. Staldene indrettes som slagtesvinestalde med et produktionsareal på 7.200 m².

Der bygges følgende nye stalde og gødningsopbevaringsanlæg:

- En tvillingestald med et bruttoareal på 9.482 m² og et produktionsareal på 7.200 m².
- Otte fodersiloer med en kapacitet på hver 32 ton.
- To gyllebeholdere med hver et overfladeareal på 1.077 m² og en kapacitet på 5.500 m³.
- En fortank med et overfladeareal på 159 m² og en kapacitet på 570 m³.
- Et gødningshus med et areal på 240 m². Inde i gødningshuset er der en møddingsplads med et overfladeareal på 240 m² og en kapacitet på 500 m³.
- En foderlade med et areal på 600 m².
- Der placeres en ny vaskeplads ved fortanken. Vaskepladsen indrettes med afløb til gyllebeholder. Vaskepladsens dimensioner er: 7 meter x 30 meter.

De nye driftsbygninger bygges i tilknytning til en eksisterende gyllebeholder, der ligger på ejendommen lidt nord for boligen og lidt syd for en gasledning, der går tværs over matriklen.

Nye driftsbygninger er placeret så der ikke opstår konflikt med gasledningen. Derfor er de ansøgte driftsbygninger placeret ca. **8 meter** nord for gasledningen.

Alle nye driftsbygninger opføres i ikke reflekterende materialer i afdæmpede farver.

På bilag 1 er der en oversigt over driftsbygningerne. Beskrivelse af driftsbygningernes anvendelse fremgår af tabel B1.

Lugt

For at reducere lugtgenerne mest muligt fra staldanlægget vil alle afkast blive placeret tæt ved kip og ført mindst 1,3 meter over kip. Dette tiltag er med til at reducere lugtafsætningen i lokalområdet væsentligt, da ventilationsluften fra staldene slipper fri af vindturbulensen omkring staldene.

Lugtgenafstanden til nærmeste nabo, nærmeste samlede bebyggelse og byzone bliver overholdt.

Transporter

Det vurderes, at generne for nabobeboelser som følge af transport til og fra virksomheden vil være begrænsede, da ejendommens til- og frakørselsforhold ligger hensigtsmæssigt i forhold til omboende.

Ammoniakemission og påvirkning af natur

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er "Suså med Tystrup-Bavelse Sø og Slagmosen", hvor den nærmeste del ligger ca. 3 km syd for ejendommen. Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 meter fra staldanlægget.

Den ansøgte husdyrproduktion vil ikke medføre væsentlige tilstandsændringer af de pågældende naturtyper.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og transport af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som uvæsentlige. Der forventes ikke at være væsentlige gener fra støv, støj og fluer.

BAT (Bedste Tilgængelige Teknologi)

Projektet overholder den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdi) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder, der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT.

Kravet om maksimal ammoniakemission er overholdt med valg af et staldsystem med delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv i stierne) og forsuringsanlæg.

Der er desuden anvendt fast overdækning på den eksisterende gyllebeholder og de to ansøgte gyllebeholdere.

Der er endvidere anvendt BAT i forhold til management, foder, vand og energi.

Alternative løsninger

Den valgte placering af de nye driftsbygninger er foretaget ud fra følgende forudsætninger:

- der ligger en gasledning nord for den eksisterende gyllebeholder
- alle afstandskrav til naboskel skal overholdes
- placering af stalden langs med Vinderuphøjvej vurderes at følge linjerne i landskabet bedst muligt

De nye driftsbygninger er placeret så tæt ved eksisterende gyllebeholder som muligt. Der er 20 meter imellem eksisterende gyllebeholder og ny gyllebeholder. Gasledningen ligger imellem de to gyllebeholdere. Staldens sydligste hjørne er placeret ca. **8 meter** nord for gasledningen.

Følgende alternative placeringer er fravalgt:

- placering af ny stald på modsatte side af Vinderuphøjvej
- placering af ny stald vinkelret på Vinderuphøjvej

De to alternative placeringer er fravalgt, da det vurderes, at begge alternative placeringer vil give en større påvirkning på landskabet.

En placering på modsatte side af Vinderuphøjvej vil betyde, at nye driftsbygninger kommer til at ligge mere spredt i forhold til de eksisterende bygninger på ejendommen. Det vil give mindre harmonisk indtryk.

En placering, hvor stalden placeres syd-/østvendt vinkelret på Vinderuphøjvej, vurderes at give et mere disharmonisk indtryk i landskabet, da bygninger placeret langs veje følger linjerne i landskabet. En placering, hvor stalden er øst-/vestvendt, vil endvidere betyde, at det vil blive vanskeligt at opfylde afstandskravene til naboskel mod vest og Vinderuphøjvej mod øst. Der ligger desuden et vandhul mod vest (naturpunkt 9 på figur 3), der vil give vanskeligheder ved placeringen af stalden.

På ovenstående baggrund vurderes det dermed, at de ansøgte driftsbygninger påvirker landskabet mindst muligt samtidig med at nye driftsbygninger placeres så tæt ved eksisterende bygninger som muligt.

0-alternativ

Strukturudviklingen i dansk landbrug betyder, at der kontinuerligt bliver færre, men større landbrug. De enkelte landbrugsvirksomheder har derfor brug for, hvis de vil overleve at udvikle mere effektive og miljøvenlige driftsformer.

Et 0-alternativ på Vinderuphøjvej 1 vil betyde, at der ikke sker en nødvendig udvikling af en moderne svineproduktion, hvor emissionerne fra staldanlægget er lavt pr. produceret enhed.

Et 0-alternativ vil også betyde, at Danmarks forpligtigelser overfor EU i forhold til en reduktion af ammoniakemissionen fra husdyrbrug vanskeliggøres, da den krævede reduktion i ammoniakemissionen på 24 % i 2020 i forhold til niveauet for ammoniakemissionen i 2005 nødvendiggør nye moderne stalde med de bedst tilgængelige teknologier.

Ved at etablere et nyt staldanlæg på Vinderuphøjvej 1 sikres en fremtidig moderne driftsform, hvor der anvendes nye miljøteknologier, der nedbringer miljøbelastningen pr. produceret enhed.

2 BESKRIVELSE AF PROJEKTET

2.1 Godkendelsespligt

Det konkrete projekt er omfattet af § 16a stk. 2 i Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019). Ansøgningsskema (nr. 220.108) med beregninger er indsendt til Næstved Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk

2.2 Godkendelsens omfang

Husdyrproduktionen på Vinderuphøjvej 1 drives teknisk og forureningsmæssigt adskilt fra øvrige ejendomme med husdyrproduktion. Det er derfor kun ejendommen på Vinderuphøjvej 1, der er omfattet af den konkrete miljøansøgning.

2.3 Det ansøgte projekt

Der søges om at opføre to stalde parallelt med hinanden (tvillingestald) adskilt af en midtergang på to meter. Staldene indrettes som slagtesvinestalde med et produktionsareal på 7.200 m². Staldsystemet er delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv). For at opfylde BAT-krav til ammoniakemission bliver der installeret et forsuringsanlæg.

Der bygges følgende nye driftsbygninger:

- En tvillingestald med et bruttoareal på 9.482 m² og et produktionsareal på 7.200 m². I midten af den vestvendte side af stalden vil der være et foderrum/udleveringsrum
- Otte fodersiloer med hver en kapacitet på 32 ton ved midten af stalden.
- To gyllebeholdere med hver et overfladeareal på 1.077 m² og en kapacitet på 5.500 m³.
- En fortank med et overfladeareal på 159 m² og en kapacitet på 570 m³.
- Et gødningshus med et areal på 240 m². Inde i gødningshuset er der en møddingsplads med et overfladeareal på 240 m² og en kapacitet på 500 m³.
- En foderlade med et areal på 600 m².
- Der placeres en ny vaskeplads ved fortanken. Vaskepladsen indrettes med afløb til gyllebeholder. Vaskepladsens dimensioner er: 7 meter x 30 meter.

Alle nye driftsbygninger opføres i tilknytning til eksisterende bygninger, og opføres i traditionel byggestil. Alle nye driftsbygninger opføres i materialer der ikke er reflekterende og i afdæmpede farver.

Der søges også om at opføre et gødningshus til opbevaring af fiber fra et smellfighteranlæg. Det er ikke nødvendigt at installere smellfighteranlægget af hensyn til reduktion i lugtemissionen, men ansøger ønsker muligheden for at kunne separere gyllen og til det formål skal der bruges et gødningshus til fiberfraktionen.

Endelig søges der også om en ny foderlade, der skal anvendes til foder til dyrene.

På bilag 1 er der en oversigt over driftsbygningerne. Beskrivelse af driftsbygningernes anvendelse fremgår af tabel B1.

Ny slagtesvinestald

Den nye slagtesvinestald opføres som en dobbeltstald (tvillingstald).

Dimensioner på slagtesvinestald

Længde: 195,5 meter

Bredde: 48,5 meter (inklusive mellemgang)

Kiphøjde: 7 meter
Bruttoareal: 9.482 m²
Produktionsareal: 7.200 m²

Nye fodersiloer

Der opføres otte fodersiloer.

Dimensioner på hver fodersilo:

Diameter: 3 meter
Højde: ca. 9,3 meter
Kapacitet: 45 m³ (ca. 32 ton)

Foderlade

Længde: 30 meter
Bredde: 20 meter
Benhøjde: 5 meter
Kiphøjde: 7,5 meter

Nye gødningsopbevaringsanlæg

Der opføres to gyllebeholdere, en fortank (procestank) og et gødningshus.

Der opføres to identiske gyllebeholdere (med fast overdækning)

Diameter: 37 meter
Søjlehøjde: 5 meter
Sidehøjde over terræn: 2,5 meter
Maksimal højde: ca. 9 meter (top af PVC-overdækning)
Overfladeareal: 1.077 m²
Kapacitet: 5.500 m³

Dimensioner på fortank/procestank

Diameter: 14,2 meter
Søjlehøjde: 4 meter
Højde over terræn: 1 meter
Overfladeareal: 159 m²
Kapacitet: 570 m³

Gødningshus

Længde: 20 meter
Bredde: 12 meter
Kiphøjde: 7 meter
Overfladeareal: 240 m²
Kapacitet: 500 m³ (ca. 250 ton)

2.3.1 Produktionsarealer

Husdyrproduktionen foregår i to sammenbyggede stalde (tvillingestald) med en midtergang.

Staldene indrettes, så der er et produktionsareal på maksimalt 7.200 m².

2.3.2 Tidligere godkendelser

Der er ikke tidligere givet miljøgodkendelse til en husdyrproduktion på ejendommen.

2.3.3 Nudrift og 8-års drift

Der er tale om en etablering af en husdyrproduktion, og der er derfor ingen produktionsarealer i nudrift og 8-årsdrift.

Der er en eksisterende gyllebeholder på ejendommen, der er etableret for mindre end 8 år siden. Der er derfor et overfladeareal fra gødningsopbevaringsanlæg i nudriften, men ikke i 8-årsdriften.

2.3.4 Erhvervsmæssig nødvendig

De ansøgte driftsbygninger er erhvervsmæssigt nødvendige for at fremtidssikre en husdyrproduktion på ejendommen.

For at kunne drive husdyrbrug og stå imod den stigende konkurrence er det nødvendigt at udvikle og effektivisere de respektive produktionsanlæg. Strukturudviklingen i Danmark går mod større og færre landbrug. I tråd med dette ønskes der at etablere en husdyrproduktion på Vinderuphøjvej 1, og til det skal der bruges et moderne staldanlæg.

Derfor søges der om at opføre et nyt moderne produktionsanlæg til slagtesvin, hvor de økonomisk set mest optimale teknologier anvendes til at nedbringe emissionerne fra anlægget mest muligt. Der er således tale om et staldanlæg, hvor emissioner som ammoniak og lugt er meget lave.

Større enheder giver mulighed for at reducere de økonomiske omkostninger og reducere miljøbelastningen pr. produceret enhed.

2.3.5 Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

2.3.6 Husdyrbrugets ophør

Der er ingen planer om, at husdyrproduktionen skal ophøre, men det forventes, at landbrugsvirksomheden fortsat effektiviseres, optimeres og udvides i det omfang, det er krævet for at følge med udviklingen.

Hvis husdyrproduktionen på ejendommen ophører, vil stalde og gødningsopbevaringsanlæg blive tømt og rengjort således, at produktionsanlægget afvikles miljømæssigt forsvarligt.

Det betyder, at følgende vil blive foretaget:

- Overskydende husdyrgødning i kummer og kanaler tømmes og fjernes på forsvarlig vis.
- Staldene bliver rengjorte.
- Inventar og andet metal afhændes til skrothandler eller lign.
- Alt affald, der kan genbruges, leveres til genbrugsstation eller lign.
- Affald, der ikke kan genbruges, afskaffes efter gældende regler.

3 BESKRIVELSE AF ALTERNATIVER

Alternative løsninger

Den valgte placering af de nye driftsbygninger er foretaget ud fra følgende forudsætninger:

- der ligger en gasledning nord for den eksisterende gyllebeholder
- alle afstandskrav til naboskel skal overholdes

- placering af stalden langs med Vinderuphøjvej vurderes at følge linjerne i landskabet bedst muligt

De nye driftsbygninger er placeret så tæt ved eksisterende gyllebeholder som muligt. Der er 20 meter imellem eksisterende gyllebeholder og ny **foderlade**. Gasledningen ligger imellem de to **bygninger**. Staldens sydligste hjørne er placeret ca. **8 meter** nord for gasledningen.

Følgende alternative placeringer er fravalgt:

- placering af ny stald på modsatte side af Vinderuphøjvej
- placering af ny stald vinkelret på Vinderuphøjvej

De to alternative placeringer er fravalgt, da det vurderes, at begge alternative placeringer vil give en større påvirkning på landskabet.

En placering på modsatte side af Vinderuphøjvej vil betyde, at nye driftsbygninger kommer til at ligge mere spredt i forhold til de eksisterende bygninger på ejendommen. Det vil give mindre harmonisk indtryk.

En placering, hvor stalden placeres syd-/østvendt vinkelret på Vinderuphøjvej, vurderes at give et mere disharmonisk indtryk i landskabet, da bygninger placeret langs veje følger linjerne i landskabet. En placering, hvor stalden er øst-/vestvendt, vil endvidere betyde, at det vil blive vanskeligt at opfylde afstandskravene til naboskel mod vest og Vinderuphøjvej mod øst. Der ligger desuden et vandhul mod vest (naturpunkt 9 på figur 3), der vil give vanskeligheder ved placeringen af stalden.

På ovenstående baggrund vurderes det dermed, at de ansøgte driftsbygninger påvirker landskabet mindst muligt samtidig med at nye driftsbygninger placeres så tæt ved eksisterende bygninger som muligt.

0-alternativ

Strukturudviklingen i dansk landbrug betyder, at der kontinuerligt bliver færre, men større landbrug. De enkelte landbrugsvirksomheder har derfor brug for, hvis de vil overleve at udvikle mere effektive og miljøvenlige driftsformer.

Et 0-alternativ på Vinderuphøjvej 1 vil betyde, at der ikke sker en nødvendig udvikling af en moderne svineproduktion, hvor emissionerne fra staldanlægget er lavt pr. produceret enhed.

Et 0-alternativ vil også betyde, at Danmarks forpligtigelser overfor EU i forhold til en reduktion af ammoniakemissionen fra husdyrbrug vanskeliggøres, da den krævede reduktion i ammoniakemissionen på 24 % i 2020 i forhold til niveauet for ammoniakemissionen i 2005 nødvendiggør nye moderne stalde med de bedst tilgængelige teknologier.

Ved at etablere et nyt staldanlæg på Vinderuphøjvej 1 sikres en fremtidig moderne driftsform, hvor der anvendes nye miljøteknologier, der nedbringer miljøbelastningen pr. produceret enhed.

4 BESKRIVELSE AF RESSOURCEFORBRUG

Virksomhedens ressourceforbrug går primært til el- og vandforbrug, der anvendes til husdyranlægget.

4.1.1 Energiforbrug

Energi anvendes primært til ventilation, lys, foderanlæg og rengøring.

Nedenstående tabel 1 viser det nuværende og den ansøgte produktions forventede energiforbrug.

Tabel 1. Energiforbrug i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt
El (kWh)	0 kWh	325.000 kWh

I afsnit 6 er der redegjort for anvendelse af BAT- på energibesparende foranstaltninger.

4.1.2 Vandforbrug

Vand anvendes primært til drikkevand. Nedenstående tabel 2 viser det nuværende og den ansøgte produktions forventede vandforbrug.

Tabel 2. Vandforbrug i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt
Drikkevand (inkl. drikkevandsspild)	0 m ³	21.500 m ³
Vand til vask af stalde	0 m ³	1.000 m ³
Vandforbrug i alt	0 m³	22.500 m³

Der ønskes at anvendes vand fra egen boring, der ligger på ejendommen Stokkebrovej 2, 4160 Herlufmagle.

Der søges om særskilt indvindingstilladelse til at bruge den konkrete boring.

I afsnit 6 er der redegjort for anvendelse af BAT- på vandbesparende foranstaltninger.

5 BESKRIVELSE AF MILJØPÅVIRKNINGER

5.1 Lokalisering

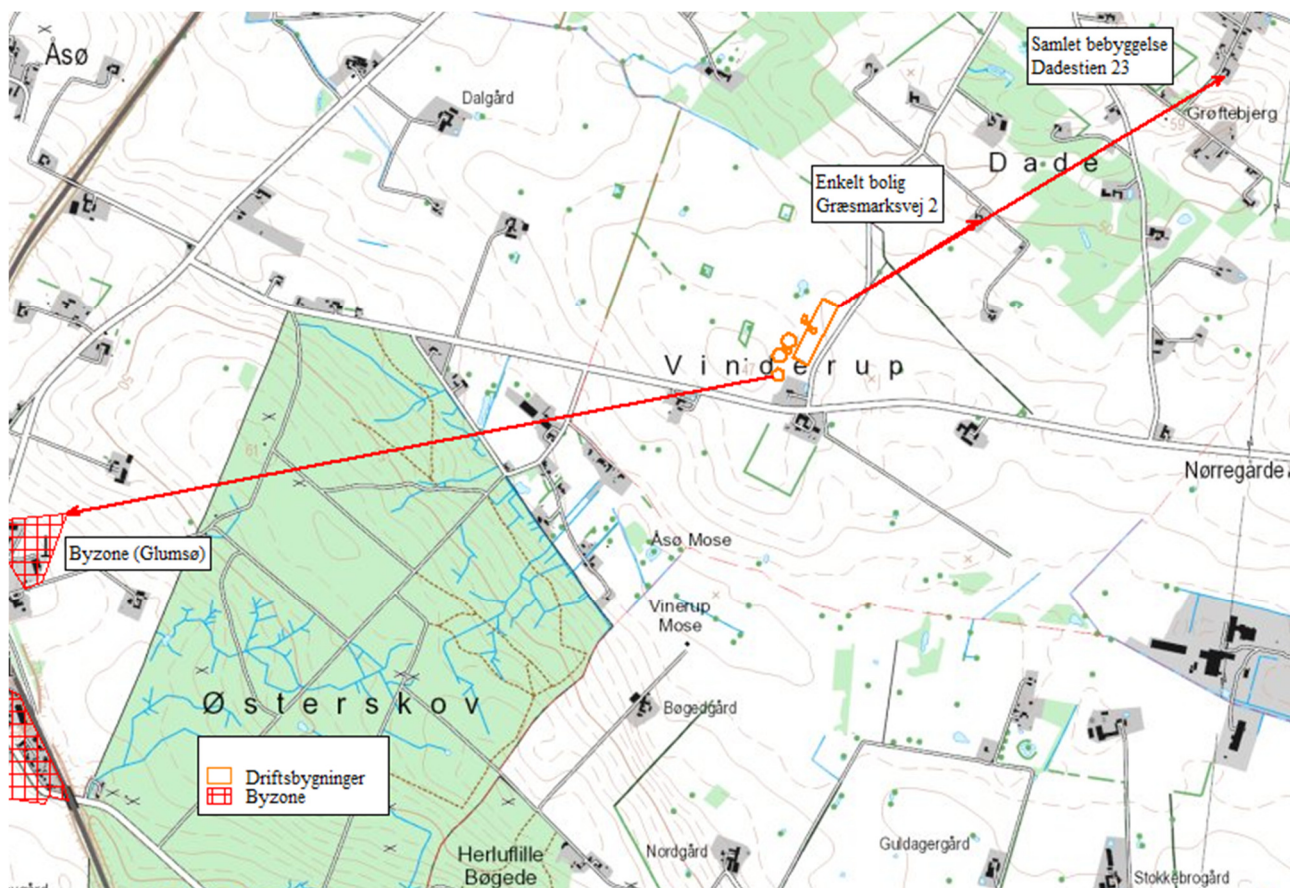
Husdyrbruget er placeret i landzonen med ca. 475 meter til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Græsmarksvej 2), der ligger nordøst for nærmeste nye driftsbygning.

Nærmeste byzone ligger ved Glumsø ca. 2,1 km vest sydvest for driftsbygningerne.

Nærmeste nabobeboelse i samlet bebyggelse er Dadestien 23, der ligger ca. 1,3 km nordøst for driftsbygningerne.

Afstandene er målt fra de nærmeste stalde- og husdyrgødningsopbevaringsanlæg.

Nedenstående figur 1 viser et kort med placering af nabobeboelser, byzone og samlet bebyggelse i forhold til husdyrbrugets anlæg.

Figur 1. Beliggenhed i forhold til nabobeboelser, byzone og samlet bebyggelse.

5.1.1 Faste afstandskrav

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. husdyrbruglovens kap. 2 (§§ 6 og 8) er angivet i nedenstående tabel 3.

Tabel 3. Afstande ift. § 6 og 8. Afstandene er målt som nærmeste afstand fra husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg til de respektive områder.

	Afstand fra anlægget	Afstandskrav jf. husdyrloven
Ikke almene vandforsyningsanlæg	>25 meter	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg	>50 meter	50 meter
Vandløb (herunder dræn og søer)	>15 meter	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	>15 meter	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	>25 meter	25 meter
Beboelse på samme ejendom	>15 meter	15 meter
Naboskel	>30 meter	30 meter
Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Græsmarksvej 2)	475 meter	50 meter
Nærmeste samlede bebyggelse (Dadestien 23)	1,3 km	50 meter
Nærmeste byzone (Glumsø)	2,1 km	50 meter

På ovenstående baggrund vurderes det, at det ansøgte overholder husdyrbruglovens afstandskrav.

5.2 Vurdering af påvirkning af landskabet

Beskrivelse af de ansøgte bygninger

I forbindelse med udvidelsen bygges der en ny slagtesvinestald (tvillingstald), otte fodersiloer, en procestank og to gyllebeholdere. De nye driftsbygninger placeres i tilknytning til en eksisterende gyllebeholder. De nye stalde er to smalle bygninger placeret på langs af hinanden adskilt af en mellemgang. Kiphøjden på slagtesvinestaldene er ca. 7 meter. Fodersiloerne er ca. 9 meter høje. **Foderladen har en kiphøjde på 7,5 meter.**

Procestanklen er højst 1 meter over terræn, mens de to gyllebeholdere har en maksimal højde på ca. 9 meter over terræn (toppen af PVC-dug). **Den ansøgte vaskeplads vil ikke være synlig i landskabet, da den ikke vil være mere end 0,1-0,2 meter over terræn.**

Området er relativt fladt og terrænreguleringen i forbindelse med opførelsen af de nye driftsbygninger vil ikke være mere end ca. 2 meter.

Alle nye driftsbygninger opføres i materialer, der ikke er reflekterende og i afdæmpede farver.

Stalden opføres med facader med en yderbeklædning bestående af søstenselementer i sin naturlige afdæmpede farve. Tagpladerne kommer til at bestå af grå eternitplader og gavltrekanterne af metalplader i rød farve.

Gødningshuset opføres med yderbeklædning af metalplader i tilsvarende afdæmpede rødlige farver og en tagbeklædning af grå eternitplader.

Gyllebeholderne opføres med grå betonelementer og en fast overdækning bestående af grå PVC-dug.

Beskrivelse af påvirkningerne på landskabet

Ejendommen er beliggende øst for Glumsø. Ejendommen er placeret i landzone i et område, som er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde og er primært forbeholdt landbrug.

Området er præget af et landskab i middel skala domineret af marker, spredte beplantninger, levende hegn, skove samt spredt bebyggelse. Landskabet er let kuperet. Der ligger flere større husdyrbrug og en grusgrav i lokalområdet (indenfor ca. 2 km). Området bærer generelt præg af at bestå af intensivt dyrkede marker med begrænset naturindhold.

De ansøgte driftsbygninger påvirker ikke fredninger og ligger udenfor skov-, fortidsminde-, strand-, klit- sø- og å-beskyttelseslinjer. Der ligger ingen sten- og jorddiger i nærheden af driftsbygningerne.

Ejendommen ligger udenfor særlige landskabelige områder og udenfor kulturhistoriske værdifulde områder som kystkulturmiljøer, bevaringsværdige landsbyer, bevaringsværdige ejerlav og udenfor kirkebeskyttelseszoner.

Terrænet ved ejendommens driftsbygninger er relativt fladt, og der skal dermed ikke foretages større terrænmæssige ændringer i forbindelse med det planlagte byggeri.

Det forventes, at stalden og gødningshuset kommer til at ligge i kote ca. 42-43 meter. Gyllebeholdernes betonelementer kommer til at være ca. 2-2,5 meter over terræn og

forventes at ligge i kote ca. 42-43 meter. Foderladen kommer til at ligge i kote ca. 42-43 meter.

De ansøgte driftsbygninger vil efter den planlagte etablering ligge som en samlet enhed, hvor alle nye driftsbygninger ligger i tilknytning til hinanden.

På grund af landskabets karakter som middel skala landskab med spredte læhegn og mindre skovområder vurderes det, at ejendommens samlede bebyggelse ikke kommer til at virke dominerende i landskabet.

For at mindske staldanlæggets synlighed i landskabet er det planlagt at etablere en afskærmende beplantning. På bilag 1 er der vist forslag til afskærmende beplantning.

På den baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil påvirke de landskabelige interesser væsentligt.

5.3 Vurdering af gener i lokalområdet

5.3.1 Lugt

For at reducere lugtafsætningen i lokalområdet mest muligt, er følgende tiltag valgt:

- forhøjelse af afkastene så de sidder mindst 1,3 meter over kiphøjde på staldene.

I tabel 4a nedenfor er der foretaget lugtberegninger i forhold til de områder og beboelser, der er beskrevet i afsnit 5.1 og 5.1.1. Lugtberegningerne er ikke foretaget med anvendelse af forhøjelse af afkast, da det ikke er muligt direkte via IT-ansøgningssystemet (www.husdyrgodkendelse.dk) at indtaste effekten af forhøjede afkast.

Der er derfor foretaget en mere specifik beregning med lugtspredningsprogrammet OML-multi.

I den efterfølgende tabel 4b er resultaterne fra OML-beregningerne vist.

Tabel 4a. Lugtberegninger fra IT-ansøgningssystemet (www.husdyrgodkendelse.dk). Den vægtede gennemsnitsafstand svarer til afstanden målt fra et vægtet lugtcentrum af staldanlægget til den nærmeste "kant" af nabobeboelse, byzone eller lokalplanlagte områder. Den vægtede gennemsnitsafstand er længere end den nærmeste målte afstand fra kant af stald- og/eller husdyrgødningsopbevaringsanlæg (jf. tabel 3).

Områdetype	Beregningsmodel*	Vægtet gennemsnitsafstand	Lugtgenafstand
Enkelt bolig Græsmarksvej 2	Ny	574 meter	678 meter
Samlet bebyggelse Dadestien 23	Ny	1.418 meter	1.216 meter
Byzone (Glumsø)	Ny	2.286 meter	1.549 meter

* Det er den ny lugtvejledning, der beregner den største lugtgenafstand.

Lugtberegninger i IT-ansøgningsskemaet viser, at lugtgenafstanden for nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Græsmarksvej 2) ikke umiddelbart er overholdt.

Lugtgenkravene overholdes for den samlede bebyggelse (Dadestien 2) og byzoneområdet ved Glumsø.

For at reducere lugtafsætningen i lokalområdet vil ansøger hæve alle afkast så de sidder mindst 1,3 meter over kip på staldene. Herved sker der en bedre fortynding af

ventilationsluften, da ventilationsluften slipper fri af vindturbulensen omkring bygningerne. Det betyder, at ventilationsluften bedre fortyndes op i atmosfæren med det resultat til følge, at lugtafsætningen reduceres.

Som det fremgår af tabel 4a, er det den standardiserede lugtspredningsmodel efter OML-modellen, der beregner den længste lugtgeneafstand. Derfor er det muligt at erstatte lugtberegningen med en konkret spredningsberegning med OML-multi. Der er derfor foretaget en mere præcis beregning med OML-multi, hvor der er taget højde for de væsentlige ændringer, der foretages af ventilationsanlægget.

I tabel 4b nedenfor fremgår de beregnede lugtgeneafstande med OML-multi.

Tabel 4b. Lugtgeneberegninger beregnet med OML. Den vægtede gennemsnitsafstand er målt fra det vægtede lugtcentrum af staldanlægget. I forhold til den vægtede gennemsnitsafstand til de respektive områder, er der en lille forskel i forhold til beregningerne vist i tabel 4a. Det skyldes at lugtberegningerne med OML-multi er mere præcise.

Områdetype	Vægtet gennemsnitsafstand	Lugtafsætning	Genekriterie overholdt
Enkelt bolig (Græsmarksvej 2)	580 meter	14 OU	Ja
Samlet bebyggelse (Dadestien 23)	1.420 meter	5 OU	Ja
Byzone (Glumsø)	2.285 meter	3 OU	Ja

Der er vedhæftet en redegørelse med resultatfilen fra OML-beregningen som særskilt bilag 2 (inklusive bilagene A-C). Afkastenes placering på stalden fremgår af bilag

Da alle lugtgeneafstande er overholdt, vurderes der ikke at være problemer i forhold til lugt.

5.3.2 Støj fra anlæg og maskiner

Beskrivelse af støjkloder

Støjkloder fra landbrugsvirksomheden kan forekomme fra følgende kloder:

- Staldanlæg (fodringsanlæg, vakuumpumper, kompressorer m.m.) og ventilationsanlæg.
- Interne og eksterne transportere.
- Ind- og udlevering af grise.
- Levering af foder/korn.

Beskrivelse af driftsperioder

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor tidsrummet 07.00-18.00. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af grise. Disse transportere kan forekomme på alle tider af døgnet.

Der kan også komme afvigelser i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, der i et begrænset antal dage om året kan forekomme på alle tider af døgnet.

Beskrivelse af tiltag mod støj

Ventilationsanlægget vil være i konstant drift, men støjen herfra vil være lav. Der bliver installeret ventilatormotorer med et lavt støjniveau. Ventilationsanlægget serviceres og vedligeholdes, hvilket er medvirkende til, at støj herfra er minimal.

Der fodres med færdigblandet foder, og levering af foder sker ved, at det snegles eller pumpes over i fodersiloerne. Der opsættes otte fodersiloer med hver en kapacitet på ca. 32 ton. Fodersiloerne placeres ved foderrummet på staldens vestvendte midte. Der er ingen støjende aktivitet i forbindelse med indblæsning af foder.

Vask af køretøjer med højtryksrensere på vaskepladsen, vil ikke give anledning til støjgener i lokalområdet. Dels er afstanden relativ stor til de nærmeste nabobeboelser og dels er der driftsbygninger og levende hegn imellem vaskeplads og nabobeboelser. Vaskepladsens placering er vist på bilag 1.

Staldanlægget er et moderne anlæg og motorer fra fodringsanlæg, vakuumpumper, kompressorer m.m. er placeret indendørs, hvorfor støj herfra er minimal.

Det forventes ikke, at transporter vil give anledning til væsentlige støjgener, da der er relativt langt til nabobeboelser, og da der er gode til- og frakørselsveje til ejendommen.

Det forventes, at ca. 10-20 % af transporterne vil ligge udenfor tidsrummet 07.00-18.00. Alle generelle krav vedrørende støj fra ejendommen vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderer ansøger, at det ikke er nødvendigt med specielle tiltag for at sikre omboende mod støjgener. Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi.

5.3.3 Lys

Lyset i staldene vil primært være tændt i tidsrummet kl. 06.00 til 20.00.

Der er ingen kraftige udendørs lyskilder. Der sidder orienteringslys over indgangsdøren til staldene. Der er dermed ingen stærke generende lyskilder, som kan genere naboer.

5.3.4 Fluer og skadedyr

Generel beskrivelse af skadedyr

Generelt lægges der vægt på en hurtig og effektiv bekæmpelse af skadedyr ved konstatering af deres tilstedeværelse. Forekomst af skadedyr forebygges blandt andet ved daglig oprydning og fjernelse af gødning, halm og foderrester. Al bekæmpelse af skadedyr sker i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af fluebekæmpelse

Der er ingen fluegener fra husdyrbruget.

I det omfang det er nødvendigt, vil der blive foretaget fluebekæmpelse i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Hvis der opstår problemer med rotter, vil bekæmpelse ske i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

5.3.5 Støv

Der kan forekomme støvgener ved den daglige håndtering af foder og halm m.m. Dette vurderes dog ikke at have en væsentlig påvirkning på naboerne dels på grund af staldanlæggets placering i forhold til naboerne, og dels på grund af den store afstand til nærmeste nabobeboelse.

5.3.6 Transport

Arbejdskørsel til og fra staldanlægget sker via Vinderupvej.

Der er en eksisterende overkørsel til den offentlige vej, der i dag anvendes til transporter til og fra den eksisterende gyllebeholder. Denne overkørsel vil også blive benyttet i ansøgt drift.

Der anvendes ingen overkørsel til Vinderuphøjvej, da det vurderes, at det er bedst at køre direkte ud på Vinderupvej, der er en bedre vej til formålet.

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med husdyrgødning, levering og afhentning af svin og foder. Transporterne vil primært foregå i tidsrummet 07.00-18.00, men der kan også være tidspunkter med øget trafik på og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter. Med primært menes 80-90 % af transporterne.

Alle grænser for tilladelig støj fra transporter til og fra ejendommen vil blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå gene fra transport. Reglerne for udkørsel af husdyrgødning vil blive overholdt. En del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage.

På figur 2 nedenfor vises til- og frakørselsveje til staldanlægget.

Figur 2. Til- og frakørselsveje til ejendommen.

I tabel 5 nedenfor er antal transporter vist og det tidsinterval transporterne primært vil ligge indenfor.

I det omfang det er muligt, lægges transporterne på hverdage.

Tabel 5. Transporter til og fra ejendommen.

Art	Antal transporter/år ansøgt	Transporter ugedage ansøgt	Tidspunkt*
Levering af grise	100	Hverdage	07.00-18.00
Afhentning af grise til slagteri	200	Hverdage	06.00-18.00
Afhentning af døde dyr	104	Alle dage	07.00-18.00
Levering af foder	250	Hverdage evt. lørdage	07.00-18.00 07.00-14.00
Gylleudbringning (traktor)	190	Sæsonbestemt	00.00-24.00
Gylleudbringning (lastbil)	350	Sæsonbestemt	00.00-24.00
Halmtransporter	12	Sæsonbestemt	00.00-24.00
Diverse transporter (brændstof, renovation m.m.)	12	Alle dage	07.00-18.00
I alt (gns.)	1.218		

* Hovedparten af de respektive transporttyper (ca. 80-90 %) ligger indenfor det angivne tidsinterval.

Da der er tale om gode til- og frakørselsforhold fra privat ejendom til offentlig vej, og da der samtidig er relativt langt til de nærmeste nabobeboelser fra overkørslen til offentlig vej, vurderes det, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentlige gener.

5.4 Vurdering af spildevand, husdyrgødning, affald og kemikalier

5.4.1 Spildevand

Spildevand fra ejendommen bortledes til gyllebeholder.

Tabel 6. Spildevand (art og mængder).

Art	Nudrift	Ansøgt drift	Bortledes til
Rengøringsvand m.m.	0 m ³ *	1.000 m ³ **	Gyllebeholder
Vaskevand (vaskeplads)	0 m ³	175 m ³ **	Gyllebeholder

* Vand til rengøring af stalde er inkluderet i normtalsberegning for gylleproduktion (jf., afsnit 5.4.2).

** Inklusiv regnvand og vaskevand. Der er regnet med ca. 25 m³ vaskevand og 150 m³ regnvand.

5.4.2 Husdyrgødning

Gødningsproduktion og håndtering

Der produceres svinegylle på ejendommen, og der er følgende opbevaringsanlæg til rådighed:

Eksisterende gyllebeholder (G1):	5.530 m ³
Ny gyllebeholder (G2):	5.500 m ³
Ny gyllebeholder(G3):	5.500 m ³
Ny fortank/procestank:	570 m ³
Opbevaringsanlæg i alt flydende husdyrgødning:	17.100 m³

Ny møddingsplads:*	500 m ³
Opbevaringsanlæg i alt fast husdyrgødning:	500 m³

*Møddingspladsen ligger i et gødningshus. Der er således ingen opsamling af regnvand på møddingspladsen.

Hvis der installeres et smellfighteranlæg, bliver der etableret et separationsanlæg, hvor gyllen fra staldene bliver separeret. Fiberfraktionen fra gylleseparationen opbevares på en ny møddingsplads, hvorfra det læses i containere og køres til biogasanlæg.

Møddingspladsen bygges som et gødningshus, så der er ingen opsamling af regnvand på møddingspladsen.

I tabel 7 nedenfor er der lavet en opgørelse over den årlige produktion af husdyrgødning.

I henhold til § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrbrug råde over opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne om udbringningstidspunkter m.v.

Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel.

Tabel 7. Opgørelse af opbevaringsbehov og opbevaringskapacitet, jf. Landbrugets Byggeblade 95.03-03.

Dyretype	Staldtype	Antal	Gylle m ³ /år/dyr	Dybstrøelse m ³ /år/dyr	Gylle m ³ /år i alt	Dybstrøelse t/år i alt
Slagtesvin (31-113 kg)	Gylle	40.000	0,55	-	22.200	0
Gødningsproduktion i alt					22.200	0
Fradrag for overdækning af gyllebeholder					1.502	0
Vand fra befæstede arealer:					175*	
Gødningsproduktion inkl. overfladevand og fradrag for overdækning (i alt)					20.873	0
Nødvendig opbevaringskapacitet til 9 måneder					15.524	0
Opbevaringskapacitet til rådighed					17.100	0
Opbevaringskapacitet på ejendommen (antal måneder)					9,8	-

*Opsamlet overfladevand fra vaskeplads inklusiv vaskevand.

På ovenstående baggrund vurderes det, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den ansøgte produktion.

5.4.3 Affald og kemikalier

Døde dyr

Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr sker i henhold til reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr (BEK nr. 558 af 01/06 2011). Døde dyr opbevares under kadaverkappe på fast plads og afhentes af DAKA.

Opbevaring af olie og kemikalier

Der opbevares ikke olie, spildolie, motorolie eller kemikalier på ejendommen.

Pesticider

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Medicinrester og emballage

Medicinrester og medicinaffald opbevares utilgængeligt i lukkede beholdere.

Bortskaffelse af affald

Al affaldshåndtering sker i henhold til Næstved Kommunes affaldsregulativ.

- Fast affald og emballage afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør.
- Eventuelle medicinrester afleveres via indsamlingsordning.
- Døde dyr afhentes af DAKA.

Samlet vurdering af affald og kemikalier

Virksomheden producerer kun i meget begrænset omfang affald, og ikke noget farligt affald.

Al affald håndteres på en forsvarlig måde, der betyder, der ikke er en væsentlig forureningsmæssig risiko med virksomhedens affaldshåndtering.

På den baggrund vurderes det, at der ikke er en risiko forbundet med virksomhedens affaldsproduktion og håndtering heraf.

5.5 Vurdering af ammoniakpåvirkning

5.5.1 Ammoniakfordampning fra stald og lager

Miljøstyrelsens vejledende krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) til reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager er opfyldt (jf. afsnit 6 nedenfor).

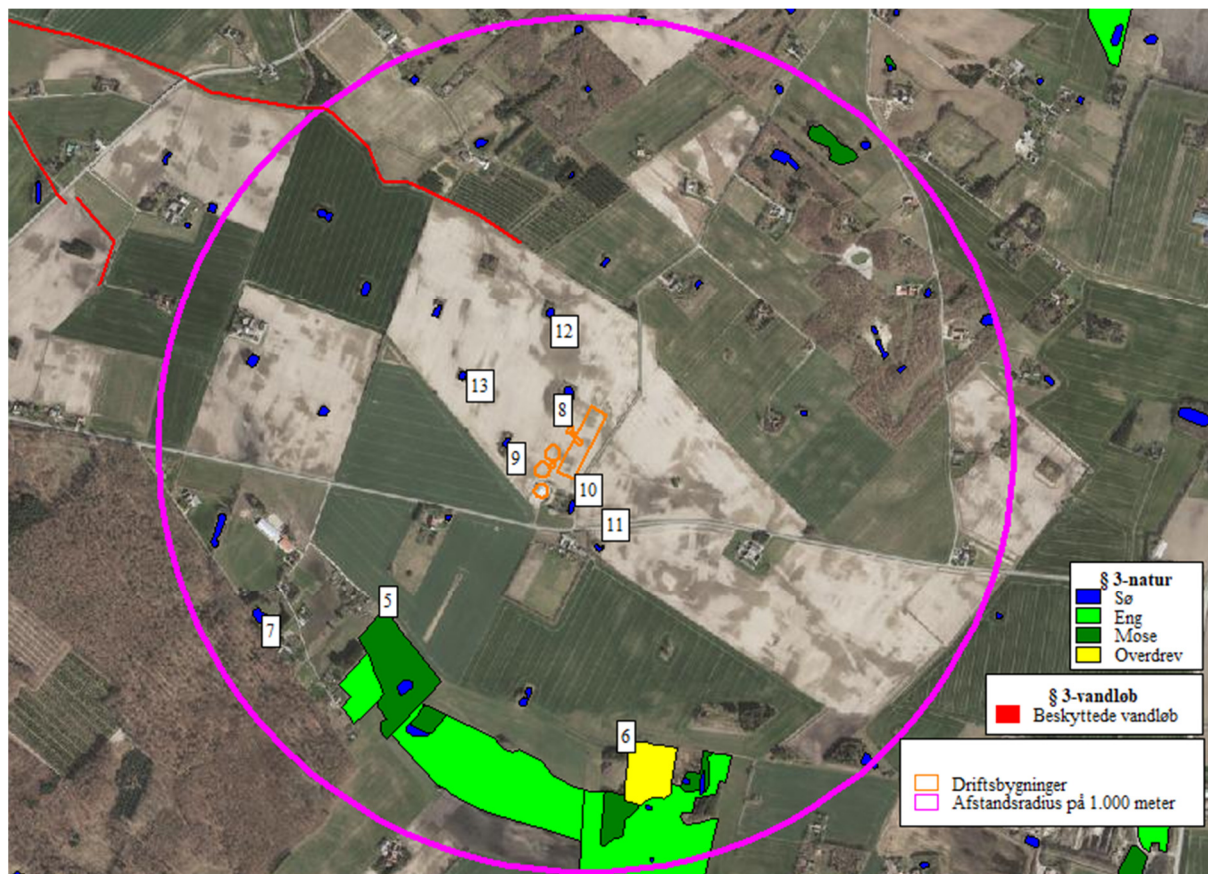
Ifølge beregningerne i Miljøstyrelsens IT-ansøgningssystem er der følgende ammoniaktab fra anlægget (stalde samt opbevaringsanlæg til husdyrgødning) i ansøgt drift, nudriften og 8-årsdriften:

	Ansøgt	Nudrift	8-års drift
Ammoniakfordampning	9.390 kg NH ₃ -N	431 kg NH ₃ -N	0 kg NH ₃ -N

Ammoniakemissionen i nudriften er den ammoniakemission, der kommer fra ejendommens eksisterende gyllebeholder. Der er ingen ammoniakemission i 8-årsdriften, da der hverken var stalde eller gyllebeholder for 8 år siden.

5.5.2 Ammoniakafsætning i lokalområdet

På figur 3 nedenfor er der en oversigt over naturområder i lokalområdet.

Figur 3. Beskyttede naturområder i lokalområdet. Afstanden til kategori 1- og 2- naturområderne er så stor, at de ikke er vist på figuren.

I de følgende afsnit beskrives de enkelte naturområder, og de beskyttelsesniveauer, der gælder for de respektive naturområder.

5.5.3 Ammoniakafsætning på naturområder

Ammoniakdepositionen på naturområderne i lokalområdet er vist i tabel 8 på næste side. Der er beregnet ammoniakdeposition på 13 naturområder, der er vist i tabel 8 med litra nr. 1-13, hvor 5-13 er vist på figur 3 ovenfor.

Tabel 8. Oversigt over ammoniakdeposition på naturområder.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Nr. 13. Vandhul nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,7	1,7	1,7
Nr. 12. Vandhul nord	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,4	1,3	1,4
Nr. 11. Vandhul sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,5	1,2	1,5
Nr. 10. Vandhul i have	Kategori 3	Ansøger	0	V	4,1	2,6	4,1
Nr. 9. Vandhul - vest	Kategori 3	Ansøger	0	V	5,8	5,5	5,8
Nr. 8. Vandhul - nord nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	V	10,6	10,4	10,6
Nr. 7. Skov - syd sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,4	0,4	0,4
Nr. 6. Overdrev - syd sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,3	0,2	0,3
Nr. 5. Mose - syd sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,4	0,4	0,4
Nr. 4. Overdrev >2,5 ha	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1
Nr. 3. Overdrev (Natura 2000)	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Nr. 2. Hede (Natura 2000)	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
Nr. 1. Overdrev (Natura 2000)	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

5.5.4 Internationale naturbeskyttelsesområder

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura2000) er "Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose".

Nærmeste del af Natura2000-området ligger ca. 2,8 km syd for husdyrbrugets anlæg.

5.5.5 Kategori 1 og 2 naturområder

Kategori 1

Kategori 1-natur er de ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000), og som samtidig indgår i udpegningsgrundlaget for det pågældende Natura 2000-område. Naturtyperne fremgår af den kortlægning Naturstyrelsen har foretaget i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ammoniakdepositionen på kategori 1-naturområder må totalt set maksimalt være 0,7 kg NH₃-N/ha/år fra det ansøgte husdyrbrug (dog 0,4 og 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der findes 1 hhv. mere end 1 husdyrbrug i nærheden).

Der ligger ingen kategori 1-naturområder i umiddelbar nærhed af driftsbygningerne. De nærmeste naturområde der vurderes at være kategori 1 natur, er to overdrevsområder og et hedeområde, som ligger i en afstand af 6,5-7,1 km fra driftsbygningerne. Der er beregnet ammoniakdeposition på disse tre kategori 1-naturområder (naturområde 1-3), og der er ingen af naturområderne, der modtager en total ammoniakdeposition på over 0,0 kg NH₃-N/ha/år

Denne ammoniakdeposition er mindre end den lavest tilladte totale ammoniakdeposition inklusiv kumulation fra mere end et husdyrbrug. Det betyder, at afskæringskriteriet for maksimal ammoniakdeposition til kategori 1-naturområder er overholdt.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 1 naturområder.

Kategori 2

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Det drejer sig om:

- højmoser
- lobeliesøer
- heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
- overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ammoniakdepositionen på kategori 2-naturområder må totalt set maksimalt være 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Nærmeste registrerede kategori 2 natur er et overdrev (naturområde 4) ca. 2 km nord for staldanlægget.

Der er ingen kategori 2 naturområder, der modtager en totaldeposition på mere end 0,1 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 2 naturområder.

5.5.6 Kategori 3-naturområder

Kategori 3-naturområder er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, eller som er ammoniakfølsom skov.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniak vurderes merbelastninger på indtil 1,0 kg NH₃-N/ha/år ikke at have væsentlige negative konsekvenser for kategori 3-natur.

Ved vurdering af om der skal stilles vilkår til maksimal merdeposition på 1 kg NH₃-N/ha/år, skal følgende inddrages (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 4):

- det pågældende naturområdes status i kommuneplanen (om naturområdet er udpeget som særlige værdifulde naturområder m.m.) **og/eller** om naturområdet har en høj naturkvalitet
samt
- at ammoniakbidraget fra husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, naturområdet modtager fra andre kilder.

Der ligger flere kategori 3-naturområde i lokalområdet, og der er beregnet ammoniakdeposition på de nærmeste af disse naturområder (naturområde 5-7).

Der er ingen kategori 3-naturområder, der modtager en merdeposition på mere end **0,4 kg NH₃-N/ha/år**. Der er dermed ingen kategori 3-naturområder, der modtager en merdeposition større end 1 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 3-naturområder.

5.5.7 Øvrige naturområder

Udover kategori 1, 2 og 3 naturområder ligger der et par § 3-beskyttede vandhuller i lokalområdet. Disse vandhuller er ikke omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for ammoniakdeposition.

Da der er tale om § 3-beskyttede vandhuller, skal det vurderes, om der er risiko for en væsentlig tilstandsændring af de pågældende vandhuller som følge af den planlagte udvidelse.

Der er kun redegjort for de vandhuller, der modtager en merbelastning med ammoniak på mere end 1,0 kg NH₃-N/ha/år, da det vurderes, at der ikke er risiko for en tilstandsændring ved merbelastninger på under 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Der er seks vandhuller (naturpunkt 8-13), der modtager en merbelastning på over 1 kg NH₃-N/ha/år, og dermed mere end afskæringskriteriet for kategori 3 natur.

Ved vurdering af om der kan stilles vilkår til maksimal merdeposition, gælder følgende (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 35 stk. 4):

- Der kan alene stilles krav om maksimal deposition, hvis naturområdet er omfattet af udpegninger **og/eller** har en høj naturkvalitet, **samt** at ammoniakbidraget fra husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, naturområdet modtager fra andre kilder.

Nedenfor er der foretaget en vurdering af påvirkningen af de enkelte vandhuller i forhold til besigtigelser og ammoniakbidrag fra øvrige kilder (markbidrag m.m.).

Vandhuller – naturpunkt 8-13

Fælles for de seks vandhuller er, at

- Der er tale om eutrofe vandhuller, der modtager en betydelig tilførsel af kvælstof fra de dyrkede marker, der ligger omkring vandhullerne. Vandhullerne er i direkte forbindelse med markernes drænsystem. I det vandhul (naturpunkt 8), der modtager den største ammoniakdeposition (merdeposition på **10,6 kg NH₃-N/ha/år**) er der drænudløb fra markerne.

Der er registreret Grøn Frø og æg fra Stor Vandsalamander i det ene vandhul (naturpunkt 8). Der er ikke registreret bilag IV arter i nogen af de andre vandhuller.

Generelt bærer vandhullerne præg af at være næringsstofpåvirkede, som vurderes at komme fra de omkringliggende marker. Derfor vurderes det, at den forøgede ammoniakdeposition ikke vil påvirke vandhullernes tilstand væsentligt. Det vurderes således også, at den forøgede ammoniakdeposition ikke vil forringe levesteder for bilag IV arter i de nævnte vandhuller (naturpunkt 8-13).

5.5.8 Samlet konklusion naturområder

Der er ingen kategori 1 og 2 naturområder, der modtager en total ammoniakdeposition på mere **end hhv. 0,0 og 0,1 kg NH₃-N/ha/år**.

Der er ingen kategori 3 naturområder, der modtager en merdeposition på mere end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Af øvrige naturområder, der hverken er kategori 1, 2 eller 3 naturområder, er der seks vandhuller, der modtager en merbelastning på mere end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Ved vurdering af om der kan stilles vilkår til maksimal merdeposition, gælder følgende (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 35 stk. 4):

- Der kan alene stilles krav om maksimal deposition, hvis naturområdet er omfattet af udpegninger **og/eller** har en høj naturkvalitet, **samt** at ammoniakbidraget fra husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, naturområdet modtager fra andre kilder.

Der er redegjort for, at de naturområder, der modtager en merbelastning større end 1,0 kg NH₃-N/ha/år, ikke har så høj en naturkvalitet sammenholdt med ammoniakbidrag fra andre kilder (baggrundsbelastning, markbidrag), at det vil medføre væsentlig påvirkning af naturområdet.

På ovenstående baggrund vurderes det, at den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen ikke vil medføre en tilstandsændring af sårbare naturområder eller påvirke bilag IV arter væsentligt.

6 BAT-REDEGØRELSE

6.1 BAT i relation til Management

Den daglige drift søges tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse således, at anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.

Der er stor bevågenhed omkring minimering af forbruget af ressourcer som strøm, varme, brændstof og næringsstoffer. Herudover fokuseres på reduceret ammoniakfordampning fra stalde og gødningslagre. Dette søges bl.a. opnået ved hyppig renholdelse af overflader.

Der fokuseres på færrest mulige lugt- og fluegener for omgivelserne. Dette søges opnået ved renholdelse af overflader som nævnt ovenfor og fluebekæmpelse i det omfang det er nødvendigt. Fluebekæmpelse sker efter retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Der foretages daglige tjek og løbende service på produktionsanlægget. Hvis der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget, som udføres af kompetent personale.

Overbrusning og rengøring

Der anvendes overbrusning i alle staldafsnit. Overbrusningen benyttes efter forskriften i lov om indendørs hold af grise. I staldene bliver overbrusningen brugt til at styre dyrenes gødeadfærd og til nedkøling af dyrene i varme perioder. Desuden reducerer overbrusning støv i staldluften.

Der er stor opmærksomhed på at renholde stalde og omkringliggende arealer. Herved mindskes risikoen for uhygiejniske forhold.

6.2 BAT i relation til ammoniak

Miljøstyrelsen har fastlagt emissionsgrænseværdier ud fra følgende to principper:

1. Enkeltteknologier, der overstiger ca. 100 kr. per reduceret kg N indgår ikke.
2. Meromkostningerne forbundet med opfyldelse af emissionsgrænseværdierne bør ikke overstige ca. 1 % af de samlede årlige produktionsomkostninger.

Ved at anvende Miljøstyrelsens emissionsgrænseværdier kan der beregnes et BAT-niveau for ammoniakemissionen på **9.396 kg NH₃-N/år**. Beregningerne fremgår af IT-ansøgningskema 220.108.

For at opfylde BAT-emissionsniveauet anvendes der følgende teknologi:

- Delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv i stiarealet i de nye stalde.
- Forsuringsanlæg i de nye stalde.
Forsuringsanlægget har en ammoniakreducerende effekt på op til 64 %. Det er dog ikke nødvendigt at reducere ammoniakemissionen med mere end **39,3 %**, og det er derfor denne procentsats, der er indtastet i IT-skemaet. Der skal således kun stilles vilkår om en reduktion af ammoniakemissionen med **39,3 %** for at opfylde krav om anvendelse af BAT med hensyn til reduktion af ammoniakfordampningen.
- Fast overdækning på de to ansøgte gyllebeholdere på hver **5.500 m³** og den ansøgte fortank/procestank.

Den ansøgte husdyrproduktion har en ammoniakemission på 9.390 kg NH₃-N/år.

Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier er overholdt, og der er dermed truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra det samlede staldanlæg ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik til reduktion af ammoniakemissionen.

6.3 BAT i relation til foder

Bedste tilgængelige foderteknologi

Der udarbejdes E-kontrol, hvor foderblandingerne optimeres så tildelingen af N og P tilpasses dyrenes behov. Der anvendes fasefodring og der er et stort fokus på, at foderforbruget reduceres mest muligt pr. kg tilvækst. Desuden tilrettelægges fodringen, så mængden af foderrester minimeres og et unødigt spild, der havner i gyllekummerne og dermed husdyrgødningen, så vidt muligt undgås.

Foderet tilsættes fytase der betyder, at en større andel af P i foderet gøres tilgængeligt i grisenes fordøjelsessystem. Dermed udnyttes en større andel af fosforet i foderet, og der sker en mindre udskillelse af P i husdyrgødningen.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF-dokumentet), der vedrører intensiv svineproduktion, er det BAT at anvende fytase i foderet og anvende fasefodring.

6.4 BAT i relation til energi og vand

6.4.1 BAT på energibesparende foranstaltninger

Udendørsbelysning er kun tændt i forbindelse med daglige arbejdsgange, hvis dagslyset ikke er tilstrækkeligt. Der anvendes energieffektiv belysning. Der overvejes løbende muligheder for at reducere forbruget vha. automatiske foranstaltninger. Ventilationen i staldene er undertryksventilation med strømbesparende motorer. Ventilationen er tilkoblet automatisk styreenhed, hvilket er med til at reducere energiforbruget til ventilation.

Ventilationsanlægget rengøres i hvert staldafsnit, når der foretages vask af staldafsnittet efter hvert hold grise. Herved sikres det, at ventilationsanlægget altid holdes rent således, at der ikke ophobes støv og skidt i ventilationsanlægget. Herved sikres det, at ventilationsanlægget altid fungerer optimalt.

Logistikken i forbindelse med udtagning af foder er planlagt, så arbejdet giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget. Tilsvarende planlægges transporter med husdyrgødning at være så effektive og energibesparende som muligt.

Der foretages en årlig aflæsning af elforbruget i forbindelse med årsregnskabet. Den væsentligste begrundelse for at følge med i elforbruget er at kunne optimere virksomhedens forbrug heraf. Virksomhedens elforbrug er konstant over året, der er ingen sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. Derfor er det tilstrækkeligt at foretage en enkelt årlig aflæsning.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF-dokumentet), der vedrører intensiv svineproduktion, er det BAT at aflæse elforbruget – uden nærmere angivelse af hyppighed for aflæsning. Derfor vurderes det, at det er BAT at aflæse elforbruget en gang årligt.

6.4.2 BAT på vandbesparende foranstaltninger

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Vandforbruget minimeres ved, at der bruges drikkekar/drikkenipler. Dermed er vandspildet minimalt, og der anvendes praktisk taget kun det drikkevand, som grisene tapper.

I forbindelse med den daglige rytme og gennemgang i staldene, reduceres risikoen for, at et eventuelt brud på drikkevandssystemet resulterer i et længerevarende spild af vand. Eventuelle lækager identificeres og små reparationer udføres hurtigst mulig. Service tilkaldes, hvis der er behov for det.

Når der skal vaskes stalde, foretages en iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere. Iblødsætningen og anvendelsen af højtryksrensere er med til at reducere vandforbruget i forbindelse med vask. Ifølge BREF-dokumentet, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere og drikkekar/drikkenipler).

Der foretages en årlig aflæsning af vandforbruget i forbindelse med årsregnskabet. Den væsentligste begrundelse for at følge med i vandforbruget er at kunne optimere virksomhedens forbrug heraf. Virksomhedens vandforbrug er konstant henover året, der er ingen større sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. Derfor er det tilstrækkeligt at foretage en enkelt årlig aflæsning.

Ifølge BREF-dokumentet, er det BAT at aflæse vandforbruget – uden nærmere angivelse af hyppighed for aflæsning. Derfor vurderes det, at det er BAT at aflæse vandforbruget en gang årligt.

6.4.3 BAT miljøledelse

Der udarbejdes et miljøledelsessystem, hvor der er opstillet en handlingsplan, hvor der arbejdes med indsatser indenfor et eller flere af følgende indsatsområder:

- Råvarer (foder, effektivitet)
- Vand (forbrug)
- Energi (forbrug)

7 UHELD OG RISICI

7.1 Driftsforstyrrelser og uheld

Af mulige driftsforstyrrelser og uheld kan nævnes:

- Uheld med væltet gylletransport vil kunne foranledige forurening.

Med henvisning til ovennævnte følger her en beskrivelse af foranstaltninger, der er truffet for at imødegå de nævnte uheld:

- Hvis der skulle ske uheld ved afhentning af gylle, ringes der til alarmcentralen og kommunens miljøvagt kontaktes.
- Al gylle afhentes med gyllevogn med sugepumpe.

Hvis der skulle ske uheld, kontaktes miljøvagten, og der vælges de bedste oprydning- og forebyggelsesforanstaltninger. Herved bliver gene og risiko mindst mulig (gyllespild kan f.eks. opdæmmes med halmballer, jord og lign.). Alle medarbejdere er instrueret i at kontakte kommunens miljøvagt eller ringe 112 ved uheld.

Der udarbejdes en beredskabsplan til håndtering af uventede emissioner og hændelser som forurening af vandområder, søer, vandløb m.m.

8 EGENKONTROL

Bedriftens egenkontrol består primært af det lovpligtige gødningsregnskab, produktionsopgørelser og driftsregnskab samt egne løbende registreringer. Ansøger aflæser og registrerer forbrug af vand og el en gang årligt i forbindelse med årsregnskabet.

Virksomhedens el- og vandforbrug er konstant over året, der er ingen større sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld. Der henvises i øvrigt til afsnit 6.1 vedr. "Management".

9 SAMLET VURDERING

Vedrørende ansøgningskrav jf. § 4 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen):

Stk. 5. Ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten skal ansøger tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger foretaget i henhold til anden lovgivning.

Stk. 6. De oplysninger, som ansøger skal give efter bilag 1, pkt. D, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,*
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,*
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,*
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,*
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og*
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.*

I bilag 1 under afsnit D. Miljøkonsekvensrapport står følgende:

Kravene i pkt. B og D, jf. § 4, fastlægger samlet de oplysninger, som ansøgeren skal fremlægge i miljøkonsekvensvurderingsrapporten under hensyntagen til projektets særlige karakteristika, herunder dets placering og tekniske kapacitet samt forventede indvirkning på miljøet. Kravene tager udgangspunkt i de særlige karakteristika, som gør sig gældende for husdyrbrug og for det miljø, som kan forventes at blive berørt, og er integreret i det digitale selvbetjeningssystem www.husdyrgodkendelse.dk.

Konklusion af miljøkonsekvensrapport for Vinderuphøjvej 1

I den konkrete sag vurderes der ikke at være forhold vedrørende anden lovgivning, der skal tages hensyn til.

Med hensyn til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §4 stk. 6 er der følgende konklusioner:

Befolkningens og menneskers sundhed

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3 om vurdering af gener i lokalområdet, er det vurderet, at det konkrete projekt ikke medfører væsentlige påvirkninger med lugt, støj, støv m.m.

Det vurderes desuden, at en svineproduktion som den ansøgte hverken direkte eller indirekte har påvirkning på befolkningens eller menneskers sundhed.

Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.5 om vurdering af ammoniakpåvirkning, er det vurderet, at det konkrete projekt hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrbrug i lokalområdet medfører væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af naturområder.

Da bilag IV-arters yngle- og rasteområder er direkte eller indirekte afhængige af, at der ikke sker væsentlige tilstandsændringer af naturområder, vurderes det, at der ikke sker væsentlige påvirkninger af bilag IV-arters yngle- og rastområder.

Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 6 er der vurderet på anvendelse af BAT. Det vurderes, at der anvendes BAT i tilstrækkeligt omfang på ressourceforbrug. Der er dermed redegjort for, at det konkrete projekt reducerer forbruget af energi mest muligt, hvilket alt andet lige betyder et mindre klimaaftryk fra husdyrbruget.

Desuden er alle stalde, gødningskanaler, gyllerør, forbeholder og gyllebeholdere udført af tætte materialer i henhold til gældende forskrifter på området (landbrugets byggeblade).

Der er ingen skadelige emissioner fra stoffer, der kan være giftige for omgivelserne. Som nævnt har ammoniakemissionen ingen væsentlige virkninger på naturområder i omgivelserne.

Desuden er der i miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3.1 redegjort for, at alle lugtgenekriterier er overholdt.

På den baggrund vurderes det, at det konkrete projekt ikke medfører direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund, vand, luft eller klima.

Materielle goder, kulturarv og landskabet

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.1.1., 5.2, 5.3 og 5.5 er det vurderet, at det konkrete projekt ikke medfører væsentlige påvirkninger af landskabet. Desuden er alle afstandskrav overholdt, og der er ingen væsentlige påvirkninger af kulturarv og materielle goder.

Samspelet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes, at der ikke er væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil imellem de enkelte faktorer under punkterne 1-4.

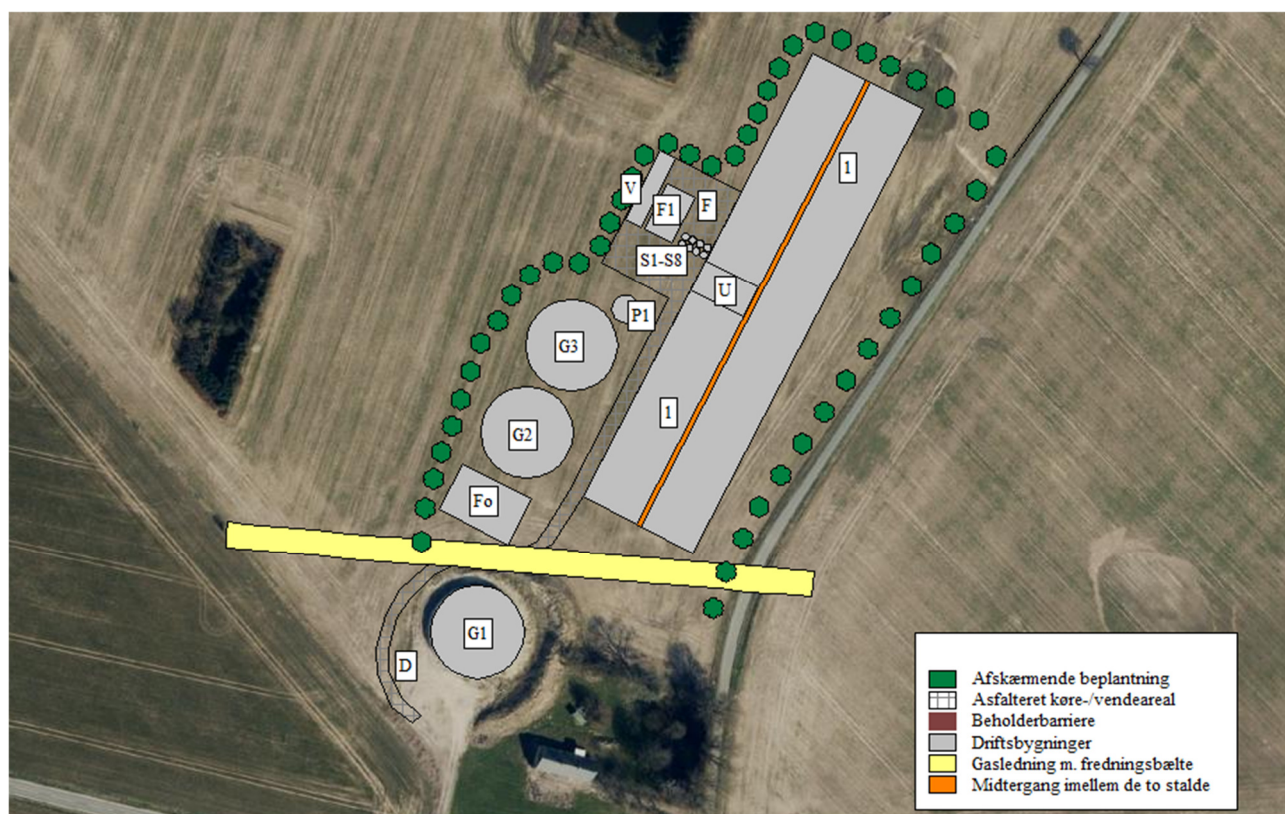
Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 7, er der redegjort for eventuelle uheld og risici. Det er vurderet, at den største risiko for ulykker eller katastrofer er gylleudslip.

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 7 er der redegjort for de foranstaltninger, der skal minimere eventuelle uheld, og hvordan der skal reageres, hvis et uheld skulle opstå.

På den baggrund vurderes det, at sårbarheden i forhold til punkterne 1-5 er tilgodeset i tilstrækkeligt omfang. Det vurderes således, at der ikke er væsentlige risici i forbindelse med ulykker og katastrofer.

BILAG 1 - OVERSIGT OVER ANLÆGGET

Figur B1. Plantegning og oversigtskort.

Tabel B1. Oversigt over ejendommens anlæg i relation til figur B1.

Nr.	Anlæg	Produktionsareal/produktion	Beskrivelse
1	Svinestald	7.200 m ² (Flexgruppe: smågrise og slagtesvin)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)
G3	Ny gyllebeholder	1.077 m ² overfladeareal (5.500 m ³)	PVC-overdækning
G2	Ny gyllebeholder	1.077 m ² overfladeareal (5.500 m ³)	PVC-overdækning
G1	Gyllebeholder	1.017 m ² overfladeareal (5.531 m ³)	Eksisterende gyllebeholder (PVC-overdækning)
P1	Fortank/procestank	159 m ² overfladeareal (570 m ³)	Fast overdækning/betonlåg
F1	Gødningsshus	240 m ² overfladeareal (500 ³)	Lukket gødningsshus
F	Forsuringsanlæg		
S1-S8	Fodersiloer	32 ton fodersilokapacitet	Der opføres otte fodersiloer ved foderrummet Foder snegles eller pumpes ved levering
U	Udlevering		Udlevering
Fo	Foderlade	600 m ²	Foderopbevaring
D		Opbevaring af døde dyr	Døde dyr opbevares på fast plads under kadaverkappe
V	Vaskeplads	210 m ² (7 meter x 30 meter)	Afløb til gyllebeholder

BILAG 2 – REDEGØRELSE TIL OML-BEREGNING

Indledning

Ansøger har valgt at få lavet beregninger med OML. Derved erstattes den "ny lugtvurderingsmodel" i it-ansøgningssystemet (www.husdyrgodkendelse.dk) med den konkrete OML-beregning. Den "ny lugtberegningsmodel" er en standardiseret spredningsmodel, som efter ansøgers ønske kan erstattes af en konkret spredningsberegning med OML-modellen

Det er muligt at erstatte en lugtberegning når et af følgende to forhold er opfyldt:

1. Hvis det ansøgte indebærer meget afvigende ventilationsforhold i forhold til almindelig praksis.
2. Hvis den standardiserede spredningsberegning (ny model) beregner den længste lugtgeneafstand.

I den konkrete sag er der tale om, at ny model beregner den længste lugtgeneafstand. Derfor er det muligt at erstatte lugtberegningen med en konkret spredningsberegning med OML-multi.

OML-beregning for ansøgt drift

Forudsætninger

I tabel 1 nedenfor fremgår forudsætningerne for lugtberegningen i ansøgt drift. Der er vedlagt et bilag A med selve OML-beregningen.

Følgende forudsætninger er væsentlige at fremhæve:

- Der er regnet med terræn.
- Alle afkast hæves så afkasthøjden er mindst 1,3 meter over kip. Alle afkast monteres med miljøkryds (miljømodul).

Teknisk set svarer et miljøkryds til en forøgelse af afkasthastigheden med 40 %. Dette beregnes bedst muligt ved at indsnævre afkastdiameteren så meget, at afkasthastigheden øges med 40 %. Det svarer til en indsnævring af diameteren med ca. 15 %.

Table 1: Data til OML. På bilag B fremgår stald- og afkastplacering. Alle afkast forhøjes og monteres med miljøkryds (miljømodul). Teknisk set svarer et miljøkryds til en forøgelse af afkasthastigheden med 40 %, der bedst beskrives ved at indsnævre diameteren med 15 %. Derfor er afkastdiameteren i afkastene reduceret med 15 % fra en indre diameter på 1,085 meter til 0,93 meter.

Afkast nr.	X-koordinat	Y-koordinat	Ydelse [m ³]	Diameter på afkast [m]	Staldsystem	OU [µg/s]	Afkasthøjde [m]	Kiphøjde [m]	Stald nr.
1	673228	6138344	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
2	673226	6138345	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
3	673224	6138346	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
4	673222	6138347	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
5	673220	6138348	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
6	673218	6138349	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
7	673216	6138350	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
8	673214	6138351	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
9	673212	6138352	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
10	673210	6138353	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
11	673208	6138354	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
12	673206	6138355	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
13	673204	6138356	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
14	673202	6138357	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
15	673200	6138358	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
16	673198	6138359	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
17	673196	6138360	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
18	673194	6138361	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
19	673192	6138362	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
20	673190	6138363	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
21	673188	6138364	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
22	673186	6138365	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
23	673184	6138366	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
24	673182	6138367	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
25	673180	6138368	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
26	673178	6138369	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
27	673176	6138370	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
38	673174	6138371	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
39	673172	6138372	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
30	673170	6138373	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
31	673168	6138374	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
32	673166	6138375	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
33	673164	6138376	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
34	673162	6138377	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
35	673160	6138378	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
36	673158	6138379	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
37	673156	6138380	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
38	673154	6138381	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
39	673152	6138382	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
40	673150	6138383	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
41	673148	6138384	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
42	673146	6138385	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1

43	673144	6138386	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
44	673142	6138387	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
45	673140	6138388	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
46	673138	6138389	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
47	673136	6138390	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
48	673134	6138391	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
49	673132	6138392	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
50	673130	6138393	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
51	673128	6138394	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
52	673126	6138395	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
53	673124	6138396	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
54	673122	6138397	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
55	673120	6138398	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
56	673118	6138399	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
57	673116	6138400	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
58	673114	6138401	19.100	0,93	Del. spalter	3601	≥ 8,3	7,0	1
TOTAL LUGTEMISSION						208.848			

Resultater fra OML-beregning

På bilag A fremgår OML-beregningen i sin helhed. Resultatfilen fremgår nedenfor.

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Retning (grader)	500	550	580	1420	2270	Afstand (m)
0	13	13	12	5	3	
10	15	14	13	5	3	
20	16	15	14	5	3	
30	17	16	15	5	3	
40	17	16	15	5	3	
50	16	15	14	5	3	
60	16	14	14	5	3	
70	15	15	14	5	3	
80	16	14	14	5	3	
90	16	15	14	5	3	
100	15	14	13	5	3	
110	15	13	13	5	3	
120	14	13	13	5	3	
130	13	12	11	5	3	
140	12	12	11	5	3	
150	11	11	11	5	3	
160	12	11	11	5	3	
170	14	13	12	5	3	
180	15	14	13	5	3	
190	13	12	12	5	3	
200	14	13	12	5	3	
210	12	11	11	5	3	
220	13	12	12	5	3	
230	14	13	13	5	3	
240	14	13	13	5	3	
250	15	14	13	5	3	
260	15	14	14	5	3	
270	15	14	13	5	3	
280	15	13	12	5	3	
290	15	14	13	5	3	
300	15	13	13	5	3	
310	14	13	13	5	3	
320	14	13	12	5	3	
330	14	13	13	5	3	
340	14	13	13	5	3	
350	14	13	13	5	3	

Maksimum= 17.05 i afstand 500 m og retning 40 grader i 198208 (yyyymm)

Tolkning af resultater

Beregningerne er foretaget med den nye OLM-version 6.20, hvor der anvendes 10-årige meteorologiske data fra Aalborg, hvilket betyder, at der skal foretages en skarp tolkning af resultaterne.

Der er vurderet på:

- enkeltbolig (Græsmarksvej 2) 580 meter fra lugtcentrum
- samlet bebyggelse (Dadestien 23) 1.420 meter fra lugtcentrum
- byzone (Glumsø) 2.270 meter fra lugtcentrum

Lugtcentrum er beregnet til at ligge i koordinaterne X: 673.280; Y: 6.138.417.

Lugtkoncentrationen ved enkeltbolig 580 meter fra lugtcentrum i retning 50°-60° fra staldanlæggets lugtcentrum er 14 OU/m³ luft.

Lugtkoncentrationen ved samlet bebyggelse ved Dadestien 23 1.420 meter fra lugtcentrum i retning 50-60° fra staldanlæggets lugtcentrum er 5 OU/m³ luft.

Lugtkoncentrationen ved byzone (Glumsø) 2.270 meter fra lugtcentrum er i alle retninger maksimalt 3 OU/m³ luft.

Dermed er lugtgenekriterierne i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen overholdt.

Vedlagte bilag

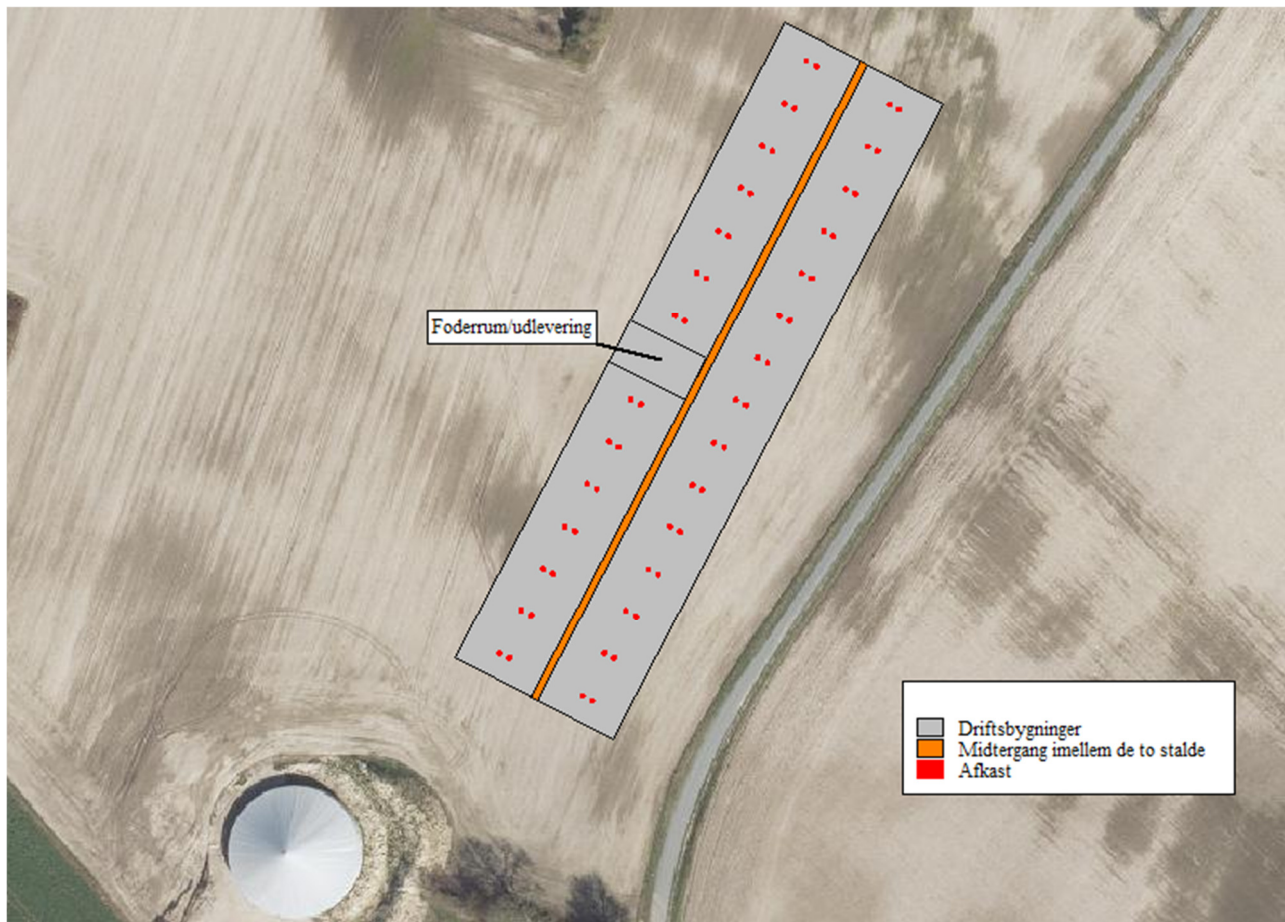
Bilag A: OML-beregning

Bilag B: Staldoversigt med produktionsareal og afkast

Bilag C: Koordinater til OML

Bilag A – Resultatfil fra OML (vedhæftet som selvstændig pdf-fil)

Bilag B – oversigt over stald og placering af afkast

Bilag C – koordinater til OML

Vægtet lugtcentrum af staldanlæg: X-koordinat: **673.280**; Y-koordinat: **6.138.417**.

Lugtafsætningen må maksimalt være:

- 15 OU ved Græsmarksvej 2
- 7 OU ved Dadestien 23
- 5 OU ved byzone

Lugtkoncentrationen ved enkeltbolig (Græsmarksvej 2) 580 meter fra lugtcentrum i retning 50°-60° fra staldanlæggets lugtcentrum er 14 OU/m³ luft.

Lugtkoncentrationen ved samlet bebyggelse ved Dadestien 23 1.420 meter fra lugtcentrum i retning 50-60° fra staldanlæggets lugtcentrum er 5 OU/m³ luft.

Lugtkoncentrationen ved byzone (Glumsø) 2.285 meter fra lugtcentrum er i alle retninger maksimalt 3 OU/m³ luft.

Dermed er lugtgenekriterierne i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen overholdt.

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origo kan fastlægges frit, fx. i skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, z0 = 0.100 m

Største terrænhældning = 4 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 5 koncentriske cirkler
med centrum x,y: 673280., 6138417.
og radierne (m): 500. 550. 580. 1420. 2270.

Terrænhøjder er ikke alle ens.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2.

Terrænhøjder [m]

Retning (grader)	500	550	580	1420	2270	Afstand (m)
0	44.5	46.1	46.8	56.3	27.1	
10	46.8	48.7	49.5	56.0	27.3	
20	48.2	49.6	50.5	55.3	29.0	
30	47.0	47.7	48.1	58.3	36.3	
40	46.2	47.3	48.5	50.8	35.7	
50	46.0	49.0	49.8	40.1	29.4	
60	44.2	46.6	47.4	44.4	29.3	
70	42.6	44.1	45.8	45.5	34.8	
80	42.5	42.5	43.0	45.3	45.5	
90	40.9	41.6	41.6	43.0	55.3	
100	39.2	39.7	40.0	45.5	51.8	
110	37.5	37.8	37.9	41.1	47.8	
120	36.9	37.3	36.8	34.6	39.4	
130	37.3	37.0	36.4	34.7	34.9	
140	38.1	38.2	37.7	31.5	34.2	
150	38.0	38.6	37.7	32.1	30.3	
160	38.1	39.2	38.4	32.7	36.7	
170	37.4	37.3	35.3	36.8	40.9	
180	37.4	37.9	37.8	34.3	52.6	
190	40.7	39.8	39.4	38.0	42.0	
200	42.5	40.9	39.0	44.3	30.3	
210	42.7	40.9	39.0	56.4	27.4	
220	40.2	38.4	37.7	59.4	25.8	
230	38.0	34.5	33.9	57.3	33.2	
240	38.7	36.6	36.1	58.1	36.4	
250	39.5	37.4	36.6	57.0	31.6	
260	40.9	39.1	37.6	51.5	42.7	
270	42.5	41.1	39.8	41.2	38.9	
280	43.1	42.5	41.7	35.0	33.1	
290	42.4	42.5	42.1	30.9	43.3	
300	41.9	41.5	41.1	31.6	28.5	
310	39.9	39.3	39.1	29.3	28.4	
320	38.8	38.3	38.3	34.2	34.5	
330	39.7	38.5	38.8	45.6	41.8	
340	39.7	40.2	40.0	54.4	39.3	
350	42.8	44.0	44.0	57.4	30.8	

Forkortelser benyttet for kildeparametrene:

Nr.....: Internt kilde nummer
 ID.....: Tekst til identificering af kilde
 X.....: X-koordinat for kilde [m]
 Y.....: Y-koordinat for kilde [m]
 Z.....: Terrænkote for skorstensfod [m]
 HS.....: Skorstenshøjde over terræn [m]
 T.....: Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
 VOL.....: Volumenmængde af røggas [normal m3/sek]
 DSO.....: Ydre diameter af skorstenstop [m]
 DSI.....: Indre diameter af skorstenstop [m]
 HB.....: Generel beregningsmæssig bygningshøjde [m]
 Qi.....: Emission af stof nr. 'i' [gram/sek], [MLE/sek] eller [MOU/sek]

Punktkilder.

Kilddata:

Nr	ID	X	Y	Z	HS	T(K)	VOL	DSI	DSO	HB	Stof 1			Stof 2			Stof 3		
											Q1	Q2	Q3	Q1	Q2	Q3	Q1	Q2	Q3
1	1	673228.	6138344.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
2	2	673226.	6138345.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
3	3	673234.	6138356.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
4	4	673232.	6138357.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
5	5	673240.	6138367.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
6	6	673238.	6138368.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
7	7	673246.	6138379.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
8	8	673243.	6138380.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
9	9	673252.	6138390.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
10	10	673250.	6138392.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
11	11	673258.	6138402.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
12	12	673256.	6138403.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
13	13	673264.	6138413.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
14	14	673261.	6138415.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
15	15	673276.	6138436.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
16	16	673274.	6138438.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
17	17	673282.	6138448.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
18	18	673279.	6138449.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
19	19	673288.	6138459.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
20	20	673285.	6138461.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
21	21	673294.	6138471.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
22	22	673291.	6138472.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
23	23	673300.	6138482.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
24	24	673297.	6138484.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
25	25	673306.	6138494.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
26	26	673303.	6138495.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
27	27	673312.	6138506.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
28	28	673309.	6138507.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
29	29	673251.	6138332.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
30	30	673248.	6138333.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
31	31	673257.	6138344.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
32	32	673254.	6138345.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
33	33	673263.	6138355.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
34	34	673260.	6138357.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
35	35	673269.	6138367.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
36	36	673266.	6138368.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
37	37	673275.	6138378.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
38	38	673272.	6138380.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
39	39	673281.	6138390.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
40	40	673278.	6138391.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
41	41	673287.	6138401.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
42	42	673284.	6138403.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
43	43	673293.	6138413.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
44	44	673290.	6138414.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
45	45	673298.	6138425.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
46	46	673296.	6138426.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
47	47	673305.	6138436.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
48	48	673302.	6138437.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
49	49	673311.	6138448.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
50	50	673308.	6138449.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
51	51	673317.	6138459.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
52	52	673314.	6138461.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
53	53	673323.	6138471.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
54	54	673320.	6138472.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
55	55	673329.	6138482.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			

Punktkilder.

Kildedata:

Nr	ID	X	Y	Z	HS	T(K)	VOL	DSI	DSO	HB	Stof 1 Q1	Stof 2 Q2	Stof 3 Q3
56	56	673326.	6138484.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000
57	57	673335.	6138494.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000
58	58	673332.	6138495.	42.5	8.3	293.	4.93	0.93	1.03	7.0	3.60E-03	0.0000	0.0000

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m4/s3
1	7.8	0.6
2	7.8	0.6
3	7.8	0.6
4	7.8	0.6
5	7.8	0.6
6	7.8	0.6
7	7.8	0.6
8	7.8	0.6
9	7.8	0.6
10	7.8	0.6
11	7.8	0.6
12	7.8	0.6
13	7.8	0.6
14	7.8	0.6
15	7.8	0.6
16	7.8	0.6
17	7.8	0.6
18	7.8	0.6
19	7.8	0.6
20	7.8	0.6
21	7.8	0.6
22	7.8	0.6
23	7.8	0.6
24	7.8	0.6
25	7.8	0.6
26	7.8	0.6
27	7.8	0.6
28	7.8	0.6
29	7.8	0.6
30	7.8	0.6
31	7.8	0.6
32	7.8	0.6
33	7.8	0.6
34	7.8	0.6
35	7.8	0.6
36	7.8	0.6
37	7.8	0.6
38	7.8	0.6
39	7.8	0.6
40	7.8	0.6
41	7.8	0.6
42	7.8	0.6
43	7.8	0.6
44	7.8	0.6
45	7.8	0.6
46	7.8	0.6
47	7.8	0.6
48	7.8	0.6
49	7.8	0.6
50	7.8	0.6
51	7.8	0.6
52	7.8	0.6
53	7.8	0.6
54	7.8	0.6
55	7.8	0.6
56	7.8	0.6
57	7.8	0.6
58	7.8	0.6

Der er ingen retningsafhængige bygningsdata.

Udskrevet: 2020/12/13 kl. 15:26
Dato: 2020/12/09

OML-Multi PC-version 20180321/6.20
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 6

Side til advarsler.

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Retning (grader)	500	550	580	1420	2270	Afstand (m)
0	13	13	12	5	3	
10	15	14	13	5	3	
20	16	15	14	5	3	
30	17	16	15	5	3	
40	17	16	15	5	3	
50	16	15	14	5	3	
60	16	14	14	5	3	
70	15	15	14	5	3	
80	16	14	14	5	3	
90	16	15	14	5	3	
100	15	14	13	5	3	
110	15	13	13	5	3	
120	14	13	13	5	3	
130	13	12	11	5	3	
140	12	12	11	5	3	
150	11	11	11	5	3	
160	12	11	11	5	3	
170	14	13	12	5	3	
180	15	14	13	5	3	
190	13	12	12	5	3	
200	14	13	12	5	3	
210	12	11	11	5	3	
220	13	12	12	5	3	
230	14	13	13	5	3	
240	14	13	13	5	3	
250	15	14	13	5	3	
260	15	14	14	5	3	
270	15	14	13	5	3	
280	15	13	12	5	3	
290	15	14	13	5	3	
300	15	13	13	5	3	
310	14	13	13	5	3	
320	14	13	12	5	3	
330	14	13	13	5	3	
340	14	13	13	5	3	
350	14	13	13	5	3	

Maksimum= 17.05 i afstand 500 m og retning 40 grader i 198208 (yyyymm)

Benyttede filer.

Følgende inputfiler er benyttet i beregningerne:

Punktkilder .....: C:\OML_Data\201211_Vinderuphøjvej 1.kld
Meteorologi.....: C:\OML_Data\Aal7483LST.met
Receptorer.....: C:\OML_Data\201211_Vinderuphøjvej 1.rct
Beregningsopsætning.....: C:\OML_Data\201211_Vinderuphøjvej 1.opt

Følgende outputfil er benyttet:

Resultater .....: C:\OML_Data\201211_Vinderuphøjvej 1.log

Beregning:

Start kl. 19:15:03 (09-12-2020)
Slut kl. 19:17:51 (09-12-2020)